

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Mihaela Vezovnik

Etične dileme v socialnem delu z mladostniki v kazenskem postopku

Magistrsko delo

Ljubljana 2025

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Mihaela Vezovnik

Etične dileme v socialnem delu z mladostniki v kazenskem postopku

Magistrsko delo

Mentorica: doc. dr. Ana Marija Sobočan

Ljubljana 2025

Hvala vsem socialnim delavkam, ki so bile pripravljene sodelovati v raziskavi.

Hvala mentorici za njene komentarje, ki so pomagali pri pisanju magistrskega dela.

En velik hvala meni za vse, kar sem in kar še bom postala.

PODATKI O MAGISTRSKI NALOGI

Ime in priimek: Mihaela Vezovnik

Naslov magistrske naloge: Etične dileme v socialnem delu z mladostniki v kazenskem postopku

Mentorica: doc. dr. Ana Marija Sobočan

Kraj: Ljubljana

Leto: 2025

Št. Strani: 321

Št. Prilog: 34

Ključne besede: delo z mladostniki v kazenskem postopku, etične dileme, delo na centru za socialno delo, etika v socialnem delu, mladostništvo

Povzetek:

Tema magistrskega dela je etične dileme v socialnem delu z mladostniki v kazenskem postopku. V teoretičnem delu so opredeljene etika v socialnem delu in etične dileme. Sledi opis mladostništva in vpliv zunanjih dejavnikov na mladostnikovo vedenje. Opisano je delo z mladostniki na centrih za socialno delo in opisani so mladostniki kot neprostopoljni uporabniki. Za namen raziskave je bilo opravljenih 16 intervjujev, vsak intervju je pokrival eno od slovenskih regij. S tem sem pridobila celotni vpogled v delo socialnih delavk na področju mladostnikov v kazenskem postopku po vsej Sloveniji. Iz analize intervjujev izhaja, da socialne delavke empatično sodelujejo z mladostniki in s starši. Socialnim delavkam izziv predstavlja neustrezna zakonodaja, predvsem Zakon o obravnavi otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami, ki po njihovem mnenju otežuje učinkovito obravnavo. Etične dileme se pojavljajo v precepu med koristjo mladostnika in sistemom, ki ne deluje vedno v mladostnikovo korist. Ob koncu predstavitve rezultatov predstavim še nasvete, kako reševati etične dileme, ki so jih socialne delavke podelile v intervjujih. Za konec so socialne delavke podelile svoj nasvet neizkušeni socialni delavki, ki je temeljil na varovanju mladostnika in njegovih pravic ter kako poskrbeti zase.

Title: Ethical dilemmas in social work with adolescents in criminal proceedings

Keywords: working with adolescents in criminal proceedings, ethical dilemmas, working at a social work center, ethics in social work, adolescence

Abstract:

The topic of the master's thesis is Ethical Dilemmas in Social Work with Adolescents in Criminal Proceedings. The theoretical part defines ethics in social work and ethical dilemmas. This is followed by a description of adolescence and the influence of external factors on adolescent behavior. Also described is work with adolescents in social work centers and adolescents as involuntary users. For the purpose of the research, 16 interviews were conducted, each interview covering one of the Slovenian regions. This gave me a complete insight into the work of social workers in the fields of adolescents in criminal proceedings throughout Slovenia. The analysis of the interviews shows that social workers empathetically cooperate with adolescents and parents. Social workers are challenged by inadequate legislation, especially the Act on the Treatment of Children and Adolescents with Emotional and Behavioral Problems, which, in their opinion, make effective treatment difficult. Ethical dilemmas arise at the crossroads between the benefit of the adolescent and a system that doesn't always work in their favor. At the end of the presentation of the results, I present advice on how to resolve ethical dilemmas that the social workers shared in the interviews. Finally, the social workers shared their advice for inexperienced social workers, which was based on protecting adolescents and their rights, and taking care of themselves.

Kazalo

1	Uvod.....	1
2	Teoretični uvod.....	2
2.1	Etika socialnega dela.....	2
2.2	Etične dileme	4
3	Mladostništvo ali adolescenca.....	7
4	Kaj privede mladostnike do kaznivih dejanj?	7
4.1	Vpliv družine	8
4.2	Biološki dejavniki	9
4.3	Vpliv vrstnikov in šole	10
5	Delo z mladostniki na centrih za socialno delo	11
5.1	Mladostniki kot neprostoVOLJNI uporabniki v Centrih za socialno delo	14
6	Obravnavanje mladostnikov v kazenskem postopku	15
7	Življenje mladostnikov v vzgojnem ali prevzgojnem zavodu	18
7.1	Zakon o obravnavi otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami in z motnjami v vzgoji in izobraževanju (ZOOMTVI)	19
8	Formulacija problema.....	20
9	Raziskovalna vprašanja.....	20
10	Načrt metodologije	20
10.1	Vrsta raziskave.....	20
10.2	Tema.....	20
10.3	Merski instrument	20
10.4	Opredelitev enot raziskovanja	20
10.5	Načrt zbiranja podatkov oz. empiričnega gradiva	21
10.6	Načrt obdelave gradiva.....	22
10.7	Analiza in potek	22
11	Poročilo intervjujev	23
12	Razprava.....	39
13	Sklep	42
14	Predlogi	43
15	Literatura	44
16	Priloge.....	48
16.1	Vodilo za intervju	48
16.2	Transkripti intervjujev.....	49
16.3	Center za socialno delo Celje	49

16.4	Center za socialno delo Dolenjska in Bela Krajina	57
16.5	Center za socialno delo Gorenjska.....	65
16.6	Center za socialno delo Južna Primorska	68
16.7	Center za socialno delo Koroška	71
16.8	Center za socialno delo Ljubljana.....	77
16.9	Center za socialno delo Maribor	81
16.10	Center za socialno delo Osrednja Slovenija – Vzhod	85
16.11	Center za socialno delo Osrednja Slovenija – Zahod.....	88
16.12	Center za socialno delo Pomurje.....	90
16.13	Center za socialno delo Posavje.....	92
16.14	Center za socialno delo Primorsko – Notranjska	107
16.15	Center za socialno delo Savinjsko – Saleška	111
16.16	Center za socialno delo Severna Primorska.....	115
16.17	Center za socialno delo Spodnje Podravje	124
16.18	Center za socialno delo Zasavje.....	128
16.19	Oсно kodiranje	131
16.20	Odprto kodiranje	147
16.20.1	Center za socialno delo Celje.....	147
16.20.2	Center za socialno delo Dolenjska in Bela Krajina.....	170
16.20.3	Center za socialno delo Gorenjska	189
16.20.4	Center za socialno delo Južna Primorska	194
16.20.5	Center za socialno delo Koroška	198
16.20.6	Center za socialno delo Ljubljana	211
16.20.7	Center za socialno delo Maribor	216
16.20.8	Center za socialno delo Slovenija – Vzhod	221
16.20.9	Center za socialno delo Slovenija – Zahod.....	227
16.20.10	Center za socialno delo Pomurje.....	232
16.20.11	Center za socialno delo Posavje	238
16.20.12	Center za socialno delo Primorsko Notranjska	262
16.20.13	Center za socialno delo Savinjsko – Saleška	267
16.20.14	Center za socialno delo Severna Primorska.....	277
16.20.15	Center za socialno delo Spodnje Podravje.....	300
16.20.16	Center za socialno delo Zasavje	308

1 Uvod

Čas mladostništva je za mnoge čas krize in iskanja samega sebe. Je čas, ko oseba odrašča, hkrati pa ga družba še ne dojema kot odraslega. Mladostnik odkriva svojo identiteto in vrednote, ki niso več tesno povezane z vrednotami njegove družine. V tem obdobju se mladostniki soočajo z različnimi izzivi, kar naredi prehod v odraslost še težji. V tem času postajajo pogumnejši, želijo se dokazati svojim vrstnikom ali ljudem, ki jih občudujejo. Včasih ti ljudje niso najboljši vzor. Če mladostnik stori kaznivo dejanje, se sreča s policijo, sodiščem in centrom za socialno delo. V postopku kaznivega dejanja mladostnika center za socialno delo sodeluje z njim in njegovo družino, je opora v postopku na sodišču in mladostniku pomaga raziskati, zakaj je bilo njegovo dejanje napačno, kaj lahko v prihodnosti stori, da se to ne bo ponovilo, in mu pomaga pri drugih stiskah, zaradi katerih je sploh prišlo do kaznivega dejanja. V tem odnosu lahko socialna delavka postane mladostniku oseba, kateri se zaupa brez obsojanja in ki bo v sodelovanju vedno mislila na najboljši izid za mladostnika. V tem sodelovanju mladostniki postanejo ranljivi, včasih zaupajo več, kot bi si želeli. Od socialne delavke je pričakovano, da bo njegove skrivnosti in čustva varovala. A kaj se zgodi, ko mladostnik socialni delavki zaupa nekaj, kar mora socialna delavka prijaviti, on pa želi, da to ostane med njima?

Namen magistrskega dela je raziskati kompleksnost etičnih vprašanj, s katerimi se soočajo socialne delavke, ki delajo z mladostniki, vpletenimi v kazenske postopke. Osredotočila sem se na socialne delavke, ki z mladostniki sodelujejo na centrih za socialno delo.

V tem magistrskem delu se uporablja izraz mladostnik, ki opisuje osebo, mlajšo od 18 let. Izraz mladostnik se v magistrskem delu uporablja za moškega in žensko.

2 Teoretični uvod

Dominelli (2004) opisuje, kako socialno delo zajema širok spekter uporabnikov. Sodelujejo s tistimi, ki so izolirani od družbe, delujejo tudi na večjem področju, ki zajema kompleksne družbene sisteme. Socialno delo se nenehno definira in redefinira, saj se razvija kot odgovor na spreminjajoče se družbene kontekste in zahteve. Osnova socialnega dela se nenehno spreminja, a ohranja enotnost pri svojih temeljnih vrednotah in namenu pomagati ljudem, ki potrebujejo pomoč (Dominelli, 2004, str. 11).

Pomemben dokument v socialnem delu je Kodeks etike socialnih delavk in socialnih delavcev Slovenije, ki zagotavlja smernice za profesionalno in etično delovanje ter ščiti pravice vseh vpletenih. Kodeks opredeli temeljne vrednote socialnega dela, kot so pravica do enakega obravnavanja, spoštovanje človekovega dostojanstva in pravica do samoodločanja. To so vrednote, ki vodijo socialne delavke pri njihovem delu in zagotavljajo, da je delo usmerjeno v dobrobit uporabnikov. Etični kodeks socialne delavke usmerja, da svoje delo, vselej izvajajo s spoštovanjem pravic uporabnikov. Socialne delavke so zavezane k zaupnosti in obravnavi brez diskriminacije. Tako omenjeni etični kodeks določa visoke etične standarde, ki pomagajo socialnim delavkam ohranjati svojo profesionalno integriteto. Prav tako je etični kodeks v pomoč, ko se soočamo z etičnimi dilemami, saj nam pomaga, da pri reševanju etičnih dilem delujemo profesionalno (Kodeks etike socialnih delavk in delavcev Slovenije, 2023).

2.1 Etika socialnega dela

Beckett in Maynard (2013) pišeta, da se etika ne navezuje le na naš splošni pogled na življenje ali na to, kaj je pomembno, temveč na dejanska pravila, kodekse in načela ravnanja. Pravila in načela temeljijo na sistemu vrednot, zato lahko etiko razumemo kot praktično uporabno vrednot. »Človeško življenje je sveto« je univerzalna vrednota, iz katere izhaja etično načelo, da je narobe ubijati. V socialnem delu je možno razlikovati tudi med poklicno etiko na eni strani, načeli ravnanja, zapisanimi v različnih kodeksih, ki so podobni tistim, ki jih uporabljajo drugi poklici, in na drugi strani emancipatornimi vrednotami, ki so širše in bolj političnega značaja ter so posebej značilne za socialno delo. To odraža dejstvo, da medtem ko drugi poklici delajo z ljudmi iz celotne družbe, se socialno delo osredotoča na najbolj šibke skupine v družbi (Beckett in Maynard, 2013, str. 20).

Banks in Nøhr (2012) pišeta, da etika v socialnem delu in družbi postaja vse pomembnejša tema. Razlogov je veliko; večja zavest o vplivu človeka na okolje, vztrajanje neenakosti, revščine in vojne, krčenje socialnih storitev prinašajo vrsto etičnih vprašanj, ki so pomembna za socialno delo. Socialne delavke se morajo odzvati na prosilce za azil, ki bežijo iz vojnih

območij, na krčenje socialnih proračunov in privatizacijo socialnih storitev. Politični in gospodarski izzivi, s katerimi se soočajo socialne delavke, se v različnih delih sveta razlikujejo, vendar pa ni dvoma, da se socialne delavke kjerkoli po svetu soočajo z etičnimi izzivi o tem, kako spoštljivo ravnati z ljudmi in se jim odzvati, kako pravično razdeliti vire in kako ublažiti, tolerirati ali se upreti družbenim krivicam, s katerimi se dnevno srečujejo (Banks in Nøhr, 2012, str. 2).

Sobočan (2011) piše, da socialne delavke in socialni delavci delujemo kot most med našimi uporabniki in družbo ter opravljamo raznolike naloge. Naše delo zajema vzpostavitev osebnega stika z uporabniki in uporabnicami, biti moramo njihove zagovornice in delati v skupnosti. Zaradi sodelovanja z več ljudmi in organizacijami prihaja do zapletov, saj stališča zaposlenih v različnih institucijah in njihovih uporabnikov niso vedno enaka. Delovati moramo po temeljnih socialnega dela, ki so človekove pravice, ohranjanje dostojanstva uporabnic in uporabnikov ter enakost. V socialnem delu morajo strokovnjaki iskati ravnovesje med odgovornostjo do uporabnikov in uporabnic ter organizacijo, v kateri delajo, ter širšim sistemom, v katerem delujejo. To lahko ustvari konflikte, ki se morajo reševati premišljeno. (Sobočan, 2011, str. 205-206).

Hugman (2013) piše o etiki kot o zavestnemu upoštevanju naših moralnih vrednot. Prepoznavanje vloge, ki jo igrajo vrednote v socialnem delu, je povečalo razprave o etičnosti. Na področju etike lahko najdemo literaturo, kot so vodiči, priporočila, kako lahko socialne delavke ravnajo v konkretnih situacijah, obsežnejše teoretične razprave pa se osredotočajo bolj na vrednote in načela (Hugman, 2013, str. 8-9).

Banks in Gallagher (2009) opisujeta, kako je ranljivost pomemben koncept v etiki na splošno in še posebej v poklicni etiki. Eden od najpogostejših razlogov za potrebo po poklicni etiki v praksi je, da imajo strokovnjaki, v tem primeru socialne delavke, večjo moč v odnosu z uporabniki, ki so večkrat v materialni ali socialni stiski. Pomembno je, da se socialne delavke zavedajo moči, ki je povezana z njihovo vlogo pomagati ljudem, in da so ljudje ranljivi, ker potrebujejo njihovo pomoč. Socialne delavke so zavezane delovati v dobro svojih uporabnikov, ob tem pa moramo upoštevati breme odgovornosti, ki ga nosijo (Banks in Gallagher, 200, str. 18).

Dragoš (1994) razlaga, da če strokovna delavka ravna profesionalno, to pomeni, da je njeno ravnanje tudi etično. Če to ne bi delovalo skupaj, bi strokovna delavka zanemarila svojo

poklicno dolžnost. Profesionalna izobrazba in etičnost sta vselej prepletena, zato ju ni treba razlikovati (Dragoš, 1994).

Dragoš (1996) ugotavlja, da imajo vse profesionalke in vsi profesionalci v različnih strokah skupno točko, to je profesionalno etiko. Vsa vprašanja, s katerimi se srečajo v svoji stroki, rešujejo po profesionalnih kriterijih, ki jih veleva njihova profesionalna etika (Dragoš, 1996, str. 49).

Downie in Loudfoot (1978, v Sobočan, 2011) sta naštel štiri kategorije pravic in dolžnosti, ki se navezujejo na stroko socialnega dela. Prve pravice in dolžnosti se določajo s pravnimi normami, ki se vežejo na uporabnike, delodajalce in na druge, ki so vključeni v proces dela. Druga kategorija pravic so poklicne pravice in dolžnosti, ki se navezujejo na standarde in etične smernice stroke. Tretja kategorija so moralne dolžnosti, ki se navezujejo na specifične interakcije socialnih delavk, ki jih imajo z uporabniki v posameznih situacijah. Četrta in zadnja kategorija pa se navezuje na družbene dolžnosti, ki se navezujejo na to, da je socialna delavka tudi državljanica države, ki pa ima večjo vlogo in moč, da lahko vpliva na socialne politike kot ostali. Čeprav je članek, ki sta ga Downie in Loudfoot napisala, star že skoraj 50 let, pa je ta še vedno relevanten, saj sta v njem raziskala temeljne cilje socialnega dela in spretnosti socialnega delavca. Tako je ta članek pomemben kot zagovornik vloge socialnega dela v družbi. Sarah Banks (v Sobočan, 2011) pa je k temu dodala še peto kategorijo, in sicer pravice in dolžnosti, ki jih ima socialna delavka do institucije, v kateri je zaposlena. (Sobočan, 2011, str. 206).

2.2 Etične dileme

Za sprejemljivo in zaželeno vedenje v različnih situacijah Dragoš (2003) opisuje normativne sisteme oz. pravila, ki jih družba usklajuje glede na skupne vrednote. Delujejo kot vodič, ki ljudem pomaga pri usmerjanju njihovega ravnanja na način, da je ta v skladu z družbenimi pričakovanji. Dragoš (2003) opisuje pet normativnih sistemov; družbeno-kulturni normativni sistem opiše skupne družbene vrednote in pravila. Ta sistem združuje temeljne vrednote in norme, ki so sprejemljive za večino družbe. Je kulturni okvir, ki povezuje ljudi znotraj določene družbe ter oblikuje temelje za sprejemljivo vedenje. Drugi sistem je zakonodajno-normativni, ki zajema vso zakonodajo. Na področju socialnega dela sta to Zakon o socialnem varstvu in Zakon o splošnem upravnem postopku. Tretji je poklicno-etični normativni sistem, ki je sestavljen iz vrednot in pravil, ki so specifični za določeno stroko in se razlikujejo od sistemov drugih strok. V socialnem delu v ta sistem vključujemo Kodeks etike, sprejet s strani Društva socialnih delavk in delavcev Slovenije, in Kodeks etike, ki velja za vse strokovne delavke, ki delujejo na področju socialnega varstva, sprejet s strani Socialne zbornice Slovenije. V ta sistem

se štejejo tudi nenapisana pravila, kot so na primer dogovori znotraj posebnih skupin. Četrty je službeno-normativni sistem in se nanaša na pravila, ki veljajo v določeni instituciji. Sistem se določi skozi različne dokumente, statute in pravilnike, ki jih sprejme vodstvo institucije. Sistem pa lahko obstaja tudi v obliki neformalnih pravil in rutine, ki je značilna za specifična delovna okolja. Peti in zadnji normativni sistem pa je osebni normativni sistem, ki ga vsak posameznik oblikuje zase in ga upošteva pri svojem vedenju. Sistem vključuje vrednote, norme in prepričanja, ki jih je posameznik pridobil skozi socializacijo. Osebni normativni sistemi izhajajo iz različnih virov, kot sta tradicija in religija (Dragoš, 2003, str. 287-288).

Normativni sistemi med seboj niso usklajeni in se tako v konfliktu prepleta več različnih normativnih sistemov, ki od nas zahtevajo različno delovanje (Dragoš, 2011, str. 288).

Ko smo postavljeni pred etično dilemo, so tudi naši normativni sistemi v konfliktu. Ali na primer mladostniku, ki nam je zaupal kaznivo dejanje, damo čas, da policiji sam prizna, kar je naredil, ali pa ga prijavimo takoj? Tu sta v nasprotju naš službeni normativni sistem, v katerem so poleg pravilnikov tudi neformalna pravila, kot na primer, da mladostniku povemo, kaj moramo storiti in mu damo priložnost, da sam stori pravo stvar, preden prijavimo kaznivo dejanje, in pa zakonodajno normativni sistem, saj nas k ravnanju, da mladostnika takoj prijavimo, nagovarjajo zakoni institucije, v kateri smo zaposleni.

Za lažje odločanje pri etičnih dilemah sta Loewenberg in Dolgoff (v Banks, 2011) zapisala hierarhijo etičnih načel, ki naj bi nam bila v pomoč pri odločanju v socialnem delu. Ko smo v situaciji, kjer sta si dve načeli v nasprotju, ima prednost tisto načelo, ki je na lestvici višje.

Lestvica načel je:

- »varovanje življenja,
- enakost in neenakost,
- avtonomija in svoboda,
- najmanjša škoda,
- kakovost življenja,
- zasebnost in zaupnost ter
- iskrenost in podajanje vseh informacij« (Loewenberg in Dolgoff v Banks, 2011, str. 189).

Čeprav obstaja ta hierarhija načel, ki naj bi se je socialne delavke in delavci držali, pa sta Harrington in Dolgoff (v Banks, 2011) ugotovila, da socialne delavke in delavci ta načela

razvrščajo drugače na lestvici, tako da ta hierarhija ni trdna (Harrington in Dolgoff v Banks, 2011. str. 189).

Obstajajo drugi načini in modeli delovanja. Sledeči sedem-stopenjski model je predstavil Goovaerts (v Banks, 2011) in se osredotoča na racionalni proces pri odločanju ter vodi socialnega delavca skozi sistematično analizo primera in tako pomaga pri razreševanju konflikta (Banks, 2011, str. 189).

Goovaertsov (v Banks, 2011) sedem-stopenjski model:

- »Kakšna so dejstva,
- čigavi interesi so v igri,
- za kaj gre pri tej dilemi,
- kakšne so alternative,
- kakšna je sklepna ugotovitev,
- kako uresničiti odločitev ter
- evalvacija in refleksija« (Banks, 2011, str. 189).

Banks (2011) pove, da je teh modelov še več, a se redko uporabljajo v praksi, saj so bolj uporabni za študentke in študente socialnega dela, da se jih spodbudi k sistematičnemu razmišljanju o etičnih dilemah v poklicnem življenju (Banks, 2011, str. 189).

3 Mladostništvo ali adolescenca

Kot piše Dolenc (2015), je mladostništvo obdobje, ki pomeni prehod iz otroštva v odraslost, medtem pa se v mladostniku dogajajo telesne, čustvene in kognitivne spremembe, kar celotno izkušnjo odraščanja naredi stresno. Stres na mladostnikovo vedenje in doživljanje vpliva negativno. Tveganje za čustvene in vedenjske težave se zaradi stresa lahko poveča; tu lahko omenimo anksioznost, motnje hranjenja, zloraba substanc in alkohola. Stres se pri mladostnikih pokaže tudi v zmanjšani koncentraciji in slabšem presojanju (Dolenc, 2015, str. 178-179).

Gowers (2005) piše, da je začetek in konec adolescence težko opredeliti, saj nekatere kulture vstop v odraslost označijo s različnimi obredi, v nekaterih kulturah pa adolescenco definirajo le kot razvojno stopnjo, ki traja več let (Gowers, 2005, str. 6). Pravno gledano nastopi odraslost v Sloveniji pri 18. letu starosti, ko posameznik že odgovarja za kazniva dejanja ter lahko kupi cigarete in alkohol.

Sawyer in drugi (2018) pišejo o tem, kako je družbeno okolje vplivalo na prehod mladostnikov v odraslost. Današnji družbeni svet je bolj urban, mobilen in globalno povezan, socialne stike mladostniki vzdržujejo s socialnimi omrežji, ki pa jih podjetja izkoristijo, da lahko vplivajo na mladostnika in tako izboljšajo ali poslabšajo njihovo fizično in psihično zdravje. Adolescenca je razvojna faza, ko mladostniki aktivno oblikujejo svoje socialno okolje, pomembne pa so politike, ki pri mladostnikih spodbujajo socialne in čustvene veščine. Tudi avtorji tega članka se dotaknejo zakonov v različnih državah, ki poskušajo mlade zaščititi s starostno mejo, ki pa se glede na državo razlikuje. Čeprav veliko zakonov starostno mejo odraslega človeka označijo z 18. letom, pa mladostniki vlogo odraslega prevzemajo kasneje (Sawyer idr., 2018, str. 4).

4 Kaj privede mladostnike do kaznivih dejanj?

Meško (2006) se osredotoča na sociološke teorije, ki v ozadje kaznivih dejanj vključujejo predpostavko, da je več faktorjev, ki privedejo do kriminalnega vedenja. To so nižja stopnja izobrazbe, ekonomska stiska, neprimerne življenjske razmere, neustrezno socialno okolje (vrstniki, ki so sami del kriminalnih dejanj), razpadlo družinsko okolje in težave v družini ter neustrezne metode starševstva. Elementi družbene sfere spodbujajo posameznika, da sodeluje v kriminalnih dejanjih. Ta sociološka teorija pravi, da se posameznik ne more izogniti svoji usodi. Vzroki za kaznivo dejanje so torej izven posameznika in so del njegove družbene sfere. Storilec kaznivih dejanj tako igra pasivno vlogo, usmerjajo ga okoliščine, nad katerimi nima nadzora (Meško, 2006).

Masters in Robinson (1990) navajata, da strokovnjaki sociološke stroke pojasnjujejo deviantno vedenje kot naučeno, pridobljeno vedenje. Posamezniki smo družabna bitja in smo zato medsebojno odvisni pri zadovoljevanju svojih potreb. Da smo del družbene sfere, je pogoj naša zmožnost vzpostavljanja družbenih odnosov. Družbena sfera ima tudi ključno vlogo pri oblikovanju posameznikov in utrjevanju družbenih vrednot (Masters in Roberson, 1990).

Steinberg in Morris Sheffield (2001) pišeta, da je potrebno razlikovati težave, ki izvirajo iz mladostništva, in težave, ki so bile prisotne že prej v mladostnikovem razvoju. Nekateri mladostniki zapadejo v kriminalno vedenje v adolescenci, razlog za to pa je lahko bil že prej v družini, v šoli ali pa je bilo problematično vedenje zaznano že v otroških letih. Vedenje, kot sta zloraba legalnih in nelegalnih substanc in prestopništvo, je lahko prehodne narave, mladostniki bodo z njim odnehali, ko preidejo v odraslost (Steinberg in Morris Sheffield, 2001, str. 86).

4.1 Vpliv družine

Gomez in Kobolt (2012) pišeta, da družina igra ključno vlogo pri oblikovanju otrokove identitete. Otrok se v odnose najprej vključi v svoji družini s starši, sorojenci in z ostalimi družinskimi člani. To otroku omogoča, da se preizkuša v naraščajoči se avtonomnosti, zato je pomembno, kako kakovostni so prvi družinski odnosi. Družinski odnosi morajo zadovoljiti osnovne potrebe po sprejetosti, varnosti in zaupanju. Ko otrok vstopi v šolo in prehaja v puberteto, pa se v zvezi z oblikovanjem identitete preizkuša tudi v odnosu z vrstniki. V teh odnosih mladostniki oblikujejo sebe in svojo resničnost ter iščejo svoj prostor v družbi (Gomez in Kobolt, 2012, str. 327).

V družini, kjer starši nimajo časa ali želje, da bi se ukvarjali z otrokom, mu tako pošiljajo sporočilo, da jim je v napoto. Takšna sporočila lahko vodijo v zlorabo nelegalnih substanc in tudi kriminalno vedenje (Gomez in Kobolt, 2013, str. 330).

Beaver in Boccio (2019) pišeta, da je povezava med družinsko dinamiko in mladoletnim prestopništvom bila raziskana na različnih področjih. Raziskave kažejo, da je ločitev staršev povezana z negativnimi posledicami, ki vključujejo psihološke težave, kot sta manjša akademska uspešnost ter povečana možnost za mladoletniško prestopništvo. Čeprav je bila v raziskavah ločitev staršev povezana z vedenjskimi težavami v puberteti, ostaja razlog za to nejasen. Nekateri psihologi so poskušali razložiti povezavo med ločitvijo staršev in slabimi vedenjskimi vzorci ter kriminalnim vedenjem z družinskimi konflikti in s travmami, s katerimi se mladostniki soočajo med ločitvijo staršev. Ti konflikti in travme lahko vodijo v stres in

tesnobo pri otrocih, to pa vodi v slabšo psihološko prilagoditev na življenjske okoliščine. Nekateri znanstveniki pa trdijo, da je to negativno povezavo mogoče razložiti z odsotnostjo staršev. Odsotnost enega od staršev lahko vodi do nižjega socialno-ekonomskega statusa, manjše pozornosti na otroka, manjšega nadzora starša ter zmanjšuje navezanost na starše. Ko ima vso starševsko skrb le eden od staršev, to lahko zmanjša sposobnost starša, da nadzoruje in zagotovi izobraževalne vire za svoje otroke (Beaver in Boccio, 2019, str. 88).

Cugmas piše, da se mladostnikova navezanost na družino ne prekine, a se spreminja z odraščanjem. Raziskava, predstavljena v članku, je ugotovila, da starši ohranjajo varno navezanost, če mladostniku nudijo oporo, v nasprotnem primeru pa je raven varne navezanosti nižja in bo tako večjo oporo in potrditev iskal pri vrstnikih. Varna navezanost je za mladostnika varovalni dejavnik pred neprimernim vedenjem (izvajanje nasilja, uživanje škodljivih substanc, kazniva dejanja) (Cugmas, 2010, str. 154-156).

4.2 Biološki dejavniki

Farrington (2010) razlaga, da je učinek starša, ki je kriminallec, na mladostnikovo kaznivo dejanje posredovan z genetiko. V skladu s tem študije o dvojčkih kažejo, da so si enojajčni dvojčki bolj podobni pri svojih kaznivih dejanjih kot dvojajčni dvojčki. Vendar pa obstaja nasprotovanje tovrstnim študijam dvojčkov, saj naj bi bila podobna kazniva dejanja odraz podobnega odraščanja in iste okolice. Študije, ki so raziskovale genski vpliv na posvojenega otroka, kažejo, da so kazniva dejanja otrok povezana s kaznivimi dejanji bioloških staršev. Vendar pa v študijah ni predstavljeno, ali so imeli posvojeni otroci stik s svojimi biološkimi starši ali ne. Bolj prepričljiva študija je primerjala skladnost enojajčnih dvojčkov, ki so odraščali skupaj, in enojajčnih dvojčkov, ki so odraščali narazen. Ugotovljeno je bilo, da je bila 41 % možnost dedovanja motnje vedenja v otroštvu in 28 % možnost dedovanja antisocialne osebnostne motnje pri odraslih. Ta študija pokaže, da je kazniva dejanja mladostnikov možno delno pripisati genetiki, še vedno pa ni raziskano, kako genotip sodeluje z okoljem in privede do kaznivih dejanj (Farrington, 2010, str. 206).

Steinberg in Morris Sheffield (2001) pišeta, da obstajajo dokazi, da genetski dejavniki vplivajo na agresijo, asocialno vedenje in prestopništvo ter da je agresivno vedenje bolj biološko pogojeno kot druga vedenja. Genetski dejavniki so bili povezani tudi s tveganjem za samomor in depresijo. Pokaže se, da na mladostnice bolj vplivajo genetski dejavniki v primerjavi z mladostniki, kar zadeva težave ponotranjenja in eksternalizacije. Raziskave so odkrile tudi močan genetski vpliv na kompetence, samopodobo in inteligenco mladostnikov. Mladostnikov šolski uspeh, športna sposobnost, fizični videz in socialne veščine so močno genetsko pogojeni,

brez trdnih dokazov o vplivu mladostnikovega okolja (Steinberg, in Morris Sheffield, 2001, str. 98-99).

4.3 Vpliv vrstnikov in šole

Kokoravec in Meško (2021) pišeta, da v času adolescence prihaja do sprememb v telesu in hormonih, kar se odraža v hitrem spreminjanju razpoloženja in težjem obvladovanju čustev. Njihovo vedenje postaja bolj tvegano, saj se želijo dokazati svojim prijateljem. Vpliv družine na mladostnika se v tem času zmanjša, bolj pomembna jim je potrditev s strani njihovih vrstnikov. Mladostniki svojo vrednost in mesto v družbi povezujejo z mnenjem prijateljev, zato se bodo vedli bolj tvegano, če to pomeni, da bodo dobili večjo potrditev z njihove strani. V prijateljskem krogu se oblikujejo tudi skupne vrednote in predsodki, ki pa niso vedno povezani z vrednotami družbe, v kateri živijo. Ker se ne želijo prilagoditi družbenim normam, to vodi v uporniško vedenje (Kokoravec in Meško, 2021, str. 205-207).

Steinberg in Morris Sheffield (2001) pišeta, da lahko vrstniki na mladostnika vplivajo pozitivno, na primer na boljši učni uspeh in socialno vedenje, in tudi negativno, na primer pitje alkohola, uporaba drog, kajenje in prestopništvo. Vrstniki na mladostnika lahko vplivajo, ker jih občuduje in jim želi biti podoben, tako si izbira tudi svojo družbo prijateljev. Pomembno pa je tu upoštevati starost, osebnostne lastnosti in dojemanje vrstnikov (Steinberg in Morris Sheffield, 2001, str. 93-94).

Steinberg (2006) piše, da je večina mladostniških tveganj skupinski pojav. Pitje alkohola, jemanje prepovedanih substanc, tvegana vožnja so skupne dejavnosti, zato tveganj ne bi smeli proučevati kot individualni pojav, saj se v resnici pojavlja v skupinah. Mladostniki se v primerjavi z odraslimi vedejo bolj tvegano, so bolj dovzetni za pritisk vrstnikov, ne razmišljajo o posledicah njihovega dejanja in težje uravnavajo in razumejo svoja čustva (Steinberg, 2006, str. 53 - 55).

Otroci in mladostniki v šoli preživijo večino svojega časa. Kokoravec in Meško (2021) pišeta o tem, da v šolah večkrat pride do neprimernega vedenja (npr. psihično in fizično nasilje). Šola je družbena institucija in ima pomembno vlogo pri zmanjševanju in preprečevanju neprimernega vedenja. Šola sama je lahko razlog za takšno vedenje. Dejavniki so neprijetna klima šole, odnosi med učenci, odnosi med učitelji in neustrezne zahteve, ki lahko mladostnika spravijo v neprijeten položaj. Če se vrnemo na družino; če je otrok varno navezan na svoje starše, je to zanj varovalni dejavnik, kar pomeni, da je pri njem možnost nastanka neprimernega

vedenja nižja kot pri ostalih otrocih. Mladostnik lahko obvladuje stres šole in je pozitivno naravnani za svojo prihodnost (Kokoravec in Meško, 2021, str. 208).

5 Delo z mladostniki na centrih za socialno delo

Centri za socialno delo za svoje opravljanje uporabljajo Katalog javnih pooblastil, nalog po zakonu in storitev, ki jih izvajajo centri za socialno delo. Iz kataloga lahko razberemo, da Centri za socialno delo vodijo postopke z mladostniki v kazenskem postopku.

To so:

- »obrnava otrok in mladoletnikov zunaj sodnega postopka«, kjer sta nalogi »obrnava otrok zaradi suma storitve prekrškov ali kaznivih dejanj« in »obrnava otrok in mladoletnikov s težavami v odraščanju«,
- »odloženi pregon«,
- »obrnava mladoletnika v predkazenskem postopku«,
- »vzgojni ukrepi v kazenskem postopku ali postopku o prekršku«,
- »vzgojni ukrepi po kazenskem zakoniku«, kjer so naloge »namestitev mladoletnika v vzgojni zavod ali zavod za usposabljanje«, »namestitev mladoletnika v prevzgojni dom«, »navodila in prepovedi«, (sem spadajo »poravnati se z oškodovancem«, »udeležiti se programov socialnega treninga«, »mladoletnikovo delo v korist humanitarnih organizacij«, »osebno se opravičiti oškodovancu«, »redno obiskovati šolo«, »usposabljanje se za poklic ali sprejeti zaposlitev«, »nastaniti se pri določeni družini, v domu ali drugje«, »zdraviti se v ustrezni zdravstveni organizaciji«, »obiskovati vzgojno, poklicno, psihološko ali drugo podobno svetovalnico«, »opraviti preizkus znanja prometnih predpisov«) ter »nadzorstvo organa socialnega varstva« in
- »namestitev mladoletnika v mladoletniški zapor« (Katalog javnih pooblastil, nalog po zakonu in storitev, ki jih izvajajo centri za socialno delo, 2024).

Cafuta (2016) v svojem članku opisuje delo z mladimi v Centru za socialno delo Ljubljana Center. V centru za socialno delo so za mlade ustvarili prostor, kjer so se lahko družili, bili so vključeni v programu za mlade, kjer so pridobili občutek varnosti in občutek, da jih ljudje želijo razumeti. V programih so skupaj z mladostniki ustvarjali odnos, s katerim so lahko strokovnjaki pozitivno vplivali na mlade, poleg tega pa so mladi preživljali čas aktivno in varno, v tem času niso bili na ulici. Organizirali so tudi poletne taborje, kjer so lahko mladostniki brez računalnika in interneta, ki jih oddaljujeta od njihovih vrstnikov. Na taborjih potekajo različne igralske, glasbene, likovne in druge delavnice, skupno kuhanje in sodelovanje. S taborji želijo

mladostnikom omogočiti kakovostno preživet teden v družbi svojih vrstnikov, iskanje svojih potencialov in razvijanje novega znanja in navad. Cafuta (2016) doda tudi, da programi dajejo dobre rezultate, saj se zmanjšuje število kaznivih dejanj mladostnikov, ki so bili vključeni v programe, prav tako pa se izboljša njihov učni uspeh. Izpostavi pa dejstvo, da mladih večkrat ne vidimo, dokler niso vpleteni v kazniva dejanja (Cafuta, 2016, str. 64-65).

Center za socialno delo se je tako z dodatnimi programi, s prostorom in z aktivnostmi približal temu, da bi mladi kakovostno preživljali svoj čas, poleg tega pa imeli varen prostor in strokovnjake, katerim so se lahko zaupali. Tudi študentke Fakultete za socialno delo smo sodelovale v aktivnostih, ki jih ponuja CSD – Center. Skupaj z mladostniki se družimo, jim nudimo učno in svetovalno pomoč. Skozi naša srečanja tako mladostniki spoznajo še dodatno osebo, ki ji lahko zaupajo in širijo svojo socialno mrežo, ki se večkrat ne zaključi takrat, ko študentka konča prakso.

Mikec (v Toman idr., 2024) piše o tem, kako je postopoma v svoje delo z mladostniki na centru za socialno delo povečevala njihovo participacijo in ugotovila, da je tako delo opravljeno bolj kakovostno. Pomembno se ji zdi, da se vključi mladostnika, tako da ima vpliv na odločitve in ne le, da se pogovarjajo o mladostnikih in jih pri iskanju rešitev izključijo (Mikec, 2024 str. 21).

V članku avtorica Mikec (v Toman idr., 2024) opiše tudi model participacije otrok, ki ima štiri elemente:

- prostor: otrok potrebuje varen prostor, kjer lahko izrazi svoje mnenje brez strahu pred posledicami,
- glas: otroku je potrebno omogočiti izražanje mnenja na primeren način (različne metode, ki ustrezajo starosti otroka),
- občinstvo: oseba, ki sprejema odločitve za otroka, ga mora aktivno poslušati, da je otrokovo mnenje upoštevano,
- vpliv: otrokovo mnenje mora imeti vpliv na končne odločitve; v procesu dela z otroki je pomembno, da se pokaže, da je njihovo mnenje upoštevano in da smo jih slišali; ta element pomaga pri vzpostavljanju zaupanja otroka v proces (Mikec, 2024, str. 22).

Čaćinovič Vogrinčič in Mešl (2020) pišeta o tem, kako poteka sodelovanje z mladostnikom, ki izkazuje neprimerno vedenje, v praksi socialnega dela. Cilj socialne delavke je, da omogoči mladostniku možnost, da spremeni svoje življenje. Da pa lahko mladostnik spreminja svoja ravnanja, mora imeti prostor za novo učenje in pridobivanje izkušenj. Naloga socialne delavke v tem odnosu je ustvariti zaupen prostor ter soustvariti dogovore in meje, ki mladostniku

omogočajo učenje. Pri delu z mladostnikom pa ne smemo pozabiti njegove socialne mreže, ki mu je lahko v oporo in sodeluje v odnosu ter doseganju zelenih izidov (Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2020, str. 165 – 166).

Mrežar (2013) piše, da se nam vedenje mladostnikov lahko večkrat zdi nesmiselno, zato je pomembno raziskati njegov življenjski svet. Pomembno je poslušati, ko nam mladostnik pripoveduje o svojem življenju, kakšni odnosi so v družini, šoli in njegovem okolju. Celotno okolje vpliva na mladostnika in na njegovo vedenje. Pozorni moramo biti na varovalne dejavnike in dejavnike tveganja. Če slednje prepoznamo, bomo skupaj z mladostnikom lažje razumeli njegova dejanja in izbrali ustrezen način pomoči. Pri tem pa so nam v pomoč varovalni dejavniki mladostnika, ki jih skupaj z njim utrjujemo (Mrežar, 2013, str. 273-274).

3. člen Konvencije o otrokovih pravicah pravi, da morajo biti otrokove koristi glavno vodilo bodisi v procesih socialnega varstva, sodišča ali upravnih organov (Konvencija o otrokovih pravicah, 1989).

Poštrak (2015) v svojem članku opisuje, kako pomembno je, da so socialne delavke spoštljive in odgovorne zaveznice mladostnikov in jih obravnavajo kot enakovredne sogovornike in »eksperte iz izkušenj«. Avtor se v članku osredotoča na teoretski okvir dela z mladimi, ki temelji na sistemsko-ekološkem in socialno-konstruktivističnem modelu. Tovrstni modeli poudarjajo, da je mladostnika potrebno razumeti v kontekstu njegovega življenjskega sveta, ki ga oblikujejo dejavniki, kot so: spol, družina, šola, vrstniki, notranje vrednote. Mladostniki pogosto razvijejo strategije preživetja, s katerimi se prilagajajo kompleksnim družbenim razmeram, čeprav ti vedno niso primerni. Naloga socialnih delavk je razumeti njihove strategije preživetja in jih podpirati pri razvoju novih, učinkovitejših načinov soočanja z izzivi. Socialne delavke mladostnike obravnavajo v skladu z njihovimi potrebami in življenjskimi okoliščinami, pri tem pa vodijo z avtoriteto, ki temelji na znanju, kompetencah in medsebojnem zaupanju (Poštrak, 2015, str. 274-278).

5.1 Mladostniki kot neprostoVOLJNI uporabniki v Centrih za socialno delo

Avtorice Čačinovič Vogrinčič in druge (2008) opišejo sodelovanje z mladostnikom. Socialna delavka začne sodelovanje z mladostnikom tako, da najprej vzpostavi dogovor o sodelovanju, ki je pomemben prvi korak v odnosu z mladostnikom. Šele ko je narejen dogovor o sodelovanju, se lahko začne vzpostavljati delovni odnos. Socialna delavka v pogovoru opiše svojo vlogo ter vzpostavi varen in zaupen prostor, kjer lahko mladostniki podelijo svoja čustva in mnenje o situaciji. Dogovor o sodelovanju, kjer so vključeni vsi vpleteni, daje sporočilo, da so vsi skupaj udeleženi v pogovoru in lahko vsak prispeva svoj delež k reševanju (Čačinovič Vogrinčič, idr., 2008).

Mešl (2018) piše o tem, kako pri delu z ljudmi, še posebej v socialnem delu, kjer ponujamo pomoč, ni dovolj, da smo osredotočeni le na vse metode, ki jih uporabljamo pri našem delu. Ključnega pomena v procesu podpore in pomoči je odnos, ki predstavlja temelj, na katerem se gradi zaupanje, se ustvarja varno okolje za izražanje čustev in stisk ter omogoča skupno reševanje problemov. Poudarek je vedno na sodelovanju z uporabnikom na način, da skupaj z njim raziskujemo, kaj lahko sam stori, da v njegovem življenju pride do sprememb (Mešl, 2018).

Čačinovič Vogrinčič in Mešl (2020) pišeta o sodelovanju z družino in mladostnikom, ki kaže odklonsko vedenje, kjer je lahko prisoten strah in postavljata izzive pri oblikovanju ustreznega podpornega okvira. Potrebno je, da presežemo pogoste odzive odraslih, staršev, ki zaradi nemoči kaznujejo otroka ali se vdajo, ko situacija postane neobvladljiva. Naloga socialnega dela je kompleksna, cilj je, da otrok, ki kaže odklonsko vedenje, preoblikuje to vedenje in najde nove načine izražanja in vedenja. Za to pa potrebuje podporo in priložnost za učenje in pridobivanje novih izkušenj z uporabo novega vedenja. Socialna delavka v sodelovanju z mladostnikom ustvarja varen prostor, da se lahko uči na podlagi lastnih izkušenj. Center za socialno delo ima ključno vlogo pomoči in sodelovanja, kjer se združujejo različne stroke za korist posameznega mladostnika (Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2020).

Mladostniki, ki so dobili vzgojni ukrep nadzorstva organa socialnega varstva, so pogosto neprostoVOLJNI uporabniki in ne želijo prihajati v center in se pogovarjati o sebi. Šugman Bohinc (2006) piše, da je temelj prakse socialnega dela ta, da pomaga ljudem, ki pomoč iščejo, pogosto pa socialne delavke nudijo pomoč tudi tistim, ki pomoči ne želijo. Pogosta predpostavka je, da bo socialna delavka s svojo profesionalnostjo, zaupnostjo in spoštljivostjo uspela navezati stik, da bo uporabnik pomoč sprejel. Večkrat pa je prav obratno in se uporabnik še vedno upira

pomoči socialne delavke. To je lahko za socialne delavke etično zahtevna situacija, saj imajo uporabniki pravico do samoodločanja, večkrat pa neprostovoljni uporabniki nimajo izbire, ali bodo sodelovali ali ne, saj so bili na center za socialno delo napoteni s strani sodišča (Šugman Bohinc, 2006, str. 346).

Rooney (1992) in Bibus (2001) (v Šugman Bohinc, 2006) opišeta model etičnih in zakonitih smernic za sodelovanje z neprostovoljnimi uporabniki. Na podlagi pojasnila o poteku sodelovanja socialna delavka pridobi uporabnikovo privolitev za sodelovanje. Socialna delavka med sodelovanjem krepi moči uporabnika ter daje dodatna pojasnila, kje je prostor za pogajanje in kje so zakonska določila, ter vodi odprto komunikacijo z uporabnikom (Šugman Bohinc, 2006, str. 348).

V modelu je prva točka privolitev uporabnika, a pri sodelovanju z mladostniki, ki morajo zaradi zakonskih določil hoditi v center za socialno delo, večkrat ne gre tako. Mladostniki izostajajo od srečanj, ne opravičijo izostanka, ko pridejo, pa so pasivni v svoji vlogi in odklanjajo sodelovanje (Šugman Bohinc, 2006, str. 348).

6 Obravnava mladostnikov v kazenskem postopku

Bavcon, Šelih in drugi pišejo, da je skozi zgodovino kazensko pravo, ki se nanaša na mladoletnike, postopoma razvijalo svoj položaj, kakršnega ima danes. Otroci pod določeno mejo, pogosto pod 7 let, niso bili kaznovani, kar lahko vidimo iz grškega in kitajskega pravnega vira (Bavcon, Šelih idr., 2013).

Bavcon, Šelih in drugi opišejo tudi rimsko pravo, ki se je v času Rimskega cesarstva že ukvarjalo z delitvijo mladoletnikov v tri skupine, katere so se razlikovale po stopnji odgovornosti. Hkrati pa se je pojavilo načelo »zlobna volja nadomesti starost«, ki je vplivalo na obravnavo mladoletnikov kot polnoletne storilce kaznivih dejanj, čeprav so veljale omejitve kazenske odgovornosti. V času fevdalizma so razlike med obravnavo mladoletnih in polnoletnih storilcev skoraj izginile. Tudi drugi pravni sistemi so delili storilce glede na starost, a so bili v praksi še vedno obravnavani isto kot polnoletni storilci, le da so prejeli manjše kazni (Bavcon, Šelih idr., 2013).

Prepričanje, da je potreben poseben pristop za obravnavo mladoletnih prestopnikov, se je oblikovalo v 20. stoletju. Obravnava se je v tem času delila na dva modela, zaščitniški in pravičnostni model (Bavcon, Šelih idr., 2013).

Bavcon, Šelih in drugi opisujejo, da je do sredine 60-ih let prevladoval zaščitniški model, imenovan tudi model »najboljšega interesa otrok.« Model v ospredje postavi korist otrok in mladostnikov, pri čemer klasična načela kazenskega prava zavzemajo manjšo vlogo. Osnova modela je prepričanje, da je mladostnik žrtev svojega okolja (Bavcon, Šelih idr., 2013).

Nasprotje tega modela je pravičnostni model, ki poudari pravice mladostnika. Pristop predpostavlja več procesnih pravic in ga obravnava kot odgovornega nosilca svojih dejanj. V tem modelu je mladoletnik odgovoren za svoja dejanja in posledice, s katerimi se mora soočiti (Bavcon, Šelih idr., 2013).

Scalpello (2020) piše, da je leta 1959 Slovenija uvedla kategorijo »mladih odraslih« v svojo kazensko zakonodajo. To pomeni, da se lahko osebam, ki so storile kaznivo dejanje po 18. letu starosti, izreče vzgojni ukrep, še vedno pa se jim sodi kot polnoletnim osebam. Leta 2021 so mladi odrasli predstavljali 4,9 % slovenske populacije v zaporu, od tega je 96 moških in 6 žensk. Najpogostejša kazniva dejanja mladih so kazniva dejanja zoper premoženje in kazniva dejanja, ki so povezana s prepovedanimi drogami (Scalpello, 2020, str. 42).

Scalpello (2020) opiše tudi Vzgojni dom Radeče, ki je del slovenskega zapornega sistema za mladostnike, stare od 14 do 23 let, ki storijo kaznivo dejanje. Sodišče odredi, da se mora mladostnika namestiti v vzgojni dom, kjer je najmanj eno leto in največ tri leta. Skupni dejavniki mladostnikov so čustvene in vedenjske težave, šolski neuspeh, eksperimentiranje z drogami in težave v družini. Vzgojni dom Radeče poskuša te dejavnike odpravljati z vzgojno-izobraževalnim rehabilitacijskim programom (Scalpello, 2020, str. 42-43).

Filipčič in Prelić (2011) pišeta, da se kazen mladoletniškega zapora izreče le v primeru hujšega kaznivega dejanja. Tudi ti storilci izjemoma dobijo zaporno kazen, pri tem pa se upošteva teža kaznivega dejanja in visoka stopnja kazenske odgovornosti. Ko je zaporna kazen izrečena, sodnik pojasni, zakaj vzgojni ukrep ne bi bil primeren. Slovenija upošteva priporočila mednarodnih dokumentov glede namena prestajanja zaporne kazni za mladoletnike, to je zagotoviti mladoletniku potrebno izobrazbo in ustrezno podporo njegovemu osebnemu razvoju (Filipčič in Prelić, 2011, str. 451).

Socialne delavke iz različnih regij so v intervjujih omenjale vzgojne ukrepe za mladostnike v kazenskem postopku, ki jih je odredilo sodišče, posebej namestitvev mladoletnika v vzgojni dom, namestitvev mladoletnika v prevzgojni dom, nadzorstvo organa socialnega varstva in navodilo za opravljanje družbeno koristnega dela.

Pri namestitvi mladoletnika v prevzgojni dom center za socialno delo prouči sklep sodišča in se poveže s prevzgojnim domom, da se določi datum, ko bo mladoletnik odšel v prevzgojni dom, ter jim posreduje sodni sklep in socialno poročilo, kjer so zapisane mladoletnikove življenjske okoliščine, razmere v šoli in v družini. Socialna delavka na razgovor povabi mladoletnika in starše, da jim predstavi prevzgojni dom, kako bo potekala namestitvev in datum namestitve. Socialna delavka si med mladoletnikovim bivanjem v prevzgojnem domu izmenjuje poročila s prevzgojnim zavodom in pošilja poročila o poteku namestitve sodišču (Katalog javnih pooblastil, nalog po zakonu in storitev, ki jih izvajajo centri za socialno delo, 2024).

Pri namestitvi mladoletnika v vzgojni zavod center za socialno delo prouči sklep, ki ga je prejelo od sodišča, in na pogovor povabi mladoletnika in starše. Tako kot pri namestitvi mladoletnika v prevzgojni dom socialna delavka kontaktira vzgojni zavod, se dogovori za datum namestitve in posreduje sodni sklep ter socialno poročilo vzgojnemu zavodu. V času namestitve si socialna delavka izmenjuje poročila z vzgojnim zavodom in pošilja poročila o poteku namestitve sodišču. Med namestitvijo mladoletnika socialna delavka sodeluje v strokovni skupini, pomaga pri pripravi individualiziranega programa ter sodeluje pri izvajanju tega programa (Katalog javnih pooblastil, nalog po zakonu in storitev, ki jih izvajajo centri za socialno delo, 2024).

Sodišče lahko mladoletniku izreče sklep navodila in prepovedi. Pri navodilu in prepovedi je lahko mladoletniku naloženo, da mora opraviti družbeno-koristno delo. Socialna delavka najprej preuči sklep sodišča ter skupaj z mladoletnikom in starši pripravi, kako se bo vzgojni ukrep izvajal. Mladoletnika socialna delavka opozori, da mu v primeru, da navodila ne bo opravil, sodišče lahko naloži strožji vzgojni ukrep. Socialna delavka mladoletniku pokaže seznam organizacij, kjer lahko mladoletnik opravlja družbeno-koristno delo. Mladoletnik z organizacijo sklenu dogovor o medsebojnih obveznostih in sestavi urnik, katerega se bo mladoletnik držal. Organizacija na koncu poda poročilo, ali je bila mladoletnikova naloga končana ali ne (Katalog javnih pooblastil, nalog po zakonu in storitev, ki jih izvajajo centri za socialno delo, 2024). Socialna delavka pošlje poročilo sodišču, ali je mladoletnik navodilo dokončal ali ne (Katalog javnih pooblastil, nalog po zakonu in storitev, ki jih izvajajo centri za socialno delo, 2024).

Mladoletniku je lahko izrečen vzgojni ukrep nadzorstvo organa socialnega varstva. Socialna delavka in mladoletnik skupaj sestavita individualni načrt, kjer mladoletnik izrazi svoje želje, naredi se načrt krepitev moči, usmerjanje mladoletnika v urejanje svojega življenja ter kako se bo merila uspešnost zastavljenih ciljev. Socialna delavka vsakih šest mesecev poročilo o

sodelovanju z mladoletnikom pošlje sodišču. Socialna delavka lahko zapiše mnenje glede spremembe ali ustavitve vzgojnega ukrepa, če v mladoletniku vidi spremembo ali če mladoletnik na srečanja ne prihaja. Nadzorstvo organa se lahko izvaja od enega do treh let (Katalog javnih pooblastil, nalog po zakonu in storitev, ki jih izvajajo centri za socialno delo, 2024).

7 Življenje mladostnikov v vzgojnem ali prevzgojnem zavodu

Sodišče lahko mladostnikom naloži sklep oddaje v vzgojni zavod ali prevzgojni center.

Svete (2015) piše, da je cilj vzgojnih in prevzgojnih zavodov za mladostnike sprememba neprimerne vedenja, iskanje primernejših načinov vedenja in reintegracija v družbo. V zavodih se morajo mladostniki držati hišnih pravil, ki predpisujejo ravnanje z lastnino, uporabo računalnika in telefona. Pod hujše oblike kršitve pravil spadajo agresivno vedenje, prepovedane substance in beg iz zavoda. Mladostniki imajo med vikendom možnost odhoda domov, kar pa je odvisno od njihovega vedenja in sledenja pravilom. Življenjske razmere v zavodu so drugačne od življenja, ki so ga mladostniki živeli prej, imajo omejitve pri uporabi telefona, računalnika, s svojim prostim časom ne morejo več sami razpolagati, zato se začnejo v mladostniku spremembe v dojemanju samega sebe (Svete, 2015, str. 344-345).

Mrežar (2013) v svojem članku opisuje izkušnje mladostnikov v Prevzgojnem zavodu Radeče. Mladostniki so opisovali svojo izkušnjo z avtoriteto tako v šolah kot v vzgojnih in prevzgojnih zavodih. Povedali so, da niso obravnavani enakovredno, saj lahko en mladostnik zaradi pretepa dobi kazen, drugi pa ne. Tako nekateri mladostniki spoštujejo pravila prevzgojnega doma, drugi pa ne, saj za svoje vedenje ne dobijo kazni. Mladostniki so govorili, da njihov glas ni slišan, da od strokovnih delavcev ne čutijo spoštovanja in so tarča predsodkov (Mrežar, 2013, str. 274-275).

Martinjak (2017) piše o prenovi vzgojnih zavodov v Sloveniji in kako je logaški eksperiment postavil temelje za normalizacijo zavodske vzgoje z idejo, da mora biti življenje v zavodu čim bolj podobno običajnim razmeram zunanjega sveta. Na podlagi te raziskave je bila v 80-ih in 90-ih letih izvedena prenova vzgojnih zavodov, ki je ciljala k izboljšanju prostorskih pogojev, uvajanju stanovanjskih skupin, zmanjševanju stigmatizacije otrok ter povečanju integracije v lokalne skupnosti. Čeprav je ta prenova prinesla pomembne izboljšave, kot so sodobnejši pedagoški pristopi, so ostale številne težave. Zavodi so pogosto spregledani pri financiranju, normativi pa ne ustrezajo vse bolj zahtevni populaciji otrok in mladostnikov, ki zahtevajo specializirane pristope. Zavodi so še vedno ujeti v zastarele okvire, kar omejuje njihov razvoj

in prilagoditev sodobnim potrebam. Martinjak (2017) izpostavlja, da tudi danes ni večjega zanimanja za sistemske spremembe na področju vzgojnih zavodov. Zavodi so prepuščeni lastni iznajdljivosti, medtem ko programi in standardi vzgojnih zavodov ne ustrezajo več potrebam otrok in mladostnikom. Kljub omejitvam imajo zavodi veliko razvojnih načrtov, ki so usmerjeni v izboljšanje obstoječih praks, vendar brez aktivne participacije vseh udeleženih je težko pričakovati večje premike (Martinjak, 2017, str. 77-80).

7.1 Zakon o obravnavi otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami in z motnjami v vzgoji in izobraževanju (ZOOMTVI)

Zakon o obravnavi otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami in z motnjami v vzgoji in izobraževanju ali ZOOMTVI ureja obravnavo mladostnikov z vedenjskimi in s čustvenimi težavami, ki so vključeni v šole ali so nameščeni v strokovne centre. Tako zakon zajema otroke in mladostnike do vključno 21. leta starosti, ki kažejo vedenjske, učne, čustvene in druge težave v odraščanju, kot tudi mladoletnike in mlajše polnoletnike, ki jim je bil izrečen vzgojni ukrep namestitve v zavod (ZOOMTVI, 2021).

Pomemben del zakona je 3. člen, »regionalizacija in deinstitucionalizacija z zagotavljanjem pomoči v strokovnem centru z manjšimi enotami čim bližje domu« (ZOOMTVI, 2021). Mladostniki torej niso nameščeni v strokovni center, kjer je za njihove težave usposobljeno strokovno osebje, ampak v tisti zavod, ki je v njihovi bližini, čeprav ta nima potrebnih kompetenc, da bi mladostniku lahko celostno pomagal.

V 8. členu tega zakona je opisano, da se mladostnika v strokovni center namesti po nujnem odvzemu s strani centra za socialno delo, po zakonu, ki ureja družinska razmerja ali z odločbo o izreku vzgojnega ukrepa oddaje v vzgojni zavod (ZOOMTVI, 2021). Tako se otroka ali mladostnika, ki ga je moral center za socialno delo po Družinskem zakoniku odvzeti družini zaradi njegove varnosti, in mladostnika, ki ima izrečen vzgojni ukrep oddaje v vzgojni zavod, namesti v isti strokovni center.

8 Formulacija problema

Raziskava se osredotoča na raziskovanje etičnih dilem, s katerimi se soočajo socialne delavke pri delu z mladostniki v kazenskem postopku. Poseben poudarek je na prepoznavanju etičnih dilem in analizi strategij, ki jih socialne delavke uporabljajo pri njihovem reševanju. Cilj raziskave je razumeti etične dileme v kontekstu dela z mladostniki v kazenskem postopku. Z raziskavo želim prispevati k znanju, ki vpliva na razvoj pristopov za učinkovito reševanje etičnih dilem v socialnem delu z mladostniki v kazenskem postopku, kar lahko prispeva k izboljšanju kakovosti storitev in zaščiti pravic mladostnikov v kazenskem postopku.

9 Raziskovalna vprašanja

- S katerimi etičnimi dilemami se soočajo socialne delavke na področju dela z mladostniki v kazenskem postopku?
- Kako rešujejo etične dileme na področju svojega dela z mladostniki v kazenskem postopku?

10 Načrt metodologije

10.1 Vrsta raziskave

Moja raziskava je kvalitativna, saj sem raziskovala s pomočjo intervjujev. Raziskovala sem subjektivna mnenja sogovornic, saj ima vsaka sogovornica svoje izkušnje in doživljanje. Odgovore bom kvalitativno analizirala. Raziskava je eksplorativna ali poizvedovalna, saj je področje mojega raziskovanja slabo raziskovano (Mesec, 1997). Podatki, pridobljeni v tej raziskavi, nudijo vpogled v sodelovanje na področju mladostnikov v kazenskem postopku iz vsake regije v Sloveniji.

10.2 Tema

- pogostost etičnih dilem pri delu,
- pristopi za premagovanje etičnih dilem,
- spoštovanje mladostnikovih pravic in dolžnost delovanja v skladu s pravnimi smernicami.

10.3 Merski instrument

V raziskavi sem uporabila delno standardizirani intervju, ki vsebuje vprašanja odprtega tipa, podvprašanja bom dodajala po potrebi (Mesec, 1997).

10.4 Opredelitev enot raziskovanja

Moja populacija so socialne delavke, ki delajo na centru za socialno delo na področju mladostnikov vsaj tri leta. Vzorec je neslučajnostni in priročen, saj so v raziskavi socialne

delavke, ki so se odzvale moji prošnji za intervju. Socialne delavke, s katerimi sem opravila intervjuje, so vse ženskega spola. Socialne delavke, s katerimi sem opravila intervju, prihajajo iz statističnih regij: gorenjska, severna primorska, južna primorska, osrednjeslovenska – vzhod, osrednjeslovenska – zahod, primorsko-notranjska, pomurska, koroška, savinjska, podravska, zasavska, posebej pa iz Celja, Ljubljane, Maribora in Bele krajine.

10.5 Načrt zbiranja podatkov oz. empiričnega gradiva

Na spletnih straneh centrov za socialno delo v Sloveniji sem poiskala njihov kontaktni elektronski naslov in jim poslala elektronsko sporočilo:

»Spoštovani,

sem študentka socialnega dela na drugi stopnji in bi za potrebe dokončanja magistrskega dela z naslovom Etične dileme v socialnem delu z mladostniki v kazenskem postopku morala izvesti intervju s socialno delavko, ki dela na področju mladostnikov vsaj tri leta.

Zanima me, ali je socialna delavka v vaši organizaciji pripravljena z menoj narediti intervju.

Lep pozdrav,

Mihaela Vezovnik«

Seznam Centrov za socialno delo, katerim sem poslala elektronsko sporočilo:

- Center za socialno delo Ljubljana, enote: Bežigrad, Center, Vič – Rudnik, in Moste – Polje,
- Center za socialno delo Celje, enote: Celje, Laško, Slovenske Konjice, Šentjur pri Celju in Šmarje pri Jelšah,
- Center za socialno delo Dolenjska in Bela krajina, enote: Črnomelj in Metlika,
- Center za socialno delo Gorenjska, enote: Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič
- Center za socialno delo Južna Primorska, enote: Izola, Koper, Piran in Sežana,
- Center za socialno delo Koroška, enote: Dravograd, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem in Slovenj Gradec,
- Center za socialno delo Maribor, enote: Lenart, Maribor Center, Tezno, Pesnica, Ruše in Slovenska Bistrica,
- Center za socialno delo Osrednja Slovenija – Zahod, enote: Kočevje in Ribnica,
- Center za socialno delo Pomurje, enote: Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota,

- Center za socialno delo Posavje, enote: Brežice, Krško in Sevnica,
- Center za socialno delo Primorsko – Notranjska, enote: Cerknica, Ilirska Bistrica in Postojna,
- Center za socialno delo Savinjsko – Saleška, enote: Mozirje, Velenje in Žalec,
- Center za socialno delo Severna Primorska, enote: Ajdovščina, Idrija, Nova Gorica in Tolmin,
- Center za socialno delo Spodnje Podravje, enote: Ormož in Ptuj ter
- Center za socialno delo Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi.

10.6 Načrt obdelave gradiva

Ker je večina regij precej oddaljena od mojega bivališča, sem se odločila, da vse intervjuje izvedem prek telefonskega klica, da sem tako zagotovila enake raziskovalne pogoje za vse intervjuje. Pogovori so bili različno dolgi, odvisno od tega, koliko je želela socialna delavka z mano podeliti. Včasih je bila socialna delavka v časovni stiski, saj so bili intervjuji na njihovo željo izvedeni med njihovim delovnim časom. Časovni razpon intervjujev je od trideset minut do ene ure in pol. Med intervjujem sem zapisovala njihove odgovore na računalnik, saj pogovorov nisem snemala. Ko sem dokončala s transkripcijo vseh intervjujev, sem s pomočjo programa Excel sestavila tabelo oziroma bazo odgovorov. Podatke sem kvalitativno obdelala, odprto in osno kodirala. Po končanem kodiranju sem podatke opisala v končnem poročilu.

10.7 Analiza in potek

10. 10. 2024 sem zgornje elektronsko sporočilo poslala na vseh 58 centrov za socialno delo v Sloveniji. Na prvo elektronsko sporočilo so mi odgovorili iz CSD Celje, CSD Dolenjska in Bela krajina, CSD Gorenjska, CSD Maribor, CSD Osrednja Slovenija – Vzhod, CSD Osrednja Slovenija – Zahod, CSD Pomurje, CSD Posavje, CSD Savinjsko Saleška in CSD Spodnje Podravje. Našteti centri so mi posredovali kontakt socialne delavke, ki deluje na področju mladostnikov v kazenskem postopku.

Po prejemu kontaktov sem v mesecu oktobru individualno pisala socialnim delavkam iz teh centrov. Odgovorili so mi iz CSD Maribor, CSD Celje, CSD Posavje, CSD Pomurje, CSD Osrednja Slovenija - Zahod, CSD Dolenjska in Bela krajina in CSD Osrednja Slovenija – Vzhod. S socialnimi delavkami iz teh regij sem se individualno po elektronski pošti dogovorila za izvedbo intervjuja prek telefonskega klica.

Socialne delavke iz CSD Gorenjska, CSD Savinjsko - Saleška in iz CSD Spodnje Podravje mi na moje prvo elektronsko sporočilo niso odgovorile.

Ponovno sem v mesecu decembru pisala CSD Koroška, CSD Ljubljana, CSD Primorsko – Notranjska, CSD Južno – Primorska, CSD Severna Primorska in CSD Zasavje, če mi lahko posredujejo kontakt socialne delavke, ki na njihovem centru za socialno delo sodeluje z mladostniki v kazenskem postopku. V januarju sem dobila odgovor iz CSD Koroška in CSD Severna Primorska.

V mesecu januarju sem ponovno pisala vsem centrom za socialno delo, ki pokrivajo območje Ljubljane, da bi se dogovorila za intervju.

Prav tako sem v mesecu januarju ponovno poslala elektronsko sporočilo socialnim delavkam na CSD Gorenjska, CSD Savinjsko – Saleška in CSD Spodnje Podravje.

Do sedaj nisem prejela odgovora iz CSD Zasavje in CSD Primorsko – Notranjska, socialne delavke iz CSD Gorenjska, CSD Južna Primorska, CSD Savinjsko Saleška pa mi na moja elektronska sporočila niso več odgovarjale. Ker od socialnih delavk nisem dobila odgovorov po elektronski pošti, sem se odločila, da jih pokličem. Prek telefonskega klica sem se z vsemi dogovorila, da smo izvedle intervju. Intervjuje sem izvedla v mesecih marec, april in maj. Do sredine meseca maja sem zbrala vseh 16 intervjujev, potrebnih za magistrsko nalogo.

11 Poročilo intervjujev

Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

Socialne delavke so v intervjujih opisovale sodelovanje z mladostniki. Socialne delavke sodišče obvesti o kazenski obravnavi mladostnika in jih zaprosi za poročilo (E6: *Js pridem v stik z mladoletnikom takrat, kadar dobimo iz strani sodišča dopis*). Po pregledu obvestila socialne delavke na pogovor na Center za socialno delo povabijo mladostnika in starše (E10: *Ko mi prejmemo ta dopis oziroma to zahtevo, mormo mi to zadevo proučit, videt, kaj je tisto, kar se od nas zahteva ... seveda v skladu z zakonom pač tisto, kar nam nalagajo v tistem dopisu.*), (F3: *Povabim mladostnika in starše prvič skupaj na pogovor.*), (G4: *Potem obvestimo starše, ker ko je mladostnik mladoleten, ga ne moreš vabit brez staršev.*).

Prvi pogovor največkrat poteka tako, da mladostniku in staršem socialna delavka predstavi, kako bo potekal postopek na sodišču, in opiše možne vzgojne ukrepe, ki jih lahko sodišče naloži mladostniku (F5: *Jim razložim celoten postopek na sodišču.*), (N25: *Js povem, kako bo potekalo, da na sodišču, jih tudi malo podučim*). Mladostniku socialna delavka ponudi možnost, da pojasni svoje kaznivo dejanje in pove tudi svoje občutke (A7: *Govorimo z mladostnikom, mu damo ta del možnosti, da pojasni, kaj je blo.*).

Socialne delavke so izpostavile, da jim je pomembno, da mladostniki prevzamejo odgovornost za svoja dejanja (L24: *Mladostnik s kaznivim dejanjem, mi sodelujemo z njim tekom obravnave na sodišču, tudi potem, ko dobi vzgojni ukrep in vidiš pri mladostniku spremembe, so mu začeli možgani delat drugače, bolj razume svoje ravnanje in da ni bilo prav.*). Socialne delavke so skozi celoten proces v podporo družini in nudijo pomoč (N18: *Povem, da naša vloga je kot opora mladostniku in staršem.*).

Socialne delavke so v intervjujih povedale, da vedno poskusijo vzpostaviti zaupen in varen prostor za mladostnike, tako že na prvem pogovoru predstavijo svojo vlogo v procesu in svoje dolžnosti kot strokovne delavke (P36: *Mladostnikom, ki pridejo na center, jaz že na prvem pogovoru povem, zakaj je on tukaj, zakaj sem jaz, kakšna je moja naloga.*). Socialne delavke skozi pogovore spoznavajo mladostnika, njihovo družinsko okolje, kako uspešni so v šoli in kaj radi počnejo v svojem prostem času (D14: *Skozi srečanja spoznavam mladostnika.*), (F13: *Kako gre mladostniku v šoli, ali potrebuje pri katerih predmetih več podpore.*), (M8: *Jih vprašam, kaj radi počnejo, kako so v šoli, kakšni so odnosi doma, da ga malo spoznam.*), (K27: *In jaz morem vediti in bit radovedna in mu dat možnost, da bo meu mogoče priložnost sebe viditi tudi izven tega kaznivega dejanja.*).

Socialni delavki iz Centra za socialno delo Koroška in socialna delavka iz Centra za socialno delo Posavje sta govorili o tem, kako pomembno je motiviranje mladostnika, da se v njem zbudi želja po sodelovanju, saj so mladostniki večkrat neprostovoljni uporabniki, ki ne želijo hoditi v center za socialno delo in se tam pogovarjati s socialno delavko (E27: *Tekom razgovorov jih skušamo motivirati oziroma pripraviti do uvida, da bi našo pomoč razumeli kot pomoč.*), (K31: *Mu rečem, tvoja odgovornost je redno odzivanje na vabila, če te sodišče povabi, greš tam. S tem pokažeš, da si prevzel odgovornost.*).

Socialne delavke so govorile o sodelovanju mladostnikov, kjer so izpostavile, da se sodelovanje razlikuje od primera do primera (N71: *Odkvisno od primera do primera.*), (A18: *Seveda je to od primera do primera odkvisno.*). Z nekaterimi mladostniki lahko njihovo srečanje traja eno uro, kjer se pogovarjajo, kako gre mladostniku v šoli, večkrat mladostniki z veseljem s socialno delavko podelijo stvari iz svojega življenja. Drugi mladostniki pa se pomoči centra za socialno delo še vedno upirajo in tako srečanja trajajo 15 minut, v tem času mladostnik odgovarja s kratkimi odgovori (F22: *Imam različne odnose z mladostniki.*), (F23: *Imam nekatere, ki pridejo vsakič, so tukaj včasih tudi več kot eno uro.*), (F24: *Ene, ki pridejo na hitr, mal jih povprašam o šoli, če so popravili ocene.*). Socialna delavka iz Centra za socialno delo Gorenjska je izpostavila, da izkoristi čas za druge zadeve, če mladostnik ne pride na pogovor, saj ga sama ne

more prisiliti v sodelovanje (C17: *Včasih odkrito povedano, če mladostnika ni na pogovor, meni pol ostane čas, da lahko v miro naredim, kar morem.*).

Socialna delavka iz Centra za socialno delo Koroška je povedala, da lahko ima z mladostnikom tudi le enkratni pogovor, če vidi, da je pogovor zadoščal. Odvisno je tudi od vsebine obvestila iz sodišča (E22: *Kadar gre za kako tako vedenje, kjer zadošča enkratni pogovor, pa vidiš, da zaleže ali pri otrocih ali pri starših, se tut tu zaključi obravnava, a ne.*), (E23: *Odvisno od tega, kaj je blo tisto obvestilo, kaka je vsebina obvestila, kk starši, otroci dojemajo to, kak so doma razmere urejene.*).

Socialne delavke so v intervjujih povedale, da imajo z mladostniki iskren odnos, mladostniki se zavedajo, da imajo socialne delavke tudi dolžnost prijave kaznivega dejanja. To lahko vodi do slabe volje pri mladostnikih, a se socialne delavke še vedno držijo svoje službene dolžnosti (A66: *Js že osebno in v praksi v službi vedno probam delovat zelo transparentno. Torej karkoli bom jaz naredila, bom to povedala mladostniku, vedno prej povem.*), (L30: *Jaz mam iskren odnos z mladostnikom in vejo, kaj so moje dolžnosti, teh se zavedam tut sama in se jih držim.*), (H23: *Moraš res met odkrit pogovor z mladostnikom in met tudi dovolj časa, da mladostniku predstavimo to mnenje kot ustreznno rešitev za njega.*), (I21: *Vedno mladostniku povem, kakšne so možnosti, in res dam veliko na iskren odnos, nikoli pa ne obljubljam nemogočega.*).

Socialni delavki iz Centra za socialno delo Posavje in Spodnje Podravje sta mi povedali, kako pomembno je aktivno poslušati mladostnika. Večkrat mladostniki v kazenskem postopku v svojem življenju niso imeli ljudi, ki bi mu zares prisluhnili (K35: *Jaz mu moram pa naredit prostor, da bo slišan, da bo dobil prvič, da bo slišan, da se nekdo prvič zanima za njega, da je nekomu mar.*), (O44: *Jaz na začetku mladostnika vedno povabim, da mi pove svoja pričakovanja.*). Poleg tega so socialne delavke izpostavile, da je pomembno mladostnika razumeti, zakaj je pri njem sploh prišlo do kaznivega dejanja. Zelo pogosto izvor za mladostnikova kazniva dejanja izhaja iz njegovega okolja in ne iz njega samega (K33: *Pa mami mi mladostnika, ki je odraščal v nekem pomanjkljivem okolju, ma težave v razvoju, kok so možgani sploh razvojno, a ne, to je eno izmed izredno težkih razvojnih obdobj.*), (N58: *Jaz rečem težave v odraščanju, ker ti mladostniki doskrat majo neke težave.*), (D22: *Jih tudi razumem, če so se počutili, da tudi meni ne morejo zaupati.*).

Socialna delavka iz Centra za socialno delo Spodnje Podravje je povedala, da želi, da mladostnik center za socialno delo in tudi njo vidi kot varen in zaupen prostor, kjer se bodo

lahko odkrito pogovarjali o njihovih občutkih (O41: *Da mladostniku nudim varen in zaupen prostor.*), (O42: *Skupaj soustvarjama ta odnos.*), (O43: *Mu dajem podporo.*).

Socialne delavke so povedale, da kaznivo dejanje prijavijo, saj je to njihova poklicna dolžnost. Mladostniku pred prijavo kaznivega dejanja to tudi še enkrat povedo (E62: *Če znaš mladostniko pojasnit meje in kaj je, zakaj moraš ti kot strokovni delavec določene stvari posredovat naprej.*), (M66: *mladostnik ti pove neko kaznivo dejanje, za katerega sodišče sploh ne ve, ali pa je bil še en dogodek istega kaznivega dejanja, zaradi katerega je odprt postopek na sodišču, in to morš ti povedat.*) (F36: *Mladostnik pove neko kaznivo dejanje, preden to prijavim, mu tudi povem, hej to si mi povedu, js moram to prjavit, tko bo zdej to potekalo.*), (J26: *Drži uradna dolžnost, da jaz zadevo predam naprej, ker gre za ogroženost mladostnika.*). Ena socialna delavka je povedala, da kaznivega dejanja ne prijavi, če je mladostnik že v obravnavi zaradi povedanega kaznivega dejanja, saj je postopek za njega že odprt (C20: *Če mladostnik kadi travo, pa je zaradi tega itak pri meni in mi pol to še med pogovorom pove, jaz tega ne bom govorila naprej policiji, saj itak je že v postopku in se ne spremeni kaj, če jaz povem, da še vedno kadi travo.*).

Socialna delavka iz Centra za socialno delo Slovenija – Vzhod je v intervjuju povedala, da so danes težave mladostnikov vedno bolj kompleksne in so njihova kazniva dejanja hujša, kot so bila v preteklosti (H6: *Težave mladostnikov zmeraj bolj kompleksne, ne.*), (H7: *Pred leti je blo obravnavanih več mladostnikov zaradi recimo kajenja cigaret, neuporabe čelade, fizičnega nasilja do vrstnikov.*), (H8: *Zdaj zadnje par let pa je postalo aktualno nekak, da obravnavamo mladostnika zaradi uživanja psihoaktivnih substanc, potem nasilje preko spleta, hujši fizični napadi na druge osebe, zaradi nasilja do družinskih članov, anksioznost, depresivne motnje, pa tut absentizem.*).

Socialna delavka iz Centra za socialno delo Posavje je izpostavila, kako pomembni postanejo vrstniki v času mladostništva. Starši ostanejo v ozadju, mladostniki pa si med seboj pomagajo. Socialna delavka je povedala, da je to nevarna kombinacija, saj vrstniki še nimajo dovolj izkušenj, da bi si lahko svetovali in pomagali (K40: *Ključni v tej starosti vrstniki, kar je dan danes, velik se o tem govori, vrstniki se povezujejo med seboj.*). (K41: *Je bolj ključno kot odrasli.*), (K2: *In to je zelo nevarna kombinacija. Vrstnik vrstnik, ker pol mamu dva, ki nimata izkušenj in delujeta zgolj na predvidevanjih in ne na nekih ne vem, načrtih in am to je nevarna kombinacija.*).

Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku

Socialne delavke so povedale, da so o obravnavi mladostnika v kazenskem postopku obveščeni s strani sodišča ali tožilstva. Socialne delavke so lahko o kaznivem dejanju obveščene tudi s strani policije (A2: *Nas tožilstvo v bistvo obvešča o tem, včasih tudi že kr policija sporoči o obravnavi mladostnika, am, tko da nekak mam informacije o družini.*), (E5: *Js pridem v stik z mladoletnikom takrat, kadar dobimo iz strani tožilstva dopis oziroma zahtevo.*), (N3: *Dobim najprej po navadi, praviloma, ko gre za kaznivo dejanje, praviloma pravim, zato ker kdaj tut lahko gre kako drugač, da dobimo v vednost iz tožilstva, pripravljalni postopek.*), (J4: *Da se je kaj zgodlo, pa sodišče.*), (A14: *Dobimo poročilo pa tut od sodišča, da bo razpisana obravnava.*), (E6: *Js pridem v stik z mladoletnikom takrat, kadar dobimo s strani sodišča.*), (F1: *Dobim poročilo iz sodišča.*), (D2: *Sodišče nas obvesti, da je za tega in tega mladostnika postopek.*).

Sodišče poleg obvestila o obravnavi mladostnika socialno delavko zaprosi, da napiše povratno socialno poročilo o mladostniku. Tako socialne delavke prvič stopijo v stik z mladostniki. V poročilih opisuje, ali mladostnik sodeluje, ali zavrača sodelovanje, ali je pripravljen sprejeti odgovornost za svoja dejanja in ali je priznal še kakšno kaznivo dejanje. Socialne delavke so v intervjujih povedale, da jih lahko o kaznivem dejanju obvesti tudi policija, a ne zahtevajo povratnega poročila (C3: *Sodišče nas v sklopu postopka nas pogosto zaprosi za socialno poročilo in takrat se mi vključimo.*), (E7: *Dopis oziroma zahtevo, bodisi za pripravo poročila.*), (F2: *Da želijo, da mi napišemo poročilo o mladostniku.*), (P12: *Mi iz sodišča dobimo prošnjo za poročilo in tako mi vstopimo v stik z mladostnikom na tem področju.*).

Socialne delavke iz centrov za socialno delo v Celju, Ljubljani, Mariboru, Primorsko-Notranjski in Severno Primorski so povedale, da se udeležujejo obravnave na sodišču (A10: *Udeležujemo teh le obravnave.*), (F8: *Sodišče nas povabi na obravnavo mladostnika, da povemo svoje mnenje.*), (G9: *Pol moreš pa it na sodišče in govorit sodišču, kak je, al pa napisat kako poročilo.*), (L12: *Ko sem vabljen tudi kdaj na obravnavo sodišča.*), (N17: *Povem, da če sem dost zgodit vabljen, da želim biti zraven.*).

Socialni delavki iz centrov za socialno delo na Gorenjskem in v Severni Primorski sta tekom intervjuja povedali, da center za socialno delo ne odloča o vzgojnem ukrepu za mladostnika, ampak ima zadnjo odločitev sodišče. (C18: *Samo sodelujemo z mladostniki, sodišče je pa glavno in oni odločajo, ne jaz.*), (N20: *Jaz zagovarjam to, da ne bom dajala predloga o ukrepu ne, ker nismo mi tisti, ki kaznujejo.*). Socialne delavke iz centrov za socialno delo na

Dolenjskem in v Beli krajini, Severni Primorski in Gorenjski so povedale, da v sodelovanju s sodiščem podajo predlog vzgojnega ukrepa sodišču (B15: *Js doskrat dam predlog na sodišče, velikokrat ga pa da že tožilstvo samo.*), (N113: *In ne morta bit več tam in zdej mi mormo predlagat strokovni center.*), (C6: *Lahko sodišču predlagaš vzgojni ukrep pol pa to socialno poročilo pošlješ in v bistvu čakaš na sklep sodišča.*). Socialne delavke iz centrov za socialno delo v Ljubljani, Južni Primorski, na Dolenjskem in v Beli krajini ter Severni Primorski so povedale, da s sodiščem dobro sodelujejo in da sodišče upošteva njihovo mnenje pri končni odločitvi (F10: *Upoštevajo tudi naše mnenje, torej centra za socialno delo.*), (D12: *Dobro sodelujem s sodiščem in tudi upoštevajo moje strokovno mnenje kot socialna delavka.*), (N55: *Sodišče po navadi kr sledi, če so naša poročila pozitivna, tak jih pošiljamo na pol leta, razen če na sodišče zaprosi prej.*), (B45: *Men se pa ne zdi, se mi zdi, da je začel sodelovati, so se stvari obrnale, to napišem tut v sodišču, bo sodišče sledilo dost.*).

Socialne delavke iz centrov za socialno delo v Celje, v Pomurju, v Primorsko-Notranjski in Zasavju so v intervjujih povedale, da tekom postopka mladostnika v kazenskem postopku sodelujejo tudi s šolo (A12: *Šola nas obvešča, da opaža neke spremembe v vedenju.*), (J16: *Primer starši in učitelji navajajo veliko težav, ki se dogajajo v šoli.*), (K9: *Sodelovanje s šolo obvezno.*), (P8: *Sodelujem z mladostnikom, družino in drugimi institucijami, sodišče, policija, tudi šola.*).

Socialne delavke so opisovale vzgojne zavode, saj v postopku namestitve mladostnika v vzgojni zavod sodelujejo tudi z njimi. Socialna delavka iz Centra za socialno delo Celje je opisala Vzgojni zavod Logatec kot enega od strožjih vzgojnih zavodov in da je ta primeren za mladostnike s težjimi vedenjskimi motnjami. V Mladinski dom Maribor socialna delavka namešča mladostnike, ki so ogroženi s strani družine (A26: *Včasih je blo to, vzgojni zavod je bil Logatec, je bil eden izmed strožjih.*), (A50: *Potem so meli tut Logatec, je bil eden izmed teh vedenjsko zahtevnejših, teh problematičnih otrok.*), (A51: *Ne vem, vzgojni zavod Mladinski dom Maribor je bil vedno namenjen tem otrokom, ki nekako so bli nameščeni zaradi socialnih okoliščin v družini, recimo ne vem, alkoholizem, al pa huda revščina, al pa duševne težave staršev.*). Socialna delavka iz Centra za socialno delo Ljubljana je povedala, da se vzgojitelji v vzgojnih zavodih trudijo za mladostnike, socialna delavka iz Dolenjske in Bele krajine pa ima pozitivno mnenje o Prevzgojnem domu Radeče, ima pa negativno mnenje o vzgojnih zavodih (F14: *Vzgojitelji v teh centrih se res trudijo za otroke, jim pomagajo.*), (B30: *Prevzgojni dom je samo Radeče v Sloveniji in js zelo dobro sodelujem z njimi in mam dobro mnenje o njih.*).

(B31: *Mam pa slabše mnenje o vzgojnih zavodih.*), (B32: *Drgač pa Radeče so kr kul, vzgojni zavodi pa res pešajo in v strokovnosti in v kapaciteti kadra.*).

Socialna delavka iz Centra za socialno delo Dolenjska in Bela krajina, ki dela na področju romskih mladostnikov v kazenskem postopku, je povedala, da sodišče pri romskih mladostnikih ni enako strogo kot pri slovenskih državljanih in se večkrat postopki zavračajo (B6: *Mam občutek mal, da so mal manj strogi z Romi, ker je tega res velik.*), (B7: *Velik postopkov se zavrže že na tožilstvu.*). Socialna delavka je povedala tudi, da ne predlaga vzgojnega ukrepa namestitve v vzgojni zavod, saj mladostniki ne odidejo v vzgojni zavod ali pa iz vzgojnega zavoda begajo (B61: *Preskočmo pa vzgojni zavod, ker to je odprtga tipa in smo mel izkušnje takšne, da ko so šli v postopnosti in so dobili vzgojni zavod, niso šli tja.*).

Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku

Pri izzivih na področju mladostnikov v kazenskem postopku so socialne delavke izpostavile, da mladostniki ne želijo sodelovati in ne prevzamejo odgovornosti (A21: *Nekateri pa res zavračajo sodelovanje, niso aktivni in tam veš, da ta namen ne bo dosego, ta ukrep ne bo dosego namena.*), (B19: *Sodelovanje je problem, pač ker ne jemljejo resno.*), (C14: *Itak če ne pridejo, pač ne pridejo, prisilt jih ne morm.*), (G11: *Mladostniki so večkrat tak, da pridejo, pa smo tiho.*), (J6: *Neaktivna vloga mladostnika, ko noče sodelovat.*), (M61: *Ali pa hodi preveč neredno, enkrat v treh mescih, da dobrega odnosa z njim ne morem vzpostaviti.*), (N68: *Itak mladostnik tut tko, malo zavrača, ma potem vidim ne, ko rečem kaj zdej, da bi končal.*), (E34: *A ne, recimo ne pridejo na razgovor pa jih morš klicat pa vabit pa pol spet ne pridejo.*), (G25: *So pa drugi, ko so tu recimo 15 minut pa je to to. Ko dobiš samo ja pa ne odgovore nazaj.*).

Socialna delavka iz Centra za socialno delo Posavje je omenila, da so sedaj mladostniki zasvojeni s digitalnimi omrežji, v preteklosti pa so imeli veliko uličnega dela, saj so se mladostniki družili zunaj, sedaj pa mora vedno znova razvijati nove metode dela, da se mladostniku lahko približa in z njimi uspešno sodeluje (K55: *Mormo mlade vlečt ven, ker mamo drug tip, mislim, je pa digitalna zasvojenost.*), (K56: *Kr naenkrat smo pršli, da razvijamo neko novo metodo dela z mladoletniki.*), (K57: *Jaz kot strokovnjak bit zelo zelo zelo aktivna v smislu tudi razvijanja mojih pristopov, mojih prepričanj.*).

Socialni delavki iz centrov za socialno delo v Celju in v Spodnjem Podravju sta izpostavili, da vzgojni ukrep večkrat ne doseže zelenega namena, to je, da bi mladostnik prenehal s kaznivimi dejanji, zato menita, da včasih kakšen vzgojni ukrep nima smisla (A17: *Je največji izziv to, da*

tudi vzgojni ukrep, ki ga oni določijo, ne doseže namena.), (O12: Nejasnost določenih vzgojnih ukrepov, ko se ti zdi, da nekaj nima ravno smisla.).

Socialne delavke centrov za socialno delo v Celju, Primorsko-Notranjski in Posavju so izpostavile, da so večkrat težavni tudi starši, saj ne želijo sodelovati z njimi in ne prepoznajo svoje odgovornosti, da njihov mladostnik izvaja kazniva dejanja (A34: *Recimo otrok je vedno vabljen po zakonitem zastopniku, a ne, recimo starši ne pridejo ne, starši ne rabjo prit.*), (G10: *Do nesodelovanja iz strani staršev, da oni nočejo nekak sodelovat.*), (L15: *Starši nočejo prepoznat svoje vloge, s katero so vplivali na mladostnikovo vedenje.*), (K46: *Posledic tega ravnanja ni ne, tut domov, družine so tako odsotne, odtujene druge od drugih.*). Socialni delavki iz centra za socialno delo v Posavju in Primorsko-Notranjski specifično izpostavita, da starši v današnjem času nimajo več avtoritete in so vzgojno nemočni (K49: *Zdej? Aha, okej, bomo odvetnika poklicali, aha, to so tvoje pravice, bomo te zaščitli.*), (K50: *Ni posluha in ni reakcije, zato tut, ker so starši neopremljeni, jih je strah določenih.*), (L22: *Ko je bil otrok, mu na primer niso postavljali pravih mej, so mu popuščali in otrok se navadi tega.*), (L23: *In pol ta otrok zraste v mladostnika, več zna, več si upa in pol pride do takih situacij, da jih mi potem obravnavamo na centro.*).

Socialna delavka iz Centra za socialno delo Posavje izpostavi, da mladostnikom kaznivo dejanje da neki višji status v družbi. Pove, da je bilo včasih prav obratno, mladostnika je bilo sram, če je zakrivil kaznivo dejanje, starši so imeli avtoriteto in mladostniki so za svoja dejanja odgovarjali. Sedaj vidi trend, kako so starši brez vzgojne moči, mladostnik pa ima tako občutek, da lahko dela karkoli hoče brez posledic (K44: *Ker eni majo pol tut večjo vrednost. Več ko si obravnavan, več ko si upaš, več ko pluneš policaja v faco, vav, jack ne, kakšna vrednost.*), (K45: *Včasih je blo tak, da je to naredo, globoko v sebi ga je blo pa sram, težko mu je blo doma povedat.*), (K47: *Še tolik let nazaj te je blo strah prit domov, ne zagovarjam, takrat je blo velik nasilja, tega ne zagovarjam, ampak je bla neka avtoriteta.*), (K48: *Nek špego je bil doma nastavljen.*).

Socialna delavka iz Centra za socialno delo Savinjsko-Saleška na področju mladostnikov v kazenskem postopku sodeluje s priseljenci iz drugih držav. Socialna delavka je povedala, da ti mladostniki večkrat ne želijo sodelovati, niti govoriti slovensko, čutijo odpor do centra za socialno delo. Socialna delavka je povedala, da je pogosta preprodaja drog in da se priseljenci skupaj družijo in tako vplivajo drug na drugega (M19: *Potem zgledajo bolj kul v narekovajih v očeh svoje družbe, da zdaj bo dobil pa še večjo kazen.*), (M20: *Oni se najdejo med sabo, če so*

iz istih držav in držijo skupaj.), (M20: In potem je kriminal.), (M22: Najpogosteje so droge, da preprodajajo, al pa pretepi.).

Socialni delavki iz centra za socialno delo za Severno Primorsko in Spodnje Podravje sta izpostavili, da so večkrat postopki na sodišču počasni in tako niso takoj obveščene o obravnavi mladostnika. Preteče lahko nekaj mesecev od kaznivega dejanja, preden stopijo v stik z mladostnikom in družino. (N35: *Tudi povem, žal, da kadar je recimo, da v tem času, ko ti postopki so bolj hitro, ma vemo da niso.*), (N92: *Pa dolgo se vse vleče, vsi bi radi čimprej, da se stvari rešijo.*), (N93: *Tega ko mam zdej, sem prvič dobila konc 2021, ne.*), (O17: *Običajno nekaj mesecev po zaznanem sumu nekega kaznivega dejanja.*), (O23: *Če bi bli lahko prej izrečeni, torej ne šele par mescov po tem, ko se je neko kaznivo dejanje zgodlo.*).

Socialni delavki iz centra za socialno delo v Pomurju in Spodnjem Podravju sta poudarili pomanjkanje programov za mladostnike in predolge čakalne dobe pri strokovnjakih. V lokalnem okolju imajo še posebej v manjših krajih majhno ponudbo strokovnih centrov, ki bi mladostnike sprejeli, zato morajo večkrat mladostniki sami plačati program, ki ga morajo opraviti v sklopu svojega vzgojnega ukrepa (J7: *Mamo tudi premalo programov za otroke in mladostnike, sploh tukaj v našem lokalnem okolju.*), (O9: *Tut mam težave pri izvajanju vzgojnih ukrepov.*), (O10: *Dolge čakalne vrste pri psihologih in pedopsihiatrih.*), (O11: *Ponudba v našem okolju, ki lahko izvaja določena navodila po kazenskem zakoniku.*), (O25: *Zaradi zasedenosti posvetovalnic pa ti dobijo šele kako leto po tem njihovem kaznivem dejanju termin.*).

Socialne delavke kot izziv izpostavljajo tudi hujša kazniva dejanja. Socialni delavki iz centrov za socialno delo Slovenija – Vzhod in Severna Primorska sta povedali, da so danes kazniva dejanja hujša, socialna delavka iz Centra za socialno delo Celje pa je povedala, da so sedaj že mladoletniki povzročitelji nasilja (N31: *Kakšne hujše, pač zdej sem mela zadnje čase kr spolnih zlorab do sorojencev, do sorodnikov.*), (H25: *Ko mam mladoletnika povzročitelja kaznivih dejanj, pa so to neka huda kazniva dejanja.*), (A83: *Ni zdej neki posebej, vi morte vedet, mam vedno bolj pogosta težava je mladoletni povzročitelji nasilja, dejansko policija izreka mladoletnim osebam prepoved približevanja.*).

Socialne delavke iz centrov za socialno delo Dolenjska in Bela Krajina, Posavje in Slovenija – Zahod so v intervjujih povedale, da na področju mladostnikov v kazenskem postopku sodelujejo tudi z romsko populacijo. Povedale so, da imajo romski mladostniki več kaznivih dejanj (B2: *Pač prva posebnost je to, da tega je ogromno.*), (B4: *Recimo na civilih ma mogoče*

enga, dva postopka.). Socialna delavka mladostnika iz romske skupnosti veliko bolj opozarja na sodelovanje, saj ga večkrat zavračajo (B10: *Hodijo pač na pogovore na spremljanje, samo problem je pri njih, ker pač ne prihajajo.*), (B13: *Dve tretjini je pa treba skos opozarjat.*). Socialne delavke, ki delajo z romskimi mladostniki v kazenskem postopku, so povedale, da imajo mladostniki različne potrebe, pomembno pa je spoštovati kulturne razlike (I2: *Kjer so neke zelo drugačne potrebe kot pa pri ostali populaciji*), (K3: *Delo z Romi je izredno izredno specifično.*), (K6: *Delo z Romi pa mi pomeni, da morem vklopit veliko domišljije, veliko razumevanja in delat z njimi pomeni, da najprej moraš vzpostaviti odnos.*), (K13: *Na terenu z odnosom in spoštovanjem do njihovega bivališča, jaz tuki nisem sodnik, spoštovanje ko vstopamo v njihov krog, treba je pa poznat njihove navade, njihove običaje, ki so včasih izredno ključno, ko ti vstopiš v družino.*), (K14: *To so recimo ene stvari, je ključno, ko delaš s tako ranljivo skupino, kot so Romi, da poznaš te običaje.*), (K15: *Jaz tudi k njim nikoli ne prinesem stvari, za katere oni ne prosijo ne. Jaz ne bom s tem kaj bolj dobra z otroci, jaz nisem Prešern, nisem misionar, jaz sem strokovni delavec, pridem tam, moje edino orodje, moje osnovno načelo je spoštovanje do njih.*). Socialna delavka je izpostavila, kako pomembno je, da vsaka strokovna delavka pri sebi preveri lastne predsodke, da ti ne bodo vplivali na kakovost njihovega dela in bodo romske mladostnike obravnavale enako kot ostale (K4: *Ki zahteva od tebe kot strokovnega delavca, da se najprej sam pri sebi vprašaš glede lastnih predsodkov, prepričanj, načel, ki jih imaš pri delu s to ranljivo skupino.*), (K5: *Ti kot socialni delavec, ti vedno znova sam sebe izprašaš, kje si s to ranljivo skupino, s kero delaš, ker nehote lahko ti vnašaš v svoje delo veliko škode, če izhajaš iz neke prisile, si rečeš, jao morem zaj z njimi delat.*). Socialna delavka je povedala tudi, da večkrat v paru opravljajo tudi nenapovedane obiske na domu (K19: *So pa tut nenapovedani obiski, absolutno, oni tut vejo.*), (K20: *Sploh ko delam z mladoletniki, ki majo vzgojne ukrepe, jaz mam vse naloge po katalogu, da jaz mam vse naloge po katalogu, da jaz moram prit tut nenapovedana, da lahko vidim dejansko stanje, sploh če se mi ne odziva na vabila.*), (K21: *Vedno delam v paru.*). Socialna delavka iz Centra za socialno delo Dolenjska in Bela krajina je v intervjuju povedala, da mladostniki grozijo socialnim delavkam in so do njih nasilni (B20: *To je tut pol en izziv, ker oni se poslužujejo groženj in pritiskov na nas, strokovne delavce*), (B21: *Grozijo, ampak zaenkrat niso resnični. So pa kolegice, to pa ja, je pa ena Romkinja jo je iz enga družga centra, jo je udarila pa avto ji je razbila.*).

Socialne delavke so med intervjuji opozarjale tudi na kadrovsko stisko. Menijo, da imajo na centrih za socialno delo premalo zaposlenih. Socialne delavke, ki svoje delo opravljajo v

manjšem centru, so govorile o tem, da pokrivajo več področij. Zaradi kadrovske stiske jim zmanjka časa, da bi se lahko popolnoma posvetile delu in ga opravile kakovostno (A75: *Zeji pa vete, da bi mi glede na naše kadrovske podhranjenost in pripad zadev, ko se lovimo iz dneva v dan, pa jaz res nimam časa pisat predloga za kazensko ovadbo za zanemarjanje.*), (I5: *Je premalo socialnih delavcev.*), (P18: *Premalo zaposlenih, se drugače razporedi delo, vsaka strokovna delavka ima potem več dela in hitro si preobremenjen.*), (O31: *Na primer mi mam, pri nas ma en strokovni delavec pokriva več področij.*), (O32: *Potem včasih realno nimaš časa, da bi se lahko stoprocentno ti posveto neki družini pa mladostniku.*).

Socialne delavke so v intervjujih povedale, da kdaj občutijo strah, da bodo z mladostnikom izgubile odnos, ki so ga zgradili skupaj tekom srečanj (J14: *Vprašanje, komu naj jaz kot strokovni delavec prisluhnem, da ne izgubim odnosa z njim, ki sma ga zgradila in tut s starši.*), (M62: *Mogoče kdaj.*), (G20: *Ne bi se več tak zaupal, bi zgubla ta odnos.*).

Socialni delavki iz centrov za socialno delo Dolenjska in Bela krajina in Koroška sta povedali, da se jima je že zgodilo, da sta z mladostnikom ogrozili odnos (B42: *In tko in sm res komaj tko s to mam odnos vzpostavlja pa njega komi pridobila pa sm zdej pričala za Radeče. Na sodišču me je pa grdu pogledu, sm vedla da je konc sodelovanja ne z nami. Potrebno je, da se pomiri, mogoče pol kdaj bomo spet sodelovali. Zgubiš odnos definitivno.*), (E60: *Mogoče se to res včasih zgodi, ko je prišlo tut do take situacije.*), (E64: *Boš sicer delno ogrozil svoj odnos.*).

Socialna delavka iz Centra za socialno delo Posavje je z mano podelila njeno izkušnjo izgorelosti (K99: *Sama mam izkušnjo izgorelosti.*), (K100: *Zato sem eno leto prekinla delo na CSD-ju in sem šla v dom za stare nadomeščat porodniško.*), (K101: *Ampak smisel, zakaj sem jaz socialna delavka, sem ga pa tam dobila.*).

Socialna delavka iz Centra za socialno delo Severna Primorska je povedala, da je že kdaj izgubila smisel dela (N103: *Take stvari so mi malo, ne vem, ko izgubiš kr malo voljo.*), (N107: *Ma pol si rečem, pa zakaj si sploh, pač se trudim tukaj.*), (N108: *In niti to ni naše delo, to more policija, ampak je blo že tko za malo.*).

Socialna delavka iz Centra za socialno delo Koroška je povedala, da vidi zakonske izzive, saj se zakon ne spreminja, čeprav je neprimeren (E29: *Eni so tak zakonski izzivi, a ne.*), (E57: *Zaposlena bol ko ne 15 let in v 15 letih se je bore malo spremenilo, kar si v bistvo ful razočaran, da ni takega posluha.*).

Socialne delavke iz centrov za socialno delo Gorenjska, Južna Primorska in Ljubljana so povedale, da ne vidijo izzivov (C13: *Jaz ne vidim nekih izzivov tu na tem področju.*), (D5: *Ne vidim izzivov.*), (F16: *Aha, z mladostniki ne vidim nekih izzivov.*).

Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku

Socialni delavki iz centrov za socialno delo v Celju in v Primorsko-Notranjski sta izpostavili, da jim etično dilemo predstavlja vrnitev mladostnika v družinsko okolje. Obe socialni delavki sta izpostavili, da mladostnik večkrat nima urejenega družinskega okolja. Ko se mladostniku izteče vzgojni ukrep namestitve v vzgojni zavod in spremeni svoje vedenje, se vrne v okolje, ki mu je dopuščalo delati kazniva dejanja (A29: *Dileme so predvsem v tem delu, da pogosto ti otroci, ki majo hude vedenjske težave, pa se zapletajo v ta kazniva dejanja, izhajajo iz nekih precej neurejenih družinskih razmer.*), (L25: *Mladostnik se vrača nazaj domov.*), (L26: *Kjer pa so starši, ki delajo spet iste vzorce vedenja, niso najboljši za njihovega otroka.*).

Socialna delavka iz Centra za socialno delo Celje vidi etično dilemo v tem, da v postopku mladostnika v kazenskem postopku starši ostanejo brez posledic. Starši ne spremenijo svojega vedenja in ne prevzamejo odgovornosti. Socialna delavka izpostavi, da starši ne vidijo svoje vloge, ki so jo igrali v mladostnikovem odraščanju (A30: *Pri tem pa starši nikoli ne nosijo posledic za svoja dejanja.*), (A31: *Zdej starša nič ne naredita, da bi blo bolš, in otrok vsa ta svoja čustva, jezo, prizadetost izraža v agresivnih vedenjih do drugih.*).

Socialne delavke iz centrov za socialno delo Celje, Slovenija – Zahod, Pomurje in Primorsko-Notranjska so povedale, da razumejo stisko mladostnika in da čutijo nemoč zaradi nastale situacije (A37: *Tuki je potem ta največja dilema in občutek nemoči, tut mene recimo kot strokovne delavke, ko jim morem rečt, ja, ni prav, da to počne, vsi vemo, da ma težko življenjsko zgodbo, je pa dost star, on more prevzet odgovornost za svoja vedenja in dejanja.*), (J22: *Pa se moramo spomnit tudi na to, da vse stvari niso v naši moči in včasih ne moremo naredit vsega.*).

Socialne delavke iz centrov za socialno delo Dolenjska in Bela krajina, Pomurje in Koroška dvomijo v svoje ravnanje in se sprašujejo, ali so v postopku ravnale prav (B27: *Vedno se soočam s tem, ko gremo na sodišče, pa me sodišče vpraša, kater vzgojni ukrep predlagam, in js recimo v sodni dvorani rečem, da se pač nagibam k temu, da se mu izreče prevzgojni dom. Je moja vedno dilema, čeprav vem recimo, pa vem kakšne ma ful težka kazniva dejanja, pa res ga je treba izločit in rabi prevzgojo in tko je moje vprašanje tko ne, js sm v bistvu povzročila to, da sm nekomo prostost uzela, ne. Ampak to je moja osebna, ne. Tko vedno je to vprašanje, ne.*).

Socialne delavke so v intervjujih izpostavile negativen vpliv Zakona o obravnavi otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami in motnjami v vzgoji in izobraževanju (ZOOMTVI) na področje mladostnikov v kazenskem postopku. S sprejemom tega zakona so lahko mladostnike nameščale v katerikoli vzgojni zavod v Sloveniji, pri tem pa so gledale mladostnikove potrebe. Sedaj je Zakon ZOOMTVI namestitve spremenil glede na krajevno pristojnost. Čeprav je lahko pozitivna stran te spremembe to, da mladostnik ostane v svojem okolju, kjer ima lahko stike s svojo družino in prijatelji, pa so socialne delavke izpostavljale, da vsak vzgojni zavod nima dovolj specializiranega kadra, da bi lahko mladostnikom celostno zagotovil pomoč. Zakon ZOOMTVI v interesu nima življenja mladostnikov, tudi strokovni centri opozarjajo na neprimernost zakona (A27: *In za nov zakon je zelo vplival na ta področja, zelo slabo vplival na to področje.*), (I10: *Na našem CSD-ju lahko nameščamo samo v strokovni center Višnja Gora.*), (A61: *Tut strokovni centri so v stiski, tak ko se zdaj ful poroča, da so šolniki v stiski.*).

Socialna delavka iz Centra za socialno delo Posavje je izpostavila, da mora sedaj mladostnika zaradi kaznivih dejanj namestiti v isti vzgojni zavod kot mladostnika, ki ga mora odstraniti iz njegove družine, saj ga ta ogroža. Tako kot so izpostavile socialne delavke, ta zakon mladostnikov ne štiti (K115: *V Logatcu so bili specializirani, tudi zaposleni. Višnja Gora so fantastični ljudje, so strokovnjaki, ampak majo tam koktejl mladostnikov, ki imajo različne potrebe in en ki ma hudo kaznivo dejanje, ker ti da dobiš vzgojni ukrep vzgojni zavod, morš met že kr kartoteko, to vzgojni zavod je kot vzgojni ukrep, ki sodi med strožje vzgojne ukrepe in ga sodišče ne izreka kr tko.*), (K116: *Zelo rizičn mladostnik z zelo specializiranimi vedenji, načini ravnanj. In pol mamu enga tam, 10 letnika, ki je zrasto gor osiromašen gor od vsega, ker sta starša bla zapita, ker ne vem, neki se je zgodilo, al je bil pa zlorabljen, in on pride po družinskem gor in pol se tadv tam najmeta.*), (K117: *In je ta 10 letnik žrtev sistema.*).

Socialne delavke so omenjale etične dileme na sistemski ravni, saj jim ta povzroča občutek nemoči in ga velikokrat ne razumejo (I22: *Bolj se spopadam s tem, ker mladostnik pričakuje od sistema drugačne rešitve, ki pa jih sistem nima.*), (O7: *So te bolj na širšem, na sistemski ureditvi, kar se tiče teh kazensko mladoletniških zadev.*), (D16: *Včasih si zmeden, ker je toliko zakonov.*), (D17: *Na centru delam že več let, lovim se še samo takrat, ko se zakonodaja spreminja in se moram na novo učiti.*).

Socialni delavki iz centrov za socialno delo Koroška in Zasavje sta opisovali etično dilemo dvojnih vlog. Sami sta lahko ostali strokovni v sodelovanju z uporabnikom, ki sta ga na videz poznali, imeli pa sta občutek, da uporabniki niso znali razdvojiti vloge strokovne delavke in

vloge znanca (E43: *Zdej konkretno sm js mela v zadnjem obdobju eno družino, dejansko gre za družino mojega sošolca.*), (E44: *Zej sicer js težav z objektivnostjo nimam, a ne, to je le neka služba, profesionalen odnos.*), (E45: *Sm pa včasih dvomla, da so jih lahko pa starši, ne, razmejili te vloge.*), (P21: *Se mi je zgodilo, da je bila pri meni na družini družinska prijateljica.*), (P23: *Sem razložila, da jaz sem tukaj kot strokovna delavka, tukaj vse ostane na centru, je ne obsojam, sem ji razložila moje naloge, moje dolžnosti.*), (P24: *Sama ni zmogla tako ločiti mene kot osebo, ki jo pozna izven centra, in mene kot strokovno delavko.*).

Socialne delavke iz centrov za socialno delo Savinjsko – Saleška, Slovenija – Zahod, Posavje, Dolenjska in Bela Krajina ter Ljubljana so povedale, da se z etičnimi dilemami ne soočajo (K105: *Nimam izkušnje.*), (K106: *Mogoče, da sem kdaj na začetku mela velik tega.*), (F29: *Sem že toliko časa v tej službi, se mi zdi, da jih sploh več ne vidim, jih ne prepoznam.*).

Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku

Socialna delavka iz Centra za socialno delo Celje je povedala, da se znajde v precepu, ko mora delati po zakonu, hkrati pa bi želela delati v mladostnikovo korist (A64: *Točno to ne, in tuki so v bistvu ful velike težave na sistemski ravni.*). Socialna delavka iz Centra za socialno delo Maribor je povedala, da ji zakon ne da dovolj smernic, kako sodelovati z mladostnikom, zato je na tem področju prepuščena sama sebi (G28: *Ni, ne vem, napisano, kolkokrat ga morš ti vabit, a je to enkrat na teden, al je enkrat na mesec, al več.*), (G31: *Zakonodaja ti tudi ne pove veliko, razen ukrepov, ki jih lahko daš.*). Socialne delavke so v intervjujih povedale, da imajo v zakonskih okvirjih dovolj svobode, da lahko same izberejo načine, kako bi rade sodelovale z mladostnikom in kakšen način sodelovanja se jim zdi najbolj primeren. Zakon socialnim delavkam daje občutek varnosti, da lahko svoje delo strokovno zagovarjajo, hkrati pa zakon ščiti mladostnika, da se na primeru ne odloča subjektivno. (E55: *Zakon je napisan, ampak lahko en strokovni delavec zakon tak tretira, drugače tretira in maš nek maneverski prostor znotraj tega.*).

Opis primera s področja mladostnikov v kazenskem postopku

Socialna delavka iz Centra za socialno delo Maribor je povedala primer, v katerem ji je mladostnik zaupal kaznivo dejanje preprodajanja drog (G13: *Sem mela enega mladostnika tu in mi je povedal, da dila.*). Socialna delavka se ni takoj odločila, da kaznivo dejanje prijavi, ampak je najprej dala možnost mladostniku, da s kaznivim dejanjem preneha. (G14: *Jaz nisem šla takoj ga prijaviti policiji.*), (G15: *Sem najprej počakala, da on sam neha.*). Kot mi je povedala, je od drugih mladostnikov, ki obiskujejo center za socialno delo, izvedela, da je

mladostnik res prenehal s preprodajo drog, zato kaznivega dejanja ni prijavila (G17: *Potem je res sam nehal.*), (G18: *Sem mu rekla, naj se zaveda, ni vse v tem denarju, ki ga on dobi, ampak naj malo poštudira tudi, kaj dela on.*), (G19: *Da mam ene par mladostnikov, pa se med sabo poznajo, pa tudi oni pol povejo imensko, tak da, ja, je res nehal.*). Socialna delavka je povedala, da se zaveda, da ni ravnala prav, a je želela mladostniku dati možnost, da sam uvidi, zakaj je preprodavanje drog napačno. (G16: *Pa vem, da to ni prav, ampak sem hotla počakat, da sem vidla, kak bo sam naredo.*).

Socialna delavka iz Centra za socialno delo Celje je opisovala primer mladostnika, v katerem je imel njegov oče več kaznivih dejanj in je bil večkrat na prestajanju zaporne kazni. Starša nista bila zaposlena, mladostnik je imel slabo družinsko situacijo. Pravi, da mladostniki izhajajo iz navidezno urejenih družin, kasneje pa starši ne prevzamejo odgovornosti za mladostnikova dejanja in pravijo, da je zapadel v slabo družbo. Tako mladostnik nima varne osebe, na katero se lahko obrne. Težko ji je, saj mladostnik nosi vse posledice, tudi posledice staršev (A77: *Starši včasih, tudi ta primer noben od staršev nikjer ne dela, oče je bil velikokrat na prestajanju zaporne kazni, res ma on slab sistem.*), (A79: *Ampak to, da je on šou iskat občutek varnosti v slabo družbo, se je zgodil znotraj primarnega odnosa.*). Socialna delavka je izpostavila še en primer, v katerem je moral mladostnik nositi posledice, saj starša nista želela prevzeti odgovornosti (A39: *Mi vsi vemo, da ma ta otrok res težko življenjsko izkušnjo in da starša nista prevzela odgovornosti, nista odgovarjala in nista nardila nič v teh letih, da bi kaj spremenila.*).

Socialna delavka iz Centra za socialno delo Severna Primorska je govorila o primeru mladostnika, v katerem je bil po krivem obtožen spolnega napada. Socialna delavka je razlagala, da je prišel mladostnik na srečanje prestrašen in je bil zelo pripravljen na sodelovanje. Socialna delavka mi je povedala, da se ji je mladostnik zasmilil (N85: *Sta se odločila za spolni odnos, ne, ma na konco je punca zgleda si premisla in so dali prijavo z mamo.*), (N86: *Meni se je prav smilo ta fant.*), (N88: *Ful je sodeloval, celo nadaljeval.*), (N89: *Ker ga je prav potrdlo, ne.*), (N90: *Mislím, js sm vidla potem, ko sem še po dveh, treh zadevah vidla, da je punca iste take obtožbe, da ni to to.*).

Nasvet za neizkušeno socialno delavko

Socialne delavke so mi za konec povedale nasvet za neizkušeno socialno delavko, ki komaj prihaja delat na center za socialno delo.

Socialne delavke so omenile, da se večkrat posvetujejo s starejšimi sodelavkami, ki delajo v socialnem delu že več časa in imajo več izkušenj pri soočanju z etičnimi dilemami (E80: *Tut kaka konzultacija s sodelavkami je tut zlo dobrodošla.*). Poleg pogovora so predlagale tudi supervizijo, ki je v pomoč pri težjih primerih (H31: *Tudi redno udeleževati intervizij in supervizij.*).

Socialne delavke so poudarjale pomembnost učenja iz izkušenj in aktivno poslušati mladostnika in sodelovati z družino. Pomembno je v odnosu in pri delu ostati empatičen do mladostnikov in njihovih situacij (G34: *Ostante človeški.*), (G36: *Da je on v središču in to kar je najboljš za njega.*), (N135: *Vse delat za korist otroka in otrokove pravice.*).

Socialnim delavkam je pomembno poznati zakonodajo na področju mladostnikov v kazenskem postopku in na drugih področjih ter brati etični kodeks, ki je naše vodilo za delo z ljudmi v socialnem delu (E81: *Potem tut branje zakonodaje.*), (I28: *Pomembno je najprej, da razumete sistem.*).

Poleg tega je pomembna samorefleksija dela ter skrb zase (E76: *Kak način posameznik deluje, kako deluje v nekih stresnih situacijah, no, zlo težko, ne morš se učit tega, ko nisi v stresni situaciji, ampak, da res poznaš sebe.*) (K104: *Vi, ki ste res na začetku, dejte pozornost tut na to, da poskrbite za sebe in da se čutite, da ste skos sami s seboj.*).

Socialna delavka iz Centra za socialno delo Spodnje Podravje neizkušeni socialni delavki želi predvsem pogum in zaupanje vase (O55: *Ko jaz pogledam svojo strokovno pot, bi ji zaželela pogum, vztrajnost, potrpežljivost in zaupanje vase.*).

12 Razprava

V svojem magistrskem delu sem si postavila dve raziskovalni vprašanji; s katerimi etičnimi dilemami se soočajo socialne delavke na področju dela z mladostniki in kako rešujejo etične dileme na področju svojega dela z mladostniki v kazenskem postopku.

Socialne delavke so kot etično dilemo največkrat izpostavile namestitev mladostnika v vzgojni zavod zaradi novo sprejetega zakona o obravnavi otrok in mladostnikov s čustvenimi in z vedenjskimi težavami ter motnjami v vzgoji in izobraževanju ali ZOOMTVI. Do etičnih dilem prihaja zaradi tega, ker socialne delavke prepoznajo, da so zaradi novega zakona ZOOMTVI bolj omejene pri namestitvi mladostnika v vzgojni center, saj je ta sedaj vezan na krajevno pristojnost, torej kraj, kjer mladostnik živi. Tako morajo sedaj mladostnika s kazenskimi dejanji in mladostnika, ki je ogrožen s strani družine, namestiti v isti vzgojni center. Čeprav imajo socialne delavke pozitivno mnenje o vzgojnih centrih in z njimi dobro sodelujejo, prepoznajo, da vsi vzgojni zavodi nimajo dovolj izkušenega kadra, da bi lahko zadovoljili potrebe vseh mladostnikov, ki k njim prihajajo z različnimi težavami. Socialne delavke so izpostavile, da včasih tudi kader ni najbolj primeren in nima vsak strokovni delavec takšne izobrazbe, ki bi jo potreboval za delo z mladostniki, ki imajo v svojem življenju različne težave. En razlog za to je, da ni dovolj strokovnih delavcev iz potrebne stroke ali pa se raje zaposlijo kje drugje. Čeprav socialne delavke in vzgojni centri govorijo o neprimernosti zakona, pa se ne čutijo slišani s strani vlade, ki je zakon sprejela.

Etična dilema, za katero sem mislila, da bo v intervjujih pogostejša, je ta, da bi s prijavo kaznivega dejanja ogrozile svoj odnos z mladostnikom. Mladostniki v socialni delavki vidijo osebo, ki ji lahko zaupajo in se ji odprejo. Tako se lahko počutijo izdani, ker je socialna delavka uničila njuno zaupnost. Le ena socialna delavka je povedala, da kaznivega dejanja ne prijavi, če je zaradi tega mladostnik že v obravnavi. Sicer so socialne delavke povedale, da jih je strah, da bodo uničile zgrajen odnos z mladostnikom, a so povedale, da kaznivo dejanje še vedno prijavijo, ne glede na ogrozitev odnosa, saj je to njihova poklicna dolžnost. Socialne delavke imajo zato z mladostniki transparenten odnos in jim tudi povedo svojo dolžnost prijave kaznivega dejanja.

Tretja etična dilema, ki se je pojavljala, je ta, da so socialne delavke zaposlene v kraju, v katerem živijo. Zgodi se, da uporabnika, ki pride k njim na pogovor, poznajo. Etično dilemo jim predstavlja poznati se z uporabnikom na osebni ravni. Socialne delavke lahko prenesejo primer drugi socialni delavki, če le imajo to možnost, ali pa uporabnik sam zahteva, da njegov primer prevzame druga socialna delavka. Socialne delavke, ki sodelujejo z uporabnikom, ki ga

poznajo, v odnosu ostanejo profesionalne in jim razložijo svojo vlogo in dolžnosti. Še posebej poudarijo zaupnost odnosa. V odnosu ostanejo strokovne, čutijo pa odpor pri uporabniku oz. da s težavo razloči med zasebnim in službenim življenjem socialne delavke.

Drugo raziskovalno vprašanje, kako rešujejo etične dileme na področju svojega dela z mladostniki v kazenskem postopku.

Socialne delavke so povedale, da se večkrat, ko ne vedo, kaj storiti, pogovorijo s starejšimi sodelavkami, ki na centru za socialno delo delajo že več let in imajo več izkušenj, lahko z istega ali različnega področja. Socialne delavke si v primeru etične dileme preberejo zakonodajo, ki se nanaša na njihovo področje, zato da lahko obnovijo znanje, v kakšnih zakonskih okvirih delujejo in kaj je v njeni moči kot socialni delavki. Socialne delavke so veliko izpostavljale supervizijo kot način reševanja etičnih dilem. Supervizija je za njih odlično orodje, da lahko v zaupnem timu podelijo svojo stisko brez obsojanja, saj so vsi udeleženi v superviziji tam zato, da si med seboj pomagajo.

Odgovori socialnih delavk kažejo na to, da je delo z mladostniki v kazenskem postopku kompleksno, vseskozi sodelujejo z mladostniki in njihovimi starši. Prav tako pa morajo sodelovati tudi z drugimi institucijami, vpletenimi v postopku, kot so sodišče, tožilstvo, policija in šola. Intervjuji so pokazali, da čeprav večina mladostnikov sprejme pomoč centra za socialno delo, so mladostniki večkrat tudi neprostoovoljni uporabniki in se pomoči upirajo. Kljub temu sem skozi intervjuje slišala, da socialne delavke veliko truda vlagajo v vzpostavitev odnosa z mladostnikom in pri svojem delu uporabljajo različne načine in metode, kako se mladostniku približati. Trudijo se v svoji pisarni ustvariti varen in zaupen prostor, kjer lahko mladostniki izrazijo svoje mnenje in občutke brez ogroženosti.

Pomemben vidik, ki se je pogosto pojavljal skozi intervjuje, izhaja iz razumevanja mladostnikovega zunanega okolja. Večkrat prihajajo iz družin, kjer razmere niso najboljše. Lahko so navidezno popolne družine, katerih člani pa so med seboj odtujeni in mladostnik ne dobi občutka varnosti in slišnosti. Zato ta občutek išče med vrstniki, ki pa velikokrat niso najboljši vpliv in utrjujejo škodljive vedenjske vzorce.

Velik problem v centrih za socialno delo je kadrovska podhranjenost. Večkrat socialne delavke delajo na več področjih, ki od njih zahtevajo točnost, strokovnost in njihov čas. Tega pa večkrat nimajo, saj imajo poleg srečanj z uporabniki tudi veliko administrativnega dela in izmenjevanj informacij z drugimi institucijami. Tako imajo socialne delavke občutek, da svojega dela ne

morejo opraviti s takšno natančnostjo, kot bi želele. Večkrat so socialne delavke tudi v dvomu, ali so sploh ravnale prav.

Izpostavljeno je bilo tudi pomanjkanje programov za mladostnike v lokalnem okolju, še posebej takrat, ko mora mladostnik opraviti vzgojni ukrep družbeno-koristno delo ali obiskovanje svetovalnice. To omejuje mladostnike pri izvajanju vzgojnega ukrepa, saj ponudbe ni ali pa so dolge čakalne dobe, da lahko mladostnik sploh opravi z vzgojnim ukrepom. Socialne delavke se zavedajo, da nimajo vsi mladostniki možnosti, da bi lahko obiskovali plačljivo svetovalnico.

Delo na področju mladostnikov v kazenskem postopku ni lahko. Večkrat je polno dvomov in čustveno naporno, omejuje jih tudi zakonodaja. A še vedno socialne delavke svoje delo opravljajo strokovno, z občutkom za ljudi, rešitve iščejo znotraj sistema. Same skušajo najti nove načine, kako z mladostnikom sodelovati in mu ponuditi pomoč in podporo tam, kjer jo potrebuje.

Magistrsko delo je pomagalo posvetiti na področje mladostnikov v kazenskem postopku, o katerem se je do sedaj govorilo premalo. Še posebej na področju etičnih dilem. Intervjuji so pokazali, da je občutna potreba po boljši zakonodaji, ki bi bila v večjo korist mladostnikom, in nujna potreba po več programih in organizacijah, ki bi mladostnikom nudili boljše možnosti za spremembo in uspeh v življenju. Ključnega pomena so tudi dodatna izobraževanja za socialne delavke na tem področju ter več kadra, da bi se lahko razbremenilo socialne delavke in bi lahko svoje delo opravljale brez dodatnega pritiska.

13 Sklep

- Socialne delavke se pri svojem delu v centru za socialno delo soočajo z etičnimi dilemami na področju mladostnikov v kazenskem postopku zaradi zakonodaje, zaradi strahu pred tem, da bi z mladostnikom izgubile odnos, in zaradi dela v manjših krajih, kjer svoje uporabnike poznajo v zasebnem življenju.
- Socialne delavke opažajo, da je premalo dnevnih centrov in svetovalnic za mladostnike v manjših krajih, kar mladostnikom onemogoča, da bi lahko v svojem kraju opravili vzgojni ukrep ali dobili dodatno pomoč, nimajo pa vsi mladostniki te možnosti, da bi se lahko vozili večkrat na teden v drug kraj.
- Socialne delavke imajo z mladostniki vedno zaupen in transparenten odnos, v katerem mu opišejo svoje dolžnosti, še posebej prijavo kaznivega dejanja,
- Socialne delavke vidijo potrebo po več izobraževanjih na področju mladostnikov v kazenskem postopku, da so lahko boljše pripravljene za delo na tem področju in spoznajo več tehnik in metod za sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku.
- Mladostniki v kazenskem postopku so neprostopoljni uporabniki in večkrat ne želijo sodelovati, kar je za socialno delavko izziv, kako mladostnika pripraviti do sodelovanja.
- Socialne delavke se soočajo s kadrovsko stisko, zato se ne morejo popolnoma osredotočiti na posamezen primer, zaradi česar imajo občutek, da svojega dela ne morejo opraviti dovolj kakovostno.
- Socialne delavke menijo, da je potrebna sprememba zakonodaje na področju mladostnikov v kazenskem postopku, saj v trenutni zakonodaji vidijo ovire za učinkovito obravnavo mladostnikov.
- Socialne delavke menijo, da v vzgojnih centrih ni dovolj izobraženega kadra, ki bi znal celostno pomagati mladostnikom, ki se soočajo z različnimi težavami.
- Socialne delavke se za pomoč pri etičnih dilemah obrnejo na starejše sodelavke, preberejo zakonodajo, supervizijo pa vidijo kot odlično orodje, ko se soočajo z etičnimi dilemami.

14 Predlogi

Socialne delavke so v intervjujih izpostavljale različne ovire, ki jih vidijo pri delu z mladostniki v kazenskem postopku. V nadaljevanju navajam nekaj predlogov, ki bi omogočali boljšo obravnavo mladostnikov v kazenskem postopku.

- Več izobraževanj in podpore za socialne delavke, ki delajo na področju mladostnikov v kazenskem postopku, da pridobijo več znanja in tehnik, kako z njimi sodelovati.
- Vzpostaviti dnevne centre in svetovalnice za mladostnike v manjših krajih, saj mladostniki večkrat nimajo možnosti obiskovanja teh v svojem kraju, nimajo pa možnosti prevoza za obiskovanje dnevnega centra ali svetovalnice v bližnjem, večjem kraju.
- Spodbuditi zaposlovanje mladih socialnih delavk za področje mladostnikov v kazenskem postopku zaradi kadrovske stiske.
- Več sestankov in sej z ministrstvom glede zakonodaje na področju mladostnikov v kazenskem postopku in predstavitev, kako zakonodaja pomaga ali škoduje mladostnikom v praksi.
- Več izobraževanj za strokovne delavce, ki delajo v vzgojnih centrih, da bodo bolj pripravljeni na različne potrebe mladostnikov, ki so jim nameščeni.

15 Literatura

- Banks S. (2011). *Od strokovne etike do etike v strokovnem delu: razmišljanje o učenju in poučevanju v socialnem delu*. *Socialno delo*, letnik 50, številka 3/4, str. 187–195.
- Banks S., Gallagher A. (2009). *Ethics in professional life – virtues for health and social care*. Pallgrave Macmillan
- Banks S., Nøhr K. (2012). *Practising social work ethics around the world – cases and commentaries*. Routledge
- Bavcon L., Šelih A. idr. (2013). *Kazensko pravo – splošni del*. Ljubljana. Uradni list Republike Slovenije.
- Beckett C., Maynard A. (2013) *Values and ethics in social work*. Sage Publications
- Boccio M. C. & Beaver M. K. (2019). *The Influence of Family Structure on Delinquent Behavior*. *Youth Violence and Juvenile Justice*, 17(1), str. 88–106. Pridobljeno 13. 4. 2024 [The Influence of Family Structure on Delinquent Behavior \(sagepub.com\)](https://www.sagepub.com)
- Cafuta J. (2016). Delo z mladimi v Centru za socialno delo Ljubljana Center. *Socialno delo*, letnik 56, številka 1, str. 63-70.
- Cugmas Z. (2010). Povezanost med mladostnikovimi odnosi s starši in vrstniki ter uživanjem zdravju škodljivih substanc v *Psihološka obzorja*, letnik 19, številka 4, str. 153-173.
- Čaćinovič Vogrinčič G., Mešl N. (2020) *Socialno delo z družino – Soustvarjanje zelenih izidov in družinske razvidnosti*. Fakulteta za socialno delo, Univerza v Ljubljani
- Čaćinovič Vogrinčič, G., Kobal, L., Mešl, N., & Možina, M. (2008). *Vzpostavljanje delovnega odnosa in osebne stika*. Fakulteta za socialno delo.
- Dolenc P. (2015). Stres in spoprijemanje s stresom v mladostništvu v *Revija za elementarno izobraževanje*, letnik 8, številka 4, str. 177-190. Pridobljeno 19. 7. 2024 <https://journals.um.si/index.php/education/article/view/402>
- Dominelli L. (2004). *Social work – Theory and practice for a changing profession*. Polity Press.
- Dragoš S. (1994). Etika v socialnem varstvu ali socialnovarstvena etika?. *Socialno delo*, letnik 33, številka 6, 515–517. Pridobljeno 5. 3. 2024 <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-N7HYMLOY>

- Dragoš S. (1996). Profesionalne etike pri delu z ljudmi. *Socialno delo, letnik 35, številka 1, str. 49–55*. Pridobljeno 5. 3. 2024 <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-E8KI65Y3>
- Dragoš S. (2003). Metaetika v socialnem delu. *Socialno delo, letnik 42, številka 4/5, str. 283–290*. Pridobljeno 5. 3. 2024 <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-1Z9YHYL1>
- Farrington P. D. (2010). Family influences on delinquency v *Juvenile justice and delinquency*, 10, 203-222.
- Filipčič K., Prelič D. (2011). *Deprivation of Liberty of Juvenile Offenders in Slovenia*, The Prison Journal, 91 (4), 448 – 466.
- Gomezel A., Kobolt A. (2012). Vpliv družine na mladostnikovo identiteto. *Socialna pedagogika, letnik 16, številka 4, str. 323-354*. Pridobljeno 5. 5. 2024 <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-SWBSOFID>
- Gowers S. (2005). Development in adolescence v *Psychiatry, letnik 4, številka 6, stran 6-9*. Pridobljeno 24. 7. 2024 <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1476179306701227>
- Hugman R. (2013). *Culture, Values and Ethics in Social Work - Embracing Diversity*. Routledge
- *Katalog javnih pooblastil, nalog po zakonu in storitev, ki jih izvajajo centri za socialno delo*. (2024). Pridobljeno s strani 20.1.2025 <https://www.scsd.si/katalogi/katalog-javnih-pooblastil/>
- *Kazenski zakonik (KZ - I)*. Uradni list Republike Slovenije. <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5050>
- *Kodeks etike socialnih delavk in socialnih delavcev Slovenije*. 2023
- Kokoravec I., Meško G. (2021). *Mladostniško prestopništvo skozi leta*.
- Konvencija o otrokovih pravicah (1989). Pridobljeno s strani 30.1.2025 <https://www.varuh-rs.si/pravni-temelji-cp/ozn-organizacija-zdruzenih-narodov/konvencija-o-otrokovih-pravicah/>
- Martinjak N. (2017). Razlogi za današnje delovanje vzgojnih zavodov v Sloveniji v *Socialna pedagogika, letnik 21, številka 01-02*.
- Masters R., Roberson C. (1990). *Inside Criminology*. Engelwood Cliffs: Prentice Hall.
- Mesec, B. (1997). *Metodologija raziskovanja v socialnem delu I*. Univerza v Ljubljani Visoka šola za socialno delo

- Meško G. (2006). *Kriminologija*. Ljubljana: Fakulteta za varnostne vede.
- Mešl, N. (2018). *K rešitvi usmerjen pristop kot podpora soustvarjanju zelenih izidov v delovnem odnosu*. *Socialno delo*, 56(2), 91-110.
- Mikec S., (2024). Participacija otrok kot standard dela z otroki in mladimi v Toman K. I., Habe D., Breznik E., 2024. 4. mednarodna konferenca Mladinskega doma Jarše, *Sodobni izzivi dela z mladimi iz ranljivih skupin*, str. 21-27. Konferenčni zbornik <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-LTWRPW5T/?euapi=1&query=%27keywords%3dsocialno+delo+mladostniki%27&pageSize=100&page=1&sortDir=DESC&sort=date>
- Milošević-Arnold (1994). Supervizija – metoda za profesionalce. *Socialno delo*, 33, 6, str. 475 – 487.
- Mrežar A. (2013). Uporaba konceptov socialnega dela pri mladostnikih, ki so razvili neustrezne strategije ravnanja. V *Socialno delo*, 52 – 4, str. 273–279.
- Poštrak M. (2015). Koncepti socialnega dela z mladimi. *Socialno delo, letnik 54, številka 5, str. 269–280*. Pridobljeno 5. 3. 2024 <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-6I9TMWUA>
- Sawyer M. S., Azzopardi P. S., Wickremarathne D., Patton G. (2018). The age of adolescence v *Viewpoint, Volume 2, Issue 3*, str. 223–228. Pridobljeno 30. 7. 2024 [https://www.thelancet.com/journals/lanchi/article/PIIS2352-4642\(18\)30022-1/abstract?source=post_page-----](https://www.thelancet.com/journals/lanchi/article/PIIS2352-4642(18)30022-1/abstract?source=post_page-----)
- Scalpello M. (2020). Noben mladostnik ni otok. Raziskovanje vpletenosti mladih odraslih v kazniva dejanja in njihovih družinskih odnosov V *Sistemski pristop pri rehabilitaciji v zaporih - Vključujoče izobraževanje in rehabilitacija, Model za mladoletne storilce kaznivih dejanj*, str. 38-60. Erasmus + program Evropske unije,
- Sobočan, A. M. (2011). Etika v socialnem delu: etična praksa in avtonomija socialnega dela. *Socialno delo*, 50, 3/4, str. 205-215. Pridobljeno 5. 3. 2024 <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-EAIJQPM>
- Steinberg L. (2006). Risk Taking in Adolescence: What changes, and Why? V *Annals of the New York Academy of Sciences, Volume 1021, Issue 1*, str. 51-58. Pridobljeno 19. 7. 2024 <https://nyaspubs.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1196/annals.1308.005>
- Steinberg L., Morris Sheffield A. (2001) v *Annual review of psychology, Volume 52*, str. 83–110. Pridobljeno 15. 7. 2024 <https://www.annualreviews.org/content/journals/10.1146/annurev.psych.52.1.83>

- Svete, Mitja (2015). Med disciplino in soustvarjanjem. *Socialno delo, letnik 54, številka 6, str. 341-355.*
- Šugman Bohinc L. (2006). Socialno delo z neprostovoljnimi uporabniki. *Socialno delo, 45, 6, str. 345 – 355.*
- Zakon o obravnavi otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami in motnjami v vzgoji in izobraževanju (2021). Pridobljeno s strani dne 26. 1. 2025 <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO8083>

16 Priloge

16.1 Vodilo za intervju

1. Mi lahko za začetek poveste kaj o področju dela z mladostniki v kazenskem postopku, na katerem tudi vi sodelujete?
2. Kaj so po vašem mnenju največji izzivi dela na tem področju?
3. S kakšnimi etičnimi dilemami se vi osebno najbolj pogosto soočate pri svojem delu?
4. Mi lahko kakšno od teh dilem podrobneje opišete s primerom? Torej ali lahko z mano podelite kakšen primer takšne zahtevne situacije?
5. Ste bili zadovoljni s tem, kako se je situacija razrešila?
6. Se kdaj znajdete v precepu med skrbjo za mladostnika, tistim, kar bi bilo zanj najboljše in tem, da morate delati v skladu z določenimi zakonodajnimi okviri?
7. Ste kdaj bili v situaciji, ko se bojite, da bo kakšno ravnanje ogrozilo vaš odnos z mladostnikom? Kako takrat ravnate?
8. Ali kdaj tudi občutite pritiske ali konflikte, ki izhajajo iz navodil in zakonodaje v zvezi z obravnavo mladostnikov v kazenskem postopku, sami pa ocenjujete, da bi morali ravnati drugače?
9. Kaj bi svetovali npr. bolj neizkušeni socialni delavki, kako naj se loti spopadanja z etičnimi dilemami? Kako naj pri tem ohranja svojo poklicno integriteto?

16.2 Transkripti intervjujev

16.3 Center za socialno delo Celje

S: Center prosim.

M: Ja živjo, Mihaela pri telefonu, midve sva se dogovarjali za intervju za magistrsko nalogo.

S: O ja živjo.

M: Kako ste?

S: Ma v redu, kar gre, pa vi?

M: Tudi super hvala. No najprej najlepša hvala, da ste si vzeli čas za ta intervju. Kot omenjeno, intervju je anonimen, ne bo napisano vašega imena, niti enote CSD, le katero regijo pokriva.

S: Ja no super, sem vesela da lahko pomagam.

M: Bi kr začele, če lahko?

S: Ja lahko, seveda.

M: najprej če bi mi lahko sam mal opisali področje dela z mladostniki v kazenskem postopku?

S: ja am, zdaj po navadi, center se že predhodno vključi v obravnavo družine, ker nekak vemo že v času pred kazenskim postopkom, nas tožilstvo vbistvo obvešča o tem, včasih tudi že kr policija sporoči o obravnavi mladostnika, am tko da nekak mammo informacije o družini. Pogosto se pa tut dogaja da so ti otroci že nameščeni v vzgojni zavod al pa da je kateri od ukrepov že v teku. Am tko da načeloma mi vemo, da so otroci v teh postopkih obravnavani, predhodno jih poznamo. V kolikor bi nas pa presenetlo, da je neka nova zadeva, takrat pa potem starše povabimo, povabimo mladostnika na nek bolj poglobljen pogovor, da se naredi ta socialna aneza pa da se malo preveri, kaj je družinska situacija otroka. Ponavadi v vsakem postopku, ki se začne, govorimo z mladostnikom, mu damo ta del možnosti, da pojasni, kaj je blo, se pa poskušamo ne opredeljevat, smo mi samo neki suportivni organ, je načeloma to postopek policije in načeloma sodišča. V primeru da smo povabljeni, pa se tut udeležujemo teh le obravnav in pripravimo tudi socialna zaprosila sodišča, pripravimo priporočila za sodišče.

M: Torej vas kontaktira že sama policija, a tudi kdaj šola?

S: Ja ampak ne v času kazenskega postopka. Šola nas obvešča, da opaža neke spremembe v vedenju. Takrat se začne postopek težave v odraščanju. Kar se tiče kazenskega in

predkazenskega postopka, tega pa začnemo takrat ko vemo, da je zadeva že v tožilstvu al pa bo šla na tožilstvo. Mi dobimo poročilo iz policije, da je bil sum kaznivega dejanja al pa tut od sodišča, da bo razpisana obravnava.

M: kaj pa bi vi rekli da so neki največji izzivi dela na tem področju?

S: am, največji izzivi jaz bi tko rekla, da vseen se mi zdi, da pač na splošno trenutno, družbena situacija je bolj naklonjena temu, da mi ves čas govorimo o naših pravic ne pa tolko o dolžnosti. In jaz mam občutek, da ti mladostniki ki pridejo na to pot da nekak nespoštujejo nekih družbenih pravil, da se zapletajo v neka kazniva dejanja, da tut ne spoštujejo avtoritete in da tuki načeloma je največji izziv to, da tudi vzgojni ukrep, ki ga oni določijo, ne doseže namena. Zej seveda je to od primera do primera odvisno. Nekateri že s tem prvim vzgojim ukrepom, nadzorstvo, pač mam opomin, pa maš možnost opravičila, potem pa je eden bolj strog je pa nadzorstvo organa socialnega varstva. Že tle ko prihajajo ti mladostniki k nam, vidiš a bo zmogo nardit korak naprej pa bo ta ukrep učinkovit al ne bo ane. Nekateri res dobro sodelujejo, dobro delajo, opravijo družbeno koristno delo, vidiš da je nek premik. Opravijo v šolsko delo al pa se vključijo v PUM. Nekateri pa res zavračajo sodelovanje, niso aktivni in tam veš, da ta namen ne bo dosego, ta ukrep ne bo dosego namena. In potem tudi v poročilu, ko ti seznanjaš sodišče, načeloma če ni blo nekih novih kaznivih dejanj, sodišče nič drgač ne nardi.

M: aha tak da vbistvu tut če on ne sodeluje ampak v tem času ni naredo novih kaznivih dejanj, se naredi isto.

S: Tako tako. Ukrep se je izteko, potem je to to. Potem opažamo tudi pri teh otrocih, ki se zelo pogosto zatekajo v kazniva dejanja, majo več le teh, majo ne vem, več ko izrekajo ne vem udeležba tega socialnega treninga in ne vem in ma že štir te treninge, je otrok že več ko 2 leti vključen v neko trening socialnih veščin, ampak efektive ni, se pravi, še vedno so pogosta kazniva dejanja. In pač sodišče vedno nekak izreka te ukrepe o stopnjevanju. Se pravi, nikoli ne gre po defaultu v najstrožjega, kar pa v praksi ne funkcionira ker recimo, v tem konkretnem primeru ki ga mi mam, je mladostnik že ful let nameščen v vzgojni zavod, njegova kazniva dejanja se stopnjujejo ne, jih je vedno več, so vedno bolj huda. Ampak je dobil recimo namesto, kljub temu da je blo predlagano, da more bit eden izmed najbolj strožjih ukrepov, je dobil ukrep namestitev v vzgojni zavod. Ampak on tudi zdej že je in tuki ni nič v redu. Včasih je blo to, vzgojni zavod je bil Logatec, je bil eden izmed teh strožjih, ne pa mladinski dom Maribor. In ta nov zakon je zelo vplival na ta področja, zelo slabo vplival na to področje.

M: Ja namesto, da bi se neki stopnjevalo, pri otroku ne pali, ne gre več po tem, ker ja še vedno ma ta ukrep, ampak se vidi, da ni nekega izboljšanja.

S: Tako ja tako. Tak da največji izzivi so predvsem v tem, kako mladostniku vseeno pomagat, da če že dobi nek ukrep, da bo ta res učinkovit.

M: Ja, da se ga res nekak spravi na pravo pot.

S: Tako.

M: Kakšne so pa potem neke etične dileme, ko delate z mladostniki?

S: am dileme so predvsem v tem delu, da pogosto ti otroci ki majo hude vedenjske težave pa se zapletajo v ta kazniva dejanja, izhajajo iz nekih precej neurejenih družinskih razmer. In na ta način funkcionira, ker je to njihov način, izražanje neprijetnih čustev. Pri tem pa starši nikoli ne nosijo posledic za svoja dejanja. Torej mi vedno nekak, to je moj osebni občutek, mi kaznujemo otroka. Se pravi starša nista bla v redu, že v štartu pa to smo mi otroka odvzeli in ga namestili v strokovni center. In zdej starša nič ne naredita da bi blo bolj in otrok vsa ta svoja čustva, jezo, prizadetost izraža v agresivnih vedenjih do drugih. Ampak spet je on ta, ki je kaznovan za ta svoja vedenja, ki so seveda neustrezna in more prevzet odgovornost, ampak tuki je ta del, da je ta začaran krog ne, ko vbistvu ammm, če bi mi mel podpore in oblike pomoči tuk boljše, bi mogoče lahko blo drugač. Ampak tle pa ta del prebudit v staršu, al pa da bi onadva mogla prevzet odgovornost, ker sta vbistvu zatajila starševsko vlogo, ta del je vbistvu je pa ful mejhen. Recimo otrok je vedno vabljen po zakonitem zastopniku ane, recimo starši ne pridejo ne, starši ne rabjo prit. Sodišče se recimo v takih primerih ko je pač bil eden izmed strožjih ukrepov odloči po uradni dolžnosti ma ta enga zakonitega zastopnika. Ker se pogosto dogaja, da pač staršev ni.

M: Ja vbistvu se bolj osredotoča na dejanja otrok ne pa vbistvu

S: ja na razloge zakaj.

M: tako ja. Če majo oni neustrezne družinske razmere, to so potem vzorci, ki sta jih starša privzgojila

S: Ja pol na konco smo vedno, vedno je otrok kaznovan. Ampak tu je ta dilema, ko je men hudo za tega otroka. Ker js vem kakšna je njegova zgodba in on bi v resnici skoraj težko drugače. Ampak on pa more odgovornost za svoja dejanja. On ve kaj je prav in kaj je narobe. Ker vseeno v tem sistemu, je sistem naravnan da njega nauči, da neki ni prav. In on ve, da je neki naredo

narobe. Ampak on ne zmore, kontrolirat teh svojih vedenj ne. Tuki je potem ta največja dilema in občutek nemoči tut mene recimo kot strokovne delavke, ko jim morem rečt, ja ni prav da to počne, vsi vemo da ma težko življenjsko zgodbo, je pa dost star, on more prevzet odgovornost za svoja vedenja in dejanja.

M: ja pa še vedno so tuki starši, ki so nekak privzgojili to oziroma dopuščali taka vedenja.

S: Tako ja.

M: A mate kak konkreten primer take dileme?

S: To je bolj ko ne to, kar sma zdaj govorile ne, se pravi ti kot strokovni delavec, si povabljen na zaslišanje v teh strožjih zadevah, tle ne vem smo mel tega mladostnika, ki vbistvu je fizično napado dva vzgojitelja in ju pač poškodoval, da sta poiskala pomoč v bolnišnici. In ne, mi vsi vemo, da ma ta otrok res težko življenjsko izkušnjo in da starša nista prevzela odgovornosti, nista odgovarjala in nista nardila nič v teh letih, da bi kaj spremenila. Čeprav ju ves čas spodbujamo, usmerjamo in dajemo priložnosti. Ampak onadva nočeta in nimamo možnosti prisile ne. Pa sta starša recimo mela izrečen ukrep omejitve starševske skrbi in sta mela naložene naloge, kaj bi morala nardit, ampak nič od tega nista nardila in nobenih posledic ni blo za njiju. In potem mam fanto, recimo vsa ta svoja čustva, ki jih ma, jezo, katere pač čuti veliko v odnosu do obeh staršev izraža na neprimeren način v odnosu do drugih, se pravi šibkejših in to pa ni okej in on more prevzet odgovornost za svoja dejanja, pri čemer mi je vseeno žal ne, da se zdaj pogovarjamo o tem, da bi pač moral it v Radeče. Ampak ne, mi vseen hočemo, da on enkrat postane odgovoren odrasel in da bo prispeval v družbo, ne da pač lahk rečemo, da nekak že vsi vemo, da bo zapor. Ne želimo si tega zanj. Tko da te nekak dileme so najbolj pogoste, ko pol tut tvoj občutek nemoči potrjujejo, da otrok je bil znotraj sistema ampak sistem ni naret na način, da bi zej lahk mi njega čist razbremenili nekih stvari. To je naša naloga ne, ker bi mogo sistem bit, kak naj rečem, velike posledice za starše, ki ne odigrajo to kar bi morali.

M: Ta primer ko ste rekli, da je poškodoval dva učitelja?

S: Ja to je isti primer, ko sma se prej pogovarjali, namesto najstrožjega ukrepa je bla namestitev v vzgojni dom, namesto v mladoletniški zapor Radeče. Njega so namestili v vzgojni zavod, kjer je že. Tuki kjer je on napado ta dva vzgojitelja. Ni spremembe zanj ne in ker mi smo tega otroka nameščal ne vem kok let nazaj, vmes so se zavodi spremenil. Ampak njega so staršema odvzel. Zadeve se ne spreminjajo, ne bo se doseglo namena ne.

M: ja ker če se do zdej ni, pač ne bo zdej kaj boljš, če delamo isto spet in pričakuje sodišče al kdorkoli drugačne rezultate, ampak bojo vedno isti ker se nič ne spremeni vbistvu.

S: tako, tako. In tut tu vbistvu, kaj so ti vzgojitelji povedali, to so res velike vzgojne težave, agresivno vedenj in ti otroci, oni rabijo nažalost, ampak tut zato institucije smo v štartu mel, oni rabijo avtoriteto pravosodnega policista, se pravi oni rabijo en del bolj restriktivnega načina, da vidijo, da niso oni najmočnejši in da lahko prestopijo vsako mejo. In tuki tega ni, in tuki mi govorimo, tu so vzgojitelji socialni pedagogi, profesorji geografije. Niso izšolani postaviti meje, takšnemu mladostniku.

M: Ja je tut težava se mi zdi v samem kadru, v teh zavodih ker niso, tko kot ste rekli, profesor geografija, kaj on ve? Kar se tiče vedenja otrok, malo bolj razumet otroke, mete neke metode, tega ni.

S: točno tko, morda vedeti, včasih je blo tko, da mi smo meli vzgojne zavode, ki so bili nekak specializirani, to je blo ne vem, Planina je bla za tiste ki majo medikamentozno terapijo, se pravi so ble neke pridružene težave, zaradi katerih so bili otroci obravnavani pri pedopsihiatru in zato je meu vzgojni zavod tut bolniško osebje. Potem so meli tut Logatec, je bil eden izmed teh vedenjsko zahtevnejših, teh problematičnih otrok in Logatec je bil bolj fantovski, pa še vedno so meli eno dekliško skupino. Ne vem, vzgojni zavod mladinski dom Maribor je bil vedno namenjen tem otrokom, ki nekako so bli nameščeni zaradi socialnih okoliščin v družini, recimo ne vem alkoholizem, al pa huda revščina, al pa duševne težave staršev, ne pa zaradi njih samih. Oni vedenjsko niso bili težavni, niso meli duševnih al pa vedenjskih težav. So lahko meli slabši učni uspeh, ampak to zato ker ni blo staršev, da bi jim tukaj pomagali. In potem Veržej, so bli vzgojno zahtevnejši otroci, ki so bili še osnovnošolski, in so meli interno šolo. In mi smo točno vedli, katerega otroka, glede na njegovo specifiko, kam nameščati. Zakon pa je to spremenil na način da morajo vsi it glede na krajevno pristojnost. Našo regijo na primer pokrije Strokovni center Mladinski dom Maribor in osnovnošolske Veržej. In to je to kar mam mi, pa ne morjo oni pol Slovenije pokrit, pa nima niti, kak naj rečem, oni niso tam specializirani zato ne. In ti bi otroka spravo v Logatec, ker je vzgojno ful zahteven, morš ne vem kolko vlog napisat pa še tiste ti zavrnejo recimo ane.

M: Ja to je bil tut že en primer v prejšnjem intervjuju, smo omenjali tudi ta zakon.

S: ja in tuki, papir prenese marsikej, mi smo vsi ko se je ta zakon vzpostavil, mi smo vsi pravili da to ni pravi interes, ni interes otroka, to je bil interes vlade in preobremenjenost določenih

strokovnih centrov. Kar jaz sprejemem in slišim ampak potem bi blo to treba na drugačen način urejat ne pa na račun otrok.

M: ja definitivno so tuki, mislim, bi mogli bit več kadra, več izobraženega kadra, ne pa da smo zdej spravli otroka v še večjo stisko. Otrok ma neko stisko, otrok rabi neko podporo in mi smo tko rečeno, jih je ta zakon spravo v drek.

S: Tako. V še večjo stisko recimo ne in ne vem umikamo otroka v neko varno okolje zaradi tega, ker je bil doma žrtev nasilja in ga damo v okolje kjer bo žrtev nasilja s strani vrstnika.

M: In nismo naredli nič.

S: Ja tukaj je sistem zatajil. In mi poskušamo opozarjat na to, mislim da tut strokovni centri opozarjajo na to, ampak kak bi rekla, nekih odzivov v smislu, bomo stvari spreminjali, pa ni. Tut strokovni centri so v stiski, tak ko se zdaj ful poroča, da so šolniki v stiski. Zaposlujejo nekvalificirane delavce, vojake, zato da majo pač enga tam. Zej mi pa povejte, s kakimi pristopi bo on otroka ki ma čustveno vedenjske motnje, kako bo on pristopo. On ne more z vojaškim pristopom pristopit do njih.

M: Ga bo spravo še v večjo stisko

S: Točno to ne, in tuki so vbistvu ful velike težave na sistemski ravni.

M: Ja, ste mi s tem že odgovorili na naslednje vprašanje, a se kdaj znajdete v precepu med skrbjo za otroka in med zakonskimi okvirji, bi lahko rekla po tem povedanem da se. Da so se ti zavodi tak spremenili.

S: Tako ja

M: A vas je blo pa kdaj strah, ko sodelujete z mladostnikom, da bo kako vaše ravnanje ogrozilo ta vajin odnos?

S: am zej da bi prav tko mela izkušnjo ne, je pa res, da js že osebno in v praksi v službi vedno probam delovat zlo transparentno. Torej karkoli bom jaz nardila bom to povedala mladostniku, vedno prej povem.

M: Tak da so oni seznanjeni že na začetko

S: Ja že predhodno so seznanjeni, ker se mi zdi da je to del neke iskrenosti, ko recimo morš povedat, da smo trenutno v fazi, ko pač ja, center bo, vedet morš da tut včasih, da ko se sprejemajo težke odločitve, nikol to ne sprejme ena strokovna delavka, mi se takrat po navadi

vsedemo timsko, skličemo notranji strokovni tim in nekak oblikujemo mnenje za mladostnika, da ni zej tle aha tis to rekla. In se potem to tut predstavi mladostnikom in tut staršem.

M: Tak da je vbistvu neka skupna odločitev, kaj bi blo najboljš in da se tut lepo iskreno pove mladostniku, da je tut on seznanjen z vsem, kar ga nekak čaka.

S: Tako ja.

M: Pa kdaj občutite kak pritisk al pa konflikt ne vem, sami v sebi, zaradi teh navodil in zakonodaje v zvezi z obravnavo mladostnikov? To sva tudi že pokrile ane. Spet ti vzgojni zavodi

S: Tako, pa mogoče ta del pač, to sem rekla, ta del, da starši kateri bi lahko vplivali na spremembo vedenja otroku, ne prevzemajo neke aktivne vloge.

M: Ja to se meni zdi najbolj žalostno.

S: Ja točno tko, to je ta del ko pol dobiš občutek nemoči, ker veš, lahk ti tle ne vem kaj nardiš pa vbistvu pa otrok pa rabi pozitivno povratno informacijo s strani starša enega in edinega. Ne morš ti nadomestit ne vem objema mame ane, al pa ne vem, jasno postavljene meje očeta, to ne morš ne, mi smo še vedno nekdo drug. Je ta del tut neka dilema, al kak naj rečem, nek proces sprejemanja, kaj je v tvoji moči ane, ko delaš na tem področju.

M: Ja definitivno, ne da se je treba oddaljiti, mene na primer najbolj skrbi ravno to s starši, ko damo otroka, ko mam nadzorstvo in ma nek ukrep, in vidimo neke spremembe, se otroke izboljša, posluša avtoriteto in pol ga damo nazaj k staršem, kjer se je on naučil teh vedenj in smo podrli vso našo delo.

S: Tako, točno tako. Ker recimo v tem času, ko je otrok ful stvari naredo, pa onadva nista želela naredit spremembe v sebi, svojih starševskih kompetenc pa svojega odnosa. Ampak sta čakala, pač vi popravte njega, ampak on nekje se je mogo to naučit, da je preživel in to je blo pri vas doma

M: Starši nikol ne bojo priznali

S: Tako in recimo tuki je ta del kar me v praksi opažamo, da tudi družinski zakonik zelo poslabšal situacijo, pač dal so neke ukrepe, dejmo predlagat omejitev starševske skrbi pa predlagamo kaj bi onadva morala, ampak onadva tega ne naredita in ni posledic ne. Zej pa vete, da bi mi glede na naše kadrovsko podhranjenost in pripad zadev, ko se lovimo iz dneva v dan, pa jaz res nimam časa pisat predloga za kazensko ovadbo za zanemarjanje. A veste, težko je

absolutno in tu še jaz dam predlog za starše za sum kaznivega dejanja za zanemarjanje otroka, bo policija šla preverit, vprašanje kaj bo zaznala, a bo sploh zadeva prišla na tožilstvo al ne, jaz pa sem zgubla delovni odnos. Tisto neki malega kar smo mel sem definitivno zdaj zapravla.

M: Ja ful je težko, ful je nek precep kaj nardit, oziroma saj vemo kaj nardit, ampak ne mormo naret več. Že zaradi nas samih, ker je delo verjamem, psihično naporno, delo z mladostniki, ki majo neke kazenske postopke. Ker velikokrat, kar sm js vidla, rečejo starši joj pa ne vem, kako je prišlo do tega, da se moj otrok tako obnaša. In si misliš ja nekje je mogo to videt.

S: Mhmm, ja tako. Pa tut rečejo starši včasih, tut ta primer ko sma se dans pogovarjali, noben od staršev nikjer ne dela, oče je bil velikokrat na prestajanju zaporne kazni, res ma on slab sistem. Ti maš pa tut otroke, ki vbistvu so iz nekih navidezno urejenih družin, starši so funkcionalni in se pač otrok zapleta in potem rečejo ja pado je v slabo družbo. Ampak to da je on šou iskat občutek varnosti v slabo družbo, se je zgodil znotraj primarnega odnosa.

M: Ja nekak vedno vse pride nazaj v družino

S: Točno to ne, a vete sej ne vem, jaz sem tut mama, pa mene tut skrbi a bom vredu spelala al ne. Pa upam da jih bom. Sej vete, najtežje je biti starš v tem norem svetu.

M: Ja vam čisto verjamem, da zdej definitivno ni lahko bit starš

S: Tako, tako.

M: Pa še za konec, kaj bi pa bi svetovali mladi, neizkušeni socialni delavki, ko se spopada z etičnimi dilemami, pa da še vedno ohranja svojo svojo poklicno integriteto?

S: jaz recimo bi rekla posvet s starejšimi kolegicami, ki majo mogoče mal več izkušenj, am supervizija je vedno dobra ideja, zej tut nekak tko po mojih izkušnjah, pa sem vbistvu že 12 let na centru, ni neki ful močnih izobraževanj na področju mladostnikov. Ni zdej nekih posebej, vi morte vedet, mammo vedno bolj pogosta težava je mladoletni povzročitelji nasilja, dejansko policija izreka mladoletnim osebam prepoved približevanja, kam s temi otroci, kako naprej. Tak otrok ne more it v strokovni center ne, ker bo naprej vršil nasilje ne, kam z njimi, tko da je kr neki teh dilem, ki jih na strokovni ravni se mi zdi premal naslavlja, tak da jaz bi nekak svetovala, tak ko sm rekla, supervizija, pogovor s starejšimi bolj izkušenimi socialnimi delavkami, udeleževanje čim več izobraževanj, čim več teh nekih, al pa dela z družino konc koncev, vedno več mladostnikov je tut ki majo težave v duševnem zdravju sam še ne govorimo o tem, ker so še premladi ane, pa nekak da se ona krepi v tem in da je ona pomirjena s svojimi dejanji, da ma nek notranji kompas, v katero smer želi za te otroke, da vbistvu njen del

odgovornosti znotraj, da vodi postopke v korist otroka da proba ščitit otroka v tem postopku, nima pa vpliva na to, da bi blo karkoli drugače, vezano na vedenje otroka.

M: Odličen nasvet, najlepša hvala vam za vaš čas in vaše odgovore izkušnje.

S: Ja seveda, upam da bo vreda.

M: Bo super ja, odličen primer ste mi povedali, odlično vse razložili, tako da hvala vam.

S: Ni problema. Jaz vam pa tudi želim čimveč uspeha in srečo pri magistrski nalogi.

M: Najlepša hvala. Lep dan vam želim.

S: Enako tudi vam, adijo.

M: Adijo.

16.4 Center za socialno delo Dolenjska in Bela Krajina

S: Center, prosim.

M: Ja živjo, Mihaela pri telefonu. Midve sma se prek mejla dogovarjali za intervju za magistrsko.

S: O ja zdravo.

M: Kako ste?

S: Ma super.

M: Najprej še enkrat hvala, da želite sodelovati v tem intervjuju.

S: Ja seveda ni problema.

M: Veste, intervju je anonimen, vse kar bo pisalo je to iz kere regije prihajate.

S: Okej no dobro.

M: Kar začneva?

S: Ja lahko, sam da povem, jaz delam na naši enoti z Romi v kazenskem postopku. Mi mamoa pač ogromno Romov na našem območju tko da je pa še ena sodelavka, k dela prav z civilni, tut na mladostnikih isto ko jaz.

M: Aha okej, pa mislim da bo kr zanimivo, no še nism mela, ena je sicer omenjala, da dela tut z Romi, ni pa prav da bi blo specifično samo. Torej vi pokrivata kazenske postopke z Romi?

S: Tako. Vse od 14 leta naprej ko so kazensko odgovorni.

M: Aha okej, zdej prvo vprašanje na pol odgovorjeno, ampak kaj pa je še na tem področju dela z mladostniki oziroma specifično z Romi v kazenskem postopku? Torej mate tut vse te vzgojne ukrepe vodite z njimi?

S: mhm, ja tko, pač prva posebnost je to, da tega je ogromno. Ogromno mam odprtih postopkov, se pravi en sam recimo ma postopkov ogromno odprto, ko recimo na civilih, ma mogoče enga, dva postopka. Pa potem gre v vzgojni ukrep. Pri men je pa tko res orng. Velik nalog. Res ogromno postopkov. Pa ena tatvina pa druga tatvina pa ropi. Različne narave kaznivih dejanj.

M: In pol mate vi torej kaj, potem vi izvajate nadzorstvo pa potem če je premestitev v nek vzgojni dom oziroma v strokovni center?

S: Ja no tko je vbistvu, jst mam občutek mal, da so mal manj strogi z Romi, ker je tega res velik.

M: Aha tk da vbistvu je že nekak navada, no da pač je Rom in al kako?

S: Ja. Velik postopkov se zavrže že na tožilstvu, zej mogoče pač ne bi govorila o drugih institucijah, kaj zavržejo pa kaj ne. Zdej prvo kaj je, največkrat izrečejo navodila. Navodilo je najožji vzgojni ukrep. To je vbistvu navodila in prepovedi. Če pogledate v kazenski zakonik. Recimo če so kkšna takšna lažja kazniva dejanja, so navodila in prepovedi prvi ukrep, če je kakšno težje kaznivo dejanje, al pa da je več kaznivih dejanj že blo odprtih, izrečejo nadzorstvo organa socialnega varstva. To pomeni da hodjo na center enkrat mesečno. Mi mam tak dogovor sklenjen, da morjo prihajat, kot neka pogojna. Hodijo pač na pogovore na spremljanje, samo problem je pri njih, ker pač ne prihajajo. In potem mam mi velik obiskov na domu opravljamo pa opozarjamo pa pridi pa tko na ta način. Potem pa vbistvu, ko nadaljujejo z kaznivimi dejanji al pa tut če hodijo na center recimo, neki ena mogoče tretjina bom rekla hodi. Dve tretjini je pa treba skos opozarjat. In recimo al da hodi pa ful kazniva dejanja še naprej izvršuje al pa če recimo ne hodi pa kazniva dejanja izvršuje pol razmislimo o strožjem ukrepu. Js doskrat dam predlog na sodišče, velikokrat ga pa da že tožilstvo samo. Smo že kr mal zmenjeni, vemo približno, kdo bo šou. Ja tko damo predlog, da naj sodišče razmišlja o strožjem ukrepu. Se potem da Radeče, zej jih mam kr neki. Preskočmo pa vzgojni zavod. Vzgojni zavod je vbistvu pred Radečami, ko gre po najmilejšem ukrepu. Preskočmo pri njih doskrat, ker to je odprtga tipa in smo mel izkušnje takšne, da ko so šli v postopnosti, in so dobili vzgojni zavod, niso šli tja. Al pa se ni blo možno zment z njimi, ne vem tam je blo recimo tko ful enih

postopkov da sprejmejo nekoga v zavod vzgojni, to je višnja gora oziroma malči beličeve. Višnja gora vbistvu pokriva nas, Dolenjsko. So se ful namatrali da so prosto mesto najdli, tko potem ga pa ni blo. Al pa ne vem, za vikend hodijo domov pa ne pride nazaj. Prav enkrat je blo, je zavod mesto zrihtal, učitle so najeli, da bo delal naprej šolo in ga pač ni več blo.

M: Tk da je ful tega.

S: Ja, ni pa obvezno. Tam ga ne morjo prevest. Policija ima takšno stališče, da vzgojni zavod ga ne privede. Na primer Radeče, tam je pa strožji, tam policija privede, če se ne zglasijo nazaj iz izhoda, oziroma če se pač ne zglasijo v zavodu na sprejem.

M: Tko da bi rekl tut, da je tut to kr en velik izziv, je to naslednje vprašanje, ampak ste ga tudi že odgovoril, da je problem, da ne želijo sodelovat.

S: To ja. Sodelovanje je problem, pač ker ne jemljejo resno. Potem pa pač v Radeče pridejo, je pa presenečenje, v sodni dvorani al pa že pred tem, pa grozijo pol. To je tut pol en izziv, ker oni se poslužujejo groženj in pritiskov na nas strokovne delavce.

M: Pa vas je blo kdaj, a so to sam neke prazne grožnje, al se je že kdaj kaj zgodil, da je prišo kdo kdaj na dom?

S: Zdej odvisno v kerih postopkih. Js mam zdej en primer, ko mi je grozila ena Romkinja, ampak je blo pr odvzemu otroka. Zdej kar se tiče vzgojnih zavodov ne. Grozijo, ampak zaenkrat niso resnični. So pa kolegice, to pa ja, je pa ena Romkinja jo je iz enga družga centra, jo je udarla pa avto ji je razbila.

M: O moj bog.

S: Ja, tko je, to je izziv. Z njimi je vedno izziv. Nesodelovanje, nerazumevanje, ne razumejo postopkov. Ne razume tut ko mu govoriš ne.

M: A majo tut slabo slovenščino?

S: Ne razumejo slovensko, ne razumejo dobr slovensko, ne razumejo pomena. Že romsko se težko sporazumevajo, ker se mi zdi da se jim je tut romski jezik zgubil, da se med sabo ne razumejo, ker so tko nizko izobraženi, oziroma je to trend, da dokončajo max 3 razred al pa še to ne. Tko da tut pisat ne znajo mnogi.

M: Okej tk da je vbistvu izziv na izziv na izziv in ful oteženo sodelovanje z njimi. Na vseh področjih vbistvu.

S: zelo zelo, zelo težko in pač js mam tlele kazenski postopek je mal tko, ko je obvezen. Je neka palca, k ne, zdej pač če ne boš, bo pa to pa to.

M: Pa jih to spodbudi oziroma prestraši?

S: Ne. Mogoče tko zdej recimo. Ful je tko recimo, ko že vidiš v kero smer bo šlo, pa da je mogoč za Radeče primer, mu poveš ne, lej Radeče boš dobu ne želim ti tega, dej začni sodelovat, nehi s kaznivimi dejanji. In pol se oni prestrašijo in tko pridejo tist tje pol jih pa spet ni ne. Pa spet naprej kazniva dejanja delajo. Tko zlo kratkoročni cilji, na dolgi rok ne razmišljajo to.

M: Jih vbistvu strezni rečmo za en tedn, pol pa eh sej ne bo kaj.

S: Ja za kakšen tedn ja, kratkoročni cilji, pol pa že pozabijo.

M: Kakšne pa bi vi rekli, da so najbolj pogoste etične dileme, ko delate z Romi v kazenskem postopku?

S: Ja moja dilema je vedno tko. Jst še vedno se soočam s tem, ko gremo na sodišče, pa me sodišče vpraša, kater vzgojni ukrep predlagam in js recimo v sodni dvorani rečem, da se pač nagibam k temu, da se mu izreče prevzgojni dom. Je moja vedno dilema, čeprav vem recimo, pa vem kakšne ma ful težka kazniva dejanja, pa res ga je treba izločit in rabi prevzgojo in tko je moje vprašanje tko, ne js sm vbistvu povzročila to, da sm nekomo prostost uzela ne. Ampak to je moja osebna ne. Tko vedno je to vprašanje ne.

M: A pa mate, a se spomnete, al mate zej v spomino kak primer podrobno?

S: ja pa recimo, zanj je bla ena deklica, k je tut ne sodeluje, hkrati pa je še iz takšnega okolja izvira, ko bi blo že za odvzem po družinskem zakoniku, dobro zdej je že najstnica. In tut kazniva dejanja, ja kr jo družba, js recimo poznam te razmere tam in vem da jo družba sili v to, da dela kazniva dejanja, da se družijo s takimi, da jo prisiljujejo, ker je mladoletna. Pri njih je značilno, da bojo kaznivo dejanje natrpili mladoletniku, ker bojo manjšo kazen dobil. Veš da je bla zlorabljen iz vseh strani, hkrati pa ti pričaš na sodišču, pa za Radeče ne, ker vbistvu bo šla v Radeče.

M: Aha okej, torej vi se zavedate njenega ozadja, pol morte pa it na sodišče pa rečt ja to pa to. Ni druge vbistvu nekak.

S: ja ni druge po drugi strani pa veš, da jo bojo tut tam povozili, da ne bo prevzgojnega, da bo vun prišla še slabš.

M: Ja se mi zdi, da je ful problem, kar se tiče teh prevzgojnih domov, kar sem od drugih slišala, da niso dost, kk naj rečem izobražen kader.

S: mhm ja zdej prevzgojni dom je samo Radeče v Sloveniji in js zelo dobro z njimi sodelujem in mam dobro mnenje o njih. Mam pa slebše mnenje o vzgojnih zavodih. Tko bom rekla

M: Ja se opravičujem, sm misla vzgojne zavode.

S: Ja, zdej Radeče zelo dobro delajo z njimi, zelo takšen kader je, kako bi rekla, sami so mal umetniki in mal so tko mal bolj odprti, ful znajo z njimi, se mi zdi da je fajn. Ampak tam je družba vseh tistih ki so noter, hitro zavedejo jih.

M: ja težko je, vbistvu ga dajo v nek prevzgojni zavod, ker tam mu bojo pomagali po drugi strani pa tam je s skupino ljudi, ki majo vsi neka huda kazniva dejanja.

S: Ja tako nekak. Drgač pa Radeče so kr kul, vzgojni zavodi pa res pešajo in v strokovnosti in v kapaciteti in kadra.

M: Ja sploh zaradi tega novega zakona glede krajevne pristojnosti vzgojnih zavodov, da je tut tuki bla vbistvu cel stres, kam otroke dat oziroma a je ta vzgojni zavod najbolj primeren.

S: Ja tu sploh, tut po družinskem zakoniku. Če so z vedenjskimi težavami je tko res, je eno tako zahtevno področje ki ne funkcionira, pa zdej so šli v strokovne centre. Si meu prej otroka pa si reko, okej za njega bi bla Planina, ker tam dobro delajo z njimi, zdej pač ne moreš, zdej ga namestijo v Višnjo goro potem pa oni razberejo v kater zavod v njihovem okrilju bo on šou.

M: Se mi zdi, prej je blo pa drugač ne, prej si lahko dau otroka v Planino, če si mislo da je to najboljš za njega?

S: Ja ja, prej je blo tko, zdej je ene štiri leta ta zakon ZOOMTVI.

M: Ja je bil že omenjen kot nekak slab zakon.

S: Ja je ja.

M: Pa se kdaj znajdete v precepu med tem, kar vi mislite da je najboljš, pa med tem kar morte naredit po zakono?

S: ja, to je pa tko. Mi na centru pač ne gledam samo kazensko področje, ampak pač sodelali kazniva dejanja in mi nikoli ne gremo na prvo žogo lej zdej boš pa ne vem, neki ful kaznovan. More res ponovit to večkrat pa res da vidš da ni nobenga učinka, da ni nč, si je tut sam kriv na

nek način. Ampak nasplošno delo na centru, tu smo korenček pa palca. To je težek del našga dela na centru ja. Skos si v teh dilemah.

M: kolk časa že delate na tem področju?

S: Pet let na Romih.

M: se mi zdi da vam je blo definitivno težje ko ste prišli na to področje.

S: ja mogoče js bom tko rekla, sej mogoč na civilih je lažje. Mislím, hočem rečt težje je na civilih iz tega vidika, ker pač pr Romih res ni nobene perspektive, nimajo nobene, nimajo nč nč ne učinkuje, je čist vseeno.

M: Lahk rečemo da je stereotip tega, da se romski otroci nekak nimajo neke svetle prihodnosti, po drugi strani pa vi delate z njimi v praksi in lahko poveste točno kako je delat z njimi, vidite kaka je realnost. Že to kar ste mi zdej povedal, do zdej se vidi da je težko, ker pač vi hočete delat svoje delo, hočete delat za to kar ste se izobraževali in pol nočejo oni sodelovat.

S: ja no, seveda ja, sej tut na civilih, kazensko področje je še bolj, neprostovoljne stranke. Sej na sploh na centru je, vedno mamó neprostovoljne stranke, ko mormo mi neki skos neke zakone izvajati, hkrati pa nočeš tega, ampak moreš. Stalna dilema tega kaj je prav in kaj ne. Kdo pa sploh si ti ne, da ti posežeš v človeka na ta način. To se vedno sprašujemo na timih s sodelavci. Pa kaj smo mi, mi bomo odločali, mi sploh ne vemo, iz tistih treh razgovorov nimaš cele slike, tut časa ne.

M: Ja to tut se mi zdi da je pač težko je, na hitr spoznat neko osebo, še težje če maš nek pritisk, da morš neko poročilo napisati

S: Ja točno to

M: In pol ja sej se trudiš, da napišeš čimbolj, ampak je težko ker ne poznaš osebe, ne poznaš cele situacije, po drugi strani pa tut verjamem da mate vsi ogromno dela, da mate ogromno strank, ogromno papirologije in ni tak lahko da bi jz rekla, o zej si pa vzemi en tedn časa pa se posveti eni osebi, ker jih je še 30 zadi.

S: Ah kje pa, ja seveda. To je vse to ja.

M: Pa ste bli kdaj v situaciji, ko vas je blo strah, ko sodelujete z mladostnikom, da bo kako vaše ravnanje vplivalo negativno oziroma ogrozilo vaš odnos z njim?

S: Ja. To pa ful, tu pa res, tu sm pa glih razmišljala glih na zadnji obravnavi prejšnji tedn ko bo tut en mladostnik šou v Radeče. Js sm za njega pričala, na sodišču za Radeče medtem ko ni druge izbire, ker pač ne sodeluje, kazniva dejanja izvršuje pa še tko on ima en kup pridruženih socialnih patologij ne vem, pa je starš, pa ma že zdej družga otroka, pa šole ni naredo, pa živi tam v neprimernih razmerah, veš tu je en kup ene patologije in js sm z njim delala in delala in sm ga prosila in sm hodila k njemo, pri njih je potrebno nek tak posebn pristop ubrat, malo bolj primitivna l kok se čem izrazt, na hec, pa malo se zafrkavamo

M: Je to vbistvu tut zaradi tega ker oni ne razumejo slovensko?

S: Ja tut ne razumejo, pa ne sam da oni slovensko ne razumejo, oni niti kapacitete nimajo, ne razumejo kompleksnih tem, da bi se lahko kaj v globino pogovarjal, da bi lahko karkoli raziskoval, že to je problem ne vem vprašanje, ne vem kaj si ti želiš v prihodnosti? Kaj pa, kaka prihodnost, ne razume kaj to je. no tko pač res so okrnjeni in res tiste manevre iščeš, na kak način boš z njimi, pa mal heca, se tak povezuješ. In tko sm zdej s to mamu uspela, ki je sicer zelo problematična družina in tut tko znajo bit zlo agresivni v pogovoru, ko pridemo na obisk, tut nagnali so nas in grozili že in tko in sm res komaj tko s to mamu odnos vzpostavla pa njega komi pridobila pa sm zdej pričala za Radeče. Na sodišču me je pa grdo pogledu, sm vedla da je konc sodelovanja ne z nami. Potrebno je da se pomiri, mogoče pol kdaj bomo spet sodelovali. Zgubiš odnos definitivno.

M: je pa definitivno, kaj bi pa lahk kaj družga nardil ne za Radeče, pa bi se njegova situacija še poslabšala.

S: Ja sigurno, to je tisto tehtanje, izgubiš odnos. So jezni neki časa. Večinoma mam tak, da se nazaj pol uravnovesjo in smo pol vreu in se pol tut na obiskih v Radečah srečujemo.

M: Aha tk da prepoznajo vbistvu, da niste vi neka grozna oseba, ampak da jim hočte pomagat.

S: Ja, ja tko, morjo met mal časa, da se mal umirijo, pri njih je tko.

M: Mogoč ste mi že mal odgovoril, ampak a kdaj občutite pritiske zaradi zakonov, da morte neki nardit, vi pa hočte drugač?

S: amm, zdej prav v kazenskem postopku oziroma ko je že izrečen vzgojni ukrep ne, je kr manevra se mi zdi v tem delu zakonodajnem. Se kr da recimo, ne vem, če pač bi js recimo zdej rekla na sodišču, to je tut odvisno, kako sodišče maš za sabo. Zdej če tožilstvo predlaga Radeče, pol bo glavna obravnava in bom js tja pršla in rekla joj men se pa ne zdi, se mi zdi da je začel sodelovat, so se stvari obrnale, to napišem tut v sodišču, bo sodišče sledilo dost.

M: Aha tko da je tut odločitev zunanje institucije, ki se nekak odloči a bo poslušal in upošteval al ne.

S: ja, pa se kr da no, pa to ni čez noč. Ne dobi Radeče kar čez noč, to je res kakšno leto nesodelovanja in izvajanja naprej kaznivih dejanj. Na drugih področjih pa ja na centru, tko kt sm prej rekla. Recimo pri odvzemu otroka al pa ne vem drugi postopki. Nasilje recimo je tut tako področje, se hitro zadeve razpletejo, grejo dalje. To da vbistvu zakonodajalc zahteva, da neki počnem, ko vem da nima smisla, tko. Recimo ne vem, hodi k men na primer en k totalno ne zna povedat dva stavka ampak on hodi k men enkrat na mesec, potem morem pa tista poročila pisat na primer na sodišče in res sam klukce delam in maš tak občutek tisto okej res

M: Zakaj to delam ane

S: ja, da samo klukce delam

M: ni nekega poglobljenega odnosa, da bi lahko dejansko neko vsebino napisali, lahko sam napišete hodu je, ker kaj drugega ne dobite od njega

S: ja tko mogoče bolj brez smiselnost. Bolj kot da bi me zakon omejeval, pa bi js hotla kaj drugač nardit.

M: Kaj pa bi bil vaš nasvet neki neizkušeni socialni delavki kako naj se spopada z etičnimi dilemami na vašem področju?

S: ja recimo bi rekla, če ti je žou tam rečt pa prevzet odgovornost, lej v Radeče more it, predlagam to, da napišeš v poročilu v predlogu, da pač si vedno prevrednotiš oziroma prevreti v glavi, pri sebi lej ni tvoja odgovornost, je on delal kazniva dejanja, on ni sodeloval, lej kokrat si bla tam in al njega ni blo al on ni sodeloval. Tko no ja.

M: Se mi zdi to odličen nasvet, da ne vzamemo vsega preveč k srcu in se potem ne sekiramo preveč.

S: Ja tako, to se mi zdi pomembno.

M: No to je zaključek, najlepša vam hvala za vaš čas in za vaše podeljene izkušnje, res je blo super slišat tut to področje.

S: Ja ni problema, sej če boste rabil še kaj, kr lahko napišete, mate moj mejl, mate službeno telefonsko.

M: Ja, z veseljem, če bom karkoli potrebovala, hvala vam.

S: Pa tut veliko sreče pri pisanju magistrskega dela.

M: Najlepša hvala, tole pa vedno rabim. Lep dan vam želim, lepo se mejte še naprej.

S: Enako, uživajte, lep dan tudi vam, adijo.

M: Adijo.

16.5 Center za socialno delo Gorenjska

S: Dober dan, (ime strokovne delavke) pri telefonu.

M: O živjo, Mihaela tuki.

S: Midve sma za intervju ane? Zmenjeni?

M: Ja tako je tako.

S: Zdej, če se lahko zmenva, da se tikava? Js mam eno vprašanje. Ta vprašanja so namenjena izključno mladostnikom s prekrški?

M: Ja lahko se, seveda in ja, ta vprašanja se osredotočajo na mladostnike v kazenskem postopku. Lahko kr začnema če želiš?

S: Ja lahko.

M: No najprej če bi mi mal za začetek opisala tvoje področje dela torej področje mladostnikov v kazenskem postopku?

S: Okej, amm vbistvo se mi zdi, da je to področje,, vbistvu gre za mladostnike od 14-18 let, so lahko tudi starejši, ampak da so prekršek naredili do 18. leta, amm, ja, okej poj lahko povem, kako izgleda sodelovanje z njimi.

M: Ja to bi blo super.

S: Okej dobr. Ponavad je tko, da se obravnava začne na podlagi policije, al da ga je policija mladostnika dobila oziroma da je bla nekakšna prijava amm, pol potem pa vbistvu policija to odstopi na sodišče. Sodišče v sklopu postopka nas pogosto zaprosi za socialno poročilo in takrat se mi vključmo. Na način da povabiš družino na pogovor, mal povprašaš, o tem kako njihova družina zgleda, mal šola, kaj počne v prostem času, kakšne ma cilje. Amm mal se pogovoriš o samem postopku, kako izgleda, lahko sodišču predlagaš vzgojni ukrep pol pa to socialno poročilo pošlješ in vbistvu čakaš na sklep sodišča, do takrat pa z mladostnikom, vbistvu ni treba sodelovat, razn če, je v kakšnih drugih postopkih da že sodeluješ z njim. Amm potem je pa

vbistvu razlika med prekrškom oziroma kaznivim dejanjem. Vbistvu prekrški so obravnavani na okrajnem sodišču in so manj stroga ko kazniva dejanja. Amm pr nam smo na primer dogovorjeni, da nam na sejah senata oziroma na zaslišanjih pri prekrškarjih ni treba bit zraven, amm, da dobimo samo sklep, potem je pa naša naloga pač centrov da ta sklep oziroma vzgojni ukrep izvršimo skupaj z mladostnikom, ga usmerjamo, amm se dogovarjamo, odvisno za kero stvar gre pa mesečno poročamo. Kakšni so vzgojni ukrepi že veš?

M: Ja, za kazniva dejanja vem, za prekrške so pa malo manj strogi, ni teh namestitev v strokovni center.

S: Tako je ja, najstrožji vzgojni ukrep je nadzorstvo. Prekrškarji so samo do nadzorstva, am pa še to je nadzorstvo pol leta do eno leto. In vsi drugi vzgojni ukrepi oziroma navodila in prepovedi so max pol leta, ko pa so pri kaznivih dejanjih daljši postopki.

M: To pa potem majo še, kako se reče, je tut družbeno koristno delo.

S: Tako ja, to je to. Amm ja, pol pa k dobim js sklep z mladostnikom skupaj sodelujema, do točke da opravi vzgojni ukrep. Pri prekrškarjih poročas sodišču mesečno, pri kaznivih dejanjih na tri mesce, ammm al je pršou al ni, a opravlja al ne. In pač v pol leta zaključmo primer, v primeru da mladostnik ne izvaja vzgojnega ukrepa pa lahko sodišče določi strožjega al pa več vzgojnih ukrepov.

M: Pa je v večini, da želijo sodelovat?

S: Čist odvisn. Ammm zlo je odvisno od po eni strani od mladostnika, a je sploh prpravljen sodelovat, po drugi pa od strokovne delavke, al bo z mladostnikom vzpostavla nek odnos, da bosta sodelovala.

M: Kaj pa bi pol rekli, da so največji izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku?

S: Amm nevem, jaz ne vidim nekih izzivov tu na tem področju.

M: Niti to nesodelovanje?

S: Ma ne, itak če ne pridejo pač ne pridejo, prisilt jih ne morm, da bojo prišli in poj napišem poročilo za sodišče, da mladostnik ne sodeluje, lahko napišem priporočilo za kak vzgojni ukrep, ampak pol to ma sodišče zadnjo besedo, oni odločajo. Mogoče lahko rečem, da je vlka količina dela, pa potem nimaš časa vsega naret. Včasih odkrito povedano, če mladostnika ni na pogovor, meni pol ostane čas, da lahko v miro naredim kar morem.

M: Tako da ti daš priporočilo sodišču glede mladostnika, in če mladostniki ne prihajajo, si vzameš tisti čas, da narediš vse ostale zadeve, ki te čakajo.

S: Tako je ja, mi tu samo sodelujemo z mladostniki, sodišče je pa glavno in oni odločajo ne jaz. In pol če jih ni, si vzamem čas, da naredim še vse ostale zadeve, ker dela je preveč.

M: Pa si se kdaj soočila s kako etično dilemo na ttmu področju?

S: Etično dilemo kot kaj? Kaj tuki misliš?

M: Na primer, da ti sodeluješ z mladostnikom, pa ti pove neko kaznivo dejanje, pa morš ti to po uradni dolžnosti povedat naprej, pa te je strah, kak se bo mladostnik na to odzval, da boš podrla vajin odnos?

S: Ne, mislim mene to ne zanima. Če mladostnik kadi travo, pa je zaradi tega itak pri meni in mi pol to še med pogovorom pove, jaz tega ne bom govorila naprej policiji, saj itak je že tukaj zaradi tega, je že v postopku in se ne spremeni kaj, če jaz povem, da še vedno kadi travo.

M: Ja ker je že tukaj pri vas na csdju zaradi tega dejanja, je vbistvu že v postopku zaradi tega.

S: Ja in ne vidim smisla, da povem to dalje. Jaz sem tukaj da sodelujem z mladostnikom, z družino, jim opišem vse postopke na sodišču, pišem poročila za sodišče, seznanjam starše z vsem, kar pove sodišče amm poj če dobi mladostnik vzgojni ukrep oddaja v zavod, tudi jim povem, kaj je namen, kak bo tam.

M: Pa se kdaj znajdeš v kakem precepu med skrbjo za mladostnika, kar bi blo najboljše zanj, pa to kar ti veleva zakon?

S: Ma ne, tak ko sem že prej rekla, jaz ne odločam, to dela sodišče, jaz sem tu zato da sodelujem z mladostnikom, če pride na pogovor, če ne pride pa tut jaz ne morem kaj, napišem v poročilo, je krajše, če ne hodi in to je to.

M: Dobro, zdaj tukaj mam vbistvu že odgovorjena naslednja vprašanja, pa še vedno, te je blo kdaj strah, da bo kako tvoje ravnanje ogrozilo odnos z mladostnikom?

S: Ne, mladostniki vejo, zakaj so tukaj, vejo da majo neko kaznivo dejanje al pa prekršek pa da so v postopku zaradi tega. Dobro sodelujemo skupaj s tistimi ki pač hočejo sodelovat in to je to.

M: Kaj pa bi ti svetovala neizkušeni socialni delavki, kako naj ohrani svojo poklicno integriteto?

S: Naj gre delat z mladostniki.

M: A res? Se mi je zdelo, da je to bolj težko področje.

S: Ma meni ni iskreno, meni je lahko področje, pa tudi tukaj se naučiš sodelovanja z družino, starši, z drugimi institucijami, ko maš sodišče pa policija pa tut kdaj šola. Pa tudi raziskuješ veliko na tem področju.

M: Tako da lahko nove socialne delavke na tem področju ful pridobijo?

S: Ja tako, lahko se vlko naučiš, dobro si morš organizirat delo še vedno pa ti bo dobro šlo.

M: Super, najlepša hvala za tvoj čas in za tvoje odgovore.

S: Ja ni problema, če boš še karkoli rabla me lahko pokličeš al pa mi napišeš.

M: Najlepša hvala, lepo se mej, mej lep preostanek dela.

S: Hvala enako, lepo se mej, adijo.

M: Adijo.

16.6 Center za socialno delo Južna Primorska

S: Center za socialno delo prosim.

M: Zdravo, Mihaela pri telefonu, midve sma za dans dogovorjeni za intervju.

S: O pozdravljeni, tako je ja.

M: Kako ste?

S: Sem v redu, danes je bil poln dan, ampak sem našla tudi čas za vas danes.

M: Sem zelo vesela, da imate danes čas in da ste se odločili, da boste sodelovali v moji raziskavi.

S: Je bilo težko najti čas, ampak danes je dan, da to urediva, da imava obe eno stvar manj.

M: Tako je, torej mate še kakšno vprašanje zame? Kot sem vam že napisala, pišem o etičnih dilemah pri delu z mladostniki v kazenskem postopku in je ta intervju anonimen, zapisano bo samo iz katere regije prihajate.

S: Sva is že vse v mejlih dogovorili tako da lahko začneva.

M: Dobro, prvo vprašanje je kr splošno, mi lahko prosim opišete področje dela z mladostniki v kazenskem postopku?

S: Ja jaz delujem na področju mladostnikov v kazenskem postopku, kjer individualno sodelujem z mladostniki, za katere je na sodišču poteka obravnava o kaznivem dejanju. Sodišče nam pošlje poročilo o kaznivem dejanju in nas zaprosi za mnenje. Mi tekom sodelovanja z mladostnikom pišemo poročila za sodišče na šest mesecev, v katerem napišemo ne toliko vsebine naših srečanj ampak bolj to, ali mladostnik pride na srečanja, ali sodeluje, ali želi prenehati s kaznivimi dejanji.

M: Kaj pa bi vi rekli, ko sodelujete z mladostniki, da so neki največji izzivi?

S: hmm, izzivi, ne vem, ne vidim nekih izzivov na tem področju, ne vem kaj so vam druge socialne delavke že izpostavile v intervjujih ampak jaz jih res nimam. Ne vem, ali imam to srečo, ali je to, da jaz z drugimi institucijami, ki so tudi vpletene v proces, sodišče, policija, kdaj tudi šola, že več let sodelujem in imamo dobro sodelovanje. Tudi z mladostniki, mam občutek, da nimam težave se z njimi pokonektat. Mi dobro sodelujemo.

M: Ste si izbrali potem res področje, ki je za vas.

S: Ja, jaz v službi res uživam. Zna bit seveda težko, je veliko dela, včasih ne veš kje imaš glavo, ampak prihajam z veseljem v službo.

M: Kaj pa bi vi rekli, se soočate s kakšnimi etičnimi dilemami?

S: Etičnimi dilemami? To morem pa prav pomislit, zdaj se res nobene ne spomnim.

M: Če želite zdaj malo premislit, kr v miru, če se slučajno kake spomnete.

S: Ja razmišljam zdaj, pa iskreno, res ne vem, ali bi se lahko kakšne spomnila in opisala zdaj. Saj potem čez dve uri po najinem intervjuju, se bom pa spomnila vseh (smeh), ampak zdaj trenutno pa res žal, se ne spomnim nobene.

M: Je vse okej, se tut meni zgodi, da se po nekem srečanju al pa vprašanju spomnim, kaj vse bi lahko še povedala, tako da vas razumem in tut ni nič narobe, če se ne spomnite nobene. Naslednje vprašanje pa je, če se kdaj znajdete v precepu med skrbjo za mladostnika, torej tisto kar vi mislite, da bi blo za njega najboljše in tisto, kar govori zakon?

S: Ne bi rekla. Dobro sodelujem s sodiščem in tudi upoštevajo moje strokovno mnenje kot socialna delavka. Jaz dam predlog, kakšen vzgojni ukrep se mi zdi najbolj primeren, ker skozi srečanja spoznavam mladostnika in lahko opazim, kakšen vzgojni ukrep bi mu pomagal, da ga nima za brezveze.

M: Kaj pa zakonodaja, s katero se soočate na centru?

S: aha, tudi s to nimam težav, včasih si zmeden, ker je toliko zakonov, ampak jaz na centru delam že več let, lovim se še samo takrat, ko se zakonodaja spreminja in se moram na novo učiti.

M: Pa ste bili kdaj v situaciji, kjer ste se bali, da bi kakšno vaše ravnanje ogrozilo odnos z mladostnikom, ki ste ga zgradili?

S: Se lahko zgodi, da so kdaj slabe volje in ne želijo priti na pogovor, ampak hitro se vzpostavi nazaj naš odnos, ki smo ga imeli, tako da se nikoli ne bojim, da bi se zgodilo, da bi čisto nehali hoditi.

M: Ni se še kdaj zgodilo, da vam potem mladostnik sploh ne bi več zaupal, ali pa da bi nehal prihajati k vam?

S: Mogoče se je kdaj po tem zgodilo, da na kako srečanje niso prišli, ni bila pa to stvar, ki se je dalje ponavljala, so izpustili samo eno, pa so imeli nek izgovor, da so zboleli ali pa pozabili, kar ali so se zlagali, ali je pa bilo res. Jih tudi razumem, če so se počutili, da tudi meni ne morejo zaupati, ampak smo hitro zgradili odnos nazaj.

M: Ali kdaj vi pri svojem delu občutite pritiske, ki izhajajo iz zakonodaje, vi pa vidite, da bi morali drugače ravnati?

S: Ne bi rekla da čutim kakšne pritiske iz zakonov. Zakoni so takšni kot so jaz kot strokovna delavka se moram teh držati.

M: In še zadnje vprašanje, kaj bi vi svetovali neizkušeni socialni delavki, kaj naj stori, kako naj se loti spopadanja z etičnimi dilemami? Kako naj pri tem ohrani svojo poklicno integriteto?

S: Veliko izobraževanja, imamo na voljo veliko izobraževanj skozi leto in se mi zdi pomembno, da se vseskozi učimo. Pa vedno se lahko zanese na starejše sodelavke, ki imajo več izkušenj.

M: Super, najlepša hvala za vaše odgovore in za vaš čas.

S: No problema, z veseljem pomagam.

M: No, lep dan vam želim še naprej, lepo se imejte.

S: Enako tudi vi, nasvidenje.

M: Nasvidenje.

16.7 Center za socialno delo Koroška

S: Center, zdravo.

M: Zdravo, Mihaela tu, midve sma se dans za intervju zmenle.

S: O zdravo zdravo.

M: Kako ste?

S: Ma sem vred, dans je neuradn dan, pa lahko pol malo bol zadihaš, je lažje tak.

M: No super, da ste meli malo lažji dan dans, pa če želite, lahk kr začnema, da vam ne bom preveč cajta vzela.

S: Lahko ja kr.

M: Super. No za začetek bi sam želela, če mi lahko malo predstavite področje mladostnikov v kazenskem postopku, pač kake so vaše naloge, kak pride do sodelovanja, mal da mi opišete.

S: Ja, se pravi vi se osredotočate res na kazniva dejanja, na storilce kaznivih dejanj.

M: Tako je, pač, ko je področje mladostnikov v kazenskem postopko.

S: Aha tak vred. Okej zdej mogoče za štart bi js to povedala, da mi ko smo manjši center, je pri nas zadeva taka, da mam zelo razpršena področja dela ane. Kar pomeni, da pač mi delamo oziroma ena strokovna delavka dela več nalog al pa več storitev javnih pooblastil hkrati. Nimamo tk strogo strikno tak ko na večjih centrih, pri nas so kr mešana področja dela, mogoče tolko za začetek, da bote dobli malo orisa. Zdej js pridem v stik z mladoletnikom takrat kadar dobimo s strani sodišča ali pa iz strani tožilstva dopis oziroma zahtevo, bodisi za pripravo poročila, bodisi zgolj obvestilo, da je začel postopek. Takrat se vbistvu naša naloga začne no. Zdej ko mi prejmemo ta dopis oziroma to zahtevo, mormo mi to zahtevo proučit, videt kaj je tisto, kar se od nas zahteva, kaj je tisto, kar od nas pričakuje, seveda v skladu z zakonom pač tisto kar nam nalagajo v tistem dopisu. Takrat mi potem torej tudi vabimo mladostnika, starše in v kolikor se pravi, je določeno, da mormo še karkoli drugega opravit, torej tožilstvo nam kdaj naloži da mormo al še s strani šole al še s strani drugih institucij dobit informacije in pripravit obširnejšo poročilo no. Amm tk da to, zdej to so zdej nekak poimenovali individualna ocena

mladostnika, to je zdej nov mislim ni glih nov, al pa kakorkoli, malo bolj se je začel uporabljat individualna ocena mladostnika.

M: Pa vas kdaj tut rečmo policija obvesti, pač ne vem, blo je kaznivo dejanje, vpleten je bil ta mladoletnik, je na vaši krajevni pristojnosti, al pa iz šole?

S: Zdej tk bom rekla, mi dobimo obvestilo s strani policije tudi ampak takrat navadno nas policija obvesti o kakem neprimernem vedenju. Zdej da se je prav kazenski postopek začel, da bi dobli prvo s strani policije, to se js zdej ne spomnim točno, da bi js dobila to. Js navadno dobim vedno s strani tožilstva. Policija pa nas recimo tudi obvesti, da se je zgodilo kak incident in nas pač more kot krajevno pristojni center obvestit da se prouči oziroma da se družino vključi v obravnavo. Ko gre za neko vedenje, ki ni sprejemljivo, kak bi rekla, kjer se pač določene težave kažejo. Tak da tudi to dobimo, ampak takrat mi sej postopek je vedno isti, da povabimo otroka, starše in dejansko pač se mormo pogovorit o zadevah, ki se tičejo tistega dogodka oziroma širše. Edino kar je pa razlika, če dobimo iz strani sodišča oziroma tožilstva se od nas res pričakuje obširnejše poročilo no in neke povratne informacije, medtem ko policiji ne dajemo nazaj povratnih informacij oziroma nas zaprošajo za poročila v drugih postopkih no.

M: Tak da vbistvo oni sam pošljejo da je neki blo in vi povabite starša in mladostnika

S: Tako tako opravimo razgovore in pol se na podlagi tistih razgovorov odločimo, kakšne oblike pomoči oziroma v katero obravnavo naprej se jih vključi.

M: Pa hočejo sodelovat starši pa mladostniki?

S: To je pa čisto odvisno. Čist tk bom rekla, tu se res odloča na podlagi vsakega posameznega primera. Dejstvo je, da kadar gre za kako tako vedenje, kjer zadošča enkratn pogovor pa vidiš da zaleže ali pri otrocih ali pri starših, se tut tu zaključi obravnavo ane. To je res odvisno od tega, kaj je blo tisto obvestilo, kaka je vsebina obvestila, kk starši, otroci dojemajo to, kak so doma razmere urejene. Tk da več dejavnikov je, da se pol vidi a se samo na podlagi enkratnega razgovora zaključi obravnavo al pa ne. Tk bom rekla, sej noben ni navdušen, ko vstopi v stik s centrom ampak se mi zdi da tekom razgovorov jih skušamo motivirat oziroma pripraviti do uvida, da bi našo pomoč razumeli kot pomoč. Da je koristno, da je smiselno, da mi nismo bavbav oziroma da pač probamo s skupnimi močmi najt neki kar je pač koristno za njihovo družino.

M: Kaki pa bi vi rekli da so največji izzivi pri vašem delo? Če gledama zej mladostnike v kazenskem postopku?

S: mogoče izzivi, eni so tak zakonski izzivi ane, ko mogoče mam zakon take ko pač mam napisane, drugo mogoče je ta al neodzivnost al da vse tk dougo traja, mogoče tut ta preobremenjenost strokovnih delavcev na centrih ker pač je res preveč vsega in začneš dvomit v kvaliteteto svojga dela ampak enostavno nimaš časa bom rekla, celostno se res tolko poglobit, tolko pripravit al pa spremljat al pa res bit skos na tekočem z novimi smernicami, z nekimi novimi metoda načini dela, mogoče res ta količina, ki je.

M: Preveč dela, premalo strokovnih delavcev.

S: Ja to je tk oguljeno že, samo res drži no. In pol pač kolko zmoreš, kolko lahko v tistem nardiš maksimum, ki ga no. Tak da ta del se mi zdi, da je res tak največji izziv. Ker ti mladostniki, oni bi rabli neko kontinuirano obravnavo, sej jim skušaš dat definitivno ane, ampak premalo no.

M: Težko je, ker pol jih je pa že preveč, da se ti srečaš enkrat na dva mesca ni isto ko pa če bi se lahk večkrat.

S: Točno to, pa tko sn že v štarto rekla, maš več področij dela in ni samo to, mogoče je tut to izziv, ko smo manjši center in recimo strokovni delavci pokrivajo več področij dela in se lahko zgodi da eno družino obravnavaš v večih nalogah. Da tu pa pol mormo se kot kolektiv tut bom rekla tolko si it nasproti da nisi v dvojnih vlogah kot strokovni delavec.

M: Rekli ste neodzivnost, a to kaj neodzivnost staršev pa mladostnikov al drugih insitucij?

S: Predvsem starše in mladostnike. Dejansko ane recimo, ne pridejo na razgovor pa jih morš klicat, pa vabit pa pol spet ne pridejo, pa spet neki in je hitro, se čas obrne maš pa odzadi sodišče, ki pa zahteva poročila polletna ane in se včasih zgodi, da maš kr malo slabo vest ker nimaš glih neke vsebine za napisat v pol leta ker se ful hitro obrne in dejansko pa si skoz biu bom rekla vpet v zadevo ampak nič pa nisi ta konkretno meu za pokazat.

M: Ja vbistvo lahk pol sam pokažeš da niso prišli ni pa neke ful vsebine.

S: Tako pa ti pa si se trudo in je pol to kr neki, mislim kr neki, nimaš tistega zadovoljstva al pa tisto da bi lahk reko, da si nalogo dobro opravil.

M: Zdej me pa zanima, s kakimi etičnimi dilemami se vi najbolj pogosto soočate pri svojem delu oziroma a jih sploh prepoznate še vedno?

S: Zdej mogoče ena ta etična dilema bi lahko bla glih to, da smo mi kot strokovni delavci v večih vlogah pa zdej če bi lahko bla to etična dilema no.

M: Definitivno.

S: Js to večkrat vidim ko eno oviro, težavo, ker mali centri mam to slabost, da si enkrat v vlogi nekoga ki jim želiš pomagat, po drugi strani morš pa tut določene stvari predočit družini, ki pa jim niso po godi ane. In na tak način je lahko odnos se skrha. Če bom rekla, ker mi že znamo razmejiti uporabniki oziroma družina pa težko to razume, da si ti v taki dvojni vlogi. Je pa tut spet lahko kot plus ker pa res družino celostno poznaš. Ampak včasih je res to kot minus, da si v tek dvojnih vlogah.

M: Ja definitivno pol družino spoznate iz večih vidikov, kar je plus, po drugi strani je pa tut to težko, za družino, da ne razumejo tolk tega, ker oni srečujejo sam vas in ne vidijo no, da ste v večih vlogah. Zdej a bi mi lahko kako dilemo opisali malo bol, če mate kaj specifičnega v glavi?

S: ka pa js vem, res mam v glavi zej ko sma se pogovarjali, se mi je glih utrnila ena stvar. Ker smo mi manjši center, se tut hitro zgodi, ker delamo v svojem okolju, da si mogoče bil, da poznaš družino, ki je vpeta v ta postopek. Zdej konkretno, sm js mela v zadnjem obdobju eno družino kjer, zej js upam sicer, da se družina ne bi prepoznala, sej pomoje se nebi no. Bil je dejansko gre za družino mojega sošolca. In bom rekla tk da, ker smo res mali center in ni strokovnih delavcev, da bi se drugi vključili zraven, sm tut js mogla prevzet to družino ane. Zej sicer js težav z objektivnostjo nimam ane, to je le neka služba, profesionalen odnos, vidik in se mi zdi da sm kr razmejila lahko te vloge ane. Sem pa včasih dvomla da so jih lahko pa starši ne, razmejili te vloge. Bom rekla kr tak podrejen al pa neenakovreden položaj predvsem iz strani mame do mene no. Ni sicer nikoli blo izrečeno to al pa vrženo pod nos, ampak se mi zdi da se je včasih v odnosu lahko zaznalo ta neenakovreden položaj in tut s strani očeta se mi zdi, da je včasih ta meja bla zabrisana ane v smislu neke distance. Mogoče to no, se mi je res zdelo ko taka etična dilema. Sej potem sm js nadomeščala to obdobje pol se je sodelavka vrnila in je sodelavka prevzela tt primer, je blo se mi zdi, meni olajšanje no čisto tk. Ampak sej pravim, ne zato da js ne bi znala razmejiti, smo tudi se z obema pogovorili na skupnem sestanku ane, se mi je zdelo pomembno, da se pogovorimo, da se z očetom poznamo, da sma v šolo skup hodla in da js s tem nimam težav, moja profesionalnost, strokovnost bo pač zagotovljena, je tudi mama slišala, lahk pa tut da me občutek vara, ampak vseeno tak se mi je zdelo, js sn si lahk oddahnala ko sn lahk oddala primer.

M: Ja sej čist mogoče se ona ni čutla čist prijetno al pa kaj. Ko pa kdaj no ko sodelujete z mladostnikom, starši, sploh z mladostnikom no, a ste kdaj v kakem precepu, da bi blo neki za

otroka okej, ampak morda pa delat po zakonu? Da pač mislite, da ta zakon ni glih najbolj za mladostnika.

S: ammmm, ja bom tukaj rekla da večinoma meni da zakon nek občutek varnosti, al pa neke okvirje ane. In nekak skušam znotraj tega delat in se ne preveč obremenjevati z drugimi stvarmi kak bi drugače ker se mi je že tekom mojih let velikokrat, pač ne velikokrat, sploh na začetku, te tukaj poskraj vase, da bi ti drugače, da je sistem tak in da to ni okej in da to bi moglo biti tak in je preveč energije šlo v drugo smer, ko pa da bi lahko mogoče se bolj usmerilo v to kar pa mam trenutno na voljo. Zej ne vem če se razumljivo povedla.

M: Ja pač zakon je tak, morda tak noret.

S: Ja, dejstvo je, je vse veliko odvisno od osebnega angažmaja ane, vsakega strokovnega delavca. Ker zakon je napisan, ampak lahko en strokovni delavec zakon tak tretira, drugače tretira in ima nek maneverski prostor znotraj tega ane. In tukaj bom rekla da, na začetku ko začneš delat z mladostniki al pa z družino res lahko pregoriš v smislu če preveč osebno jemlješ stvari al pa če želiš preveč spreminjati naš sistem al pa naše ministrstvo al pa naše zakone ker to slej ko prej vidiš da je

M: Ne gre za vbistvo.

S: Ja mislija nemogoče no. Ker tko se rekla, ja se na centro zaposlena bolj ko ne 15 let in v 15 letih se je bore malo spremenilo, kar se vbistvo ful razočaran, da ni takega posluha, pa da se ne bolj stroke upošteva, po drugi strani pa ka boš no, mislim delaš res to kar imaš na razpolago v tem ker če ne tukaj pregoriš oziroma ne prideš kam.

M: Ja se probamo pomagati, ampak v prvi vrsti je pa skrb zase pa da smo mi okej. Ker če mi nismo okej, mi ne morda pomagati.

S: Točno to, res je to ja. Tukaj da recimo, sistem rejništva se ti ne zdi okej, bi bilo treba čist drugače ne, sistem nameščanja se men tukaj sploh ne zdi okej, bi bilo tukaj treba drugače, sistem dela z družinami ane, bi tukaj bilo moglo biti čist drugače. To je ena stvar, ko bi res čist drugače, na glavo bi jih mogoče obrnili, da res lahko dobiš neke rezultate, tak pa, ampak tak ko ste rekli, pregoriš lahko, če se zej lotim nečesa tak. Delaš pač kolko tolko lahko, kolko ti vodje pustijo, kolko ti direktor pusti, da tukaj mogoče kake druge stvari vnašaš v svoje delo ane.

M: Ker pol tukaj ni niti posluha rečemo od vlade, oni sam delajo kar mislijo da bo prav, pa da bojo meli več keša, če smo čist iskreni, ne vidijo pa kak v resnici vse deluje.

S: Ja točno to, točno tak je.

M: A pa ste bli kdaj v kaki situaciji, ko ste bli z mladostnikom pač ste sodelovali z njim pa vse to, pa vas je blo strah, da bi vaše kako ravnanje ogrozilo vajin odnos?

S: zdej mogoče se to res včasih zgodi, ko je prišlo tut do take situacije no. Mogoče je bla tut kdaj taka situacija, ko je blo treba tut starše seznanit o kaki taki stvari. Zdej js bom tu čist tk rekla, da tu ja, maš ti v enem delu vzpostavljen odnos z otrokom, se mi pa zdi, al mladostnikom, kakorkoli, se mi pa zdi da, če znaš mladostniko pojasnit meje in kaj je, zakaj moraš ti kot strokovni delavec določene stvari posredovat naprej in da to je pač tvoja dolžnost, naloga al kakorkoli, da boš sicer delno ogrozil svoj odnos, ampak da čez čas ga boš lahko nazaj vzpostavo ane. Da mogoče to zaupanje boš nadomestil z nekim občutkom varnosti. S tem ko boš ti mogo to naret, boš mogoče mu dal občutek varnosti, lej mar mi je zate ane. Js to razumem oziroma povezujem z mejami ko jih morš postaviti pri malih otrocih ane. Ti mo morš postaviti mejo, more vedeti, kaj sledi če gre čez, glih s tem namenom da lahko nekdo zraste potem v odraslo odgovorno osebo in da mu daješ ti sporočilo da ti je mar za njega. Tak da to no, se mi zdi, ker z odnosom v mladostnikom, je en kup enih no stvari, na kak način ti gradiš odnos. In da to da bi mogo ti neki posredovat naprej je konc koncov tut moja služba in se mi zdi da se da, na primeren način ga seznaniti, povedati in da tut ne bi zdej to tak hudo ogrozilo. Ja sej v vsakem odnosu lahko pride do nečesa, ampak se mi zdi da lahko to preideš no, greš čez.

M: Pa mu vi že na začetku pa pol vmes tut ga kdaj opomnite no, kake so vaše dolžnosti?

S: Ja ja . že na začetku pa tudi tekom sodelovanja. Recimo, kadar mam mi nadzor organa socialnega varstva, mormo polletno poročati sodišču. Takrat dejansko večkrat povemo, da je tut naša naloga da poročamo sodišču, zej sicer o sami vsebini ne ampak o drugih stvareh. Če bi blo karkoli takega, smo mi dolžni sporočiti naprej sodišču, tudi povemo zakaj, s kakim namenom, kaj je pač cilj tega oziroma ozadje tega.

M: Ta kda vbistvo mladostnik vse skozi ve, kaj se dogaja, ma vsa dejstva.

S: Tako, tako točno to.

M: Zdej ste vi že prej omenili, da vam zakonodaja oziroma zakoni dajejo nek občutek varnosti, ampak a kdaj občutite kak pritisk, ki izhajajo iz kakega zakona?

S: Seveda, roki. Zakonski roki ane. To pa je nek pritisk no, ki se ga tut morš naučiti s tem delat amm in tut dejansko pač kolk se le da slediti tem rokom, ampak če se ne da, se pač ne da. Tu morš res naučiti se z roki delati no ker te skos obdajajo in preganjajo.

M: In pol pridemo spet nazaj do tega, da bi blo bolj če bi blo več strokovnih delavcev za roke ane, bi se pol delo lepš razporedilo na več ljudi pa ne bi blo take panike no takega pritiska.

S: Tako ja.

M: Kaj pa bi bil vaš nasvet, ka bi pa bi svetovali neki neizkušeni socialni delavki, kak naj se loti vbistvu spopadanja z nekimi etičnimi dilemami pa da ohrani svojo poklicno integriteto?

S: Js mislim da je treba dost poznat tudi sebe. Na kak način posameznik deluje, kako deluje v nekih stresnih situacijah no zlo težko, ne morš se učit tega, ko nisi v stresni situaciji ampak da res sebe poznaš, kaj je tisto, kje so mogoč tvoje močne točke, kje so tvoje šibke točke, kaj ti je pomembno pri delu z ljudmi, ne vem, enim je pač pomembno da res prideš v službo, oddelaš šur in je to to. Enim je pač pomembno bolj odnos, ne vem, res se mi zdi pomembno, da sam sebe poznaš, sej se tudi tekom službe ane spoznavaš, pa ka je tisto, kje si bol dober, kje se bol vidiš, manj vidiš, ka bi ti delo, ampak vseeno no, ta del se mi zdi kr. Pa da se vseskozi ohranja neka radovednost. Se pravi, da se vse skozi izobražuješ, dodatno usposabljaš, da res bereš stvari, mogoč tut kak konzultacija s sodelavkami je tut zlo dobrodošla. Potem tut branje zakonodaje, ker vseeno ane etični kodeks naš. Vseeno ti da nek občutek tak ko sn rekla varnosti, do tod lahko grem, naprej pa ne. Al pa tut mogoč stranka, do tod lahk gre naprej pa ne. Tut vse ma neke meje no. Da tut pri sebi veš, kje so tvoje meje. Do kod boš šou do kod pa ne.

M: To je bil lep nasvet zej. To je vbistvu to, najlepša hvala vam še enkrat, da ste si vzeli cajt za mene pa za tt intervju.

S: Ja z veseljem, če bote rabli še kaj me lahko tut pokličete al pa pišete.

M: Najlepša hvala. Vam želim en lep preostanek dela.

S: Enako pa tut veliko uspeha.

M: Najlepša hvala. Lepo se mejte, adijo.

S: Adijo.

16.8 Center za socialno delo Ljubljana

S: Center za socialno delo prosim.

M: Ja zdravo, Mihaela pr telefonu, midve sma se za intervju dogovarjali.

S: O zdravo, ja tako je, sva bili dogovorjeni za danes.

M: Kako ste?

S: Ma vrede, gre, pa vi?

M: Tudi vrede, hvala. Torej, kot sem vam povedala v mejlu, intervju je namenjen moji magistrski nalogi, kjer raziskujem etične dileme v socialnem delu z mladostniki v kazenskem postopku, intervju je anonimen, samo napisano bo iz kere regije prihajate.

S: Super temo ste si izbrali, delo z mladostniki je vedno razgibano in zanimivo, se da veliko naučit iz tega.

M: Ja, ravno zato raziskujem leto to, ker se mi zdi da je delo zelo dinamično. Mate še kakšno vprašanje glede intervjuja?

S: Ne, lahko kr začneva.

M: Odlično. Torej prvo splošno vprašanje, če mi lahko opišete malo področje dela z mladostniki v kazenskem postopku?

S: Ja tako, mi kot center za socialno delo, jaz dobim največkrat poročilo iz sodišča, včasih tudi iz policije, ampak sodišče je tukaj glavno, in dobim poročilo, da je nek mladostnik v kazenskem postopku in da želijo da mi napišemo poročilo o mladostniku in družini. Potem jaz povabim mladostnika in starše prvič skupaj na pogovor, malo jih povprašam o šoli, pa o družinskih odnosih, potem pa jim razložim celoten postopek na sodišču, kaj se bo dogajalo, kaj se pričakuje od njega. Tak da jim postopek je malo bolj poznan, so manj prestrašeni potem mladostnik in starši. Potem sodelujem individualno z mladostnikom, če je potrebno, tudi povabim kdaj starše, če je kaj novega v postopku na sodišču. Pošiljam poročila o mladostniku na sodišče, nas tudi sodišče povabi na obravnavo mladostnika, da povemo svoje mnenje. Sodišče odloči, kakšen bo vzgojni ukrep in upoštevajo tudi naše mnenje, torej centra za socialno delo, ki smo bolj spoznali mladostnika, kaj mi mislimo, da je najboljši vzgojni ukrep. In potem tudi razložimo mladostniku in staršem, kako poteka določen vzgojni ukrep, mam nadzorstvo, družbeno koristno delo in pa potem odhod v vzgojni center in še najstrožji je pa mladoletniški zapor.

M: Kateri vzgojni ukrep pa je najbolj pogost?

S: Največkrat nadzorstvo, da morajo hodit k nam na center, jaz jih mesečno ali pa na dva meseca povabim, odvisno tudi, kko mam sama čas, ker imam kar nekaj mladostnikov in potem še ostale stvari. Mam pa tudi nekaj mladostnikov, ki so v vzgojnem centru.

M: Pa tudi njih obiskujete?

S: Tudi ja, se dogovorim z vzgojiteljem v vzgojnem centru in starši, imamo skupaj pogovor. Pridejo lahko tudi njegov ravnatelj šole ali pa razredničarka na pogovor, da se pogovorimo, kako gre mladostniku v šoli, ali potrebuje pri katerih predmetih več podpore.

M: Pa v pogovoru vsi sodelujete? V smislu, ste vsi tam, da mladostniku pomagata?

S: Ja, vzgojitelji v teh centrih se res trudijo za otroke, jim pomagajo, jih spodbujajo.

M: Kaj pa učitelji?

S: Večina je tko, da želijo pomagati svojim učencem, dobim pa tudi kdaj občutek, da v otroka ne verjamejo, da lahko dokonča šolanje, da mu ne bo uspelo, sploh če ima mladostnik pri večih predmetih cvek.

M: Kje pa vidite vi neke izzive na tem področju?

S: Z mladostniki, če imam izzive?

M: Na splošno, če pogledate celo področje, mladostniki, starši, zunanje institucije.

S: Aha, z mladostniki ne vidim nekih izzivov.

M: Vsi želijo sodelovati?

S: To ravno ne, mam tut mladostnike, ki pridejo na center in najin pogovor traja 15 minut, ker ne želijo povedati veliko, ne podelijo z mano in tudi to razumem. Vem, da vas učijo, da se vsem pomaga, da sodelujete, delate načrte, iščete načine, kako jim pomagat do cilja ampak v praksi je večkrat tako, da sploh pri mladostnikih, ne želijo te zunanje pomoči, se ji upirajo.

M: Kaj pa vi storite v tem primeru?

S: Jaz jih še vedno vabim, jim dam priložnost, da pridejo, da se pogovorijo. Ampak ne pričakujem, da bodo vsi prišli, da se mi bojo z vsem zaupali. Imam različne odnose z mladostniki, ker imam nekatere, ki pridejo vsakič, so tukaj včasih tudi več kot eno uro in ene, ki pridejo na hitr, mal jih povprašam o šoli, če so popravli ocene.

M: Pa majo mladostniki motivacijo, da naredijo šolo?

S: Spet eni ja drugi ne. Zdaj je ta crypto popularen, pa vsi ti neki influenserji, ki jim mladi sledijo in mislijo, da šole ne potrebujejo, da se bojo znašli isto k so se oni in zato eni nimajo motivacije, dab dokončali šolanje. Lahko bi bil evo, to izziv, ko imam mladostnika in mu

poskušam povedati, da lahko je njim uspelo brez šole, al pa da sej oni so tut dokončali neko šolo in so zato uspešni, da tut ta njihov crypto ni zdej tko da bojo mel čez noč velik keša.

M: Ne želijo videt, da jim tak ne bo uspelo, da vbistvo rabijo šolo.

S: Tako nekak ja.

M: Pa se vi pri vašem delu soočate tudi z etičnimi dilemami?

S: Hm, da pomislim, kaj bi bla kakšna etična dilema. Sem že toliko časa v tej službi, se mi zdi da jih sploh več ne vidim, jih ne prepoznam. Vse v tem delu mi je že v krvi, tko k mam kkšen primer, se zdej ne spomnim. Ko delaš že toliko časa se znajdeš v različnih situacijah, ki na začetku so ti tžke, jih ne znaš rešit, se posvetuješ s sodelavkami in na začetku sm jih prepoznavala, zdele pa že vem, kako moram urgirat, da situacijo pravilno rešim.

M: Ja, ste že toliko let na centru oziroma na tem področju, da je že vse avtomatsko, ste se znašli že v različnih situacijah in imate izkušnje s tem.

S: Tako ja, veliko različnih mladostnikov, vsak ma svoje posebnosti, svoje potrebe in se res veliko naučiš tukaj.

M: Pa se kdaj še vedno znajdete v precepu med skrbjo za mladostnika, tisto kar bi blo za njega najboljš in tisto kar zakon pravi?

S: Ne s tem nimam težav sploh vbistvu. Razumem zakaj so določene stvari za njega dobre in potrebne.

M: Ste že navajeni delovati po zakonih, ki jih imate. Pa vas je kdaj strah, ko sodelujete z mladostnikom, da bo kakšno vaše ravnanje ogrozilo vaš odnos z njim?

S: Ne.

M: Mu poveste vaše naloge, dolžnosti?

S: Ja, o tem se pogovorimo že na prvem srečanju, k predstavljam svoje delo, da vedo, kdo sem in kaj delam. In če mi mladostnik pove neko kaznivo dejanje, preden to prijavim mu tudi povem, hej to si mi povedu, js moram to prjavit, tko bo zdej to potekalo.

M: Pa kdaj občutite kdaj pritisk s strani zakona? Da sami ocenjujete, da bu morali drugače ravnati?

S: Ne, tko k sva prej rekla, jaz razumem zakon, razumem, zakaj je napisan tko k je in ne čutim nobenega pritiska iz te strani.

M: Kaj pa bi za konec svetovali neizkušeni socialni delavki, ko se sooča z etičnimi dilemami, kako naj se z njo sooča in pri tem še vedno ohrani svojo poklicno integriteto?

S: Če pogledam svojo kariero na začetku, k sm pršla na center, sem veliko spraševala svoje sodelavke k so tuki že dlje časa k jaz in so mi vedno svetovala. Kasneje sem bila že bolj samostojna, imamo tut mesečne supervizije, kjer se loh k pogovorimo o kakšnih primerih, če nismo čist prepričani, kako naj postopamo v postopku in se lahko potem tudi kakšna sodelavka vključi v obravnavo, da sva potem dve.

M: Odlično, najlepša hvala za ta nasvet in vaš čas.

S: Ni problema, upam da sem pomagala.

M: Ja ste, res hvala vam za vaš čas in vaše odgovore. Lep dan vam želim še naprej.

S: No super, vi se tudi mejte lepo in veliko uspeha vam želim.

M: Najlepša hvala, lep dan, nasvidenje.

S: Lep dan tudi vam, nasvidenje.

16.9 Center za socialno delo Maribor

S: Center prosim

M: Živjo, Mihaela Vezovnik pri telefonu, midve sma se dogovarjali za intervju.

S: Ah ja seveda, zdravo.

M: A vas motim?

S: Ne, vreau je, mam zdaj čas, sma bli dogovorjeni danes.

M: Super, najprej še enkrat hvala, da ste si vzeli čas zame in za ta intervju, vprašan j je 9, upam da vam ne bom vzela preveč časa. Je pa tak, da bo v intervjuju sam napisano, iz kere regije prihajate, ne pa točno, na kerem centru delate.

S: okej dobro

M: Lahko začneva?

S: lahko ja.

M: Najprej me sam zanima, če mi lahko opišete malo področje dela z mladostniki, kako poteka odnos, kako vzpostavite sodelovanje z njimi, kak vstopite v stik z njimi?

S: Kero točno področje pa vas zanima? Ne vem koliko ste si prebrali, je več postopkov po zakoniku in po javnih pooblastilih.

M: V bistvu, mene zanimajo mladostniki v kazenskem postopku.

S: Aha torej mi ne stopimo takoj direktno v stik z njimi, to ali nas obvesti policija al pa prek sodišča in potem obvestimo starše ker ko je mladostnik mladoleten ga ne moreš vabit brez staršev in se pošlje vabilo. Recimo, če jih mam mi v obravnavi jih potem lahko vabimo tudi brez staršev.

M: Torej potem tudi sodelujete s policijo in sodiščem?

S: Ja samo je večkrat tak, da na primer policija nam ne sporoči takoj ko se nekaj zgodi pa bi mogli in pol lahko mine tut pol leta al pa eno leto preden mi sploh pridemo do mladostnika in začnemo delat z njimi.

M: So dolgi postopki potem tudi na sodišču? Vem, da so večkrat socialne delavke tudi povabljeni na obravnavo mladostnika.

S: Ja tisti so tudi tak dolgi, eno leto, da ti v bistvu sploh ne veš kaj se je vmes dogajalo z mladostnikom, pa jih nisi spremljal, pol moreš pa it na sodišče in govorit sodišču kak je, al pa napisat kako poročilo.

M: Kaj bi pa pol vi rekli, kaj so neki največji izzivi na tem področju?

S: To da večkrat pride do nesodelovanja iz strani staršev, da oni nočejo nekak sodelovat, pa tut mladostniki so večkrat tak, da pridejo pa smo tiho. Največje težave pa vidim v tem, da ko so polnoletni, da mi pol nimamo več nobenih pooblastil da mi karkol delamo z njimi.

M: Je torej največji problem da se starši nočjo spremenit oziroma nočejo spremenit nekih svojih starševskih navad?

S: ja, je definitivno to problem.

M: S kakšnimi dilemami, pač ko vi delate s starši, ko delate z mladostniki, kakšne so najbolj pogoste dileme?

S: ja to pa morem malo razmislit (smeh).

M: Kr v miru razmislite.

S: Ja no, sem mela enega mladostnika tu in mi je povedal da dila. In zdaj jaz nisem šla takoj ga prijaviti policiji, povedat naprej, ampak sem najprej počakala da on sam neha ne. Pa vem, da to ni prav, ampak sem hotla počakat, da sem vidla, kak bo sam naredo.

M: Tak da ste dali odgovornost na njega vbistvu, brez nekega pritiska še policije zravn?

S: Tako ja in potem je res sam nehal, jaz sem mu rekla, naj se zaveda, ni vse v tem denarju ki ga on dobi ampak naj malo poštudira tudi, kaj dela on tem otrokom, ki jim prodaja.

M: Pa je potem res nehal?

S: ja, je tak da mam ene par mladostnikov, pa se malo med sabo poznajo, pa tut oni pol povejo imensko, tak da ja, je res nehal. Ko mam kdaj kakega mladostnika, pa tak so vsi iz istega kraja, pa kaj imensko pove, pa pol lahko jaz vem v glavi, aha tt je pa moj, tak da sem tak zvedla, da je nehal.

M: Pa mislite, če bi povedali, da bi potem vi zgubli odnos z njim, ki ste ga zgradili?

S: Ja, ne bi se več tak zaupal, bi zgubla ta odnos.

M: Pa ste bli kdaj v situaciji, da neko ravnanje, da ste mogli nekaj prijaviti, pa niste hotli?

S: Mislim, kar se tiče nasilja, mam jaz ničelno toleranco, tak da to se vedno in vsakič prijavi, če se zgodi kaj takega, drugače pa, ne vem tudi spoznaš mladostnika, veš da lahko sam naredi, pa ne vpletaš takoj zaj še druge zraven. Daš čas najprej, da sami naredijo, in pol če ne, pol pa mu rečeš, da moreš dat zadevo naprej.

M: Razumem, kak pa vam pokažejo mladostniki, da vidite vi potem da bojo sami dost, da nehajo z nekim dejanjem?

S: ko pride pa je ful sodelovaln pa da je pridn, pa tak, mam jaz ene ko so lahko pri meni uro pa pol pa se pogovarjamo pol so pa drugi, ko so tu recimo 15 minut pa je to to. Ko dobiš samo ja pa ne odgovore nazaj.

M: Tako da se srečate s tem da ful sodelujejo pa hočejo delat na sebi pa tut tisti ko so tam, ker morjo bit in samo čakajo da je konec.

S: Tako nekak ja. Tak da, saj probaš jih spodbudit, ampak ko vidiš da ne gre, ne morš ga nekak spodbudit, da bi on začel sodelovat.

M: Eno etično dilemo ste mi že opisali prej, ko ste govorili o tem fantu, da je dilal pa niste glih vedli, a povete al ne, pa je bla še kaka druga taka situacija?

S: Zdaj trenutno mam sam to v glavi, da se je zgodlo, da nisem bla čisto prepričana, drugih pa zaj ne vem.

M: Pa ste na koncu ane, bli veseli, kak se je razpletlo, da je fant sam nehal dilat?

S: Ja, to je bil vbistvu to kar sem želela, da neha se s tem ukvarjat in je blo na konco tut tak.

M: No že v tem primeru, ko ste mi ga opisovali je blo malo že tega da ste bli nekak v precepu, da skrbite za mladostnika in vaš odnos in pa tut ti zakonodajni okviri ko jih mate?

S: Ja sem bla, tak je tut, da na primer maš ful proste roke, kak delat. Ni ne vem, napisano, kolkokrat ga morš ti vabit, a je to enkrat na teden, al je enkrat na mesec al več. Tut potem kak sodelovat z njimi nimaš nekih napotkov, vbistvu dobiš to iz izkušenj, jaz na primer delam tukaj že 7 let in čez čas dobivaš ti neke pristope, ker zakonodaja ti tudi ne pove veliko, razen ukrepov, ki jih lahko daš. Je pa tut tak, jaz se lahko z enimi hecam, ko pridejo pa sodelujejo pa se pogovarjajo z mano, ampak še vedno, jaz jim povem, kje so meje, zakaj smo tukaj, da njemo pomagam, da se ne prestopi te meje.

M: Če je zakonodaja bol tak napisana, da mate bolj proste roke, kdaj pol čutite nek pritisk zaradi zakonodaje, kak bi vi mogli delat s temi mladostniki?

S: Ja dobim, je bolj to no, kak naj delam, če pa tak ni neki jasno napisano, tak da je težko potem, tak no, ti morš zagovarjat to kar delaš, ti morš argumentirat kak si ti kaj naredo, da zaščitiš sebe in s tem zaščitiš tut mladostnika. To se mi zdi pomembno, vedet za kaj nekaj delaš.

M: Pa mate tut kak nasvet za nove socialne delavke, na primer tak ko jaz ko bi rada delala z mladostniki? Tudi tak ko sem sama malo brala, nisem našla vlko literature oziroma nekih napotkov kak sploh delat.

S: Ja, da ostante človeški, da razumete mladostnika, da je on v središču in to kar je najbolj za njega. Ja je zakonodaja seveda, se je je treba držat, ampak ne tak ko pijanec plota (smeh), ampak tut vedno pomislit kaj bo za njega, mladostnika ko je tam pred vami, kaj bi njemo najbolj koristlo.

M: Odličen nasvet, hvala vam za to in seveda še enkrat hvala da ste si vzeli čas zame.

S: Sploh ni problema, me veseli, da se piše tudi o tej temi in bom čakala, da lahko tudi preberem to delo.

M: Hvala vam. Nasvidenje in lep dan vam želim.

S: Enako tudi vam, adijo.

16.10 Center za socialno delo Osrednja Slovenija – Vzhod

S: Center prosim.

M: Živjo, Mihaela pri telefonu, midve sma se dogovarjali za intervju.

S: Ja zdravo zdravo.

M: Kak ste?

S: Vredo hvala, pa vi?

M: Tudi. Torej najprej najlepša hvala, da ste se odločili sodelovat v tej magistrski nalogi. Tako sem napisala, intervju je anonimen, napisano bo samo, iz kere regije ste.

S: Ja ni problema.

M: Kr začnema če je vredno?

S: Lahko ja.

M: Okej super. No za začetek bi vas rada prosila, da mi malo opišete vaše področje dela.

S: Ja torej jaz opravljam naslednja področja dela, ki se navezujejo na delo z mladostniki, to so obravnava otrok in mladoletnikov zunaj sodnega postopka to je zaradi suma storitve prekrškov ali kaznivega dejanja pa težave v odraščanju. Potem odložen pregon, obravnava mladoletnika v predkazenskem postopku, obravnava v kazenskem postopku ali v postopku o prekršku, potem vzgojni ukrepi po kazenskem zakoniku. Potem so tu vzgojni ukrepi po kazenskem zakoniku, to so namestitve v vzgojni zavod, zavod za usposabljanje, prevzgojni dom, navodila in prepovedi pa nadzorstvo organa socialnega varstva. Potem pa tudi socialno varstvena storitev pomoč družini na dom in dopolnilni program Socialno pedagoška pomoč družinam na dom.

M: Tak da mate vbistvu veliko nalog na enem področju.

S: Tako je ja, je kr razgibano.

M: Glede na vse naloge, ki ste jih zaj našтели, kaj pa menite, da so največji izzivi dela na tem področju?

S: To bi pa rekla da vzpostavitev delovnega in zaupnega odnosa z mladostniki, ker se velikokrat nočejo odpret, pa nočejo sodelovati in potem je težko karkoli delati z njimi. Pa tudi to je, da so težave mladostnikov zmeraj bolj kompleksne ne. Pred leti je bilo obravnavanih več mladostnikov zaradi recimo kajenja cigaret, neuporabe čelade, fizičnega nasilja do vrstnikov. Zdaj zadnje par let pa je postalo aktualno nekak, da obravnavamo mladostnika zaradi uživanja psihoaktivnih substanc, potem nasilje preko spleta, hujši fizični napadi na druge osebe, zaradi nasilja do družinskih članov, anksioznost, depresivne motnje pa tudi absentizem.

M: Tak da se je trend nekih težav kar močno spremenil, so postale te zadeve, zaradi katerih obravnavate mladostnike dost hujše.

S: Ja ful se je obrnilo vse, zdaj majo res kar hitro huda kazniva dejanja.

M: Kaj bi pa potem rekli, katere so etične dileme, s katerimi se vi največkrat soočate pri svojem delu?

S: Pri predlogu na sodišče glede izreka vzgojnega ukrepa je včasih težko pretehtati, kaj bi bilo za mladostnika ustrezno. To no, pa tudi kdaj obravnavo, ko obravnavamo težave v odraščanju preusmeriti na ukrepe za zaščito otrok.

M: Bi mi lahko kakšno dilemo malo bolj podrobno opisali, če se je spomnite zdaj v tem trenutku?

S: Ja, CSD je mladostnika spremljal več let in na podlagi obravnave se je ves čas kazala vzgojna nemoč staršev, slabo so se odzivali, potem tudi mladostnik ni sodeloval s strokovno službo tukaj na CSDju, bil je absentizem mladostnika. Pa tudi neprimerna in kazniva dejanja kot so nasilje, uživanje marihuane, neupoštevanje vzgojnih meja, tudi oče je bil odsoten ker je prestajal zaporno kazen. CSD je tukaj izdelal psihološko oceno mladostnika in na sodišče na podlagi te ocene predlagal, da se mladostnika namesti v vzgojni zavod. Sodišče pa našemu mnenju torej mnenju CSD ni sledilo in se je odločilo, da sledi načelu milejšega ukrepa in je izreklo vzgojni ukrep nadzorstvo organa socialnega varstva. Pa smo spet tam, ker je že prej bila težava, da se mladostnik ni udeleževal razgovorov na CSD, zdaj, pa bo zaradi izrečenega ukrepa moral sodelovati. Tukaj se mi potem postavlja vprašanje ustreznosti izrečenega ukrepa, saj bo izziv, kak pripraviti mladostnika da bo dejansko sodeloval.

M: Po povedanemu sodeč, vam ni bilo všeč, kak se je vse razpletlo na koncu?

S: Ne, moje mnenje, pa tudi mnenje tima, ki je sodeloval potem, je da bi mladostnik potreboval strukturirano okolje z jasno postavljenimi vzgojnimi mejami, da bi se lahko potem v prihodnje uspešno razvijal.

M: Pa se potem kdaj v kakšnih primerih znajdete v precepu, da vidite, da bi blo nekaj najboljše za mladostnika, pa še vedno morate delati v skladu z določenimi zakoni?

S: Ja, takrat mogoče, ko sodišče ne sledi mnenju CSD.

M: Pa ste bili kdaj med sodelovanjem z mladostnikom, vas je blo kdaj strah, da bo vaše ravnanje uničilo al pa ogrozilo vajin odnos?

S: Da, takrat ko mam vzpostavljen sodelovalen odnos z mladostnikom, je pa treba podati neko mnenje na sodišče in se mladostnik z njim ne strinja, CSD pa meni, da je to njemo v korist. Takrat moraš res met odkrit pogovor z mladostnikom in met tudi dovolj časa, da mladostniku predstavimo to mnenje kot ustrezno rešitev za njega, na primer če mamo namestitev v zavod, gremo najprej z mladostnikom si ogledat zavod.

M: Torej je pomembno imeti odprt odnos z mladostnikom?

S: Ja tako je, to je pomembno.

M: Pa kdaj občutite kakšne pritiske, ko imate navodila oziroma zakone v zvezi z obravnavo mladostnikov, ki so v kazenskem postopku, sami pa menite, da to ni najboljše in bi mogli ravnat drugače?

S: V zadevah, ko mam mladoletnika povzročitelja kaznivih dejanj, pa so to neka huda kazniva dejanja, smo dali mnenje sodišči, da bi blo potrebno namestiti mladostnika v prevzgojni dom. Mladostnik pa je grozil strokovni delavki, ki je morala mnenje CSD zagovarjati na sodišču v glavni obravnavi, kjer je bil pa tudi ta mladostnik.

M: Torej je prisoten kdaj tudi strah, ne samo nek notranji konflikt?

S: V taki situaciji ja, ti ni vseeno. Ker po njihovih kaznivih dejanjih že vidiš česa so zmožni.

M: Pa še zadnje vprašanje, ste mi opisali ta zadnji primer je res hud, kaj bi svetovali neizkušeni socialni delavki, kako naj se loti spopadanja z etičnimi dilemami?

S: Pomembno je dodatno mnenje, da greš vprašat bolj izkušene strokovne delavke in se tudi redno udeleževati intervizij in supervizij.

M: Odličen nasvet, najlepša hvala vam za vaš čas in vaše odgovore.

S: Seveda sploh ni problema.

M: Lepo se mejte še naprej, nasvidenje.

S: Enako, nasvidenje.

16.11 Center za socialno delo Osrednja Slovenija – Zahod

M: Zdravo, Mihaela Vezovnik pri telefonu, sem dobila CSD (enota centra)?

S: Tako je ja, zdravo.

M: Midve sva se dogovarjali za intervju, mate čas?

S: Ja imam imam.

M: No super, še enkrat hvala vam, da ste se odločili za sodelovanje, kot že veste sem Mihaela, študentka magistrskega študija socialnega dela in zdaj pišem magistrsko nalogo, ki se osredotoča na področje mladostnikov in etične dileme.

S: Ja super, res je dobro, da ste se odločili pisati za to.

M: Ja, tudi jaz. Lahko začneva?

S: Ja seveda.

M: Okej, najprej za začetek, bi mi lahko malo opisali vaše področje, na katerem delate?

S: Ja torej, delam na področju mladostnikov, se osredotočamo tudi posebej na področje romske problematike, kjer so neke zelo drugačne potrebe, kot pa pri ostali populaciji, predvsem so to otroci, mladostniki, ki ne dokonča niti osnovne šole oziroma je dokončanje že 7. razreda velik uspeh.

M: Kaj pa bi rekli, da je na področju mladostnikov so največji izzivi?

S: Definitivno to, da je premalo socialnih delavcev, ne fokusira se dovolj na preventivno, pa tudi ko mi ugotovimo kakšne so težave, kje se pojavljajo, ni programov, ki bi odgovarjale na potrebe mladih. Ni prilagoditve sistema na današnje potrebe.

M: Torej največje težave so v bistvu že takoj pri samem sistemu, se ta ne želi spremeniti, ne zna spremenit, da bi lahko prepoznal potrebe in pomagal mladostnikom.

S: Točno tako ja, to je res problem.

M: Če se osredotočimo samo na vaše področje, torej mladostniki v kazenskem postopku, kaj so neke dileme, etične dileme, s katerimi se srečujete pri svojem delu?

S: Na mojem področju ni toliko mladostnikov v kazenskem postopku, nimam nekih dilem iz tega področja ampak ja no so primeri, ko mladostnik v domačem okolju ne zmore več funkcionirati in bi bilo potrebno nameščanje v bolj strukturirano okolje in zdaj pri nas na našem CSDju lahko nameščamo samo v strokovni center Višnja Gora, mi pa že takoj vemo, da v tem strokovnem centru nimajo prostega programa ali pa programa za potrebe najstnika ni, in zdaj katero izbiro izbrati, sta pa obe slabi.

M: Pa mi lahko opišete kak dotičen primer, kjer al se je to zgodilo, al pa da jo mate zaj v spominu?

S: Ja, na primer, sem mela, starša sta se trudla, da bi mladostnica hodila v šolo, sama noče, ne hodi več v osnovno šolo že 1,5 let, torej se ne obvezno šola že 1,5 let, starša sta iskala pomoč, ampak mladostnice ne moreta prepričati da bi hodila v šolo, to povesta na CSDju, da nimata več vzgojne moči, da predlagata namestitev v kak zavod. Trudli smo se delati z mladostnico, je bla vključena v obravnavo, pa jih ni želela obiskovati.

M: Pa ste bili zadovoljni, kako se je vse zaključilo?

S: Ne, nismo mogli nekaj veliko pomagat, ker je bila mladostnica preveč pasivna, ni želela delati na tem, ni vidla da to ni vredno, da ne hodi v šolo.

M: Ste kdaj tudi v precepu, kaj bi blo najboljše za mladostnika pa vbistvu mate zakonodajne okvire v katerih morate delat?

S: Ja velikokrat se to zgodi, samo kaj pa lahko, nimam izbire, mam zakonodajo, ki jo morem upoštevati.

M: Pa ste se kdaj ravno zaradi tega precepa da želite najboljše za mladostnika in zakonodajo, bili v situaciji, da bi kakšno vašo ravnanje vaš odnos z mladostnikom?

S: Ne, tega se ne bojim, vedno mladostniku povem, kakšne so možnosti in res dam veliko na iskren odnos, nikoli pa ne obljubljam nemogočega, bolj se spopadam s tem ker mladostnik pričakuje od sistema drugačne rešitve, ki pa jih sistem nima, tako ko sva se pogovarjali že prej in potem čutim nemoč.

M: Ali kdaj tudi čutite pritiske iz strani vaše zakonodaje, da bi vi radi naredili drugače z mladostnikom, pa ne morete?

S: Ne bi rekla tega, ampak mam veliko težavo, ko podam konkreten ukrep, na primer prevzgojni dom, ki ga sama vidim, da bi bil za mladostnika primeren, pa sodnik ne razsodi oziroma se postopki vlečejo po več let in moram jaz pričati vedno znova in znova in ob tem ogrožam sebe, vsakič znova odgovarjam na ista vprašanja, kater ukrep predlagam, čeprav je že bilo povedano, kater je.

M: Kaj pa bi svetovali bolj neizkušeni socialni delavki, ki komaj začenja na tem področju?

S: Pomembno je naprej, da razumete sistem, zakone po katerem se določene stvari odločajo, da to razloži mladostnikom na njim razumljiv način in seveda iskrenost do mladostnikov, brez nekih nemogočih obljub in empatija v vseh pogledih.

M: To je odličen nasvet, najlepša hvala za vaš čas, sva prišli do konca vprašanj.

S: No super, upam da sem vam pomagal pri vasi nalogi.

M: Ja definitivno ste, lep dan vam želim.

S: enako tudi vam.

M: Nasvidenje.

S: Nasvidenje.

16.12 Center za socialno delo Pomurje

S: Center Pomurje prosim.

M: Zdravo, Mihaela Vezovnik pri telefonu, midve sva se dogovarjali za intervju?

S: O zdravo ja se spomnim.

M: Vas motim zdaj, mate čas?

S: Imam čas ja.

M: No najprej bi se vam zahvalila da ste si vzeli čas.

S: Ja sploh ni problema.

M: Mi lahko za začetek malo opišete področje dela z mladostniki, področje na katerem delate?

S: Ja jaz delam na področju obravnave otrok in mladostnikov, ki majo težave v odraščanju in na področju otrok in mladostnikov, ki so storili prekršek ali neko kaznivo dejanje in tudi potem pri izvajanju vzgojni ukrepov.

M: Vzgojni ukrepi kot so obiskovanje CSDja, družbeno koristno delo in tudi odhod v zavod?

S: Tako je ja in tukaj tudi sodelujem pri kaznivih dejanjih s policijo, ki nam največkrat oni sporočijo, da se je kaj zgodilo, pa sodišče, njihovo šolo in seveda tudi s starši.

M: Kaj pa bi rekli, sploh ko sodelujete z več institucijami in potem so tukaj še starši, da so neki največji izzivi na tem področju dela?

S: Največ je neka nemotiviranost mladostnika, da bi se spremenil, pol tudi neaktivna vloga mladostnika, ko noče sodelovat, se mi zdi da mamo tudi premalo programov za otroke in mladostnike, sploh tukaj v našem lokalnem okolju, da bi jih lahko tudi tja napotili, da bi se družili pa spoznavali nove ljudi.

M: Poleg neke notranje nemotiviranosti mladostnika, s kakšnimi dilemami pa se še vi osebno soočate pri svojem delu?

S: Ja to, kateri pristop dela izbrati, da ti mladostnika motiviraš, da ne izgubi zanimanja prehitro, tudi da on vidi nek smisel naše pomoči, ki jo nudimo tukaj na centru. Tudi to, da on prevzame odgovornost za ta svoja dejanja. Je pogosto da mladostniki zanikajo svoje kaznivo dejanje. In potem je tak, da mladostnik svoje težave vidi drugače kot jih pa vidijo njegovi starši al pa učitelji in tukaj je potem vprašanje, komu naj jaz kot strokovni delavec prisluhnem, da ne izgubim odnosa z njim ki sma ga zgradila in tudi s starši.

M: Pa mi lahko bolj podrobno opišete kako tako dilemo s katero ste se mogli soočat?

S: No na primer starši in učitelji navajajo veliko težav, ki se dogajajo v šoli, da mladostnik moti pouk, da neredno hodi v šolo, izvaja neko nasilje, ma težave z pozornostjo. Mladostnik pa govori ravno nasprotno, da ga v šoli učitelji ne marajo in je zato vedno on vsega kriv. Je ta dilema, kako zagotavljati dovolj spoštljiv odnos do otroka, dovolj spoštovanja do njegovih stisk in problemov, kot jih on sam doživlja, ne da bi pri tem nekak zapadli v podporo njegovemu načinu komuniciranja s svojim okoljem in s tem potem povečati konflikte in stiske mladostnika.

M: Pa ste večkrat zadovoljni s tem, kak se je situacija razrešla, al ne?

S: Jah, ja in ne. Velikokrat se poraja potem vprašanje, a smo naredili vse kar smo lahko, pa se moramo spomnit tudi na to, da vse stvari niso v naši moči in včasih ne moremo naredit vsega.

M: Pa se kdaj tudi znajdete, v teh dilemah, da ste v precepu, ko vas skrbi za mladostnika, pa med tem da morate delat v skladu z zakonodajnimi okviri?

S: Ja, seveda se tudi to pojavi, potem pa samo probaš naredit tak, kot se ti zdi da bo najboljše za mladostnika pa da še vedno ostajaš v teh zakonodajnih okvirjih.

M: Pa ste bli kdaj v situaciji, ko vas je blo strah, glih zaradi teh zakonodajnih okvirih, da bi lahko ogrozilo vaš odnos z mladostnikom?

S: Ja, sploh takrat ko mi mladostnik nekaj zaupa, pa pričakuje, da jaz tega ne bom povedala naprej, ampak me tukaj drži uradna dolžnost, da jaz zadevo predam naprej, ker gre za ogroženost mladostnika. Tukaj seveda najprej povem mladostniku to dejstvo, da so zadeve, ki mi jih pove, ki jih jaz ne morem zadržati zase in je pomembno, da se mladostnik tega zaveda.

M: Pa čutite kdaj tut pritisk zaradi zakonodaje in navodil glede obravnave mladostnikov, vi pa bi drugače reagirali?

S: Ma ne bi rekla da čutim ravno pritisk.

M: Kaj pa bi za konec svetovali novim socialnim delavkam, ki bojo vstopale na to področje, kako naj se lotijo etičnih dilem?

S: Pomembno je no, da sprejemamo mladostnika kot polnovredno, popolno osebnost, ki pa ima neke pomanjkljive izkušnje. Sprejemati je potrebno kak on doživlja stvari in graditi odnos z njim s pomočjo sprejemanja tega njegovega doživljanja. Vendar pa s tem ne smemo zmanjševati pomena tega, kar o otrokovem vedenju povejo drugi, torej starši, učitelji.

M: Odličen nasvet, hvala vam za to in hvala še enkrat za vaš čas.

S: Sploh ni problema, samo da sem pomagala.

M: Lep dan vam želim, nasvidenje.

S: Nasvidenje lep dan tudi vam.

16.13 Center za socialno delo Posavje

S: Center prosim?

M: Dober dan, sem dobila gospo (ime)?

S: Ja pri telefonu.

M: Ja živjo, Mihaela Vezovnik pri telefonu, midve sva se dogovarjali za intervju.

S: Živjo, živjo pozdravljeni, se lahko kr tikava ane?

M: Ja seveda lahko. Te motim zdele? Maš čas za intervju?

S: Ja seveda, najprej pa bi rada mal več o tebi zvedla, da vem s kom govorim.

M: Ja torej sem Mihaela, študentka magistrskega študija fakultete za socialno delo. Zdej na magisteriju sem obiskovala modul socialno delo v vzgoji in izobraževanju, ker me zanima delo z mladostniki, pišem tudi magistrsko delo o mladostnikih, kako je sodelovati z njimi in kakšne etične dileme se lahko pokažejo tekom sodelovanja. Se mi zdi, da je tut ful malo napisano o mladostnikih.

S: Dobro. Okej fajn, evo ga. Jaz sem pa socialna delavka tut po izobrazbi, z 22 let delovnih izkušenj, tak da delam na področju, delam predvsem z mladoletniki z kaznivimi dejanji in potem tudi delo z romskimi družinami po javnih pooblastilih, tudi pomoč na domu, delo z migranti mladoletnimi, tko da zelo širok spekter, no tak sam mal da vemo, s kom se pogovarjamo.

M: Pokrivaš res ogromen spekter, veliko nalog. Omenili ste, si rekla da sodeluješ tudi z romskimi družinami, kako je sodelovat z njimi? So pripravljeni na sodelovanje?

S: Jaz mam zdej res veliko izkušenj z Romi, sem prej tudi delala na drugem CSDju tudi z Romi in delo z Romi je izredno izredno specifično, ki zahteva najprej od tebe kot strokovnega delavca da se najprej sam pri sebi vprašaš glede lastnih predsodkov, prepričanj, načel ki jih imaš pri delu s to ranljivo skupino. Itak je ključno da ti kot socialni delavec ti vedno znova sam sebe izprašaš, kje si s to ranljivo skupino s kero delaš, ker nehote lahko ti vnašaš v svoje delo veliko škode, če izhajaš iz nekih predsodkov iz neke prisile, si rečeš jao morem zaj z njimi delat. Na primer jaz sama pri sebi vem, da recimo z osebami, ki imajo težave v razvoju ali pa na primer kaki VDCji al pa psihiatrične diagnoze, jaz mam tuki kr težavo se približat, delo z Romi pa mi pomeni da morem vklopit veliko domišljije veliko razumevanja in delat z njimi pomeni da najprej moraš vzpostaviti odnos. To pa pomeni velik bit na terenu z njimi, jaz sem recimo vsaj trikrat na teden v teh dotičnih družinah, ki jih obravnavam, trikrat na teden obvezno na terenu, tri dni doma, v družini doma, sodelovanje s šolo obvezno, mi skupaj potem si izmenjujemo informacije in Romi to vejo, al pa s policijo obvezno. In Romi to vejo, jaz pred njimi nič ne skrivam v smislu joj tega jim pa ne bom povedala, jaz jim povem točno, kak potekajo stvari, ko mam obravnave na sodišču, oni vejo kaj bom jaz takrat povedla. In kak do tega pridit pomeni, na terenu z odnosom in spoštovanjem do njihovega bivališča, jaz tuki nisem sodnik, spoštovanje ko vstopamo v njihov krog, treba je pa poznat njihove navade, njihove običaje, ki so včasih izredno ključni ko ti vstopiš v družino. Recimo ko je smrt, mi mormo to vedet, Romi majo zlo zelo so čvrsti še v tem, ko je smrt v družini takrat recimo oni majo še vedno to bedenje, ko smo

ga meli mi včasih, ko pripeljejo pokojnega domov, nardijo vence ane in on leži doma in takrat so oni budni ne, dve noči in takrat tretji dan je pol pogreb. Mi mormo vedet, to je samo ena drobtinica v njihovih običajih in to js vem. In potem eno leto ne poslušajo ni radia ni glasbe ni nič tko ni televizije. In to so recimo ene stvari, je ključno, ko delaš s tako ranljivo skupino kot so Romi, da poznaš te običaje, in recimo jaz vedno grem pokojnika pokropit izrazit sožalje, to vedno nardim ne glede na to, al mam jas v tej družini odprtih 15 ukrepov, iz spoštovanja do tega in s tem tudi jaz vzdržujem odnos. Jaz tudi k njim nikoli ne prinesem stvari, za katere oni ne prosijo ne. Jaz ne bom s tem kaj bolj dobra z otroci, jaz nisem Prešeren, nisem misionar, jaz sem strokovni delavec pridem tam, moje edino orodje, moje osnovno načelo je spoštovanje do njih. Ni vse romantika se je tudi zgodilo da sem s policijo prišla v spremstvu ampak to je pa tak ocena stanja in to da si prisoten tudi v tem veš, oni majo zelo močno underground sceno, tuki je tudi ogromno kriminala, ogromno majo oni svojih pač dogovorov, ki so lahko včasih zelo ogrožajoči če tega ne poznaš in takrat jaz ne vstopim v družino, če vem. Tut vedno vzpostavljeno komunikacijo s kerim drugim Romom, da me on potem seznanj, to so pač te neuradno, ko moreš met veze in poznanstva, da pridobiš informacijo, da mi reče, ej zdej pa dans ponoči bo to pa to to, okej pa grem en drug dan ne, al pa jih jaz pokličem, so pa tut nenapovedani obiski, absolutno, tut oni vejo. Sploh ko delam z mladoletniki, ki majo vzgojne ukrepe, jaz mam vse naloge po katalogu, da lahko ne da lahko, da jaz moram prit tut nenapovedana, da lahko vidim dejansko stanje, sploh če se mi ne odziva na vabila. Takrat se jaz vsedem v avto in grem na teren. Vedno delam v paru, torej da delam z delavko, ki je na programu ki ga mam mi, pomoč Romom pri socializaciji, to je program, ki ga financira občina in pač to ni strokovna delavka, to je laična delavka ampak je fantastična, ker mi zelo veliko pomaga. Pri Romih je tut tko, da je ovira jezik, jaz ne poznam Romskega, par besed in je potem velik lažje, če delam v paru, da pač ona ne vem recimo, da pride mladoletnik k men in ona se pol s starši pogovarja, da nimam občinstva vedno. Romi so tko, radovedni ko mi. Tak da tko, to je recimo delo z Romi pri njih je to ključno.

M: Tako da vi v bistvu dobro poznate njihovo Romsko kulturo, spoštujete njihove običaje in mate nek strokoven ampak odprt odnos, oni vedo kaj se dogaja, nič ne skrivate pred njimi.

S: Absolutno, razen če se gre pa za ukrepe javnih pooblastil v smislu da se ugotavlja ogroženost otroka, da morem jaz vedet, ne vem, določene korake, ki pa jih vemo samo mi tuki na centru zaradi samega postopka, ugotavljanje nekega stanja, takrat se pa na multidisciplinarnem timu dogovorimo, razdelimo naloge in se potem ponovno srečamo in evalviramo. Mislim seznanjeni so, če gre recimo za visoko ogroženost, tudi s temi stvarmi ne, ampak spet vsebinsko razdeliš

kere informacije bojo šle zaradi same logistike in varnosti žrtve. To je pa treba pač vedet da vedno je žrtev posebej če se gre za mladoletnega otroka ključna in osnovna varovalka, da se dela v smeri, da se ga ne dodatno ogrozi.

M: Kako pa je, ko ste rekl, delate tut z mladoletniki, ki so storili kazniva dejanja, torej so v kazenskem postopku. Kaj pa, ko mate že tolko izkušenj, kaj vi menite, ko sodelujete z mladostniki in z njegovimi starši, kje so tuki največji izzivi? Da jih vi vidite?

S: amm izzivi so predvsem v tem, da je, da prepozna odgovornost in kritičnost, da razvije kritičnost do tega vedenja ki ga je prepeljalo do kazenskega postopka. In da mladoletnika in mladostnika gledam čez to kaznivo dejanje. To je moje osnovno načelo pri delu z mladoletnikom, da mu vedno rečem, moj prvi stik z njim je vedno tak lej tole sem jaz dobila ne vem iz policije iz tožilstva, ponavad iz tožilstva, pa zaprosi za poročilo pa je moj prvi stik z mladoletnikom. In mu rečem okej to je to kar jaz vem o tebi, torej da si naredo to pa to kaznivo dejanje. To je to. A jaz morem vedet še kaj več o teb in si želim zvedet več o tebi, ker js verjamem da si ti več kot to, kar mam tuki napisano. To je moj izhodiščni stavek, zato ker jaz želim in bom tut če bo izrečen vzgojni ukrep in jaz bom z njim delala. In jaz morem vedit in bit radovedna in mu dat možnost, da bo meu mogoče priložnost sebe vidit tudi izven tega kaznivega dejanja. Namen da ga izprašam, midva delama vedno na tem, da grema za to kaznivo dejanje. Torej ja, ti si k men pršo zaradi tega, ker si bil sem povablen, ampak mene zanimaš pa ti. In to je ta izziv, torej da delam da je moj cilj da mogoče s pogovori s določenimi delavnicami, delovnimi listi, vse kar jaz pač potem v samem postopku izvajanja vzgojnega ukrepa uporabljam, da ga potem vodim k tem kritičnem razmišljanju. A je blo smiselno, kaj je pridobil s tem kaznivim dejanjem, torej da probamo na tem delat. Seveda je ključno podpora staršev. Zdaj pri Romih je izziv, ki je mission impossible ker on se vedno vrača v okolje, kjer je ogromno kriminalitete. Ne vem, oče je zaprt v zaporu 3 al pa 5 let. On ma izkušnje s tem. Tak da recimo pri mladoletnikih, ki pa izhajajo iz nekega drugega socialnega okolja, pa je mogoče sodelovanje s starših je, da je podporno, takrat pa delamo skupi. To je ključno, ne morem sam z mladoletnikom delat, tudi če ma sam on vzgojni ukrep. Jaz vsake tolk časa starše povabim in malo potipam kje smo.

M: Torej vbistvu ga ne želite stigmatizirat, torej ti si naredo to, ampak greš čez to, da spoznaš njega.

S: Absolutno, more pa prepoznat odgovornost tega ravnanja, vedenja. Prevzame odgovornost s tem, da se odzove na vabilo. Mu rečem, tvoja odgovornost je redno odzivanje na vabila, če te

sodišče povabi, greš tam. S tem pokažeš, da si prevzel odgovornost. In zej tuki je zlo ena taka, mi vemo razvojno gledano, tudi to je ključno pri delu z mladostniki, polagam vsem, ki delamo, da mormo bit vedno vedno obnavljat, vedno nova spoznanja, glede razvojnih potreb, razvoj možganov, kaj je sploh sposoben en navadn mladostnik, ki raste ki raste v nekem urejenem okolju, ma vse pogoje za normalen biopsihičen razvoj. Potem pa mamo mi mladostnika, ki je odraščal v nekem pomanjkljivem okolju, ma težave v razvoju, kok so možgani sploh razvojno, ane to je eno izmed izredno težkih razvojnih obdobj. Jaz morem s svojimi metodami dela kot strokovnjak delat v smeri tega in uporabljat neke take tehnike, da bo to postal najin skupen cilj. Ker on pride sem, a so mu ta stari rekli, al mu je pa sodnik zabičal. On ne pride sem, ker mu je luštno. Jaz mu moram pa nardit prostor, da bo slišan, da bo dobil prvič dobil slišan, da se nekdo prvič zanima za njega, da je nekomu mar. Ker vemo, da mali procent teh mladoletnikov, ki so obravnavani v kazenskem postopku izhaja iz družin, ki imajo urejeno amm

M: Da majo iz strani staršev podporo, oziroma je veliko takih, kjer jih starši zagovarjajo?

S: Ja se zgodi, da starši rečejo, ja saj prav da je razbou šajbo učiteljici. Vse je izhodišče v družini. Morem potipat kaka stališča ima njegov primarni temelj, torej oče in mama. Tak da pri mladoletniku, ni da mi je sam mladoletnik pomemben, mi je pomembna širina v okolju v katerem raste. Tak da se povezujem tudi s šolo občasno, ker je tut to ključni element. Posebej, če je srednješolc, ker mi mormo vedet od 14 do 21, to je ko mi obravnavamo mladoletnika v kazenskem postopku. In večinoma so stari rečmo tam, če izvzamemo Rome, oni so že od 14 let naprej obravnavani ampak niso vključeni v šolo, če mamo pa mladoletnike, ki so vključeni v šolo, je pa tut en pomemben element, ki more mene zanimat. Kak je pa tam, kak je njegov učni uspeh. Okej bom jaz sam eno zaprosilo dala, da mi ga dajo ven, morem met uradno dokument, jaz mo to vse povem. Sem zelo transparentna, ker ga s tem tut učim odgovornosti, jaz svoje delo opravljam odgovorno. Tut to je en, tak ko rečejo, vzgajanje z vzgledom, jaz pa tut delam tak, da vidi, da jaz pač svoje delo opravljam s tem, da mi je mar za njega. To hočem jaz, to morem s svojim delom nardit.

M: Ja se mi zdi, da je ful težko, tak ko si rekla, definitivno gledat širše, ne sam mladostnika, tak ko je blo že omenjeno, pač otrok valda ne more poznat drugih strategij vedenja, če odrašča v neki družini, kjer majo neke nepravilne strategije vedenja in valda se otroka to uči. Ne mormo mi pričakovat, da če otrok v tem odrašča, da bo drugačen.

S: Ja ker prepoznavo otrok že vse. Ključni v tej starosti so vrstniki, kar je dan danes, velik se o tem govori, vrstniki se povezujejo med seboj. Je bolj ključno kot odrasli. In to je zelo nevarna

kombinacija, vrstnik vrstnik, ker mam pol dva, ki nimata izkušenj in delujeta zgolj na predvidevanjih in na nekih ne vem, načrtih in am to je nevarna kombinacija in dandanes velik raziskav govori, da to prvič v zgodovini človeštva in razvoja. Ker vedno je tako, da je mladič spremljal odraslega, če gledamo v odrasli svet. Odrasel vzgaja otroka. Mi mam pa zdej da vrstnik vrstnika vzgaja, a oba sta brez izkušenj. Oba se vzgajata na podlagi sam v svojem vrtincu. Ta vrtinec te posrka al te podvrže. V vsakem primeru ne dobiš te izkušnje, da pluješ bolj v nekem varnem območju. Tut to je ključno, da mi vemo, kje ma mladostnik, ja on je odraščal v tem, dobival je te vzorce. A so bli primerni, napačni, ne vemo, taka družina je tako funkcionirala, jaz jih ne sodim, jaz jim samo dajam možnost učenja, da vidijo, da so tudi druga vedenja, kjer so lahko rezultati drugačni. Jim dam to možnost uvida, če si ga želijo.

M: Ker glih v tem starostnem obdobju, 14 let, se začnejo povezovat v neke skupine v šolah, hočejo pripadat neki skupini in zdej, kaka skupina je, a ma pozitivn vpliv al negativn vpliv in pol

S: Tudi kakšna vrednost njemu da to, da je on obravnavan v kazenskem postopku, kaj on dobi s tem v svoji skupini, s svojimi vrstniki. Kakšno vrednost mu da. Ker eni majo pol tut večjo vrednost. Več ko si obravnavan, več ko si upaš, več ko pluneš policaja v faco, vaav jack ne, kakšno vrednost. Ampak a je ta vrednost tut v njemo noter. Določen procent, minimalni, se bojim, ker to narašča, te patologije, to narcistično, da se potrjujem samo s tem in to je moja edina vrednost, torej s kaznivimi dejanji, al pa z nekimi deviantnimi vedenji, to je tisto kar mene opredeljuje. In ta procent se veča. Včasih je blo tak, da je to naredo, globoko v sebi ga je blo pa sram, težko mu je blo doma povedat. Zdaj mam pa

M: Zdej gremo pa čist v drugo smer. Oni so nekak, njim je vseeno, ne vidijo

S: ja, ker ni posledic. Posledic tega ravnanja ni ne, tut domov, družine so tako odsotne, odtujene druge od drugih. Še tolik let nazaj, te je blo strah prit domov, ne zagovarjam, takrat je blo velik nasilja, tega ne zagovarjam, ampak je bla neka avtoriteta. Ampak ko si kaj povedo staršem, si vedo, da bo neka reakcija nazaj, v smislu nekega učenja, lej tega mi ne delaj več, veš da nočem met policije na vratih. Nek špego je bil doma nastavljen. Zdej? Aha okej bomo odvetnika poklicali, aha to so tvoje pravice, bomo te zaščitli. Ni posluga in ni reakcije zato tut ker so starši neopremljeni, jih je strah določenih. Se ne znajdejo v situaciji, ko njihov mladostnik naredi neko kaznivo dejanje, nimajo tega v sebi, da prevzamejo odgovornost odraslega starša in rekla res to ni bilo vredno, policija je naredla svoje delo, prevzel boš odgovornost, stali ti bomo ob strani, ampak ti boš mogo na sodišče in povedal kaj si naredo. Zej pa so starši zelo neopremljeni,

zlo so zaščitniški in je takšen absurd. Do 10, 11 leta zelo zaščitniško delujejo, v smislu moj sonček

M: Ja on nikoli ne bo nič narobe naredo, on je sonček

S: Točno tako. In potem mam tako absurd, ko pride 13 letnik, ko misli da lahko vse nardi. Pol pa več starš več ne ve, pol pa starš več ne zna, je zgrožen, to ni njihov otrok. Normalno je, da 15 letnik, v mejah normale, išče svoj prostor, da mu je prioriteta kolega. Starši pa, mormo vedno držat zadi eno ograjo, stabilnost, pa mu rečt tuki sem. Je blo tak, da si se mogo opravičit, ko je blo karkol ne, prepoznavat ene stvari, da niso ble vredno na podlagi tvojih vedenj, sem jaz potem in to je tisto. Jaz kot odrasla sem mu dala možnost učenja in vpogleda in uvida, zej mam pa problem ker mam vrstnik vrstnika, ker starš je ostal nekje nima tak močne vloge in je tak zelo vlki izziv, sploh za nas, bom rekla, ko smo že tolko in tolko let ker je tolko enih sprememb v dinamiki, odnosni doma ne in med mladoletniki mi smo recimo štartal študij, ko je blo popularno ulično delo, zdej pa mi mormo mlade vlečt ven ker mam drug tip mislim, je pa digitalna zasvojenost, digitalizacija je ne, je zlo močna, ki je ključna seveda, razvoj gre v to smer, jaz ga podpiram okej, ampak kaj je zravn prineslo. Nam je spraznalo ulice, mi teh metod ne mormo več uporabit. Kr naenkrat smo pršli, da razvijamo neko novo metodo dela z mladoletniki. Zato morem jaz kot strokovnjak bit zelo zelo zelo aktivna v smislu tudi razvijanja mojih pristopov, mojih prepričanj. Če bi jaz ostala pri tistem, da more mulc zuna špilat fuzbal, mulci se ne povezujejo na tak način.

M: Ja težje je mlade dosečt, ker so vsi na telefonih, ko so bli na ulicah, si lahk pristopo do njih. Zdej pa a jih bomo iskali na socialnih omrežjih

S: ja in odtujenost v družini. Mi mormo vedit, kak je ta odtujenost nastala v družini, mi mormo vedet da je velik prikrite revščine, da je ogromno staršev, ki so redno zaposleni, ki se trudijo za obstoj, majo dodatne službe, mi smo postal Amerika že zdavni, za obstoj. In je tut ta družbena klima, družben razvoj, vse te posebnosti more mene kot strokovnega dalvca na csdju vedno vedno zanimat in vedno bit del tega, da spremljam politično dogajanje, družbeno dogajanje, razvoj sam, pa ne da sem prikloplena na dnevnik, sploh ne, ker me razžalosti, bol v smislu tega, da spremljam tako, da kje kaj preberem novice, glasba, šport, men so to ključni. Meni je izredno ključno, da jaz vem, da vem, da ni Parni Valjak aktualen tak, ampak da je zdej balkan, včas je blo še pet let nazaj je bla korejski pop, popularn med mladimi in js sm mogla takrat poznat in jaz sem šla takrat preverjat, kakšni so to bendi kakšna je to muzika. Tut ko z mulcem nardim načrt, morem rečt, da besedo mulc uporabljam kot ljubkovalni izraz. In jaz ko pride sem, ko že

najdema, da delama intenzivno, jaz absolutno dam youtube gor in pol mi more on pokazat, koga ti poslušaj. Recimo Albanci, jaz ne poznam albanskega popa repa, karkoli, dej mi povej, kdo je zej najbolj popularen. Če prideš dans v Kosovo, kera je hit top pesem, dej mi povej. En na primer konkretno. En Albanc, on je bil obsojen, je mel vzgojni ukrep nadzorstva zaradi poskusa posilstva. Torej gre za resno kaznivo dejanje, ki sem ga jaz vzela tako. Nisem hotela da on hodi samo k men, samo zato da hodi, ampak moj cilj je bil, da on bo v našem okolju rasel, mel družino, mogoče meu svojo hčerko. Gledala sem dolgoročno, kratkoročno, kaj hočem jaz doseči s svojim delom in mu dat možnost. In on je enkrat na mesec prihajal k men, za vsako kulturo je mogo naret plakat oziroma predstavitev, kosovske oziroma albanske kulture, najprej kulinarika, potem državni simboli, državni prazniki, torej vse ne, tko, znamenitosti turistične, glasba, popularni športniki, to je on vse men naredo in vsak mesec prineso tisto in on je meni res prineso. In jaz sem poslušala, ko mi je predstavljal kulturo. In pol je mogo naret za Slovenijo. Torej to smo meli v individualnem načrtu. Torej pol je mogo nardit plakate glede slovenske kulture, kulinarika, običaji, prazniki. Pa jih je primerjal z albanskimi, a so na isti datum, kje so razlike, vera, vse je mogo on nardit. Pol sma midva dala to skupi. In potem sma šla na odnos moški ženska, ker midva sma v vseh teh, ko sma se midva družla, ko je on raziskoval Slovenijo, slovensko glasbo, prej nikdar ni Avsenikov slišal, valda ne. In sma šla čez to in tuki sma midva razvijala odnos. To je bla moja prva stvar za razvijanje odnos. Moški ženska v albanski kulturi al pa v slovenski kulturi, on more začutit razliko. Kako ga bom jaz do tega pripravla, mu dala možnost tega učenja, če midva prej ne boma razvila neki drugega odnosa. In potem sma šla na to, moški ženski, on je meu dve sestri, torej kaj pomeni če bi js živela na Kosovem, kaj pomeni če bi živela tuki. Vpraši doma, vpraš očeta, vpraš mamo, ti raziskuj doma, raziskuj svet. Zakaj je sploh to kaznivo dejanje pri nas, dol je to samoumevno, mislim seveda je kaznivo, po kazenskem zakoniku ampak v njihovem prostoru, kjer pa on živi, ma ženska zelo podrejen položaj in jaz sem želela z najinim delom, da bo prepoznal to enakopravnost, da ko bo on meu partnerko, ne bo samoumevn spolni odnos. In ko bo on meu hčerko, a bo dovolil, da jo bo en posiljeval, ko bo stara 12, 13 let. A bo to njemo sporno ne. Te sn hotla mu drobtinice, da bo začel drugače razmišljat. Jaz ne vem kam ga bo življenje odpelalo in kam ga je, vem samo da je uspešno zaključil šolanje, da se je zaposlil kot gradbinc. Je hitro napredoval, ker je dobro znal slovensko in na gradbišču je to ključno. Nikol več nish dobila kaznivga dejanja, da bi on ponavljal kazniva dejanja, prej je meu neke tatvine. Pol jih ni več meu. Hočem rečt, jz sm mu dala zaseuke, kot mladostniku, mladoletniku, da kljub temu kaznivemu dejanju, ki je blo hudo sma midva mogla najprej nardit odnos, pol pa na prepoznavi, da je to res hudo kaznivo dejanje, da je nedopustno in na tak način prepoznavat njegovo vlogo, vlogo moškega. Recimo to je en

primer, da tut te etične dileme, ki jih maš, pri nas je ogromno Albancev. Bom rekla v zadnjih 10, 15 letih res se jih je razširilo, tut gradbeništvo in tak so vse družine sem prihajale in je velik trenj, velik nepoznanosti, predsodkov se je razvilo, tak da je težko tudi za te, ki pridejo. Ampak je res, ta Albanska skupina, oni so geotizirani, je zelo zaprto, ne sprejemajo drugih.

M: Ja ta primer ki si ga zej opisovala, se mi zdi tak odlično speljano, da se najprej, okej, to je tvoja kultura iz katere prihajaš, dej povej mi jo, da se jz spoznam z njo, da on dobi občutek, da se zanimaš za njega, da hočeš mal vedet, da pol tut primerja prostor v katerem živi in da pride sam do tega spoznanja, da mu ne mi pametujemo.

S: ja in on je mogo vložt trud in je mogo bit odgovorn bit do te naloge. Če hočem jaz z mladoletnikom delat na prepoznavnaju odgovornosti, ne morem jaz moralizirat. Moraliziranje je najslabše. Ker tut v preventivi, delavnice za mladostnike, kaj jaz največ uporablam? Glasbo. Js vse delam preko glasbe, al pa preko športa, al pa preko izraznih stvari, ker z besedam je res mikroprocent, ki so zelo dobri, zelo vešči, velik berejo, mladostniki v smislu, da bo moje predavanje razumel in ga vcepo in ga prepoznavo in ga bo vložo v sebe in bo reko aha, mogoče bom pa res jutr tko drgač delo. Je procent, ampak zelo minimalen. Ampak če delam z večino, se moram jaz s svojim delom se njim približam. Ni samo tak, da jaz delam, morem se mu približat. Ključno je, da se mu približam, da mu dam sporočilo, da mi je mar in pol pa še vse tisto naprej.

M: Glasba je tut tak vlek del pri mladostnikih definitivno, tut vsepovsod in se tut res povezujejo preko glasbe tut, tak da to je definitivno eno odlično orodje.

S: Absolutno, nujno, glasba je jezik, ki te zbliža z mladostnikom. Izrazno recimo kake likovne. Mela sem eno, ki ni govorila nič. Sem pa vidla njene slike, pač pršla je k men, ni govorila. Pa sma ble tiho. Pa sem se s šolo povezala, pa so mi rekli, ona je res, pač ona je res res res res vav slikala s svinčnikom ne. In pal sn rekla, lej jaz mam stene tak prazne tuki, jaz ne znam risat, sem slišala da si ful dobra v tem. Dej si ti nared sama seb to pisarno bolj prijetno, ker boš itak mogla k meni hodit, ni ti druge. Pač js sn edina, ki izvaja vzgojne ukrepe. Sem bla njena svetovalka, ne more izbirat, ampak da bi blo nje bol prijetno, lej tuki maš cajt. Men je ključno da si pršla, da te prepoznam, da te spoznam, a je to neki v čem si močna. Sem slišala da si. In pol je risala. Ampak jaz nisl silila v njo. In to je blo par obiskov, nisl silila nič. Men ni blo pomembno, ampak to je ta dragocenost, bom rekla tut tega dejstva, da jaz res rada delam. Ne delam šablonsko, ker nobena oseba ne paše v nobeno šablono, ker je vsak svoj. To je pa ključno, da izhajam iz tega.

M: Ja da iščeš načine, kak se povezat z njimi, da najdeš tut neke močne točke in prek tega da se pol povežeš.

S: Tako, ker z mladoletniki je to ključno. Moreš moreš moreš iskat tisto v čemer je res res dober. V čem je res, al pa da še sam ne ve, da je dober. Un Albanc je bil pol tko vesel. Je reko, jaz sploh nisn vedo, jaz sn prvo mislo, pol ko sma evalvacije delala po dveh letih, ni si mislo, da bo kdaj tolko o Sloveniji zvedo, pa on v šoli nikdar ni meu rad teh nalog domačih. Pa sn ga vprašala, kak ga je pa pritegnalo, da je pa moje naloge delo, pa reče, ja pa tebe je vse zanimalo. Ker mene mladostniki zanimajo, ni mi vseen. In js čem svoje delo dobro nardit, zato ker sem na tem delovnem mestu. In to je to odgovornost do dela, do nadrejenih, do nalog, ki so ti dodeljene. Ker sn rekla, veš jaz ne sedim tuki, sam zato da šlačo dobim, jaz hočem dobro delat, sem odgovorna do svojga dela. Jaz morem sodišču prikazat, da sma midva neki delala. Čeprav sodišču jaz ne razlagam tehnik pa metod pa ne vem kaj, jaz pač povem a je redno pršo a ni redno pršo, močne stvari pa take stvari. Sodišče rabi sam ta podatek, a se je odzivo al se ni.

M: Vi ste tak lep primer dobre prakse, da sem tak vesela, da mama midve zej ta intervju, ker pač amazing, da najdeš, iščeš druge načine, da ne greš po nekem kopitu, po nekem kar bi kao moglo bit, ampak iščeš novo pot in druge načine in jih res pripraviš do tega da sodelujejo.

S: Ja sej zakonski okvir mam, mam javni katalog javnih pooblastil, tega se mi mormo držat. To je naš okvir dela, zakoni in pravilniki, smo v javni službi, država nam nalaga zakone, po katerih mormo delat. In js se morem držat rokov, kar zakon od mene zahteva. Ampak ta dragocenost, ki jo ponavad jaz kot strokovni delavec razvijam ob vsakem mladoletniku, ko se pri vsakem naučim neki več. To pol men osebno kot strokovnemo delavco da smisel mojega dela, da še zmer rada pridem v službo. Čeprav so težki primeri, ni lahko bit star 16 al pa 17 let, ko je vse nepredvidljivo, ne veš iz dans na jut, sploh če si pa še malo drugačn, sploh še si Rom al pa Albanc, si malo drugačen.

M: Ja je še dodatna stigma potem

S: ja pa pol da mu še jaz moraliziram, kaj si to naredo spet, peta tatvina. Ja sej se z Romi pogovarjamo tut o tem, ampak mene Rom drugače zanima. Tuki mam pa pri Romih je ključno, da majo zelo zelo osiromašen besedni zaklad. In mi mormo pristopit vedno k njim na način, da preverim sploh, kok on mene sploh razume. Kaj za njega pomeni, ko mu rečem, aha tole je pa blo vabilo izdano, zaradi tega, ker ti je sodišče izreklo v kazenskem postopku, da imaš vzgojni ukrep nadzorstvo organa socialnega varstva. Mater on ma narejenih 6 razredov, s tem da je preskakoval iz razreda v razred, sam zato da je naredo tistih 9 let šolanja. Je na stopnji

razumevanja 7letnika, star mi je 16 let. Oni majo tok enga znanja kar se tiče recimo cene železa, cene bakra. Oni ne kradejo takrat ko je nizka, oni majo tako izdelan sistem in zej jas bom njemo s temi vlkimi besedami pristopla. Pa izgubila ga bom že v štarti. Ampak jaz to morem vedit. Vsak ki mi pride na ta stol pred menoj, ni samo zavojček, on je moj mladoletnik, mene more on zanimat vedno znova in znova. In tut pri Romih jaz rečem, je drug način, druge metode in tam pa morem js iz njihovega lokalnega okolja izhajati, oni majo svoje muzičarje in to je treba vedit, poznat specifike. Vedno vedno bit radovedn za njega samsga.

M: Se vidi iz tega, kar govoriš, da delaš s srcem, da hočeš res pomagat, da se boš vključla, da boš probala razumet. Prav tako veselje je zdej vse poslušat.

S: Ja in tebi tut polagam. Ti si v štartu. Zelo zahtevno delo je na CSDju. Sama mam izkušnjo izgorelosti. Sama mam izkušnjo dolgotrajne bolniške. Sama mam izkušnjo izguba smisla mojega dela. Zato sem eno leto prekinla delo na CSDju in sem šla v dom za stare, nadomeščat porodniško. Za eno leto sem šla izven sociale ampak še vedno sociala z čisto drugo populacijo. Ampak smisel, zakaj sem jaz socialna delavka, sem ga pa tam dobila, kjer sej pa čas ustavo, so druge vrednote, vidiš, čejmu je treba bit hvaležen vsak klinčev dan. In zdej spete delam na istem področju z mladoletniki, z Romi ampak jaz to znanje vnašam sem. Gledam iz enga družga koncepta ne, da življenje res gre hitro, lahko je bogato lahko je kruto pa še kr živiš tam pri 93, pa še vedno najdeš smisel. In še vedno to vnašam vse. Kako zaščitit sebe, kako ne pregoriš, tko da ti res polagam, ko boš iskala pripravnštvo, da boš mela res široko pripravnštvo, da boš lahko potipala več področij, pa si rekla okej, mogoče sem pa tuki, ker jaz res od štarta delam z mladoletniki, štartala sm v kriznem centru ko se je odprl 2005 in jaz že od skos delam z mladimi. Tko da jaz sem se tuki neki recimo našla in ta vmesna pavza, da sem za eno leto šla delat v dom za stare in se vrnala nazaj na csd je bla ključna, da jaz nism šla čist ven iz sociale ker sem ugotovila, da sem res rada socialna delavka. Tak da tuki se zavaruj, glej na sebe, da vidiš da se včasih res ne da, da so včasih systemske ovire tako močne, da tut če pišeš in si proaktivn je včasih sistem naret tak, da te včasih totalno sesuje. Ta systemska nemoč. Količina dela pa systemska nemoč sta pa dve stvari, ko pa res znajo prpelat vsaj mene, do te točke, da sn ja, rabla umik, pol pa spet nazaj.

M: ja sej je ful pomembno se mi zdi, lahk so ful težki primeri, in je potrebno poskrbet v prvi vrsti zase, ne smemo zapostavlat našega psihičnega zdravja.

S: točno tko, skos se je treba preverjat. Ko gre v neko nihanje, ko začneš drset, tak jaz temo rečem, bit skos čutn do sebe, stranka je tuki, js opravljam svoje delo strokovno, ampak on ni

moj svet. Jaz nisn sam strokovna delavka, jaz sn še žena, mama, sestra, vnukinja, sem watever. Jaz mam tolko drugih vlog, ki so tako ključne, ki so tako ključne in bistvene, jaz sem ženska in bom poskrbela, da je moje življenje polno, bom poskrbela za sebe. Se bom čutla, se bom našla tako v delo tako v zasebnem življenju. In ko začneš drset, se morš res začutit, kje je tisti manjko, od kod zdej to prihaja, kje je tista praznina, kaj morem dopolnit, res res res bit čutn do sebe. Ker nobena stranka, js sn jih že velik dala čez, noben mi ni pršo, ko sn bla na dolgotrajni bolniški, pa poskrbela za moje otroke. Bit čutn do sebe, prepoznat mejo, tut mladoletniki znajo bit zelo agresivni, postavt mejo, bit odločn. Recimo mene poznajo Romi, jaz nikol se nism od njih obrnala stran, tut če grem z otrocmi v trgovino, sem jih vedno pozdravla, predstavlja sm otroke, nism se čutla nikol ogroženo, da bi me blo strah. Vedno spoštovanje do njih, tudi ko sem v privat času. Ampak moj čas je moj čas, in jaz takrat a jim bom sam pomahala, al bom povedala še tri stavke. Ne bom dovolila, da vdirajo v moj prostor. Enkrat so mi prišli na dvorišče. Sem rekla, kaj ti tu delaš, jaz sem doma, jaz te nism povabla. Jaz tebi vedno povem, da pridem. Pa rečejo, ja sem pršo sem pogledat. Ja lej, pridi k meni v pisarno, moje dvorišče je moje dvorišče.

M: Ja zasebno življenje je še vedno zasebno življenje.

S: ja ja. Zato rečem, vsem vam, ki ste res na začetku, dejte pozornost tut na to, da poskrbite za sebe in da se čutite, da ste skos sami s seboj, pa delat kake bedarije, velik smeha, velik zabave, velik trdnega dela. ko je nek zaključek, si rečeš mater sem bla dobra. Si rečeš marija zej si pa lahk privoščim. Tut jaz recimo mojim otrokom, ko so bli v osnovni, nikol nism kupovala nekih daril, ker je bil uspešen v osnovni šoli. Ampak so pa že iz prvega razreda, lej, če se jaz nagradim kot odrasla ženska, ko sem nardila neki, pa sm si masažo privoščla, al pa dober šal, al pa dober nakit. In sm js pol njih učila. Lej uspešno si zaključo prvi razred, ti si hodo v prvi razred, ti si bil v razredo, ti si bil pri učiteljici, ti si pisal test in si se za to potrudu. Se lahko nagradiš, si vzameš iz žepnine denar in to si lahko sam izbereš in si kupiš neki in si rečeš, evo to sem pa sebe nagradil, ker se moreš vedno prepoznat tisti trud, ki si ga ti naredil. Pol tut onadva meni rečeta, mami si si privošla kaj, rečem ja jaz sem zdaj z vami, to je to, al pa gremo na kak izlet v neznano al tko, vglavnem nagrajevat se za svoje dosežke, priznat si svoj uspeh in se ustavt v tistem za trenutek in uživat. To je to, priznanje do uspeha. Isto ko boš nardila strokovni izpit, ko boš nardila magistrsko, ko boš prvi delovni dan oddelala, ustav se in ga vpijaj, vpijaj tvoj uspeh, ker je tvoj. Matr da ni noben drug sedo tam in pisal tvojo magistrsko, ti se zdaj z menoj pogovarjaš. Ker pride tut pr meni recimo, da mam kak dan ko mi ni do stika z ljudmi. Pa povem šefici, lej jaz dans ne morem it na teren.

M: Ja je treba se poslušati in videti neke meje, da ne greš pol neki na silo, ker pol ne bo ista kakovost dela.

S: Ja nisi pristen pol, ker nisi pristen do sebe. Ker vse ko prej bo nek trigger vseko ven, butno in te bo sesu. Joj je ura že 10, sem malo zajadrala. Povej mi kaj je naslednje vprašanje.

M: No zdej najprej ful hvala za to, so bli ful dobri nasveti, vedno pač paziti na sebe je ključna stvar. Naslednje vprašanje je v bistvu, maš ful izkušenj z mladostniki, kake etične dileme prepoznaváš, ko delaš al z mladostniki in z njihovimi starši.

S: Kaj bi ble te etične dileme lahko?

M: en primer, ko sm ga že dobla je to no, da mladostnik pač neki pove ker ti zaupa, ti maš pa neko odgovornost, še vedno maš zakonodajo za sabo in morš to povet naprej, ampak ti je pa mladostnik, sej ve, ampak je mislo, da to ti bo povedo, pa ti ne boš povedla naprej, ti pa morš, pa veš da bo lahko to ogrozilo odnos.

S: Zdej js rečem, da bi js kaj tašnga, js mu vedno pojasnim, nimam izkušnje. Mogoče da sem kdaj v začetku mela velik tega, recimo mela sem izkušnjo, ko sem v kriznem delala, mi je deklica zaupala, da jo je mama spolno zlorabila in bla je pr nas in je blo treba dat prijavo, deklica je bla stara 9 let. In ni želela, da se da prijavo, to je men povedala men med pripravo na spanje. Jaz sem bla takrat še čist zelena, začetnica čist in sm čist impulzivno, da sn jo objela, zahvalila da mi je zaupala to, da jo bomo zaščitli kok se da, da to ni njen sram in krivda. In še vedno deklica, da noče mami izgubiti, sej vedno bo tvoja mama ampak more odgovarjat, to se ne sme zgoditi ne tebi, ne komo drugemu. Takrat sem spelala tako, kar mislim da je prav, da sn dala prijavo in tut deklici povedala. Na odnosni ravni, ja ni mi več zaupala, ampak js sm vedla da sn nardila prav. Nisn še naletela da bi mi mulc moj, ker kazenski, povedo kaj, da jas ne bi smela povedat naprej, jaz mu tut povem, tut predstavim poročilo, povem, kaj vse bom vnesla za sodišče, tak da meni je ključno, da on meni hodi in da ustvarjama odnos. Saj mi tut povejo take stvari kake, ampak mu tut povem v štartu, da določene stvari, ko boma tekom sodelovanja, da bom mogla še kaki drugi inštituciji kaj poslat. Nimama midva terapijo, mdve mama svetovanje v sklopu vzgojnega ukrepa. Ampak js si jemlem pa to drugač, mislim, da bi neki etične take dileme mela. Prevzet odgovornost če je sum kaznivega dejanja, ti si na tem delovnem mestu, ti morš dat prijavo, če je potrebno.

M: in vedno vedet, da ja je blo neko kaznivo dejanje, še vedno je pred nami otrok. To je otrok, ki se razvija

S: tako, tako in jaz sem dolžna in odgovorna, ne sam zato ker sem na tem stolu, ampak zato ker sm odrasla, jaz morem zaščitit to osebo.

M: kdorkoli rabi zaščito, rabi pomoč, mi mormo pomagat, zato smo se mi izobraževali, zato smo mi tam.

S: tako ja, tako. Ne vem če sn ti zej odgovorila.

M: ja tut če ni etičnih dilem, je tut odgovor. Se mi zdi da zdej ko ti že tolk časa delaš, jih ne prepoznaš več. Jaz na primer, ko sem tut za diplomsko delo pisala o etičnih dilemah, jaz sem jih vidla vsepovsod. Na primer, ko si rekla da si delala s starostniki sem mela en primer, da je bil gospod, ki je meu Alzheimerjevo bolezen, pa je bil vsa leta vegan, pol je pa kr naenkrat vido, da ma vedno drugo kosilo in je zahteval meso. Zdej kaj, a mu bomo dali meso, da se umiri, al bomo gledali njegove vrednote. Ker tut pri Alzheimerjevi bolezni ma človek trenutke, ko se zaveda, da se bo zavedal, da smo mu dali meso. Zdej a se bomo šli mi kregat s tem gospodom. Kako se sploh pogovorit z njim, kako ga spomnit na to.

S: Ja to so vedno dileme take, recimo, ko maš odraslo osebo brez mladoletnik otrok in se odloči živet pod mostom. In javnost kliče, tam je en gospod, siromak, brezdomc. To je njegova odločitev življenja, če ni nevaren za sebe, za druge, kdo sem jaz da sodim. Če je nevarn za sebe, bo zdravstvo reagiralo, ker ga morjo zaščitit. Kdo sem jaz, da bi mu njemo nosla deke, nosla hrano, če on odklanja. To je njegova odločitev, ki jo je treba spoštovat.

M: a pa ste bli kdaj, ko sodelujete z mladostnikom, a ste bli kdaj, pač vi ste misli, da je neki za njega okej, ampak ne morte zaradi nekih zakonodajnih okvirov? da to kar pravi zakonodaja, se vam ne zdi najboljš?

S: morem pa še vedno spelat ne. Recimo to je, namestitev v vzgojni zavod. Recimo, jaz vem, da za mladostnika bi blo najbolj da ostane doma, pa se dela z družino, pa se aktivno vključuje v družino, pa se aktivira storitev pomoč družini na dom, ker mladoletnik, ki je v vzgojnem zavodu, se bo priučil še dodatnih škodljivih ravnanj. Ker zdej ne vem, a naj rečem norija. Ne vem, ne vem, zato ker v vzgojne zavode smo včasih vse te s kazenskimi elementi nameščali v Logatec, zdej pa vse skupi, naš pristojni strokovni center je Višnja Gora in js nameščam tudi otroka, ki recimo, ma doma take razmere, recimo sta starša alkoholika, al prihaja do zlorab, ga je treba umaknit. Po zakonodaji ga morem namestit v vzgojni zavod, mladinski dom, ali stanovanjsko skupino. In isto mam mladoletnika, ki mu sodišče izreče vzgojni zavod kot kazenski ukrep, kot vzgojni ukrep po kazenskem zakoniku, isto ga morem namestit v vzgojni

zavod Višnja Gora. In to je moja etična dilema. Zato ker vem, da ta ki je s kaznivimi dejanji, ma že eno tako ozadje. V Logatcu so bili specializirani, tudi zaposleni. Višnja Gora so fantastični ljudje, so strokovnjaki, ampak majo tam koktejl mladostnikov, ki imajo različne potrebe in en ki ma hudo kaznivo dejanje, ker ti da dobiš vzgojni ukrep vzgojni zavod morš met že kr kartoteko, to vzgojni zavod je kot vzgojni ukrep, ki sodi med strožje vzgojne ukrepe in ga sodišče ne izreka kr tko. In vemo, da to je zelo rizičn mladostnik, z zelo specializiranimi vedenji, načini ravnanj. In pol mamu enga tam, 10 letnika, ki je zrasto gor osiromašen gor od vsega, ker sta sraša bla zapita, ker ne vem, neki se je zgodilo, al je bil pa zlorabljen in on pride po družinskem gor in pol se tadvu tam najmeta. In je ta 10 letnik žrtvu sistema. Mi smo ga še dodatno zapostavli. Tu pa so moje etične dileme, ki so zdej še čedalje močnejše, ker se mi zdi to na vseh nivojih sporno, ker prihaja do konfliktov. Zdej se mi pa zdi, da smo tudi v sistemu še dodatno bom rekla, kr zaprli vrata za res konkretno delo in smo Logatec, je del centra za Primorsko, mi pa po kazenskem nameščamo v isti vzgojni zavod ko une siromake po družinskem in nardimo res eno zmešnjavo. Se mi zdi, da to ni blo vredno spelano.

M: Ja vbistvu niste prva socialna delavka, ki je omenila ta center Logatec, da ne morjo več nameščat otrok tja in da je bil dober.

S: Ja in zdaj je še več begov iz vzgojnega zavoda. In potem pride tudi samopoškodovanje in samomorilnost. Spregledani so, preslišani so, ne zmorejjo več, kontra sami sebi, v kar verjamejo, načela. Pridejo v stik z nečim, kar je čist drugo. Saj osvobajajoče za trenutek, da gremo stran od sistema, ampka odzad tega moralnega kompasa, ko je tako zapacan ne vidi več izhoda ne, ker je sam pri sebi v takem konfliktu notranjem, da enostavno ne zmorej in dostokrat so potem samomori.

M: Ja se mi zdi, da tudi ni več nekih prostorov za mladostnike, za otroke, niso vablivi za te otroke, ker so se tut otroci ful spremenili, skozi vzgojo pa družbo.

S: tako ja, zato mene more družina zanimat, a se starši zanimajo za otroka, al ma samo vrstnike. Ker otrok, mladostnik še vedno rabi odraslo osebo, tak ko sma prej govorile.

M: to je ko da vodi slep slepega.

S: evo, točno to, točno to. Jaz sem tu v avtošoli, jaz bom samo zravnu, ker kot odrasla oseba lahko vidim, da če ne bo zabremzo na stop znako, se lahko zgodi neki hudga. In jaz lahko predvidim in lahko jaz opomnim, ne bom jaz namesto njega stopla na bremzo, vrstnik bo reko sam dej špuuuro. Mamu vse sorte, ampak jz kot odrasla vem, kaj pomeni stop znak na križišču,

jaz ti lahko povem, ker sem dala že tolk pa tolk čez. In zej pri tem mladostniku rečem, da ga bo nekdo razumel, da bo meu neko priložnost, more met nasproti odraslega, ki mu je mar. Evo zdaj pa jaz moram letet dalje. Upam da sem ti odgovorila no, da boš mela.

M: Ja, vreau ste odgovarjali, res še enkrat hvala vam da ste si vzeli čas, morem priznat, da sem res uživala zaj v najinem pogovoru, si tak zavzeto govorila, no se res vidi da delaš s srcem.

S: joj hvala ti, tebi želim veliko uspeha zdaj pri magistrski nalogi in tudi potem ko boš delala.

M: Najlepša hvala.

S: Evo lepo se mej lep vikend ti želim, pa adijo.

M: Enako tudi tebi, uživaj, adijo.

16.14 Center za socialno delo Primorsko – Notranjska

S: Center prosim

M: Živjo, Mihaela pri telefonu, midve sma za danes dogovorjeni za intervju.

S: Ja, ste me poklicali točno ob uri zdravo.

M: Ja, sem rada točna in vem, da imate veliko dela.

S: Saj danes je neuraden dan, tako da je lažje opraviti zadeve, ko ne sprejemamo strank.

M: Torej, tako kot sva se dogovarjali že v mejlih, intervju je anonimen, napisano bo sam iz katere regije prihajate.

S: Dobro.

M: Mate še kakšno dodatno vprašanje glede intervjuja ali kar začnema?

S: Lahko kar začneva, nimam dodatnih vprašanj.

M: Okej, moje prvo vprašanje je, če mi lahko opišete področje dela z mladostniki v kazenskem postopku, kako vi sodelujete z mladostniki in tako naprej?

S: Ja, jaz delam na področju mladostnikov v kazenskem postopku. Dobimo zaprosilo s strani sodišča, da je nek dotičen mladostnik v postopku, da je naredil kaznivo dejanje in da želijo poročilo. Tako nas sodišče povabi v proces obravnave mladostnika. Tukaj se vključim jaz, ker sem iz tega področja, mladostnikov v kazenskem postopku in nato spišem vabilo in ga pošljem staršem in mladostniku.

M: Pa se odzovejo?

S: Ja, to lahko rečem, da nisem mela še primera, kjer ne bi želeli priti. Sta pa dve reakciji staršev. Ali razumejo, da je njihov otrok naredil kaznivo dejanje in da po zakonu, bo mladostnik dobil neko kazen, primerno njegovemu kaznivemu dejanju ali pa druga reakcija, da njihov otrok tega ni storil, da on je bil samo zraven in so ostali fantje to storili in zakaj morajo sedaj še oni hoditi na center.

M: Je težje sodelovati potem z mladostniki, če imajo že starši tak preveč zaščitniški odnos oziroma ne želijo verjeti, da je njihov otrok storil kaznivo dejanje?

S: Ne bi rekla da je težje, je drugače. Starši seveda imajo vpliv na mladostnika, kako on dojema svet, ali se mu je sedaj zgodila krivica ali ne. Sama staršem povem, da mladostnika obravnava sodišče, jaz tukaj zraven samo sodelujem, ne morem prekiniti postopka, ker to ni v mojih rokah, da pa sodelujem s sodiščem in pišem tudi poročila.

M: Pa to zaleže pri starših?

S: Se malo zmrdujejo še vedno, jim ne paše samo jaz jim povem, kak je situacija in da to je to. Meni je glavno v prvi vrsti, da jaz z mladostnikom sodelujem, ne tolk s starši. Potem ko sem vabljen tudi kdaj na obravnavo sodišča se srečamo in ne čutim, da bi bla kaka zamera, da bi se grdo gledali s starši. Ker konc koncev jaz nimam nič tu zravn se ne jaz odločam, kaj bo sodišče naredlo.

M: Pa potem ko otrok, mladostnik no dobi vzgojni ukrep so spet vabljeni starši zravn?

S: Ja, da starše bolj podrobno seznanim, kako bo potekal vzgojni ukrep če ima na primr družbeno koristno delo al pa nadzorstvo, obiskovanje svetovalnice, pa tak, poznate že te vzgojne ukrepe?

M: Ja sn si pogledala katalog javnih pooblastil pa tudi iz drugih intervjujev so mi že socialne delavke opisale vzgojne ukrepe. Kaj pa bi vi rekli, kje prepoznate največji izziv pri delu na tem področju?

S: hmm, mogoče starši, če sma že začele malo o tem govorit.

M: Da nočejo priznat, da je otrok naredo kaznivo dejanje al to da jim ne paše hodit na center?

S: V smislu, da starši nočejo prepoznat svoje vloge, s katero so vplivali na mladostnikovo vedenje. Mislijo, da so sami naredl vse prav, lahk so se trudli po najboljših močeh, ampak včasih

tud to ni dovolj in lahko s kakšnim ravnanjem škodujejo svojemu otroku. In ko imamo na centru pogovore z mladostnikom ali s starši, ti večkrat ne želijo videti, da so oni kaj storili narobe, da njihovi vzgojni ukrepi niso bili vsakič najbolj primerni.

M: Pa mate za starše tud kake delavnice?

S: So tud delavnice s starši, ki se jih lahko udeležijo, niso obvezne, tak da večina gre na nekaj predavanj in nehajo hodit. Jim je težko, kot tisti rek »navada je železna srajca«. Lahko so bli sami tak vzgojeni in ne poznajo drugega načina, kako bi lahko vzgajali svoje otroke in jih potem isto, kot so bili vzgojeni oni.

M: Ne razumejo, da se je potrebno otroku prilagodit.

S: Točno to in tu nastane problem da starši ne vijo svojih napak, ki so jih naredli pri vzgoji in so pri vzgoji nemočni. Že ko je bil tt mladostnik mali, ko je bil otrok, mu na primer niso postavljali pravih mej, so mu popuščali in otrok se navadi tega. Da ni mej, da on lahko nardi kar hoče, pa ne bo resnih posledic. In pol ta otrok zraste v mladostnika, več zna, več si upa in pol pride do takih situacij, da jih mi potem obravnavamo na centro.

M: S kakšnimi etičnimi dilemami bi pa vi rekli, da se največkrat soočate pri vašem delu?

S: Etične dileme? Hmm, saj ne vem, če se kakšne spomnim. To z mladostniki al kako?

M: Mladostniki, starši ko sma se zde pogovarjali, druge institucije, vsi s kerimi sodelujete vbistvu se lahko kje pojavi etična dilema.

S: Mladostniki ne bi rekla, da bi mela kdaj kako dilemo, pri starših mogoče, ravno to kar sma se pogovarjal zdaj, da ne vidijo svoje vloge, ampak z njimi jaz ne sodelujem kaj preveč. Mogoče to, okej, to bi lahko, to mene večkrat žre če se tak izrazim. Ko pride k nam mladostnik s kaznivim dejanjem, mi sodelujemo z njim tekom obravnave na sodišču, tudi potem ko dobi vzgojni ukrep in vidiš pri mladostniku spremembe, so mu začeli možgani delat drugače, bolj razume svoje ravnanje in da ni bilo prav in se začne bol učit, redno hodi v šolo, neha kadit na primer in maš takga mladostnika, ki pa se vsakodnevno al pa za vikende, če je v vzgojnem centru, vrača nazaj domo, kjer pa so starši, ki delajo spet iste vzorce vedenja, niso najboljši za njihovega otroka. Ko se mladostnik zaveda, da določeno vedenje ni prav, pa so ga starši to naučil. Tukaj mene muči to, da vem, da so bili tut starši krivi za otrokovo vedenje pa kazniva dejanja. In tut ko on naredi svoje, je obravnavan na sodišču, dobi vzgojni ukrep, hodi k nam na srečanja, konča z ukrepom, dela na sebi, spremeni vedenje, starši pa nič. Oni ostanejo isti. Mogoče to no, da me muči, da sem vesela za mladostnika, za vsakega, ki se spremeni, ko vidim

napredek, potem pa vem da v ozadju še živijo s svojimi starši, ki pa so bili posredno ali pa neposredno krivi, da se je mladostnik zatekel v kazniva dejanja.

M: Bi vas vprašala, če se kdaj znajdete v precepu med skrbjo za mladostnika, kar vi menite, da je najboljše za njega, pa morate še vedno delovati v skladu z zakonom?

S: Ne bi rekla.

M: Okej.

S: Jaz mam iskren odnos z mladostnikom in vejo kaj so moje dolžnosti, teh se zavedam tut sama in se jih držim.

M: Ja zakone je treba nekak sprejemati in se jih držati, pa če so nam všeč ali pa ne.

S: Tako, pa ni niti tako, da se s katerimi ne bi močno strinjala.

M: Pa ste bili kdaj, ko sodelujete z mladostnikom, da bo kako vaše ravnanje ogrozilo odnos z mladostnikom?

S: Ne, vedno se pogovorim z mladostnikom o najinem sodelovanju, kaj jaz zahtevam od njega, kakšna je moja dolžnost.

M: Torej mate odprt odnos z mladostniki.

S: Absolutno, z mladimi morš bit odprt, morš jih poslušati, kaj ti govorijo, brat med vrsticami, kje majo stisko in če ti njim zaupaš bojo oni tebi.

M: Občutite kdaj kake pritiske, ki izhajajo iz navodil in zakonodaje v zvezi z obravnavo mladostnikov, sami pa mislite, da bi mogli drugače narediti?

S: Ne bi rekla, da čutim kakršni koli pritisk.

M: Kaj pa bi vi za konec svetovali socialni delavki, ko začne svojo poklicno pot, kako naj ohrani svojo poklicno integriteto?

S: Amm definitivno supervizija, zelo pomembna, da se lahko obrneš na nekoga, na starejše sodelavke, ko delajo tukaj že več let. Ko ne vemo, kako naprej, da se zanesemo na svoj kolektiv, je pomembno, da je dober kolektiv, da se vsi med seboj razumejo in pomagajo.

M: Odličen nasvet in odličen pogovor, najlepša hvala, da ste si vzeli čas zame in odgovorili na moja vprašanja.

S: seveda, ni problema, z veseljem sem sodelovala in bom tudi z veseljem prebrala magistrsko.

M: Bo upajmo da objavljena na repozitoriju, lahko vam pa jo tudi pošljem. Še enkrat, hvala vam želim vam en lep dan.

S: Hvala, tudi vam, lepo se mejte.

M: Hvala, nasvidenje.

S: Nasvidenje.

16.15 Center za socialno delo Savinjsko – Saleška

S: Center za socialno delo prosim.

M: Ja živjo, Mihaela pri telefonu, sma se za intervju dogovorili za danes.

S: Ja živjo, živjo.

M: Mate čas, da ga opraviva?

S: Ja, saj danes sva dogovorjeni.

M: Super, najprej bi se samo še enkrat zahvalila, da ste si vzeli čas, intervju je anonimen, napisano bo samo iz katere regije prihajate.

S: Dobro.

M: Kr začneva, al mate še kakšna vprašanja?

S: Ne, lahko kr.

M: Dobro. Prvo vprašanje je čist splošno, bi vas prosila če mi lahko malo opišete področje na katerem delate, torej področje mladostniki v kazenskem postopku.

S: Ja, tako, torej jaz na tem področju sodelujem z mladostniki, tudi s starši kdaj, če je potreba, ki so naredili neko kaznivo dejanje in teče postopek za njih na sodišču.

M: Kdo pa vas kontaktira glede kaznivega dejanja oziroma, da teče postopek?

S: Sodišče nam pošlje, da se je začel postopek in da želijo poročilo o mladostniku in potem se mi vključimo, povabimo mladostnika na center na pogovor, jaz začnem s tem, da jih vprašam, kaj radi počnejo, kako so v šoli, kakšni so odnosi doma, da ga malo spoznam. Pri nas je mogoče specifika, ker mam veliko priseljencev drugih držav in je potem malo drugače.

M: Kako mislite, drugače je sodelovanje z njimi?

S: Ja. Ti mladostniki, težje jih je pripraviti do sodelovanja, ne želijo hoditi k nam sploh, velikokrat ne pridejo, se ne opravičijo. Tudi ko so tukaj, nočejo ravno govoriti, ali pa obratno, da se hvalijo, kaj vse so naredili in potem imaš več dela s policijo in sodiščem, ker moraš prijaviti vsa kazniva dejanja.

M: Pa mladostnikom poveste, če mi ti poveš to in to, moram jaz to prijaviti?

S: Ja povem, tega se zavedajo, izpostavim že na prvem pogovoru, če sploh pridejo, ampak njim je vseeno enim. Potem z gledajo bolj kul v narekovajih v očeh svoje družbe, da zdaj bo dobil pa še večjo kazen.

M: Torej vi vidite, da družba močno vpliva na njihova dejanja?

S: Ja. Oni se najdejo med sabo, če so iz istih držav in držijo skupaj. In potem je kriminal, najpogosteje so droge, da preprodajajo, al pa pretepi in če jih policija dobi, se začne postopek in smo potem tudi mi povabljeni k sodelovanju.

M: Glede na to da so iz drugih držav, pa so se lahko rodili v Sloveniji al pa so pred parimi leti prišli v Slovenijo. Ko pridejo k vam na center, razumejo in govorijo slovensko?

S: Ja, razumevanje je dobro, uporabljajo pa veliko svojih besed, ne želijo uporabljati slovenščine pri pogovorih. Čutijo odpor od okolice, da jih ne sprejema čisto in tako potem oni pokažejo, da jim je vseeno, da jih ne prizadane in da so ponosni na to da so drugačni.

M: Torej, ker se naslednje vprašanje navezuje na izzive no, bi rekli, da je izziv delati s temi mladostniki oziroma je komunikacija z njimi otežena?

S: Ja.

M: Ker veliko izostajajo iz vaših srečanj?

S: Ja, to je velika stvar. Ne moreš ga spoznat, ne moreš mu pomagati, ker on ni tukaj. Težko je potem, ker mu želiš pomagati pa mu ne moreš, ker ne hodi na srečanja, ti ne sporoči, sploh ne veš, a je dobil povabilo ali ne. In potem čakaš in čakaš, a bo prišel, a mogoče zamuja. Pa vmes potem malo delam druge stvari tisti čas, ko bi moral priti, pa še vedno po tiho upam, da bo prišel.

M: Mu želite pomagati tut pri postopku na sodišču pa tut pri njegovem življenju, da bi se izboljšal.

S: Ja, jaz sem si izbrala to delo, ker me veseli delo z mladostniki. Z enimi se mam tako fajn, hitro mine tista ura al pa ura in pol srečanja, ko si vzamem čas za njih. Pa se pogovarjamo. Pa ni vsakič, da govorimo ravno o kaznivih dejanjih, včasih se pogovarjamo tudi, če se jim je kaj zanimivega zgodilo, pa želijo to z mano podelit.

M: Ustvarite varno ozračje za mladostnika.

S: Tako je ja. Mi je pomembno, da imam z mladostnikom tak odnos, da pride sem z veseljem, tut po pisarni mam nalepljene kake slike, pa igre mam, včasih kaj igramo med pogovori, da ni tako monotono, da bi se samo pogovarjali, kot da bi bli pri terapevtu. Se trudim narediti sproščeno in prijetno ozračje, ker vem, da si ne želijo biti tukaj, pa hodijo sem z muko, ampak meni je glavno da pridejo, potem lahko tako kaj spremenimo. S tistimi, ki ne pridejo, pa ga ne moreš spoznati, ne vzpostaviš tega stika z njim in je potem res težje.

M: Si kdaj mislite, da kakšnega mladostnika vabite kak naj rečem, za brezveze? Ko tak vete, da ne bo prišo?

S: Ja, pride tudi kdaj, da si mislim, spet ta fant, pa vem da spet ne bo prišel. Ampak najmanj kaj lahko jaz naredim je to, da ga povabim, da mu pošljem to vabilo, potem je pa to na njem, ali bo prišel al ne. Silit ga ne morem, to ga ne more noben. Če ne želi priti ne bo. Pa pridejo kdaj potem, ko zamudijo par srečanj in jim poskušam dat prostor, da lahko mene bolj spoznajo pa tudi sam center. Takrat mu malo opišem, kaj jaz delam na centru, da mogoče da ga bo to spodbudilo.

M: Da bo bolj vedel kaj lahko pričakuje od centra in od vas, ko hodi na srečanja.

S: Ja, da mu malo orišem naše delo. Pa potem pri enih to vžge, pa ne bom zdaj rekla, da pridejo na vsako srečanje, da se odzovejo na vsako vabilo, ampak pridejo potem tu pa tam. In mi je tut to pomembno, si mislim okej, nekaj sem naredila prav. Prej sploh ni hodo, zdaj pa je bil že na dveh srečanjih. Je mala zmaga, tudi če potem jih spet ni nekaj srečanj, ker je vsaj dal možnost meni, da me spozna, da vidi kdo sem, kaj delam.

M: Pa se vi kdaj pri svojem delu soočate s kakšnimi etičnimi dilemami?

S: Ne vem kako to mislite etične dileme?

M: Etična dilema, ko recimo imamo dve možnosti, ki sta obe nekako neustrezni in še v tem je potem tukaj tudi vaša poklicna integriteta, moralne vrednote.

S: Aha, mislim da ne. Sem kdaj v situaciji, ko nisem čisto prepričana, kaj bi storila, ampak potem to hitro mine. Mam že dolgo let izkušenj dela z mladostniki, tudi se lahko vedno posvetim s sodelavko. So situacije, ko nisem čisto prepričana, kako naj kaj izpeljem, ampak ne bi rekla, da je to etična dilema.

M: Dobro, tudi to, da se z etičnimi dilemami ne srečujete je v redu. Pa se kdaj znajdete v precepu med skrbjo za mladostnika, kaj bi bilo zanj najboljše in tem, da imate zakonodajo, katere se morate držati?

S: Ne. Mislim, ni težava zakon, je bolj tako kot sem omenila prej, da mladostniki ne hodijo. Me bolj stisne zaradi tega, ko vidim, ima ta kazniva dejanja, nekaj se skriva za tem, da jih dela, da se tako obnaša. Ga povabim na pogovor, da ga spoznam, da bi ga lahko spoznala, on mene, bi se počutil dovolj varnega, da bi mi kakšne stvari zaupal. Ampak se potem to ne zgodi, ker mladostnik ne pride. Ali pa hodi preveč neredno, enkrat v treh mesecih, da dobrega odnosa z njim ne morem vzpostaviti.

M: Pa ste bili kdaj v situaciji, ko ste se bali, da bo kakšno vaše ravnanje ogrozilo odnos z mladostnikom?

S: Mogoče kdaj. Kot veste, kot socialna delavka imaš dolžnost, če ti mladostnik zaupa kaznivo dejanje, ali da je samomorilen, ima samomorilne misli, to so zadeve, ki jih moram povedati dalje ali policiji ali staršem in pa še komu drugemu. In sem omenila že prej, včasih se mladostniki radi malo pohvalijo, kaj vse so že naredli in nekaj je, mormo vzeti na rezervo, da kdaj mladostniki kaj napihujejo, ampak še vedno, mladostnik ti pove neko kaznivo dejanje, za katerega sodišče sploh ne ve, ali pa je bil še en dogodek istega kaznivega dejanja zaradi katerega je odprt postopek na sodišču in to morš to povedati. In potem seveda slaba volja, pa jaz sem mislo, da midva sma kul, da vam lahko to povem. Saj ja lahko mi poveš, ampak sem tudi jaz tebi povedla na prvem srečanju, da mam jaz tut dolžnost, da ukrepam če je potrebno. Midva se srečujema, vzpostavljama delovni odnos, pa to potem ne pomeni, da sma midva prijatla.

M: So potem na naslednjih srečanjih bolj zadržani?

S: Ja, malo kuhajo mulo potem name, zakaj sem uničila najin odnos. Ampak jaz takoj ko mi povejo nekaj, kar moram prijaviti, mu jaz tudi povem lej zaj si mi to pa to povedal, jaz morem to povedati naprej. In potem ja je slaba volja.

M: Pa pridete nazaj na prvotni odnos?

S: Ne, ni več čisto isto niso pa preveč zaprti. Mogoče par srečanj, da me malo postrani gledajo, potem pa se že spet začnejo bolj odpirati. Jim moreš dati čas, da sami predelajo tudi, kaj si ti naredo in da pridejo do spoznanja, da tak nimaš ti izbire.

M: Pa čutite kdaj pritiske, ki izhajajo iz zakonodaje? Pa vi sami mislite, da bi mogli narediti drugače?

S: Ne. Mogoče na začetku, ko se še vsega učiš, nisi čisto prepričan kaj je najbolj prav v smislu, a morem zdaj skos gledat zakon, kaj piše, ker člen, potem pa ti to s prakso, z delom pride v sistem in se potem navadiš.

M: Pa še zadnje vprašanje, kaj bi svetovali neizkušeni socialni delavki, kako naj se loti spopadanja z etičnimi dilemami? Kako naj pri tem ohrani svojo poklicno integriteto?

S: Pogovarjati se s starejšimi sodelavkami, njih prositi za pomoč. Tudi supervizija je pomembna. In pa delovanje po zakonu, se izobraževati kolikor je možno.

M: Okej, to je bilo zadnje vprašanje. Najlepša hvala vam za vaš čas in vaše odgovore.

S: Ni problema.

M: Želim vam lep dan.

S: Enako tudi vam.

M: Nasvidenje.

S: Nasvidenje.

16.16 Center za socialno delo Severna Primorska

S: Center prosim.

M: Ja živjo, Mihaela pri telefonu. Midve sva se dogovarjali za intervju.

S: O ja živjo, končno nama je uspelo, saj že danes mam velik stvari, ampak sem rekla, da sma že preveč krat prestavili tak da sem se odločila, da bova kr danes opravile.

M: Ja, zdej nama je pa uspelo, v tretje gre rado. Če želite, bi kr začeli, da vam ne vzamem preveč časa.

S: Ja lahko kr začneva, kej me boste vi spraševali ne?

M: Ja tako, tako. Moje prvo vprašanje je, če mi lahko malo opišete vaše področje dela, torej delo z mladostniki, ki so v kazenskem postopku?

S: jaz mam kazenske zadeve pa tudi vse drugo ne, vrsto obravnav otrok in mladostnikov s težavami v odraščanju, pa predlog za ukrep sodišča, oddaja v zavod po družinskem zakoniku pa mam še preventivni program, tako da več stvari ne.

M: Ja pokrivate kr vlko področje.

S: Tako ja, pa prva socialna pomoč.

M: Aha tudi prvo socialno pomoč mate.

S: Ja, dežuramo po seznamu in sem ogromno, ne vem kolkokrat na vrsti, ker ta pr nas je ogromno teh odhajajo ne in potem novi ko pridejo, nimajo pogojev za opravljanje prve socialne pomoči in nas vedno manj ostaja. Tako da to je to ja.

M: Kako pa poteka sodelovanje z mladostniki?

S: Aha no js, recimo, mislim tko, dobim najprej, ponavadi, praviloma, ko gre za kaznivo dejanje dejanje, praviloma pravim, zato ker kdaj tut lahko gre kako drugač, da dobimo v vednost iz tožilstva, pripravljalni postopek. Da je pač zahteva od sodišča, da uvedejo pripravljalni postopek. S tem se mi prvič srečamo, kdaj pa tut zej sicer ne vem kako se policija odloča, dobimo pa tut lahko že obvestilo pač, poročilo s policije ne. In tam je pač naveden tisti, tisto kaznivo dejanje in tudi navedeno, da je blo poslano na tožilstvo in no, lahko je tut, večinoma krat je tako, da pošlejo to v vednost, zahtevo za začetek postopka in takrat mi prvič srečamo, v tisti zadevi, lahko smo že meli prej obravnavo, in na podlagi tistega, kar dobimo s tožilstva, povabimo mladoletnika in starše.

M: Na začetku skupaj, oba mladoletnik in starš, potem pa individualno?

S: Ja ko gre konkretno za kazenski postopek, zdej je tko, da kr lahko istočasno al pa čez par dni, dobimo tudi zaprosilo iz sodišča za zahtevek za poročilo, za socialno poročilo, ker smo dolžni po zakonu tudi poslat sodišču. Tko da, js vedno povabim starša pa mladoletnika, al pa mladostnika no, če gre za dejanje iz mladoletnosti, povabimo tut starše ne, na začetku, ko je prvič in seznanim, da smo to dobili, zdej ta pripravljalni postopek je različno zdej enkrat lahko dobijo starši, enkrat ne, ma skratka takrat seznanim kaj to pomeni, kako bo potekalo, da če še nismo dobili zaprosila za poročilo, da bomo dobili v kratkem al pa ne, skratka da bomo mogli poslat poročilo. Potem seznanim, da če ne vejo recimo, odvisno od kaznivega dejanja, da

mladoletniku sodišče dodeli tudi zagovornika po uradni dolžnosti, da se ga naj kr poslužijo, jim svetujem. In ko pol ko bo ta pripravljalni postopek, eni vejo, eni ne, da v tem času zaslišijo vse vpletene, dobijo od nas poročilo, torej zaslišijo kršitelja, odškodovanca in priče in tako ne. In potem da je sklicana seja senata, kamor so vabljeni starši, mladoletnik, center tudi pride. Tudi povem, da če sem dost zgodi vabljen, da želim bit zraven. Jas jim povem da naša vloga je kot opora mladostniku in staršem, mi nismo tisti ki kaznujejo, sodišče bo o tem odločilo. Zdej ravno konkretno, če že glih o tem govoriva, je tudi strokovna javnost, smo različnega mnenja. Tut zdaj ko sem bila na enem posvetu, jaz zagovarjam to, da ne bom dajala predloga o ukrepu ne, ker nismo mi tisti, ki kaznujejo in eni se ne strinjajo s tem, pravijo da seveda da damo, ker sodišče nam sledi. Jaz recimo sploh če je prvič nenamerno, ne dam. Tudi ko me tožilstvo vpraša po tistem 62. členu glede smiselnosti postopka ne, amm takrat lahko vprašajo center ali menimo, ali je potrebno izrečt mladoletniku nek ukrep. In če je prvič, da se je enkrat zgodilo, napišem da ni smiselno. Razen seveda, če mam že prej obravnavo je drugo ne.

M: Če je pa prvo kaznivo dejanje, če se je prvič zgodilo

S: Ja takrat pa sigurno ne bom. Tako da tudi tle ne, edino je pa res da potem, pa mogoče si potem, ne vem kako so vprašanja. No js povem kako bo potekalo, da na sodišču, jih tudi malo podučim. Smo meli v primerih eno super sodnico, je bla prej strokovna sodelavka, sem se že prej nanjo obračala je res tko korektna tut do mladostnikov in vse pove. Jih tika, se mi zdi tut pomembno, da tam nek sodnik 15letnika vika, je tko mal čudno vse skupi ne. In tko, res korektno, je sicer vse bolj dolgo vse, ma je vredu, ker včasih so zelo prestrašeni ti mladostniki, ko pridejo tja. In jaz jim že kr povem, lej tko to zgleda, boš mogo vstat, boš mogo it tja, tak ko v filmih ne, narišem mu pokažem kje bo kej ne. Ker marsi kakšn ne ve in vidim da jim to pomaga, da so malo bolj seznanjeni kako bo to.

M: Ja, da vejo vbistvu kak bo vse potekalo, ti je lažje potem, ti je bol domače potem.

S: Tako ja, sigurno in tudi pravim, da če je tako kaznivo dejanje, ko se tut dodeli zagovornika, zdej kadar je za kakšne hujše, pač zdej sem mela zadnje čase kr spolnih zlorab do sorojencev, do sorodnikov in tako in najamejo sami potem starši, ker nekje tako, ne da to velja, ker sem mela tudi po uradni dolžnosti so bili tudi zelo dobri odvetniki, ko so se zlo angažirali, ker včasih tut ko enga najameš, se ne ne vem kako angažira ne. Tako da amm, amm ja potem, nisem jih, dejte poklicat, dejte vprašat, kar jim ni jasno ne in potem seveda vse razložim, kateri so možni ukrepi, ki jih lahko sodišče naloži mladoletniku. Tudi povem žal, da kadar je recimo, da v tem času, ko ti postopki so bolj hitro, ma vemo da niso in da če dopolnijo polnoletnost, potem ne

more sodišče ukora naložit. Ne vem, če je zdaj kaka sprememba, midve se pogovarjava zdej že dva mesca se mi zdi za ta intervju, ma prejšnji teden sem dobila nek predlog za mislim, ta nov predlog zakona ne, pod spremembe in mamo kdaj ne vem v februarju mormo dat pripombe, ma sploh ne vem kdaj ga bom pogledala, bom mogla no je kr enih 150 strani. Tako da ne vem, če je tut kaj glede tega. Skratka tko no, seznanimo v vsem tem in ponudim da če majo še kako vprašanje, da lahko pokličejo in vprašajo. No in potem ko dobi, ko je izrečen ukrep in vbistvu, če je izrečen ukor, saj to vbistvu poznate ane, kako grejo ti.

M: Ja, najprej je ukor, je neka najblažja kazen, ki jo lahko dobi mladostnik.

S: Tako ja, in da mi vsaj tle pred leti, ma zdej kadar je predlog sodišču, no tut to povem, da tožilstvo da predlog za izrek ukrepa, kar ne pomeni, da to sigurno bo držalo, ker je pol važno, kaj je na seji senata in kaj odloči porota. E to pa ko sem začela, kdo vse je tam no dva sodnika porotnika, tožilstvo si ti ne, in da tam se vse to obravnava in da tudi tam majo še možnost kaj povedat, če ni blo še povedan. In potem je izrečen ta ukrep in ponavadi tožilstvo, js ne vem, kako je po drugih centrih, tle vidim no, če predlaga tožilstvo no, vse je nadzorstvo ne in navodila. Dost navodil dajo tle pri nas. In potem seznanim da bo to pol ko dobijo sklep domov, niti ponavadi niti odvetnik jim ne pove, da da da lahko se pritožijo, da če se ne pritožijo, je po 8 dnevih mislim da pravnomočno in mi dobimo, takrat ko je že pravnomočno mi dobimo sklep. In ko mi dobimo sklep da jih povabimo ne, mislim napišem in pošljem vabilo, da smo prejeli ta sklep. Recimo če je izrečeno nadzorstvo organa socialnega varstva plus ne vem navodilo opraviti 60 ur dela v splošno korist in obisk psihološke svetovalnice. Tako da ja, potem jih povabim, potem mi naredimo tak obrazec, ki smo ga pripravili kot en individualni načrt, da je zajeto, kakšni so cilji, kaj, o čem bomo govorili ali kako bi se to izrazila. Seznanim no, da, da, no recimo dobim nadzorstvo, potem tole navodilo, ja da more opraviti to delo v splošno korist in da more obiskati psihološko svetovalnico. Zdej je bla nedolgo nazaj ena spolna zloraba. In se je vleklo in je zdaj mladostnik že polnoleten in ammm in mormo ta navodila mi speljat, skratka tko da ta prvi razgovor, tut starša sta želela, ma js prvič povabim vse, potem pa če je polnoleten, lahko sem na vezi bolj v smislu, če ne prihaja mladostnik. Pa tudi če je mladoletnik prihaja sam, tudi individualni načrt piše sam mladostnik, če je polnoleten. Takrat recimo vse povem, se pozanima preden pride, organizacije kjer lahko opravlja to delo v družbeno korist in pa to psihološko svetovalnico, mislim, te delo v splošno korist je pri nas kr problem, ker mladoletnikov ne radi jemljejo ne ammm mah no, zdej smo dobili eno nišo, en športni park, tako da jih lahko tja usmerjamo, potem psihološka svetovalnica je pri nas ta center za duševno zdravje, je za mladoletnike. Zdej pa, tle ko so ti že polnoletni jih ne vzamejo in potem prosimo

center za duševno zdravje odraslih. Če ne pa, da si najdejo kje izven, kjer je pa plačljivo ne žal. Potem morjo pa plačat ne. Tko, no seznanim kako more prihajat, seznanim da ta ukrep nadzorstva traja 1 do 3 let in povem da če mladostnik prihaja, ne ponavlja kaznivih dejanj, pač je uspešen in tko, da ga lahko sodišču pred enim letom ne ne, po enem letu pa lahko predlagamo ustavitve ukrepa. Tut sodišče ponavadi kr sledi, če so naša poročila pozitivna, tak jih pošiljamo na pol leta, razen če nas sodišče zaprosi prej. Sicer pa na pol leta je po zakonu, tko da ja. Ker ponavadi po treh letih. No edino to kar sem prej začela no, ne dam predloga, kadar pa so stvari tako, da ne prihaja, da so res težave, ne hodi v šolo al pa ne dela al pa da se ponavlja kaznivo dejanje, v tem primeru pa pošljem sodišču amm ta poročilo in tudi navedem da potrebuje mladostnik strožji ukrep ne.

M: Ja ker se vidi da vbistvu to nekak ne gre pri njemu, da to ni dost spodbudno

S: Učinkovito.

M: Tako je ja, učinkovito.

S: Tako da ja, potem pride strožji ukrep, ker ti ukrepi se izrekajo postopno ne, najprej ukor, potem nadzorstvo, potem oddaja v zavod. Ravno glih jutro ko sem vam prej rekla, da me ni cel dan, sicer to ni bil moj mladoletnik, je bil od sodelavke ki je šla iz tega delovnega mesta in mam zdej js pač sem mogla prevzet, mam namestitev v prevzgojni dom ker so že šli ti ukrepi mimo in je sodišče izreklo prevzgojni dom ta v Radečah, ki je edini.

M: Vbistvu vi mate ogromno dela, ogromno nekega sodelovanja, se mi zdi da zdej ste mi ful naštel, vse kar vi delate

S: Ja je kr, pride dosti vsega, če bi blo sam to.

M: Kaj pa vi menite, da so neki največji izzivi ko delate na tem področju?

S: Ja, ma recimo, ammm, mislim, zdej nič prav, ma v tem smislu, kakšni izzivi, mogoče kaj bo izreklo sodišče, sej ne vem, čakte, kaj želite točno?

M: Vi kot socialna delavka, ki sodelujete z mladostniki, ki so v kazenskem postopku, zdej al med sodelovanjem z njimi, al med sodelovanjem z drugimi institucijami al če pogledate zakon, ki vidite vi neko oviro oziroma izziv? A je to rečmo, da mladostniki nočjo sodelovat mogoče.

S: Aha v tem smislu, ma tko js bom tko rekla, da na začetku mislm, amm mladostniki ja itak je tako, tudi ko majo težave v odraščanju v tem katalogu sej veste mi mam ta katalog javnih pooblastil, to poznate ne.

M: Ja ja, poznam.

S: Recimo zdej težave v odraščanju, jaz rečem težave v odraščanju ker ti mladostniki doskrat majo neke težave ne, ki sicer ni kazensko, ma se potem pojavijo kazniva dejanja in tako ne. Oni niso zainteresirani pa tudi v katalogu je navedeno ne, mislm če mladostnik ni zainteresiran pa da starši so pripravljeni na sodelovanje se pa nalogo pelje ne in tko bom rekla, na začetko, glih včerej sem mela ene starše, enga mladostnika, s policije smo dobili ma neki tam z eno punco, ma ja alkohol al, skratka, obvestilo in potem mi smo tut dolžni seznanit stranke kaj je možno na centru, vključitev v naše storitve, recimo pomoč družini na domu, osebna pomoč in te stvari in tudi obravnava v okviru obravnave otrok in mladostnikov s težavami v odraščanju in ja so se potem nekako strinjali da se jim zdi vredi, da no, da bo prihajal. Seveda on tle obračal oči, da on ne bo, mama in tata sta za tak da bomo to šli, sej boš vido, ne bo tak hudo. Pa seznanjen je, da sodelujemo s šolo, zdravstvom, glavno z vsemi ki obravnavajo otroka. Recimo če poznaste dol, mi spadamo pod strokovni center Planina. Sej poznaste to zdej ta delitev, ki je bla pred 3, 4 leti.

M: Tako je ja, je blo že večkrat omenjeno, to glede zavodov za otroke in mladostnike, da je delitev oziroma krajevna pristojnost.

S: Vzporedno s tem ZZOMTV-jem, no tako da, recimo to je tut dost usmerjamo v vključitev v mobilno pomoč pri vzgoji, ki je v okviru teh strokovnih centrov in tudi tukaj pri nas so lani odprli se je odprla ena hiška, bi mogla bit stanovanjska, ma ne dobijo kadra, tako da je ta bolj dnevna oblika, skratka, itak mladostnik tut tko, malo zavrača, ma potem vidim ne, ko rečem kaj zdej da bi končal. Neko svetovanje, ne vem kako bi se temu reklo, on prihaja na razgovor, zdej mam zlo različno pri enih mam da pridejo posebej starši, posebej mladostnik, nekje mam da pride enkrat mladostnik, naslednjič starši, potem mam lahko dvakrat samo mladostnika pa tko ne. Vbistvo odvisno od primera do primera in potem ne, na konco rečem ja zdej počasi bomo končali, na koncu pa vidim, da pa mu je prav vredo prihajat sem, da tudi če je že itak normalno, da more se nek mladostnik upirat, neki hodit sem neki socialki tam ne, ma na konco mislim recimo, to kar pravte, da mu je tko al pa tko ja neki težim, ma recimo meni je največji uspeh al nagrada mi je to, da pridejo ko so že odrasli, tut družina lahko že ne in pozdravit, ko na centru mam vse, od rojstva do smrti, denarne pomoči, porodniška. In tko ko kej urejajo in potem tko rečejo ja sej ste mela prav, da ste težila. To je to, sej to je bistvo. Jaz rečem, saj ko boš enkrat sam al pa sama starš, mislim boš verjetno podobno kot pa js, js dostkrat rečem sem js tut mama, tut js težim pa tko. Tko da ja, tisto je, to je eno, kako jih pripravit, ma ja eni so ceu cajt z odporom, tudi to nadzorstvo na primer, na sodišču ne in nisem kriv in to. Jaz potem ko pridejo

sem, ko je že pravnomočno, jaz povem tko, lej zdej mislim, mi tle nismo tisti, ki rečemo a si kriv al nisi kriv, ker se s tem ne ukvarjamo ne. Dejstvo je, da je ta ukrep izrečen in dejstvo je da ga mormo izpeljat. In če ti ne boš sodeloval, jaz vedno rečem in povem lej jas sem tak če boš ti prihajal in sodeloval, bo tako poročilo in si želim lepa poročila pisat ampak če ne boš in če bo sranje bla bla bla. In sam veš, ker je sodnica itak povedala, če ne boš sodeloval s centrom in tko, lahko spremenimo ukrep v strožji ne. In to, sej je res, tko tisti ki se sprijaznijo je super, eni se tut do konca ne sprijaznijo. Tako da ja, ma tudi recimo, sem mela tut eno tako, en tak primer no, mlada sta bla, sta se odločila za spolni odnos ne ma na konco je punca zgleda si premislila in so dali prijavo z mamu in meni se je prav smilo ta fant ne ma vbistvu je dobo nadzorstvo in obiskovanje psihološke svetovalnice. Ful je sodeloval, celo nadaljeval, ker ga je prav potrla ne, ker to je bla taka mladostniška ta, mislim js sm vidla potem, ko sem še po dveh treh zadevah vidla, da je punca iste take obtožbe da ni to to. Mislim zanimivo mi je blo, da sodnica, ko sem jaz po enem leto predlagala ustavitev, se pravi, sodišče kr sledi po navadi temu, da ma prav na koncu je rekla, ja sej sm cel čas vedla, da si prav vredo fant, samo če sodišče tko odloč ne, porota, nimaš kej. Tako da to, so mi take malo krute, ker to se tudi sekirajo starši pa mladostniki. Kaj bo potem, a bo mel kartoteko, ker za vsako službo zdaj ne, rabiš med potrdilo iz kazenske evidence, pa jim povem, da mladoletniške zadeve se zbrisejo. Da to ni mišljeno no, mislim bojo dobili potrdilo da nimajo kakih kazenskih zadev. Pa dolgo se vse vleče, bi vsi radi čimprej, da se stvari rešijo, ma se vse tok vleče, da so pravnomočni sklepi, da se začne ukrep. To grejo, tega ko mam zdej, sem dobila prvič konc 2021 ne.

M: To je pa res že dolgo. To se mi zdi da je največji problem, da bi lahko blo že prej vse rešeno, ampak se vse zavleče potem zaradi institucij.

S: Tako je ja.

M: Sicer, če prepoznate etične dileme, s kakšnimi etičnimi dilemami se vi najbolj pogosto soočate pri svojem delu?

S: hmm, amm, ma ja, zdej, ne vem.

M: Sej lahko je tut tko, da ne vidite etičnih dilem.

S: Ma zdej recimo, mogoče, ne vem, js, ammm, js recimo, hmm, ne vem, kaj bi tu povedala o etičnih dilemah.

M: Pa sej tudi to je okej, da ni etičnih dilem, da se ne soočate z njimi.

S: Ma ja, ne vem res, nimam nič v glavi, tudi zdaj se ne spomnim, da bi blo kaj takega, da bi vam lahko povedala. Ma mogoče, en mladostnik je bil na begu, je meu ful kaznivih dejanj, ni prišel nazaj v zavod in mama je povedala točno ne, kje je, točni naslov, točno stanovanje, tam so tut odrasli ki mlade učijo, kako preprodajat drogo in vse to in zaj policija ma tuki nalogo, da če je beg iz zavoda, da mladostnika najde in ga pripelje nazaj. Ma tuki sem klicala policijo, ker mame niso jemali resno, so meni rekli, da on pa res nima časa se s tem ukvarjat. Take stvari so mi malo, ne vem, ko izgubiš kr malo voljo.

M: Ja, ko vidiš, da ti dejansko nočejo pomagat.

S: Ja ker dejansko on je bil na begu, zavod izda tiralico ne in policija naj bi ga šla iskat. Tut smo meli en primer glede punce in je niso šli iskat in ta punca je vedla da itak noben ji nič ne more. To je meni malo tko bedno ne.

M: Ja, to mi je kr šokantno za slišat, ker policija ravno more sodelovat v tem, če je razpisana tiralica, če je beg iz zavoda, da se mladostnika najde in pač pripelje nazaj.

S: Ma ne ogromno, ma pol si rečem pa zakaj si sploh, pač se trudim tukaj. In niti to ni naše delo, to more policija, ampak je blo že tko za malo, ker smo vedli kje je, pa da noben nič ne more ne.

M: Ja prav že ne veš, a bi se jokal al bi se smejal.

S: Ja tko, točno tko.

M: Pa se vi kdaj, ko sodelujete z mladostnikom, znajdete v precepu med tistim kar vi mislite da je najbolj za njega, pa med tistim kar morte delat po zakonodaji?

S: huh zdej, kako, čkte da pomislim kakšen primer. Zdej tako, veste kaj je zdej problem. Recimo, js sm mela kr neki mladostnikov v vseh teh letih konkretno ko mi spadamo pod Planino, to je v Postojni sta dve, ena je Planina, druga je od Logatca in mi ne spadamo več pod Logatec ne in zdej so, mam dve mladostnici ki sta že polnoletni in ne moreta bit več tam in zdej mi mormo predlagat strokovni center, kamor spada zdej ne po ZOOMTViju in če kako drugač, zdej mamo tut odvzem šestih otrok in en otrok je res v drugem zavodu v Višnji Gori, pa ne spada k nam in tu smo meli razlog za utemeljit ne in je pač tolko otrok in eni so šli v rejništvo, eni tko. Zdej ja, zdej tuki bi js takšnega bi dala v Postojno ker so bli uspešni in bi si želela da grejo, ma ni podlage, kr tko, ker se meni zdi da bi tam blo, čeprav mamo probleme ker v Planini nam pa ne vzamejo, ker ni dovolj prostora. In ne vem, tu je res en začaran krog in otrok je še zmeri doma, pa bi mogo bit v zavodu no strokovnem centru zej po novem. In ja ja, jaz bi kdaj

kako drugače ne in samo to je treba dobro utemeljit. Pa je tut važno, kdo kje sedi in kdo odloča, ker vem da na obali lahko nameščajo tut v druge zavode, če ne spadajo k njim.

M: ja to mi je že kr ene par socialnih delavk izpostavlo, ste kr enotne v tem mišljenju. Me tut zanima, če vas je blo kdaj strah, da bi kako vaše ravnanje ogrozilo vaš odnos z mladostnikom?

S: Ma zdej mislim tko, js morem kakšno kaznivo dejanje, nasilje prijavit. Samo ni se mi še to pri mladostniku zgodilo. Da pomislim če sem mela kaj takega, ma ja recimo tle, ko je mama povedla konkretno, je mama povedla, da je mladostnik nardil eno kaznivo dejanje, ampak tle ni, on ni prihajal k meni, on je bil v zavodu, nismo meli nikoli nekega dobrega odnosa z njim, ker ni sodeloval ne. Da bi se mi tak, da bi blo kdaj tak pa ni blo.

M: Ni blo tega kdaj?

S: Ne, ne.

M: Okej. Pa kdaj čutite kak pritisk zaradi zakonov v zvezi z obravnavo mladostnikov?

S: Pfff.

M: Mogoče v takem smislu, da sami ocenjujete, da bi mogli drugače ravnat?

S: to recimo, predlog tožilstva je za ukrep in itak gre to naprej in sodišče odloča, sama pa se mi zdi, ker js tko ne, kdaj vseeno rečem, vsak ma v življenju še eno šanso, se zgodi, tut za šolo rečem mladostniku, lej enkrat ponavljaš, ampak zdej prvič drugič tretjič po navadi ni nič, in da vbistvu ne bi blo treba tega ukrepa, ampak da bi se ga obravnavalo v okviru obravnave otrok in mladostnikov s težavami v odraščanju ne. Amm, tako da, sem že bla kdaj tko ne, da bi, se mi zdi da je ne vem, da bi blo bolši, da ne bi blo tega kazenskega postopka in da bi ga obravnavali tako ne, ampak ni to v naši moči.

M: Ja mamo zakone, ki jim mormo sledit, ne mormo se pa preveč opirat, it proti toku, ker potem pregorimo, nam je težko.

S: Ja sej, kdaj je pa obratno. Včasih pa res, da si mislim, da bi kakšen mogo dobit ukrep pa ga ni ne. Da tisti ko bi nujno potreboval, pa ni nič potem tam.

M: Kaj pa bi vi za konec svetovali neizkušeni socialni delavki, kako naj se spopada z etičnimi dilemami in kako naj ohrani svojo poklicno integriteto?

S: Vse delat za korist otroka in otrokove pravice, pa pustimo zdej dolžnosti, sej vema o čem govorimo. Zdej dobro je sploh, tko mi smo mali večji center, da se timsko rešuje stvari, če je

možno, mi mamo tko da se enkrat na teden dobimo, da se predstavi neko zadevo ne, več glav več ve. Kar je meni osebno, tu mamo različna mnenja, js ful, mislim, da se je ful dobro vključit v supervizijo.

M: Odličen nasvet, najlepša hvala vam za to in tudi za vaš čas danes.

S: Ja seveda, sem vesela, da je končno uspelo naredit ta intervju.

M: Ja res je, najlepša hvala še enkrat in lep dan vam želim, pa čim manj stresa.

S: Vam tudi lep dan in veliko uspeha pri vaši magistrski.

M: Hvala, nasvidenje.

S: Nasvidenje.

16.17 Center za socialno delo Spodnje Podravje

S: Center prosim.

M: Ja živjo, Mihaela pri telefonu, midve sva se dogovarjali za intervju.

S: Ja zdravo zdravo.

M: Kako ste kaj?

S: Vredo sem, pa vi?

M: Tudi. Najprej še enkrat hvala, da ste si vzeli čas danes zame. Intervju je anonimen, napisano bo sam, iz kere regije prihajate, to pa je tudi vse.

S: Odlično ja.

M: Kr začneva?

S: Lahko ja.

M: Najprej bi vas prosla, če mi malo razložite področje mladostnikov v kazenskem postopku?

S: Ja torej, jaz delam na področju obravnave otrok in mladostnikov in sicer obravnava otrok in mladostnikov s težavami v odraščanju, torej tu je brez kaznivi dejanj, potem obravnava mladoletnikov v predkazenskem in ali pa kazenskem postopku pa izvajanje vzgojnih ukrepov v kazenskem zakoniku. Moje področje pa delno zajema tut socialnovarstvene storitve in sicer to je osebna pomoč, pretežno z mladostniki pa pomoč družini na dom.

M: Tako da pokrivata kr velik področij na vašem centru.

S: Ja, smo relativno mali center tak da se potem drugače vse razdeli.

M: Aha, kaj pa bi potem vi rekli, če gledama zdaj samo mladostnike v kazenskem postopku, da so največji izzivi na tem področju?

S: Jaz bi tak rekla, da so izzivi na tem področju, se razlikujejo od mladostnika do mladostnika. Torej od primera do primera, tu ni, da bi rekla aha tak je zaj za vse, ampak res vse je odvisno od posameznika.

M: Tako da ni kakega posebnega izziva, ki bi bil prisoten pri vseh?

S: Jaz ne bi rekla da je.

M: Dobro, kaj pa bi rekli za etične dileme, katere so etične dileme s katerimi se najbolj soočate pri svojem delu?

S: uf, tukaj bi rekla, da so te bolj na širšem, na sistemski ureditvi, kar se tiče teh kazensko mladoletniških zadev. Tukaj mislim predvsem ta dolgotrajnost postopkov, ker se ful časa vlečejo, tut mam težave pri izvajanju vzgojni ukrepov, ker na primer so dolge čakalne vrste pri psihologih pa pedopsihiatrih in potem tut ponudba v našem okolju, ki lahko izvaja določena navodila po kazenskem zakoniku pa potem tudi kdaj kaka nejasnost določenih vzgojnih ukrepov, ko se ti zdi da nekaj nima ravno smisla, tudi tukaj izvajanje vzgojnega ukrepa oddaja v zavod, medtem ko je mladostnik že nameščen v strokovni center, se tut to dogaja. Kaj naj jaz potem, če je otrok tak že tam to izvedem, potem je ukrep že izveden. No pač vse to vpliva potem na naše postopke pomoči in podpore mladostniku in družini, ki jih mam kot center v okviru pooblastil in nalog.

M: Tako da v bistvu je sistem tisti, ki najbolj ovira, je neka dilema, kako kaj izvajati.

S: Tako je ja, tam se mi, da najbolj vidim te probleme.

M: Pa bi mi lahko kako etično dilemo malo bolj opisali? Če mate zaj v spominu kak primer?

S: Ja blo je da na center za socialno delo prejmemo iz Okrožnega državnega tožilstva obvestilo o tem pripravljalnem postopku zoper mladostnika običajno nekaj mesecev po zaznanem sumu nekega kaznivega dejanja. In to je potem lahko za nas tudi prva informacija o nekem dogajanju v zvezi z mladoletnikom. Potem se prvič srečamo na centru za socialno delo z mladostnikom in starši, tam jim ponudimo različne oblike pomoči. Ko je nek predlog vzgojnega ukrepa pa izhajamo iz mladostnika, kake ma potrebe, kake so ble težave mladostnika in pa tut njegovo vrsto kaznivega dejanja. Se mi zdi, da bi bli lahko vzgojni ukrepi, ki jih opredeljuje kazenski

zakonik bli učinkovitejši če bi bli lahko prej izrečeni, torej ne šele par mescev po tem, ko se je neko kaznivo dejanje zgodilo. Recimo, na primer, da je mladoletniku izrečeno navodilo obiskovanja svetovalnice, torej ali je ta vzgojna, poklicna, psihološka karkoli ne, zaradi zasedenosti posvetovalnic pa ti dobijo šele kako leto po tem njihovem kaznivem dejanju termin. Ampak, samo da omenim, mi tudi, če že opazimo, da so neke težave pri mladostniku al pa v družini, že prej ponudimo pomoč že tekom kazenskega postopka al pa tudi že prej.

M: Pa ste bli potem zadovoljni, kak se je primer razpleto?

S: Ta primer je še vedno v izvajanju, tak da ne morem točno rečt, ne vem kak se bo izteklo vse skupaj.

M: Pa se kdaj znajdete v kakem precepu med skrbjo za mladostnika, torej tisto, kaj mislite, da bi bilo za njega najboljše, pa med tem, da morate delat v skladu z zakonodajo?

S: Tak bom rekla, mi mam katalog javnih pooblastil, nalog po zakonu in storitev, ki jih izvajajo centri za socialno delo, to tak poznate ne, vam je znano?

M: Ja, to sem že brala nekaj, sploh kar se tiče mladostnikov.

S: Ja tako no in zaj mam mi naloge, kjer pa mam neko širino pa prostor da mi to izvajamo kot strokovni delavci, ampak je to vse odvisno od izkušenj pa osebne angažiranosti pa tudi kak odnos mam mi z mladostnikom in družino. Nek pomemben dejavnik tukaj je tudi časovna preobremenjenost strokovnih delavcev, na primer mi mam, pri nas ma en strokovni delavec pokriva več področij in potem včasih realno nimaš časa, da bi se lahko sto procentno ti posveto neki družini pa mladostniku. Meni, jaz ta precep vidim, na primer, ko je mladostnik nameščen v strokovni center po družinskem zakoniku, hkrati pa mu je tut izrečen vzgojni ukrep oddaja v vzgojni zavod. In tukaj za njegovo vedenje strokovni center ocenjuje, da s svojim vedenjem ogroža sebe in druge. Tukaj je problem, ker strokovni center nima možnosti, nima take infrastrukture pa strokovnih delavcev, da bi se lahko mladostnika umaknalo al pa da bi meli individualno delo z mladostnikom. Zej tut problem je ta nov zakon ZOOMTVI, ker se mladostnike zavrača, se zavrača predlog za premestitev v drugi strokovni center in tak mladostnik je pol v nekem sivem polju sistema, je pa v teku postopek predloga za spremembo tega vzgojnega ukrepa.

M: Ja ta ZOOMTVI mi je do zdaj omenila že marsikatera socialna delavka med intervjujem, kot slab zakon.

S: Ja saj je res, jaz mislim da ni dober zakon to.

M: Pa ste bli kdaj v situaciji, ko sodelujete z mladostnikom, da bo kako vaše dejanje ogrozilo vaš odnos z njim?

S: Jaz probam pri delu z mladostniki izhajati iz dobrega delovnega odnosa, da mladostniku nudim varen in zaupen prostor da skupaj soustvarjama ta odnos in mu dajem podporo. Jaz na začetku mladostnika vedno povabim, da mi pove svoja pričakovanja, mu predstavim svoje odgovornosti ki jih mam kot strokovna delavka pa tut povem kake so njegove dolžnosti, torej da hodi sem k meni na center pa da sodeluje ko je tukaj. Meni se res zdi pomembno, da jim dam nek prostor, da se lahko izrazijo, da povejo svoje razmišljanje, svoje doživljanje in da jih jaz aktivno poslušam in tudi slišim, da potem te njegove razmišljanje, da dam jaz to tudi v najino sodelovanje. Do zdaj jaz nisem še bla v kaki situaciji, da bi mela občutek, da nekaj kaj bom jaz naredla, da bo to ogrozilo najin odnos.

M: Pa kdaj čutite kakšne pritiske al pa konflikt, ki izhaja iz navodil in zakonodaje, ko sodelujete z mladostnikom v kazenskem postopku, vi pa mislite, da bi moglo drugače bit?

S: Trenutno ne, nimam takih občutkov. Je pa res da mi na centru, vsaj jaz za sebe lahko rečem, da dobro sodelujemo z Okrožnim sodišče in tut Okrožnim državnim tožilstvom, s katerimi sodelujem ko je kak mladostnik v kazenskem postopku.

M: Pa za konec, bi meli še kak nasvet za neizkušeno socialno delavko, kak naj se loti spopadanja z etičnimi dilemami, pa na ne ogrozi svoje poklicne integritete?

S: Jaz bi rekla, meni se zdi pomembno da ko socialna delavka pridobiva izkušnje, da tudi reflektira svoje delo, da tudi razmišlja kake ma interakcije z drugimi ljudmi. Se mi zdi tut ključno, da je timsko delo, da se vključuje v supervizijo in intervizijo, kjer lahko spregovorimo o svojih etičnih dilemah. Če jaz pogledam svojo strokovno pot, bi ji zaželela pogum, vztrajnost, potrpežljivost in zaupanje vase. Čas in izkušnje prinesejo med drugim tudi čas za učenje, da krepimo naše strokovne kompetence in samozavest, ki je tudi ključna za ohranjanje poklicne integritete.

M: Odličen nasvet. Najlepša hvala vam za vaš čas in za vse povedano.

S: Ja seveda, z veseljem, če bote kdaj rabli še kaj, lahko kr pokličete.

M: Najlepša hvala, lep dan vam želim, adijo.

S: Lep dan tudi vam, nasvidenje.

16.18 Center za socialno delo Zasavje

S: Center prosim.

M: Zdravo, Mihaela pri telefonu.

S: Ja, dober dan, midve sma se dogovarjali za intervju.

M: Tako ja. Kako ste?

S: Jaz sem v redu, kako ste vi? A se lahko dogovorima, da se tikama?

M: Tudi jaz sem v redu, ja lahko se tikama, ni problema.

S: Okej. Te intervjuje vi delate za magistrsko?

M: Tako je ja, že za diplomsko delo sem pisala o etičnih dilemah, za magistrsko sm se pa odločila da se bolj osredotočim na področje mladostnikov v kazenskem postopku in tu raziskujem, kakšne etične dileme se pojavljajo.

S: Sem vesela, da se tudi o naših mladostnikih kaj piše.

M: Imaš še kakšno dodatno vprašanje? Intervju je anoninem, zapisano bo samo, iz kere regije prihajate.

S: Lahko kar začneva.

M: Dobro. Prvo vprašanje, bi te prosila če mi lahko malo poveš o področju dela z mladostniki v kazenskem postopku.

S: Jaz delam na področju dela z mladostniki v kazenskem postopku že več let, smo manjši center, tako da delujem tudi na drugih področjih družine in varstvo otrok. Ti se osredotočaš samo na mladostnike v kazenskem postopku?

M: Tako je ja.

S: Na tem področju sodelujem z mladostnikom, družino in drugimi institucijami, sodišče, policija, tudi šola. Ko povabimo mladostnika na pogovor, naredimo načrt, kaj mladostnik želi doseči, če je poleg kaznivih dejanj, ma težave še v šoli, da šole ne obiskuje, ne pridobiva ocen. Skupaj sestaviva načrt, kako bo on dokončal šolo, pridobil ocene, kar se tiče kaznivih dejanj, kako lahko preneha z njimi, je odvisno kako huda kazniva dejanja so. Potem sodišče, ja mi iz sodišča dobimo prošnjo za poročilo in tako mi vstopimo v stik z mladostnikom na tem področju.

Lahko pa tudi že od prej poznamo družino iz drugega področja, da smo jo že tam obravnavali in sedaj še tukaj.

M: Glede na to, da ste manjši center, katere izzive vidiš na področju mladostnikov?

S: Obseg dela. Ko pokrivaš več področij, se lahko stranke prepletajo, da jih obravnavamo na več področij, lahko pa tudi ne in potem imaš več dela, več pogovorov in pisanja poročil.

M: Torej tudi pomanjkanje kadra je izziv?

S: Ja. Premalo zaposlenih, se drugače razporedi delo, vsaka strokovna delavka ima potem več dela in hitro si preobremenjen.

M: Pa se soočate s kakšnimi etičnimi dilemami na področju mladostnikov v kazenskem postopku?

S: Hmm, bi rekla da mogoče dvojne vloge. Tako kot sem rekla, smo manjši center, ti družino obravnavaš na enem področju, potem vstopiš tudi na področju mladostnikov v kazenskem postopku v stik z njimi. In je prednost, ker potem družino bolj celostno spoznaš, je pa negativno to, ker ti kot strokovni delavec znaš razbrati in deliti okej tukaj sem sodelovala z družino zaradi tega, tukaj pa sodelujem z njimi zaradi tega. In se mi zdi da strankam je to težje razložiti. Pa tudi, se lahko zgodi, da kakšno stranko poznaš. Se mi je zgodilo, da je bila pri meni na družini družinska prijateljica in ji nisem mogla dati niti možnosti, da bi lahko sodelovala z drugo strokovno delavko, ker takrat sem bila samo jaz za ta področja. In sem razložila, da jaz sem tukaj kot strokovna delavka, tukaj vse ostane na centru, je ne obsojam, sem ji razložila moje naloge, moje dolžnosti.

M: Pa je razumela, ali so bila kakšna trenja?

S: Mislim da sama ni zmogla tako ločiti mene kot osebo ki jo pozna izven centra in mene kot strokovno delavko. In je bilo malo čudno, jaz sem ostala strokovna in delala, tako kot moram. Ni bilo kakega posebnega tretiranja, bila sem mogoče bolj pozorna, si večkrat pogledala ta naš katalog javnih pooblastil, ali delam pravilno. Tukaj res nisem želela, da bi bilo karkoli, kar ni po zakonu in po naših pooblastilih.

M: Kako se je potem razrešilo, sta do zdaj že nehali sodelovati?

S: Ja potem nekaj časa so prihajali sem z družino, potem pa se je zadeva razrešila. Sedaj ko se srečava, se mi zdi, da je najina komunikacija malce drugačna, ni več tako sproščena okoli mene.

M: Pa si to pričakovala, te je presenetilo?

S: Razumem, ko so ljudje po tem hladni do tebe, mislijo, da bi jim lahko pomagal kaj bolj, ne razumejo, da četudi se poznamo, jaz ne morem tukaj nekoga drugače obravnavat, ker se nekako poznamo. To ni profesionalno, to ni to, kar jaz delam in za čem stojim.

M: Si kdaj v precepu med skrbjo za mladostnika, tistim, kaj ti misliš, da bi bilo najboljše za njega in tistim, kar moraš delati, ker je tako v zakonodaji?

S: Ne, se zavedaš, da se moraš držat zakona, tudi če se ne vsakič strinjaš z njim, moraš delat tako kot veleva zakon, ker moraš znat zagovarjat tvoje delo, zakaj si nekaj naredil, tako kot si, in če nimaš za sabo zakona, na katerega si se oprl, lahko imaš težave.

M: Okej. Pa si bla kdaj v situaciji, kjer se bojiš, da bo kakšno tvoje ravnanje ogrozilo odnos z mladostnikom?

S: Mladostnikom, ki pridejo na center jaz že na prvem pogovoru povem, zakaj je on tukaj, zakaj sem jaz, kakšna je moja naloga. Ne, da sem jaz nad njimi, ampak se zavedajo, da imam moč, da je dobro da dobro sodelujeva skupaj. Tudi če kaj naredim, kakšno moje ravnanje, da se on ne strinja s tem pa je jezen, jaz to delam za njegovo dobro in mogoče se tega zdaj še ne zaveda, bo pa enkrat hvaležen, da sem ravnala tako kot sem.

M: Pa čutiš kdaj kak pritisk, ki izhaja iz zakonodaje v zvezi z obravnavo mladostnikov v kazenskem postopku, ti pa misliš, da bi morala drugače ravnat?

S: Ja, tako kot sem rekla že prej, ni ravno pritisk, je bolj nestrinjanje, ampak delaš to za v dobro mladostnika in to ti more bit na prvem mestu.

M: Kaj pa bi ti svetovala neizkušeni socialni delavki, kako naj se loti spopadanja z etičnimi dilemami in kako naj pri tem ohranja svojo poklicno integriteto?

S: Jaz sem si na začetku, pa tudi še sedaj pomagala z etičnim kodeksom, ki ga imamo socialne delavke v Sloveniji. Te opomni, kaj je pomembno, kako moraš delovati, da ti pride v navado, potem pa tudi za opombo, ko že nekaj časa delaš na centru, da se spomniš kaj je tvoja naloga. Pa tudi potem se večkrat v kolektivu, smo povezane in si pomagamo med seboj, se veliko pogovarjamo in mamo tudi mesečno supervizijo, kjer spet si pomagamo med seboj. Definitivno pa naj socialna delavka, ki komaj začinja, naj vpija vse nasvete, bere zakon, bere etični kodeks, posluša sebe, še najbolj pa naj posluša svoje stranke, naj se posveti, kje potrebujejo pomoč.

M: Super, najlepša hvala za ta nasvet in za tvoj čas.

S: Z veseljem pomagam, če boš še karkoli rabila, me lahko vedno pokličeš.

M: Najlepša hvala, lepo se imej, lep dan ti želim, adijo.

S: Tudi tebi, uživaj in veliko sreče pri pisanju. Adijo.

M: Hvala, adijo.

16.19 Osno kodiranje

SODELOVANJE Z MLADOSTNIKOM V KAZENSKEM POSTOPKU

Predhodna vključitev CSDja:

- CSD predhodno vključen v obravnavo družine (A1),(P13)

Pogovor s starši in mladostnikom

- Socialna delavka povabi starše in mladostnika (A5),(C4), (E11), (E16), (F3), (G4), (L4), (M7), (N9), (N43), (O4), (P5)
- Socialna delavka preveri socialno okolje mladostnika (A6), (F4)
- Socialna delavka da mladostniku možnost pojasniti kaznivo dejanje (A7)
- Mladostniku in staršem opiše vzgojni ukrep (C5), (F11), (L9),(A69),(N53)
- Pogovor o kaznivem dejanju (E17), (N10)
- Opiše postopek na sodišču (F5),(N25) (N11),(N37),(N39),(N44),(N29),(N30),(N34)
- Ne vstopi direktno v stik (G1)

Sodelovanje z družino:

- Sodeluje s starši (K30), (L14), (M2),(N41),(N43),(N69),(E40),(O26)
- Razumeti družinsko dinamiko (K58), (L8),(K36)
- Starši se odzovejo (L5)
- Starši imajo avtoriteto (L6)
- Razumevanje staršev (L13)
- Delavnice za starše (L18)
- Je družini v podporo (N18),(N91),(O19)
- Delavnice za starše (L18)
- Starši izpostavijo težave (J15)

Sodelovanje z mladostnikom:

- Z mladostnikom ni potrebno sodelovati (C7)
- Po prejemu sklepa sodišča sodeluje z mladostnikom (C8)
- Vzpostavi odnos z mladostnikom (C12), (D19), (M74), (M75), (P37), (P36),(E65),(E70),(K25),(L32),(M69),(M75),(K74),(D19),(E61),(O40)
- Sodeluje z mladostnikom (C21), (C23), (D1), (F6), (H1), (H2), (J1), (K1), (L11), (M46), (N1), (N2), (P1), (M1), (O1), (O2), (D8),(N70),(G18)
- Spoznavanje mladostnika (D14),(F13),(H4),(M8),(K26),(K27),(K37),(G22),(O20)
- Odločanje na podlagi posameznega primera (E21),(F31)
- Začetek postopka (E9)
- Kratka obravnava, če zadošča enkratni pogovor (E22)
- Vsebina poročila obravnava na čas obravnave (E23)
- Družinsko okolje vpliva na čas obravnave (E24)
- Več dejavnikov vpliva na čas obravnave (E25)
- Motiviranje mladostnika (E27), (E28), (K31), (K78),(K84),(K85),(K28)
- Kompleksne težave mladostnikov (H6)
- Razumeti mladostnika (K34),(K33),(N58),(N59),(K39),(K80), (K89),(K90),(K91),(D22),(M36),(M39)
- Mladostnik prepozna odgovornost (L24), (K64), (K65),(K70), (K75),(K71)
- Pomembno ji je, da pridejo (M40), (M49)
- Občutek, da je naredila prav (M50)
- Da mladostniku možnost (M51),(G23)
- Mladostnik izpolni individualni načrt (N46),(N45),(P10)
- Se pozanima o organizacijah (N47)
- Ima veliko izkušenj na tem področju (P2),(M53)
- Različni primeri (N71),(A18)
- Povabi mladostnika (P9),(F20),(M43)
- Mladostniku opiše svojo vlogo (N80),(N81),(E69),(O45),(O46)
- Poslušanje mladostnika (K35),(O44)
- Povezati se z mladostnikom (K59),(K60),(K61)
- Veliko Albancev (K76)
- Uporablja različne metode dela (E59),(M37),(M38)
- Občutek varnosti (E66),(E67),(O41),(O42),(O43),(O47)
- Postavi meje v odnosu (E68)
- Različni odnosi z mladostniki (F22),(M44)

- Mladostnika vabi brez staršev (G5)
- Ničelna toleranca do nasilja (G21)
- Mladostniki zamujajo na srečanja (M45)
- Mladostnik je prestrašen (N28)

CSD kot podporni organ:

- CSD je mladostniku v podporo (A8)
- Socialna delavka spodbuja in usmerja mladostnika (A40)

Sodelovanje mladostnikov:

- Mladostniki sodelujejo (M47), (A20),(N82),(D20),(F23),(G24)
- Pripravljenost mladostnika na sodelovanje (C11)
- Izkoristi čas, če mladostnik ne pride (C17)
- Mladostnik ne sodeluje (F17), (G25), (H5),(M48),(N73),(N76),(N83)
- Pozitivna izkušnja z mladostniki (M33)
- Ne govorijo samo o kaznivih dejanjih (M34)
- Mladostniki podelijo, kaj se dogaja (M35)
- Hvalijo se z kaznivimi dejanji (M64)
- Ne verjame vsem kaznivih dejanjem (M65)
- Mladostniku postane CSD všeč (N72)
- Pozitiven odnos (N74)
- Mladostnik pove, da je imela prav (N75)
- Predlog ustavitve postopka (N54)
- Mladostnik ne prevzame odgovornosti (N77),(N78)
- Mladostnik ne hodi redno (D18),(D21)

Odnos:

- Deluje transparentno (A66), (L30)
- Rada dela z mladostniki (D9),(M32)
- Iskren odnos (A67),(L31),(H23),(H24),(I21)
- Ne boji se, da bi ogrozila odnos (I20)

Delo v timu:

- Sodeluje s sodelavkami (A68)

Delo z Romi:

- Delo z Romskimi družinami (B1),(K7)
- Veliko kaznivih dejanj (B2),(B4),(B5),(K17)
- Veliko odprtih postopkov (B3)
- Izrečen vzgojni ukrep navodila (B8)
- Opis vzgojnega ukrepa navodila (B9)
- Ne sodelujejo (B10), (B12),
- Opravljajo obiske na domu (B11),(K8)
- Socialna delavka opozarja mladostnika na sodelovanje (B13)
- Mladostnik ne preneha s kaznivimi dejanji (B14)
- Dela z Romskimi mladostniki (I1)
- Različne potrebe (I2), (K3),(K6)
- Nizka stopnja izobrazbe (B25),(I3),(I4)
- Veliko izkušenj s tega področja (K2)
- Spoštovanje kulturnih razlik (K13),(K14),(K15)
- Komunikacija s Romsko skupnostjo (K18)
- Nenapovedan obisk (K19),(K20)
- Timsko delo (K21)
- Spodbuja mladostnika k odgovornosti (K28)
- Z njimi ima iskren odnos (K12)

Starost mladostnikov:

- Opis starosti mladostnika (C1)

Prijava kaznivega dejanja:

- Ne prijavi kaznivega dejanja (C20)
- Dolžnost socialne delavke (E62),(E63),(M63),(M66),(E64),(F35),(F36),(P38), (M68),(M71),(M63),(N125),(N127),(J26),(J27),(M16),(M17)
- Mladostnik slabe volje (M67),(M70),(M73)
- Izgubi odnos (M72)
- Ne izgubi odnosa (N126)

Opis vzgojnih ukrepov:

- Opis vzgojnih ukrepov (H3)

- Ukrepi se izrekajo postopno (N57)
- Ima izrečen vzgojni ukrep (N79)

Strokovnost:

- Lastni predsodki (K4), (K5),(K77)
- Strokovno opravlja svoje delo (K38)

Delo s priseljenci:

- Vpliv vrstnikov (M19),(M20),(M21)
- Pogosta preprodaja drog (M22)
- Ne želijo govoriti slovensko (M23)
- Čutijo odpor (M24)
- Ne želijo sodelovati (H13),(H18),(M25),(M26),(M27),(M28),(M29),(M30),(M31), (M41),(M42),
- Dela s priseljenci (M9),(M10)
- Različne potrebe (M9)

Delo na drugih področjih:

- Dela na drugih področjih (P4),(E2),(E3),(P15),(O31)

SODELOVANJE Z DRUGIMI INSTITUCIJAMI V POSTOPKU MLADOSTNIKA V KAZENSKEM POSTOPKU

Obvestilo tožilstva:

- Tožilstvo obvesti CSD o obravnavi (A2),(E5),(N3),(N4), (E14),(J4),(O16)
- Tožilstvo naloži nalogo CSDju (E12)
- Tožilstvo da predlog vzgojnega ukrepa (N38),(N40),(N130)
- Tožilstvo vpraša CSD o mnenju (N23)

Sodelovanje policije:

- Policija mladostnika ne privede nazaj v vzgojni zavod (B18)

Obvestilo policije:

- Policija obvesti CSD o obravnavi (A3),(N5), (E13),(E15),(G2)

- Policija ne obvesti CSDja takoj (G6)
- Policija ne zahteva povratne informacije (E20)
- Sodelovanje s policijo (K11), (P7)
- Spremljanje policije (K16)

Sodišče kot vodstveni organ:

- Postopek vodi sodišče (A9), (M3),(N19)
- Socialna delavka se udeležuje obravnav (A10),(F8),(G9),(L12),(L3),(N16),(N17)
- Sodišče zaprosi CSD za poročilo (A11),(C3),(E7),(E18),(E19),(E71), (E72)(F2),(F7),(L2),(N12),(P12),(D3),(M5),(N7),(N8)
- CSD posreduje poročilo sodišču (A22),(C15),(D4)
- Socialna delavka poda predlog sodišču (B15), (N113),(C6),(O21),(O24),(N133),(N134)
- Mesečno poročanje sodišču (C9)
- Socialna delavka ne odloča (C22),(C18),(N132),(N20),(N21)
- Sodišče upošteva mnenje socialne delavke (F10), (D12),(N55),(N56),(B45)
- Ravnati se po dopisu sodišča (E10)
- Sodišče določi vzgojni ukrep (F9)
- Sodeluje s sodiščem (L10),(P6), (M6)
- Dodelitev zagovornika po uradni dolžnosti (N13), (N14)
- Zaslišanje (N15)
- Ni želela vzgojnega ukrepa (N131)
- Prejme pravnomočni sklep (N42)
- Dobro sodeluje s sodiščem (N26),(N27)

Obvestilo sodišča:

- CSD dobi obvestilo sodišča o obravnavi (A14),(C2),(E6),(F1),(D2),(G3),(J3),(L1),(M4),(L1),(M6),(E8)

Obvestilo šole:

- Šola obvesti o spremembi mladostnikovega vedenja (A12),(J16),(J17)
- Sodeluje s šolo (K9),(K10),(K83),(P8)

Sodelovanje z zunanjimi organizacijami:

- Sodeluje z zunanjimi programi (K22)
- Organizacije ne jemljejo mladostnikov s kaznivimi dejanji (N48)

- Mladostnikom pove za športni park (N49)
- Sodeluje z zunanjimi organizacijami (D6),(D7),(O50),(N52)
- Obisk centra za duševno zdravje (N50),(N51)

Vključitev CSDja:

- CSD se vključi, ko se začne kazenski postopek (A13), (N6)
- Socialna delavka poda predlog sodišču (B15)

Opis vzgojnih zavodov:

- Vzgojni zavod Logatec kot eden izmed strožjih zavodov (A26)
- Logatec primeren za mladostnike s težjimi vedenjskimi motnjami (A50)
- Mladinski dom Maribor namenjen mladostnikom ogroženim s strani družine (A51)
- Mladostniki v Mladinskem domu Maribor niso imeli vedenjskih težav (A52)
- Vzgojni zavod Veržej namenjen osnovnošolskim otrokom (A53)
- Pogovor z družino in vzgojiteljem v vzgojnem centru (F12)
- Mladostnik že predhodno nameščen v vzgojni zavod (A4), (N129)
- Občutek, da učitelj ne verjame v mladostnika (F15)
- Pozitivno mnenje o vzgojiteljih (F14)
- Odprtje stanovanjskega zavoda (N66)
- Pozitivno mnenje o prevzgojnem domu Radeče (B30)
- Negativno mnenje o vzgojnih zavodih (B31),(B32)

Vzgojni ukrep:

- Izvajanje vzgojnega ukrepa (J2)
- Strožji vzgojni ukrep v primeru nesodelovanja mladostnika (C10)
- Priporočilo za vzgojni ukrep (C16),(D13), (N22),(N24)
- Vzgojni ukrep obiskovanje svetovalnice (O24)
- Stopnjevanje vzgojnih ukrepov (B46),(B34)
- Sodeluje pri izvajanju vzgojnih ukrepov (O3)

Delo z Romi:

- Sodišče ni enako strogo (B6)
- Postopki se zavračajo (B7)
- Ne predlagajo vzgojnega zavoda (B16)
- Vzgojni zavod priskrbel učitelja (B17)

IZZIVI DELA Z MLADOSTNIKI V KAZENSKEM POSTOPKU

Empatija socialne delavke:

- Občutek nemoči (M57)
- Razume, da ima mladostnik stisko (M58)

Dolžnost mladostnika:

- Govor o pravicah mladostnikov ne dolžnosti (A15)

Nespoštovanje s strani mladostnikov:

- Mladostnik ne spoštuje avtoritete (A16)

Nesodelovanje mladostnikov:

- Mladostniki ne želijo sodelovati (A21),(B19),(C14),(G11),(J6),(M59),(M60),(N68), (N128),(K81),(E34),(F24),(G25), (E26),(E38)
- Mladostnik ne prevzame odgovornosti (J5),(K24),(K52),(J18), (J10),(J11)
- Po polnoletnosti ne sodelujejo več z mladostniki (G12)
- Digitalna zasvojenost (K55)
- Razvijanje novih metod (K56),(K57),(K67),(K69),(K82),(K86),(K87)
- Mladostnik ne hodi redno (M61),(F21)
- Mladostnik se upira pomoči (F18),(F19)
- Mladostnik nima motivacije (F25),(F26),(F27),(F28)

Vzgojni ukrep:

- Vzgojni ukrep ne doseže namena (A17),(A25),(O12)
- Socialna delavka oceni, ali je vzgojni ukrep primeren za mladostnika (A19)
- Težave pri izvajanju vzgojnega ukrepa (O9)
- Mladostnik ne preneha s kaznivimi dejanji (A23),(B14)
- Sodišče stopnjuje vzgojne ukrepe (B34),(A24)

Starši:

- Starši ne sodelujejo (A34),(A70),(G10)
- Starši ne prepoznajo svoje odgovornosti (L15),(L16),(L17),(L19),(L20),(L21)
- Starši nimajo avtoritete (K48),(K49),(K50),(K51),(L27),(L7),(L22),(L23),(K46)

- Slabe družinske razmere (K110)

Izobraževanja in programi:

- Pomanjkanje izobraževanj za socialne delavke (A82)
- Pomanjkanje programov za mladostnike (J7)
- Dolge čakalne dobe pri strokovnjakih (O9),(O10)
- Majhna ponudba strokovnih centrov (O11),(O25)

Kazniva dejanja:

- Mladostnik kot povzročitelj nasilja (A83)
- Huda kazniva dejanja (N31),(P11),(H25),(H9)
- Kazniva dejanja v preteklosti (H7)
- Kazniva dejanja danes (H8)

Grožnje mladostnikov:

- Mladostniki grozijo socialnim delavkam (B20)

Nasilje mladostnikov:

- Mladostnik bil nasilen do socialne delavke (B21)

Vpliv vrstnikov:

- Vrstniki imajo velik vpliv (K40),(K41),(K42),(K53)
- Kaznivo dejanje mu da višji status v družbi (K43),(K44)

Delo z Romi:

- Mladostnik ne razume postopka (B22),(B40)
- Mladostnik ne razume slovenskega jezika (B23),(B47),(K23),(K94)
- Nizka stopnja izobrazbe (B25),(I3),(I4)
- Mladostnik ne sodeluje (B26)
- Ne dela se na preventivi (I6)
- Pomanjkanje programov (I7)
- Sistem ni prilagojen na potrebe (I8)
- Vračanje mladostnika v njegovo okolje (K29)
- Različno znanje (K96)
- Uporablja različne pristope (K97),(K95)

- Romi se ne razumejo med seboj (B24)
- Nimajo motivacije za prihodnost (B36)
- Mladostniki so neprostoVOLJNI uporabniki (B37)

Delo s priseljenci:

- Ne želijo sodelovati (M11),(M12),(M13),(M14)
- Hvalijo se z kaznivimi dejanji (M15)
- Mladostnikom ni mar(M18)

Kadrovska stiska:

- Premalo zaposlenih (A75),(I5),(P18),
(C19),(N67),(D10),(E31),(O30),(O32),(P14),(P16),(P17),(P18)

Velikost centra:

- Dela na več področjih (P4),(E2),(E3),(O31)
- Manjši center (E1),(E4),(O5),(P3)

Postopek na sodišču:

- Starši najamejo zagovornika (N32)
- Dobri odvetniki (N33)
- Preteče več časa med kaznivim dejanjem in obvestilom (G7),(G8)
- Počasni postopki (N35),(N36),(N92),(N93),(N112),(O8),(O17),(O18),(O23)
- Pritisk zaradi zahtevanih poročil (E35)

Delovni odnos:

- Se je zgodilo, da je ogrozila odnos (E60),(E64), (B42)
- Strah pred izgubo odnosa (B43),(J14),(J24),(J25),(H22),(M62),(E39),(G20)

Izzivi:

- Ne vidi izzivov (C13),(D5),(F16)
- Različni izzivi (O6)

Delo na področju mladostnikov:

- Zahtevno delo (K98)
- Izkušnja izgorelosti (K99),(K100)

- Izgubila smisel dela (K101),(N103),(N107),(N108)

Zakonski izzivi:

- Vidi zakonske izzive (E29)
- Zakon se ne spreminja (E57),(E58)

ETIČNE DILEME DELA Z MLADOSTNIKI V KAZENSKEM POSTOPKU

Družinsko življenje mladostnika:

- Mladostnik nima urejenega družinskega okolja (A29)
- Mladostnik se vrača nazaj v družinsko okolje (L25),(L26)

Odgovornost staršev:

- Starši brez posledic (A30),(A33)
- Starši ne spremenijo vedenja (A31)
- Mladostnik nosi posledice staršev (A32)
- Sodišče določi zakonitega zastopnika zaradi nesodelovanja staršev (A35)
- Starša ne prevzameta odgovornosti (A39),(A41),(A72),(A74)

Sodelovanje staršev:

- Starši ne sodelujejo (A34),(A70),(G10)

Empatija socialne delavke:

- Socialna delavka čuti nemoč (A36),(A37),(I18),(J22)
- Dilema, kaj je v moči socialne delavke (A71)
- Razume stisko mladostnika (L28),(L29)

Dvom v svoje delo:

- Dvom, ali je ravnala prav (B27),(B38),(J21), (B29), (E32),(E33),(E36),(J8),(J12),(J13)

Namestitev v vzgojni zavod:

- Premalo specializiran kader (A48), (A49),(O36),(A47),(A62),(A63)
- Socialne delavke vedele, kam namestiti mladostnika (A54)
- Vzgojni zavod zavrača vlogo za sprejem mladostnika (A56),(I11),(O37),(O38)

- Beg iz vzgojnega zavoda (K118)
- Samo poškodovanje (K119)
- Mladostniki niso slišani (K120)
- Namestitev mladostnika v vzgojni zavod (I9)
- Primernost vzgojnega ukrepa (A28),(D15),(K108),(K109)

Sistemska ureditev:

- Občutek nemoči zaradi sistema (A76),(I22),(I23)
- Sistem za starše nima posledic (A43),(A44)
- Mladostnik potrebuje avtoriteto (A46)
- Neprimeren sistem (A59)
- Socialna delavka izpostavlja težave na sistemski ravni (A64),(O7)
- Zmedenost zaradi sistema (D16),(D17)

Vzgojni ukrep:

- Mladostniku izrečen ukrep oddaje v vzgojni zavod, čeprav je že nameščen v zavodu (A45),(O13)
- Ustreznost vzgojnega ukrepa (H10),(O14),(O22)
- Vpliv vzgojnih ukrepov na kakovost dela (O15)

Obravnavna mladostnika:

- Kdaj preusmeriti obravnavo (H11)
- Strah pred povečanjem stiske mladostnika (J20)

Zakon ZOOMTVI

- Negativen vpliv ZOOMTVI na področje (A27)
- Zakon spremenil namestitve glede na krajevno pristojnost (A55),(K111),(K112),(K113),(N110),(N111),(N114),(N115),(I10),(B33),(O33),(O34),(O35)
- Zakon v interesu nima življenja mladostnikov (A57)
- Zakon ogroža mladostnike namesto, da bi jih obvaroval (A58),(K115),(K116),(K117)
- Strokovni centri opozarjajo na neprimernost zakona (A60)
- Strokovni centri in mladostniki so v stiski (A61)
- Utemeljiti razlog namestitve (N116),(N123)
- Zaradi zakona ločili sorojence (N117)
- Želja po namestitvi v drug vzgojni zavod (N118),(N119)

- Vzgojni zavodi nimajo dovolj prostora (N120)
- Mladostnik ostaja doma (N121),(N122)
- Odvisno, kdo je vodja (N124)
- Ne mara zakona (O39)

Družinski zakonik:

- Družinski zakonik poslabšal situacijo (A73)

Strokovni odnos:

- Ohrani strokovni odnos (P23),(P25),(P26),(P27),(P28),(P31),(P32), (P33),(E44)
- Zagotavljanje spoštljivega odnosa do mladostnika (J19)

Dvojne vloge:

- Negativnost dvojnih vlog (P29),(P30), (E41),(P19), (E37),(E48)
- Dvom, ali uporabniki razumejo njeno vlogo (P24),(E45)
- Uporabnike pozna izven službe (P21), (P22),(E43)
- Delo v domačem okolju (E42),(P20)
- Pogovor o njeni vlogi (E49)
- Občutek neenakovrednega položaja (E46),(E47)

Etične dileme:

- Ne sooča se z etičnimi dilemami (K105),(M55),(M52), (K114),(B35),(F29)
- Na začetku se je soočala z etičnimi dilemami (K106),(F31)
- Ni prepričana (N94),(N95),(N109),(D11)

ZAKON NA PODROČJU MLADOSTNIKOV V KAZENSKEM POSTOPKU

Precep:

- Se znajde v precepu (A65)

Zakon:

- Ne strinja se z zakonom (P39), (P34)
- Delati za dobro v mladostniku (P40)
- Zakon nima dovolj smernic (G27),(G28),(G29),(G31),(G32)
- Zagovarjati svoje delo (P35),(G33)

- Dovolj svobode v zakonskih okvirjih (E55),(O28)
- Upošteva zakon (K107), (I19),(K92),(K93),(E51),(E74),(F37),(O27)
- Ne čuti pritiska (L33),(M56),(B44),(D23),(F32),(F33),(J28),(M76),(O49)
- Čutila pritisk na začetku (M77)
- Zakon da občutek varnosti (E50)
- Ne poskuša spreminjati zakona (E52),(E53)
- Nesmiselnost zakona (B48)

OPIS PRIMERA S PODROČJA DELA Z MLADOSTNIKI V KAZENSKEM POSTOPKU

Družinsko okolje:

- Oče s kaznivimi dejanji (A77)
- Starši ne razumejo mladostnika (A78)
- Mladostnik nima urejenega družinskega življenja (B39)
- Vzgojna nemoč staršev (H12), (I15),(I16)
- Odsoten oče (H15)

Vpliv vrstnikov:

- Mladostniki poiščejo varnost v svoji družbi (A79)

Sodelovanje z mladostniki:

- Včasih ulično delo (K54)
- Povabila družino (N60)
- Seznanila družino z obvestilom (N62)
- Mladostnik ni želel sodelovati (N63),(I17),(H18),(H13)
- Starša spodbujala mladostnika (N64),(I13)
- Seznanila, da sodeluje z drugimi institucijami (N65)
- Mladostnik je sodeloval (N88)
- Mama povedala, kje je mladostnik (N98)
- Punca vedela, da je ne bojo iskali (N106)
- Grožnja s strani družine (B41)
- Grožnja mladostnika (H27)
- Mladostnik ne hodi v šolo (I14)
- Občutek strahu (H28),(H29)

- Ogroža samo sebe (I27)
- Kratkoročni in dolgoročni cilji (K66)
- Ni ponavljal kaznivih dejanj (K73)
- Mladostniki se poznajo med seboj (G19)
- Želela, da mladostnik sam preneha s kaznivim dejanjem (G26)

Sodelovanje drugih institucij:

- Obvestilo policije (N61)
- Beg iz vzgojnega zavoda (N96)
- Policija ima nalogo privedi mladostnika (N100)
- Klicala policijo (N101)
- Policija ni želela sodelovati (N102),(N105)
- Predlog, da se mladostnika namesti v vzgojni zavod (H16), (H26),(I25)
- Sodišče ne sledi predlogu CSDja (H17)
- Počasen postopek (I26)

Opis primera:

- Primer o mladem paru (N84)
- Primer mlade punce (N104)
- Primer mladostnika, ki je preprodajal (G13)
- Mladostnik fizično napadel zaposlenega (A38)

Prijava na policijo:

- Lažna prijava (N85),(N90)

Empatija:

- Mladostnik se ji je smilil (N86),(N89)
- Ima težavo (I24)
- Spoštovati kulturne razlike (K68)

Vzgojni ukrep:

- Opis vzgojnega ukrepa (N87)
- Dvom, ali je vzgojni ukrep ustrezen (H19)

Kazniva dejanja:

- Veliko kaznivih dejanj (N97), (H14)
- Starejši učijo mlajše kaznivih dejanj (B28),(N99)
- Hujša kazniva dejanja (H25),(K62),(K63)
- Ni takoj prijavila kaznivega dejanja (G14)
- Možnost mladostniku, da preneha s kaznivim dejanjem (G15)
- Ve, da bi morala takoj prijaviti kaznivo dejanje (G16)
- Mladostnik sam prenehal s kaznivim dejanjem (G17)

Zadovoljstvo z razpletom:

- Ni bila zadovoljna z razpletom (H20),(H21)
- Bila zadovoljna z razpletom (K72),(K88)

Preteklost:

- Mladostnik občutil sram (K45)
- Starši imeli avtoriteto (K47)

NASVET ZA NEIZKUŠENO SOCIALNO DELAVKO

Posvet s starejšimi sodelavkami:

- Socialna delavka se posvetuje s starejšimi sodelavkami (A80),(D25),(L35),(M79), (E80),(H30),(N136),(O53),(F38),(M54)

Supervizija:

- Udeleževanje supervizij (A81),(H31),(F39),(L34),(M80),(P43),(O54),(F39)

Delo z družino:

- Aktivno sodelovanje z družino (A84)
- Poslušanje mladostnikov in družine (P44)

Pridobivanje izkušenj:

- Učenje iz izkušenj (G30),(K32),(M78), (C25), (C26), (O51),(O56),(B49),(G30),(O29)
- Ne jemati odgovornosti mladostnika nase (B50)
- Raziskovanje področja (C24), (E78)

Zakonodaja:

- Branje etičnega kodeksa (P41),(P42)

- Branje zakonodaje (E81)
- Razumeti sistem (I28)
- Upoštevanje zakonov (M81),(J23)
- Razumevanje zakonov (I28)
- Držati se zakona (G37)

Dodatna izobraževanja:

- Udeleževanje izobraževanj (D24),(E79),(M82)

Empatičnost:

- Empatija socialne delavke (G34), (G35),(G36),(I31),(J29),(N135)
- Aktivno poslušanje (J30),(J31),(P44)
- Razlaga mladostniku na razumljiv način (I29)
- Iskrenost (I30)
- Ne jemati primerov preveč osebno (E56)

Refleksija:

- Osebna refleksija dela (E54)
- Samorefleksija (E75),(E76),(E77),(K102), (O52),(K102)
- Občutek, da nisi samo socialna delavka (K103)
- Skrb zase (K104)

Želja:

- Socialni delavki želi pogum in zaupanje vase (O55)

16.20 Odprto kodiranje

16.20.1 Center za socialno delo Celje

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadakategorija	Tema

A1	zdaj po navadi, center se že predhodno vključi v obravnavo družine, ker nekak vemo že v času pred kazenskim postopkom	CSD predhodno vključen v obravnavo družine	Predhodna vključitev CSDja		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
A2	nas tožilstvo vbistvo obvešča o tem, včasih tudi že kr policija sporoči o obravnavi mladostnika, am tko da nekak mam informacije o družini	Tožilstvo obvesti CSD o obravnavi	Obvestilo tožilstva		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
A3	nas tožilstvo vbistvo obvešča o tem, včasih tudi že kr policija sporoči o obravnavi mladostnika, am tko da nekak mam informacije o družini	Policija obvesti CSD o obravnavi	Obvestilo policije		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
A4	Pogosto se pa tut dogaja da so ti otroci že nameščeni v vzgojni zavod al pa da je kateri od ukrepov že v teku. /// predhodno jih poznamo.	Mladostnik že predhodno nameščen v vzgojni zavod	Vključitev v vzgojni zavod		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku

A5	nova zadeva, takrat pa potem starše povabimo, povabimo mladostnika na nek bolj poglobljen pogovor /// preveri, kaj je družinska situacija otroka	Socialna delavka povabi starše in mladostnika	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
A6	nova zadeva, takrat pa potem starše povabimo, povabimo mladostnika na nek bolj poglobljen pogovor /// preveri, kaj je družinska situacija otroka	Socialna delavka preveri socialno okolje mladostnika	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
A7	govorimo z mladostnikom, mu damo ta del možnosti, da pojasni, kaj je blo	Socialna delavka da mladostniku možnost pojasniti kaznivo dejanje	Prvi pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
A8	Smo mi suportivni organ	CSD je mladostniku v podporo	CSD kot podporni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
A9	to postopek policije in načeloma sodišča.	Postopek vodi sodišče	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
A10	udeležujemo te le obravnave	Socialna delavka se udeležuje obravnave na sodišču	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
A11	socialna zaprosila sodišča, pripravimo	Sodišče zaprosi CSD za poročilo	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku

	priporočila za sodišče				
A12	Šola nas obvešča, da opaža neke spremembe v vedenju.	Šola obvesti o spremembi mladostnikovega vedenja	Obvestilo šole		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
A13	kazenskega in predkazenskega postopka, tega pa začnemo takrat ko vemo, da je zadeva že v tožilstvu ali pa bo šla na tožilstvo.	CSD se vključi, ko se začne kazenski postopek	Vključitev CSDja		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
A14	dobimo poročilo pa tudi od sodišča, da bo razpisana obravnava.	CSD dobi obvestilo sodišča o obravnavi	Obvestilo sodišča		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
A15	na splošno trenutno, družbena situacija je bolj naklonjena temu, da mi ves čas govorimo o naših pravicah ne pa tolko o dolžnosti.	Govor o pravicah mladostnikov v ne dolžnosti	Dolžnost mladostnika		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku področja
A16	pridejo na to pot da nekak nespoštujejo nekih družbenih pravil, da se zapletajo v neka kazniva dejanja, da tute	Mladostnik ne spoštuje avtoritete	Nespoštovanje s strani mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku področja

	spoštujejo avtoritete				
A17	je največji izziv to, da tudi vzgojni ukrep, ki ga oni določijo, ne doseže namena.	Vzgojni ukrep ne doseže namena	Primernost vzgojnega ukrepa		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku področja
A18	seveda je to od primera do primera odvisno	Različni primeri	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
A19	ko prihajajo ti mladostniki k nam, vidiš a bo zmogo naredit korak naprej pa bo ta ukrep učinkovit ali ne bo ane	Socialna delavka oceni, ali bo vzgojni ukrep primeren za mladostnika	Primernost vzgojnega ukrepa		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku področja
A20	Nekateri res dobro sodelujejo, dobro delajo, opravijo družbeno koristno delo, vidiš da je nek premik	Mladostniki dobro sodelujejo	Sodelovanje je mladostnikov		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
A21	Nekateri pa res zavračajo sodelovanje, niso aktivni in tam veš, da ta namen ne bo dosego, ta ukrep ne bo dosego namena	Mladostniki ne želijo sodelovati	Nesodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku področja

A22	In potem tudi v poročilu, ko ti seznanjaš sodišče, načeloma če ni blo nekih novih kaznivih dejanj, sodišče nič drgač ne nardi.	CSD posreduje poročilo sodišču	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
A23	opažamo tudi pri teh otrocih, ki se zelo pogosto zatekajo v kazniva dejanja, majo več le teh, majo ne vem, več ko izrekajo ne vem udeležba tega socialnega treninga in ne vem in ma že štir te treninge, je otrok že več ko 2 leti vključen v neko trening socialnih veščin, ampak efektive ni, se pravi, še vedno so pogosta kazniva dejanja.	Mladostnik ne preneha s kaznivimi dejanji	Izrek vzgojnega ukrepa		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku področja

A24	In pač sodišče vedno nekak izreka te ukrepe o stopnjevanju. Se pravi, nikoli ne gre po defaultu v najstrožjega,	Sodišče stopnjuje vzgojne ukrepe	Izrek vzgojnega ukrepa		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku področja
A25	v praksi ne funkcionira ker recimo, v tem konkretnem primeru ki ga mi mam, je mladostnik že ful let nameščen v vzgojni zavod, njegova kazniva dejanja se stopnjujejo ne, jih je vedno več, so vedno bolj huda	Vzgojni ukrep ne doseže namena	Izrek vzgojnega ukrepa		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku področja
A26	Včasih je bilo, vzgojni zavod je bil Logatec, je bil eden izmed strožjih, ne pa mladinski dom Maribor.	Vzgojni zavod Logatec kot eden izmed strožjih zavodov	Vzgojni zavod		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
A27	In ta nov zakon je zelo vplival na ta področja, zelo slabo vplival na to področje.	Negativen vpliv ZOOMTVI na področje	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku

A28	Tak da največji izzivi so predvsem v tem, kako mladostniku vseen pomagat, da če že dobi nek ukrep, da bo ta res učinkovit.	Smiselnost vzgojnega ukrepa	Namestitev v vzgojni zavod		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
A29	dileme so predvsem v tem delu, da pogosto ti otroci ki imajo hude vedenjske težave pa se zapletajo v ta kazniva dejanja, izhajajo iz nekaterih precej neurejenih družinskih razmer.	Mladostnik nima urejenega družinskega okolja	Družinsko življenje mladostnika		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
A30	Pri tem pa starši nikoli ne nosijo posledic za svoja dejanja.	Starši brez posledic	Odgovornost staršev		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
A31	zdej starša nič ne naredita da bi bilo bolj in otrok vsa ta svoja čustva, jezo, prizadetost izraža v agresivnih vedenjih do drugih.	Starši ne spremenijo vedenja	Odgovornost staršev		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku

A32	Ampak spet je on ta, ki je kaznovan za ta svoja vedenja, ki so seveda neustrezna in more prevzet odgovornost, ampak tuki je ta del, da je ta začaran krog	Mladostnik nosi posledice staršev	Odgovornost staršev		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
A33	Ampak tle pa ta del prebudit v staršu, al pa da bi onadva mogla prevzet odgovornost, ker sta vbistvu zatajila starševsko vlogo, ta del je vbistvu je pa ful mejhen.	Starši brez posledic	Odgovornost staršev		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
A34	Recimo otrok je vedno vabljen po zakonitem zastopniku ane, recimo starši ne pridejo ne, starši ne rabjo prit.	Starši ne sodelujejo	Sodelovan je staršev		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
A35	Sodišče se recimo v takih primerih ko je pač bil eden izmed strožjih ukrepov odloči po uradni dolžnosti ma	Sodišče določi zakonitega zastopnika zaradi nesodelovanja staršev	Sodelovan je staršev		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku

	<p>ta enga zakonitega zastopnika. Ker se pogosto dogaja, da pač staršev ni.</p>				
A36	<p>Ampak tu je ta dilema, ko je men hudo za tega otroka. Ker js vem kakšna je njegova zgodba in on bi v resnici skoraj težko drugače.</p>	<p>Socialna delavka čuti nemoč</p>	<p>Empatija socialne delavke</p>		<p>Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku</p>
A37	<p>Tuki je potem ta največja dilema in občutek nemoči tut mene recimo kot strokovne delavke, ko jim morem rečt, ja ni prav da to počne, vsi vemo da ma težko življenjsko zgodbo, je pa dost star, on more prevzet odgovornost za svoja vedenja in dejanja.</p>	<p>Socialna delavka čuti nemoč</p>	<p>Empatija socialne delavke</p>		<p>Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku</p>

A38	vem smo mel tega mladostnika, ki vbistvu je fizično napado dva vzgojitelja in ju pač poškodoval, da sta poiskala pomoč v bolnišnici	Mladostnik fizično napadel zaposlenega	Opis primera		Opis primera s področja mladostnika v kazenskem postopku
A39	mi vsi vemo, da ma ta otrok res težko življenjsko izkušnjo in da starša nista prevzela odgovornosti, nista odgovarjala in nista naredila nič v teh letih, da bi kaj spremenila.	Starša ne prevzameta odgovornosti	Odgovornost staršev		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
A40	ves čas spodbujamo, usmerjamo in dajemo priložnosti.	Socialna delavka spodbuja in usmerja mladostnika	CSD kot podporni organ		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
A41	nočeta in nimamo možnosti prisile ne.	Starša ne prevzameta odgovornosti	Sodelovanje staršev		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku

A42	Pa sta starša recimo mela izrečen ukrep omejitve starševske skrbi in sta mela naložene naloge, kaj bi morala narediti, ampak nič od tega nista naredila in nobenih posledic ni bilo za njiju.	Starša ne prevzameta odgovornosti	Odgovornost staršev		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
A43	Tko da te nekak dileme so najbolj pogoste, ko pol tuj občutek nemoči potrjujejo, da otrok je bil znotraj sistema ampak sistem ni narejen na način, da bi z njim lahko razbremenili nekaterih stvari.	Sistem nima posledic za starše	Sistemska ureditev		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
A44	ker bi mogo sistem biti, kak naj rečem, velike posledice za starše, ki ne odigrajo to kar bi morali.	Sistem nima posledic za starše	Sistemska ureditev		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku

A45	<p>namesto najstrožjega ukrepa je bla namestitev v vzgojni dom, namesto v mladoletnišk i zapor Radeče. Njega so namestili v vzgojni zavod, kjer je že. Tuki kjer je on napado ta dva vzgojitelja. Ni spremembe zanj ne in ker mi smo tega otroka nameščal ne vem kok let nazaj, vmes so se zavodi spremenil.</p>	<p>Mladostniku izrečen ukrep oddaje v vzgojni zavod, čeprav je že nameščen v zavodu</p>	<p>Smiselnost vzgojnega ukrepa</p>		<p>Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku</p>
A46	<p>institucije smo v štartu mel, oni rabijo avtoriteto pravosodneg a policista, se pravi oni rabijo en del bolj restriktivneg a načina, da vidijo, da niso oni najmočnejši in da lahko prestopijo vsako mejo.</p>	<p>Mladostnik potrebuje avtoriteto</p>	<p>Sistemska ureditev</p>		<p>Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku</p>

A47	In tuki tega ni, in tuki mi govorimo, tu so vzgojitelji socialni pedagogi, profesorji geografije. Niso izšolani postaviti meje, takšnemu mladostniku.	Neprimeren kader	življenje v vzgojnih zavodih		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
A48	včasih je blo tko, da mi smo meli vzgojne zavode, ki so bili nekak specializirani	Nekvalificirani delavci v vzgojnih zavodih	življenje v vzgojnih zavodih		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
A49	Planina je bila za tiste ki majo medikamentozno terapijo, se pravi so ble neke pridružene težave, zaradi katerih so bili otroci obravnavani pri pedopsihiatru in zato je meu vzgojni zavod tut bolniško osebje	Nekvalificirani delavci v vzgojnih zavodih	življenje v vzgojnih zavodih		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
A50	Potem so meli tut Logatec, je bil eden izmed teh vedenjsko zahtevnejših, teh problematičnih otrok in Logatec je bil	Logatec primeren za mladostnike s težjimi vedenjskimi motnjami	Vzgojni zavod		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku

	bolj fantovski, pa še vedno so meli eno dekliško skupino.				
A51	Ne vem, vzgojni zavod mladinski dom Maribor je bil vedno namenjen tem otrokom, ki nekako so bili nameščeni zaradi socialnih okoliščin v družini, recimo ne vem alkoholizem, al pa huda revščina, al pa duševne težave staršev	Mladinski dom Maribor namenjen mladostnikom ogroženim s strani družine	Vzgojni zavod		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
A52	ne pa zaradi njih samih. Oni vedenjsko niso bili težavni, niso meli duševnih al pa vedenjskih težav	Mladostniki v Mladinskem domu Maribor niso imeli vedenjskih težav	Vzgojni zavod		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku

A53	In potem Veržej, so bli vzgojno zahtevnejši otroci, ki so bili še osnovnošolski, in so meli interno šolo.	Vzgojni zavod Veržej namenjen osnovnošolskim otrokom	Vzgojni zavod		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
A54	In mi smo točno vedli, katerega otroka, glede na njegovo specifiko, kam nameščat	Socialne delavke vedele, kam namestiti mladostnika	Namestite v v vzgojni zavod		Etične dileme področja
A55	Zakon pa je to spremenil na način da morajo vsi it glede na krajevno pristojnost.	Zakon spremenil namestitve glede na krajevno pristojnost	Zakon ZOOMTV I		Etične dileme področja
A56	In ti bi otroka spravo v Logatec, ker je vzgojno ful zahteven, morš ne vem kolko vlog napisat pa še tiste ti zavrnejo recimo ane.	Vzgojni zavod zavrača vlogo za sprejem mladostnika	Namestite v v vzgojni zavod		Etične dileme področja

A57	<p>papir prenese marsikej, mi smo vsi ko se je ta zakon vzpostavilo, mi smo vsi pravli da to ni pravi interes, ni interes otroka, to je bil interes vlade in preobremenjenost določenih strokovnih centrov. Kar jaz sprejemam in slišim ampak potem bi bilo to treba na drugačen način urejati ne pa na račun otrok</p>	<p>Zakon v interesu nima življenja mladostnikom</p>	<p>Zakon ZOOMTV I</p>		<p>Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku</p>
A58	<p>še večjo stisko recimo ne in ne vem umikamo otroka v neko varno okolje zaradi tega, ker je bil doma žrtev nasilja in ga damo v okolje kjer bo žrtev nasilja s strani vrstnika.</p>	<p>Zakon ogroža mladostnike, namesto, da bi jih obvaroval</p>	<p>Zakon ZOOMTV I</p>		<p>Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku</p>
A59	<p>Ja tukaj je sistem zatajil.</p>	<p>Neprimeren sistem</p>	<p>Težave v sistemu</p>		<p>Etične dileme področja</p>

A60	poskušamo opozarjat na to, mislim da tut strokovni centri opozarjajo na to, ampak kak bi rekla, nekih odzivov v smislu, bomo stvari spreminjali, pa ni.	Strokovni centri opozarjajo na neprimernost zakona	Zakon ZOOMTV I		Etične dileme področja
A61	Tut strokovni centri so v stiski, tak ko se zdaj ful poroča, da so šolniki v stiski	Strokovni centri in mladostniki so v stiski	Zakon ZOOMTV I		Etične dileme področja
A62	Zaposlujejo nekvalificirane delavce, vojake, zato da majo pač enga tam.	Nekvalificirani delavci v vzgojnih zavodih	življenje v vzgojnih zavodih		Etične dileme področja
A63	Zej mi pa povejte, s kakimi pristopi bo on otroka ki ma čustveno vedenjske motnje, kako bo on pristopo. On ne more z vojaškim pristopom pristopit do njih.	Nekvalificirani delavci v vzgojnih zavodih	življenje v vzgojnih zavodih		Etične dileme področja
A64	Točno to ne, in tuki so vbistvu ful velike težave na sistemski ravni.	Socialna delavka izpostavlja težave na sistemski ravni	Sistemska ureditev		Etične dileme področja

A65	tako ja.	Se znajde v precepu	Precep		Zakon in skrb za mladostnika
A66	js že osebno in v praksi v službi vedno probam delovat zlo transparentno. Torej karkoli bom jaz naredila bom to povedala mladostniku, vedno prej povem.	Deluje transparentno	Odnos		Sodelovanje mladostnikom kazenskem postopku z v
A67	že predhodno so seznanjeni, ker se mi zdi da je to del neke iskrenosti, ko recimo morš povedat	Iskren odnos	Odnos		Sodelovanje mladostnikom kazenskem postopku z v
A68	sprejemajo težke odločitve, nikol to ne sprejme ena strokovna delavka, mi se takrat po navadi vsedemo timsko	Sodeluje s sodelavkami	Delo v timu		Sodelovanje mladostnikom kazenskem postopku z v
A69	In se potem to tut predstavi mladostnikom in tut staršem.	Mladostnikom in staršem opiše vzgojni ukrep	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje mladostnikom kazenskem postopku z v

A70	dobiš občutek nemoči, ker veš, lahko ti to ne vem kaj nardiš pa v bistvu pa otrok pa rabi pozitivno povratno informacijo s strani starša enega in drugega.	Starši ne sodelujejo	nesodelovanje staršev		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku dela z mladostniki v kazenskem postopku
A71	Je ta del tujca neka dilema, al kak naj rečem, nek proces sprejemanja, kaj je v tvoji moči ane, ko delaš na tem področju.	Dilema, kaj je v moči socialne delavke	Empatija socialne delavke		Etične dileme področja
A72	recimo v tem času, ko je otrok ful stvari naredo, pa onadva nista želela narediti spremembe v sebi, svojih starševskih kompetenc pa svojega odnosa.	Starša ne prevzmeta odgovornosti	Odgovornost staršev		Etične dileme področja
A73	praksi opazamo, da tudi družinski zakonik zelo poslabšal situacijo	Družinski zakonik poslabšal situacijo	družinski zakonik		Etične dileme področja

A74	pač dal so neke ukrepe, dejmo predlagat omejitev starševske skrbi pa predlagamo kaj bi onadva morala, ampak onadva tega ne naredita in ni posledic ne	Starša ne prevzameta odgovornosti	Odgovornost staršev		Etične dileme področja
A75	Zeji pa vete, da bi mi glede na naše kadrovske podhranjenosti in pripad zadržev, ko se lovimo iz dneva v dan, pa jaz res nimam časa pisati predloga za kazensko ovadbo za zanemarjanje	Premalo zaposlenih	Kadrovska stiska		Etične dileme področja
A76	težko je absolutno in tu še jaz dam predlog za starše za sum kaznivega dejanja za zanemarjanje otroka, bo policija šla preverit, vprašanje kaj bo zaznala, a bo sploh zadeva prišla na tožilstvo ali ne, jaz pa sem izgubila delovni	Občutek nemoči zaradi sistema	Sistemska ureditev		Etične dileme področja

	<p>odnos. Tisto neki malega kar smo mel sem definitivno zdaj zapravla.</p>				
A77	<p>Pa tut rečejo starši včasih, tut ta primer ko sma se dans pogovarjali, noben od staršev nikjer ne dela, oče je bil velikokrat na prestajanju zaporne kazni, res ma on slab sistem</p>	<p>Oče s kaznivimi dejanji</p>	<p>Družinsko okolje</p>		<p>opis primera</p>
A78	<p>Ti maš pa tut otroke, ki vbistvu so iz nekih navidezno urejenih družin, starši so funkcionalni in se pač otrok zapleta in potem rečejo ja pado je v slabo družbo.</p>	<p>Starši ne razumejo mladostnika</p>	<p>Družinsko okolje</p>		<p>Etične dileme področja</p>

A79	Ampak to da je on šou iskat občutek varnosti v slabo družbo, se je zgodil znotraj primarnega odnosa.	mladostniki poiščejo varnost v svoji družbi	Vpliv vrstnikov		Etične dileme področja
A80	posvet s starejšimi kolegicami	Socialna delavka se posvetuje s starejšimi sodelavkami	Posvet s starejšimi sodelavkami		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
A81	supervizija je vedno dobra ideja, zej tut nekak tko po mojih izkušnjah, pa sem vbistvu že 12 let na centru	Obiskovanje supervizije	supervizija		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
A82	ni neki ful močnih izobraževanj na področju mladostnikov	Pomanjkanje izobraževanj z socialne delavke	Izobraževanja in programi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
A83	Ni zdej nekih posebej, vi morte vedet, mamu vedno bolj pogosta težava je mladoletni povzročitelji nasilja, dejansko policija izreka mladoletnim osebam prepoved približevanja, kam s temi otroci, kako naprej	Mladostnik kot povzročitelj nasilja	Hujša kazniva dejanja		Izziv

A84	al pa dela z družino konc koncev	Aktivno sodelovanje z družino	Delo z družino		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
-----	----------------------------------	-------------------------------	----------------	--	---------------------------------------

16.20.2 Center za socialno delo Dolenjska in Bela Krajina

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
B1	delam na naši enoti z Romi v kazenskem postopku.	Delo z Romskimi družinami	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
B2	pač prva posebnost je to, da tega je ogromno.	Veliko kaznivih dejanj	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
B3	Ogromno mamodprtih postopkov, se pravi en sam recimo ma postopkov ogromno odprto	Veliko odprtih postopkov	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
B4	recimo na civilnih, ma mogoče enga, dva postopka	Veliko kaznivih dejanj	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
B5	Različne narave	Veliko kaznivi	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

	kaznivi h dejanj.	h dejanj			
B6	mam občutek mal, da so mal manj strogi z Romi, ker je tega res velik	Sodišče ni enako strogo	Delo z Romi		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
B7	Velik postopkov se zavrže že na tožilstvu	Postopki se zavračajo	Delo z Romi		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
B8	Zdej prvo kaj je, največkrat izrečejo navodila.	Izrečen vzgojni ukrep navodilo	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
B9	To pomeni da hodjo na center enkrat mesečno. Mi mamo tak dogovor sklenjen, da morjo prihajat, kot neka pogojna. Hodijo pač na pogovore na spremlj	Opis vzgojnega ukrepa navodilo	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

	anje, samo problem je pri njih, ker pač ne prihajajo.				
B10	Hodijo pač na pogovore na spremljanje, samo problem je pri njih, ker pač ne prihajajo.	Ne sodelujejo	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
B11	velik obiskov na domu opravljamo pa opozarjamo pa pridi patko na ta način	Opravljajo obiske na domu	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
B12	neki ena mogoče tretjina bom rekla hodi.	Ne sodelujejo	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
B13	Dve tretjini je pa treba skos opozarjati	Socialna delavka opozarja mladostnika na sodelovanje	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

B1 4	al da hodi pa ful kazniva dejanja še naprej izvršuje al pa če recimo ne hodi pa kazniva dejanja izvršuje pol razmisli o strožjem ukrepu.	Mladostnik ne preneha s kaznivimi dejanji	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
B1 5	Js doskrat dam predlog na sodišče, velikokrat ga pa da že tožilstvo samo.	Socialna delavka poda predlog sodišču	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
B1 6	Preskočimo pa vzgojni zavod /// ker to je odprtga tipa in smo mel izkušnje takšne, da ko so šli v postopnosti, in so dobili vzgojni	Ne predlagajo vzgojnega zavoda	Delo z Romi		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku

	zavod, niso šli tja.				
B17	Al pa ne vem, za vikend hodijo domov pa ne pride nazaj. Prav enkrat je blo, je zavod mesto zrihtal, učitle so najeli, da bo delal naprej šolo in ga pač ni več blo.	Vzgojni zavod priskrbel učitelja za mladostnika	Delo z Romi		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
B18	Policija ima takšno stališče, da vzgojni zavod ga ne privede	Policija mladostnika ne privede nazaj v vzgojni zavod	Sodelovanje policije		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
B19	Sodelovanje je problem, pač ker ne jemljejo resno	Mladostniki ne želijo sodelovati	Nesodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
B20	To je tuten izziv, ker oni se poslužuj	Mladostniki grozijo socialnim	Grožnje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku

	ejo groženj in pritiskov na nastrokovne delavce	delavkam			
B2 1	Grozijo, ampak zaenkrat niso resnični. So pa kolegice, to pa ja, je pa ena Romkinja jo je izenga družga centra, jo je udarlapa avtoji je razbila.	Mladostnik bil nasilen do socialne delavke	Nasilje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
B2 2	Z njimi je vedno izziv. Nesodelovanje, nerazumevanje, ne razumejo postopkov	Mladostnik ne razume postopka	Delo z Romi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
B2 3	Ne razumejo slovensko, ne razumejo dobro slovensko, ne razumej	Mladostnik ne razume slovenskega jezika	Delo z Romi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku

	o pomena .				
B2 4	Že romsko se težko sporazu mevajo, ker se mi zdi da se jim je tut romski jezik zgubil, da se med sabo ne razumej o	Romi se ne razume jo med sabo	Delo z Romi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
B2 5	ker so tko nizko izobraže ni, oziroma je to trend, da dokonča jo max 3 razred al pa še to ne. Tko da tut pisat ne znajo mnogi.	Nizka stopnja izobraz be	Delo z Romi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
B2 6	lej Radeče boš dobu ne želim ti tega, dej začni sodelov at, nehi s kaznivi	Mladostnik ne sodeluj e	Delo z Romi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku

	<p>mi dejanji. In pol se oni prestrašijo in tko pridejo tist tjedn pol jih pa spet ni ne. Pa spet naprej kazniva dejanja delajo. Tko zlo kratkoročni cilji, na dolgi rok ne razmišljajo to.</p>				
B2 7	<p>vedno se soočam s tem, ko gremo na sodišče, pa me sodišče vpraša, kater vzgojni ukrep predlagam in js recimo v sodni dvorani rečem, da se pač nagibam k temu, da se mu</p>	<p>Dvom, ali je ravnala prav</p>	<p>Dvom v svoje delo</p>		<p>Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku</p>

	<p>izreče prevzgojni dom. Je moja vedno dilema, čeprav vem recimo, pa vem kakšne ma ful težka kazniva dejanja, pa res ga je treba izločit in rabi prevzgojo in tko je moje vprašanje tko, ne js sm vbistvu povzročila to, da sm nekomo prostost uzela ne. Ampak to je moja osebna ne. Tko vedno je to vprašanje ne.</p>				
B28	<p>Zanč je bila ena deklica, k tut ne sodeluje /// kazniva</p>	<p>Starejši učijo mlajše kaznivih dejanj</p>	<p>Kazniva dejanja</p>		<p>Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku</p>

	dejanja, ja kr jo družba, js recimo poznam te razmere tam in vem da jo družba sili v to, da dela kazniva dejanja, da se družī s takimi, da jo prisiljuj ejo, ker je mladole tna				
B29	Veš da je blazlorabljen iz vseh strani, hkrati pa ti pričāš na sodišču, pa za Radeče ne, ker vbistvu bo šla v Radeče.	Dvom, ali je ravnala prav	Dvom v svoje delo		Etična dilema dela z mladostniki v kazenskem postopku
B30	prevzgojni dom je samo Radeče v Sloveniji in js zelo	Pozitivno mnenje o prevzgojnem domu Radeče	Opis vzgojnih zavodov		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku

	dobro z njimi sodelujem in mam dobro mnenje o njih				
B3 1	Mam pa slabše mnenje o vzgojnih zavodih.	Negativno mnenje o vzgojnih zavodih	Opis vzgojnih zavodov		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
B3 2	Drgač pa Radeče so krkul, vzgojni zavodi pa res pešajo in v strokovnosti in v kapaciteti in kadra.	Negativno mnenje o vzgojnih zavodih	Opis vzgojnih zavodov		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
B3 3	Si meu prej otroka pa si reko, okej za njega bila Planina, ker tam dobro delajo z njimi, zdej pač ne moreš, zdej ga namestij	Zakon spreminil namestitve glede na krajevno pristojnost	Zakon ZOOM TVI		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku

	o v Višnjo goro potem pa oni razberej o v kater zavod v njihove m okrilju bo on šou.				
B3 4	pač so delali kazniva dejanja in mi nikoli ne gremo na prvo žogo lej zdej boš pa ne vem, neki ful kaznova n.	Stopnje vanje vzgojni h ukrepe v	Vzgojn i ukrep		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
B3 5	Ampak nasploš no delo na centru, tu smo korenče k pa palca. To je težek del našga dela na centru ja. Skos si v teh dilemah .	Se sooča z etičnim i dilema mi	Etične dileme		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku

B3 6	pr Romih resni nobene perspektive, nimajo nobene, nimajo nič ne učinkuje, je čisto vseeno.	Nimajo motiva cije za prihodnost	Delo z Romi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
B3 7	vedno mamoprostovoljne stranke, ko mormo mi neki skos neke zakone izvajat, hkrati pa nočeš tega, ampak moreš.	Mladostniki so neprosto voljni uporabniki	Delo z Romi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
B3 8	Kdo pa sploh si ti ne, dati posežeš v človeka na ta način. /// Pa kaj smo mi, mi bomo odločali, mi sploh ne vemo, iz tistih treh	Dvom, ali je ravnala prav	Dvom v svoje delo		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku

	razgovor nimaš cele slike, tut časa ne.				
B3 9	Js sm za njega pričala, na sodišču za Radeče medtem ko ni druge izbire, ker pač ne sodeluje , kazniva dejanja izvršuje pa še tko on ima en kup pridruže nih socialni h patologi j ne vem, pa je starš, pa ma že zdej druzga otroka, pa šole ni naredo, pa živi tam v neprime rnih razmera h, veš tu je en	Nima urejene ga družins kega življenj a	Družins ko okolje		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku

	<p>kup ene patologije in js sm z njim delala in delala in sm ga prosila in sm hodila k njemo, pri njih je potrebn o nek tak posebn pristop ubrat, malo bolj primitiv na l kok se čem izrazt</p>				
B40	<p>oni niti kapacite te nimajo, ne razumej o komple ksnih tem, da bi se lahko kaj v globino pogovar jal, da bi lahko karkoli raziskov al</p>	<p>Mladostnik ne razume postop ka</p>	<p>Delo z Romi</p>		<p>Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku</p>

B4 1	In tko sm zdej s to mamom uspela, ki je sicer zelo problematična družina in tukotko znajo bit zlo agresivni v pogovoru, ko pridemo na obisk, tuknagnali so nas in grozili že	Grožnja s strani družine	Sodelovanje z mladostniki		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
B4 2	in tko in sm res komaj tko s to mamom odnos vzpostavlja pa njega komi pridobila pa sm zdej pričala za Radeče. Na sodišču me je pa grdo pogledusm	Strah pred izgubo odnosa	Delovni odnos		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku

	vedla da je končano sodelovanje z nami. Potrebno je da se pomiri, mogoče pol kdaj bomo spet sodelovali. Zgubiš odnos definitivno.				
B4 3	to je tisto tehtanje, izgubiš odnos. So jezni neki časa. Večina mamam tak, da se nazaj pol uravnovesijo in smo pol v redu in se pol tut na obiskih v Radečah srečujemo.	Strah pred izgubo odnosa	Delovni odno		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
B4 4	prav v kazenskem postopku	Ne čuti pritiska	Zakon		Zakon

	oziroma ko je že izrečen vzgojni ukrepne, je kr manevara se mi zdi v tem delu zakonodajnem				
B4 5	men se pa ne zdi, se mi zdi da je začel sodelovat, so se stvari obrnale, to napišem tut v sodišču, bo sodišče sledilo dost.	Sodišče upošteva mnenje socialne delavke	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
B4 6	Ne dobi Radeče kar čez noč, to je res kakšno leto nesodelovanja in izvajanja naprejkaznivih dejanj	Stopnjevanje vzgojnih ukrepov	Vzgojni ukrep		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku

B4 7	Recimo ne vem, hodi k men na primer en k totalno ne zna povedat dva stavka ampak on hodi k men enkrat na mesec, potem morem pa tista poročila pisat na primer na sodišče in res sam klukce delam in maš tak občutek tisto okej res	Mladostnik ne razume slovenskega jezika	Sodelovanje z mladostnikom		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
B4 8	ja tko mogoče bolj brez smiselnosti. Bolj kot da bi me zakon omejeval, pa bi js hotla kaj drugač nardit.	Nesmiselnost zakona	Zakon		Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku

B49	če ti je žou tam rečt pa prevzet odgovor nost, lej v Radeče more it, predlag am to, da napišeš v poročilu v predlog u,	Učenje iz izkušenj	Pridobivanje izkušenj		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
B50	ni tvoja odgovor nost, je on delal kazniva dejanja, on ni sodeloval, lej kokrat si bla tam in al njega ni blo al on ni sodeloval. Tko no ja.	Ne jemati odgovornosti mladostnika nase	Pridobivanje izkušenj		Nasvet za neizkušeno socialno delavko

16.20.3 Center za socialno delo Gorenjska

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadakategorija	Tema
C1	gre za mladostnike od 14-18 let, so lahko tudi starejši, ampak da so prekršek naredili do 18. leta	Opis starosti mladostnika	Starost mladostnikov		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

C2	se obravnava začne na podlagi policije, al da ga je policija mladostnika dobila oziroma da je bila nekakšna prijava	CSD dobi obvestilo sodišča o obravnavi	Obvestilo sodišča		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
C3	Sodišče v sklopu postopka nas pogosto zaprosi za socialno poročilo in takrat se mi vključmo.	Sodišče zaprosi CSD za poročilo	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
C4	Na način da povabiš družino na pogovor, mal povprašaj, o tem kako njihova družina zgleda, mal šola,	Socialna delavka povabi starše in mladostnika	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
C5	pogovoriš o samem postopku, kako izgleda	Mladostniku in staršem opiše vzgojni ukrep	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
C6	lahko sodišču predlagaj vzgojni ukrep pol pa to socialno poročilo pošlješ in vbistvu čakaš na sklep sodišča	Socialna delavka poda predlog sodišču	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
C7	do takrat pa z mladostnikom, vbistvu ni treba sodelovat	Z mladostnikom ni potrebno sodelovati	sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku

C8	pol pa k dobim js sklep z mladostnikom skupaj sodelujema, do točke da opravi vzgojni ukrep.	Po prejetem sklepu sodišča sodeluje z mladostnikom	sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
C9	poročlaš sodišču mesečno, pri kaznivih dejanjih na tri mesce, ammm al je pršou al ni, a opravlja al ne	Mesečno poročanje sodišču	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
C10	primeru da mladostnik ne izvaja vzgojnega ukrepa pa lahko sodišče določi strožjega al pa več vzgojnih ukrepov.	Strožji vzgojni ukrep v primeru nesodelovanja mladostnika	Vzgojni ukrep		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
C11	je odvisno od po eni strani od mladostnika, a je sploh prpravljen sodelovat	Pripravljenost mladostnika na sodelovanje	Sodelovanje mladostnikov		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
C12	po drugi pa od strokovne delavke, al bo z mladostnikom vzpostavlja nek odnos, da bosta sodelovala.	Vzpostavi odnos z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
C13	jaz ne vidim nekih izzivov tu na tem področju.	Ne vidi izzivov	Izzivi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
C14	itak če ne pridejo pač ne	Mladostniki ne želijo sodelovati	Nesodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v

	pridejo, prisilit jih ne morm,				kazenskem postopku
C15	napišem poročilo za sodišče, da mladostnik ne sodeluje,	CSD posreduje poročilo sodišču	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
C16	lahko napišem priporočilo za kak vzgojni ukrep, ampak pol to ma sodišče zadnjo besedo	Priporočilo za vzgojni ukrep	Vzgojni ukrep		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
C17	Včasih odkrito povedano, če mladostnika ni na pogovor, meni pol ostane čas, da lahko v miro naredim kar morem.	Izkoristiti čas, če mladostnik ne pride	Sodelovanje mladostnika		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
C18	samo sodelujemo z mladostniki, sodišče je pa glavno in oni odločajo ne jaz.	Socialna delavka ne odloča	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
C19	ker dela je preveč.	Premalo zaposlenih	Kadrovska stiska		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku področja

C20	Če mladostnik kadi travo, pa je zaradi tega itak pri meni in mi pol to še med pogovorom pove, jaz tega ne bom govorila naprej policiji, saj itak je že tukaj zaradi tega, je že v postopku in se ne spremeni kaj, če jaz povem, da še vedno kadi travo.	Ne prijavi kaznivega dejanja	Prijava kaznivega dejanja		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
C21	Jaz sem tukaj da sodelujem z mladostnikom,	Sodeluje z mladostnikom	sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
C22	Ma ne, tak ko sem že prej rekla, jaz ne odločam, to dela sodišče, jaz sem tu zato da sodelujem z mladostnikom, če pride na pogovor, če ne pride pa tut jaz ne morem kaj, napišem v poročilo, je krajše, če ne hodi in to je to.	Socialna delavka ne odloča	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
C23	Ne, mladostniki vejo, zakaj so tukaj, vejo da majo neko kaznivo dejanje al pa prekršek pa da so v postopku zaradi tega.	Sodeluje z mladostnikom	sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku

	Dobro sodelujemo skupaj s tistimi ki pač hočejo sodelovat in to je to.				
C24	Ma meni ni iskreno, meni je lahko področje,. Pa tudi raziskuješ veliko na tem področju.	Raziskovanje področja	Pridobivanje izkušenj		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
C25	tudi tukaj se naučiš sodelovanja z družino, starši, z drugimi institucijami, ko maš sodišče pa policija pa tut kdaj šola	Učenje iz izkušenj	Pridobivanje izkušenj		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
C26	Ja tako, lahko se vlko naučiš,	Učenje iz izkušenj	Pridobivanje izkušenj		Nasvet za neizkušeno socialno delavko

16.20.4 Center za socialno delo Južna Primorska

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadakategorija	Tema
D1	delujem na področju mladostnikov v kazenskem postopku, kjer individualno sodelujem z mladostniki	Sodeluje z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
D2	Sodišče nas obvesti, da je za tega in tega mladostnika postopek	CSD dobi obvestilo o sodišča obravnavi	Obvestilo sodišča		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku

D3	zaprosi za mnenje.	Sodišče zaprosi CSD za poročilo	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
D4	ali mladostnik pride na srečanja, ali sodeluje, ali želi prenehati s kaznivimi dejanji	CSD posreduje poročilo sodišču	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
D5	ne vidim nekih izzivov na tem področju	Ne vidi izzivov	Izzivi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku področja
D6	drugimi institucijami, ki so tudi vpletene v proces, sodišče, policija, kdaj tudi šola, že več let sodelujem in imamo dobro sodelovanje	Sodeluje z zunanjimi organizacijami	Sodelovanje z zunanjimi organizacijami		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
D7	že več let sodelujem in imamo dobro sodelovanje	Sodeluje z zunanjimi organizacijami	Sodelovanje z zunanjimi organizacijami		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
D8	Tudi z mladostniki, mam občutek, da nimam težave se z njimi pokonektat. Mi dobro sodelujemo.	Sodeluje z mladostnikom	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje
D9	jaz v službi res uživam.	Rada dela z mladostniki	Odnos		Sodelovanje z mladostnikom

					v kazenskem postopku
D10	Zna bit seveda težko, je veliko dela, včasih ne veš kje imaš glavo, ampak prihajam z veseljem v službo	Premalo zaposlenih	Kadrovska stiska		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
D11	res ne vem, ali bi se lahko kakšne spomnila in opisala zdaj	Ni prepričana	Etične dileme		Etične dileme z mladostniki v kazenskem postopku
D12	Dobro sodelujem s sodiščem in tudi upoštevajo moje strokovno mnenje kot socialna delavka.	Sodišče upošteva mnenje socialne delavke	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
D13	Jaz dam predlog, kakšen vzgojni ukrep se mi zdi najbolj primeren,	Priporočilo za vzgojni ukrep	Vzgojni ukrep		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
D14	skozi srečanja spoznavam mladostnika	Spoznavanje mladostnika	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
D15	kakšen vzgojni ukrep bi mu pomagal, da ga nima za brezveze.	Primernost vzgojnega ukrepa	Namestitev v vzgojni zavod		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
D16	včasih si zmeden, ker je toliko zakonov	Zmedenost zaradi sistema	Sistemska ureditev		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku

D17	na centru delam že več let, lovim se še samo takrat, ko se zakonodaja spreminja in se moram na novo učiti.	Zmedenost zaradi sistema	Sistemska ureditev		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
D18	lahko zgodi, da so kdaj slabe volje in ne želijo priti na pogovor	Mladostnik ne hodi redno	Sodelovanje mladostnikov		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
D19	hitro se vzpostavi nazaj naš odnos,	Vzpostavi odnos z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
D20	tako da se nikoli ne bojim, da bi se zgodilo, da bi čisto nehali hoditi.	Mladostniki sodelujejo	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
D21	kdaj po tem zgodilo, da na kako srečanje niso prišli, ni bila pa to stvar, ki se je dalje ponavljala	Mladostnik ne hodi redno	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
D22	Jih tudi razumem, če so se počutili, da tudi meni ne morejo zaupati, ampak smo hitro zgradili odnos nazaj.	Razumeti mladostnika	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
D23	Ne bi rekla da čutim kakšne pritiske iz zakonov	Ne čuti pritiska	Zakon		Zakon
D24	Veliko izobraževanja	Udeleževanje izobraževanj	Dodatna izobraževanja		Nasvet za neizkušeno socialno delavko

D25	starejše sodelavke, ki imajo več izkušenj	Pogovor s starejšimi sodelavkami	Posvet s starejšimi sodelavkami		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
-----	---	----------------------------------	---------------------------------	--	---------------------------------------

16.20.5 Center za socialno delo Koroška

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadakategorija	Tema
E1	da mi ko smo manjši center	Manjši center	Velikost centra		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
E2	mamo zelo razpršena področja dela	Dela na več področjih	Velikost centra		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
E3	strokovna delavka dela več nalog al pa več storitev javnih pooblastil hkrati	Dela na več področjih	Velikost centra		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
E4	Nimamo tk strogo strikno tak ko na večjih centrih,	Manjši center	Velikost centra		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
E5	js pridem v stik z mladoletnikom takrat kadar dobimo iz strani tožilstva dopis oziroma zahtevo	Tožilstvo obvesti CSD o obravnavi	Obvestilo tožilstva		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
E6	js pridem v stik z mladoletnikom takrat kadar dobimo s strani sodišča	Sodišče obvesti CSD o obravnavi	Obvestilo sodišča		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
E7	dopis oziroma zahtevo, bodisi za pripravo poročila	Sodišče zaprosi CSD za poročilo	Sodelovanje z drugo institucijo		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku

E8	bodisi zgolj obvestilo, da je začel postopek	CSD dobi obvestilo sodišča o obravnavi	Obvestilo sodišča		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
E9	Takrat se v bistvu naša naloga začne no.	Začetek postopka	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
E10	ko mi prejmemo ta dopis oziroma to zahtevo, mormo mi to zahtevo proučiti, videt kaj je tisto, kar se od nas zahteva, kaj je tisto, kar od nas pričakuje, seveda v skladu z zakonom pač tisto kar nam nalagajo v tistem dopisu.	Ravnati se po dopisu sodišča	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
E11	Takrat mi potem torej tudi vabimo mladostnika, starše in v kolikor se pravi	Socialna delavka povabi starše in mladostnika	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
E12	torej tožilstvo nam kdaj naloži da mormo al še s strani šole al še s strani drugih institucij dobit informacije in pripraviti obširnejšo poročilo no	Tožilstvo naloži nalogo CSDju	Obvestilo tožilstva		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku

E13	dobimo obvestilo s strani policije tudi ampak takrat navadno nas policija obvesti o kakem neprimernem vedenju.	Policija obvesti CSD o obravnavi	Obvestilo policije		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
E14	Zdej da se je prav kazenski postopek začel ///dobim vedno s strani tožilstva	Tožilstvo obvesti CSD o obravnavi	Obvestilo tožilstva		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
E15	Policija pa nas recimo tudi obvesti, da se je zgodo kak incident in nas pač more kot krajevno pristojni center obvestit da se prouči	Policija obvesti CSD o obravnavi	Obvestilo policije		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
E16	da se družino vključi v obravnavo.	Socialna delavka povabi starše in mladostnika	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
E17	postopek je vedno isti, da povabimo otroka, starše in dejansko pač se mormo pogovoriti o zadevah, ki se tičejo tistega dogodka oziroma širše.	Pogovor o kaznivem dejanju	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

E18	razlika, če dobimo iz strani sodišča oziroma tožilstva se od nas res pričakuje obširnejše poročilo no in neke povratne informacije	Sodišče zaprosi CSD za poročilo	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
E19	razlika, če dobimo iz strani sodišča oziroma tožilstva se od nas res pričakuje obširnejše poročilo no in neke povratne informacije	Sodišče zaprosi CSD za poročilo	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
E20	ko policiji ne dajemo nazaj povratnih informacij oziroma nas zaprošajo za poročila v drugih postopkih no.	Policija ne zahteva povratne informacije	Obvestilo policije		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
E21	tu se res odloča na podlagi vsakega posameznega primera.	Odločanje na podlagi posameznega primera	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
E22	kadar gre za tako vedenje, kjer zadošča enkratn pogovor pa vidiš da zaleže ali pri otrocih ali pri starših, se tut tu zaključí obravnava ane	Kratka obravnava, če zadošča enkratn pogovor	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

E23	odvisno od tega, kaj je blo tisto obvestilo, kaka je vsebina obvestila, kk starši, otroci dojemajo to, kak so doma razmere urejene	Vsebina poročila vpliva na čas obravnave	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
E24	odvisno od tega, kaj je blo tisto obvestilo, kaka je vsebina obvestila, kk starši, otroci dojemajo to, kak so doma razmere urejene	Družinsko okolje vpliva na čas obravnave	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
E25	Tk da več dejavnikov je, da se pol vidi a se samo na podlagi enkratnega razgovora zaključí obravnava al pa ne.	Več dejavnikov vpliva na čas obravnave	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
E26	noben ni navdušen, ko vstopi v stik s centrom	Mladostniki ne želijo sodelovati	Nesodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
E27	tekom razgovorov jih skušamo motivirati oziroma pripraviti do uvida, da bi našo pomoč razumeli kot pomoč	Motiviranje mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
E28	koristno, da je smiselno, da mi nismo bavljav oziroma da pač probamo s skupnimi močmi najt neki kar je pač koristno za njihovo družino.	Motiviranje mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

E29	eni so tak zakonski izzivi ane,	Vidi zakonske izzive	Zakonski izzivi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
E30	neodzivnost al da vse tk dougo traja	Neodzivnost institucij	Neodzivnost institucij		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
E31	preobremenjeno st strokovnih delavcev na centrih ker pač je res preveč vsega in začneš dvomit v kvaliteteto svojga dela	Premalo zaposlenih	Kadrovska stiska		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
E32	preobremenjeno st strokovnih delavcev na centrih ker pač je res preveč vsega in začneš dvomit v kvaliteteto svojga dela	Dvom, ali je ravnala prav	Dvom v svoje delo		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
E33	Ker ti mladostniki, oni bi rabli neko kontinuirano obravnavo, sej jim skušaš dat definitivno ane, ampak premalo no.	Dvom, ali je ravnala prav	Dvom v svoje delo		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
E34	ane recimo, ne pridejo na razgovor pa jih morš klicat, pa vabit pa pol spet ne pridejo	Mladostniki ne želijo sodelovati	Nesodelovanj e mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
E35	maš pa odzadi sodišče, ki pa zahteva poročila polletna ane in se včasih zgodi, da maš kr malo slabo vest ker nimaš glih neke vsebine za napisat v pol leta	Pritisk zaradi zahtevanih poročil	Postopek na sodišču		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku

E36	nimaš tistega zadovoljstva al pa tisto da bi lahk reko, da si nalogo dobro opravil.	Dvom, ali je ravnala prav	Dvom v svoje delo		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
E37	smo mi kot strokovni delavci v večih vlogah pa zdej če bi lahko bla to etična dilema no.	Negativnost dvojnih vlog	Dvojne vloge		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
E38	ker mali centri mam to slabost, da si enkrat v vlogi nekoga ki jim želiš pomagat, po drugi strani morš pa tut določene stvari predočit družini, ki pa jim niso po godi ane	Mladostniki ne želijo sodelovati	Nesodelovanj e mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
E39	na tak način je lahko odnos se skrha	Strah pred izgubo odnosa	Delovni odnos		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
E40	Je pa tut spet lahko kot plus ker pa res družino celostno poznaš.	Sodeluje s starši	Sodelovanje z družino		Sodelovanje z mladostniko m v kazenskem postopku
E41	včasih je res to kot minus, da si v tek dvojnih vlogah.	Negativnost dvojnih vlog	Dvojne vloge		Etične dileme dela z mladostniko m v kazenskem postopku
E42	se tut hitro zgodi, ker delamo v svojem okolju, da si mogoče bil, da poznaš družino, ki je vpeta v ta postopek	Delo v domačen okolju	Dvojne vloge		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku

E43	Zdej konkretno, sm js mela v zadnjem obdobju eno družino /// dejansko gre za družino mojega sošolca	Uporabnike pozna izven službe	Dvojne vloge		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku dileme
E44	Ze j sicer js težav z objektivnostjo nimam ane, to je le neka služba, profesionalen odnos,	Ohrani strokovni odnos	Strokovni odnos		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku dileme
E45	pa včasih dvomla da so jih lahko pa starši ne, razmejili te vloge.	Dvom, ali uporabniki razumejo njeno strokovnost	Dvojne vloge		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku dileme
E46	kr tak podrejen al pa neenakovreden položaj predvsem iz strani mame do mene no.	Občutek neenakovrednega položaja	Dvojne vloge		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku dileme
E47	Ni sicer nikoli blo izrečeno to al pa vrženo pod nos, ampak se mi zdi da se je včasih v odnosu lahko zaznalo ta neenakovreden položaj	Občutek neenakovrednega položaja	Dvojne vloge		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku dileme
E48	včasih je res to kot minus, da si v tek dvojnih vlogah.	Negativnost dvojnih vlog	Dvojne vloge		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku dileme

E49	z obema pogovorili na skupnem sestanku ane, se mi je zdelo pomembno, da se pogovorimo, da se z očetom poznamo, da sva v šolo skupno hodla in da s tem nimam težav	Pogovor o njeni vlogi	Dvojne vloge		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku dileme
E50	večinoma meni da zakon nek občutek varnosti,	Zakon da občutek varnosti	Zakon		Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku
E51	al pa neke okvirje ane.	Upošteva zakon	Zakon		Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku
E52	skušam znotraj tega delat in se ne preveč obremenjevati z drugimi stvarmi, ker bi drugače ker se mi je // sploh na začetku, te tk poskra vase, da bi ti drugače	Ne poskuša spreminjati zakona	Zakon		Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku
E53	tak in je preveč energije šlo v drugo smer, ko pa da bi lahko mogoče se bolj usmerilo v to kar pa mam trenutno na voljo	Ne poskuša spreminjati zakona	Zakon		Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku

E54	je vse vlko odvisno od osebnega angažmaja ane, vsakega strokovnega delavca	Osebna refleksija dela	Refleksija		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
E55	zakon je napisan, ampak lahko en strokovni delavec zakon tak tretira, drugače tretira in maš nek maneverski prostor znotraj tega ane	Dovolj svobode v zakonskih okvirjih	Zakon		Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku
E56	res lahko pregoriš v smislu če preveč osebno jemlješ stvari al pa če želiš preveč spreminjat naš sistem al pa naše ministrstvo	Ne jemati primerov preveč osebno	Empatičnost		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
E57	zaposlena bol ko ne 15 let in v 15 letih se je bore malo spremenilo, kar si vbistvo ful razočaran, da ni takega posluha	Zakon se ne spreminja	Zakonski izzivi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
E58	zaposlena bol ko ne 15 let in v 15 letih se je bore malo spremenilo, kar si vbistvo ful razočaran, da ni takega posluha	Zakon se ne spreminja	Zakonski izzivi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku

E59	Delaš pač koliko toliko lahko, kolik ti vodje pustijo, kolik ti direktor pusti, da tk mogoče kake druge stvari vnašaš v svoje delo ane.	Uporablja različne metode dela	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
E60	mogoče se to res včasih zgodi, ko je prišlo tut do take situacije	Se je zgodilo, da je ogrozila odnos	Delovni odnos		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
E61	maš ti v enem delu vzpostavljen odnos z otrokom	Vzpostavi odnos z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
E62	če znaš mladostniko pojasnit meje in kaj je, zakaj moraš ti kot strokovni delavec določene stvari posredovat naprej	Dolžnost socialne delavke	Prijava kaznivega dejanja		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
E63	tvoja dolžnost, naloga al	Dolžnost socialne delavke	Posredovanje kaznivih dejanj		Sodelovanje z uporabniki
E64	boš sicer delno ogrozil svoj odnos	Se je zgodilo, da je ogrozila odnos	Delovni odnos		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
E65	čez čas ga boš lahko nazaj vzpostavilo ane.	Vzpostavi odnos z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
E66	Da mogoče to zaupanje boš nadomestil z nekim občutkom varnosti	Občutek varnosti	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku

E67	S tem ko boš ti mogo to naret, boš mogoče mu dal občutek varnosti, lej mar mi je zate ane	Občutek varnosti	Sodelovanje z mladostniko m		Sodelovanje z mladostniko m v kazenskem postopku
E68	Js to razumem oziroma povežujem z mejami ko jih morš postaviti pri malih otrocih ane.	Postavi meje v odnosu	Sodelovanje z mladostniko m		Sodelovanje z mladostniko m v kazenskem postopku
E69	In da to da bi mogo ti neki posredovat naprej je konc koncov tut moja služba in se mi zdi da se da, na primeren način ga seznanit	Mladostniku opiše svojo vlogo	Sodelovanje z mladostniko m		Sodelovanje z mladostniko m v kazenskem postopku
E70	v vsakem odnosu lahko pride do nečesa, ampak se mi zdi da lahko to preideš no, greš čez.	Vzpostavi odnos z mladostnikom	Sodelovanje z mladostniko m		Sodelovanje z mladostniko m v kazenskem postopku
E71	nadzor organa socialnega varstva, mormo polletno poročat sodišču. Takrat dejansko večkrat povemo, da je tut naša naloga da poročamo sodišču, zej sicer o sami vsebini ne ampak o drugih stvareh.	Sodišče zaprosi CSD za poročilo	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
E72	mi dolžni sporočit naprej sodišču, tudi povemo zakaj, s kakim namenom, kaj je pač cilj tega	Sodišče zaprosi CSD za poročilo	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku

	oziroma ozadje tega.				
E73	Zakonski roki ane	Upoštevanje zakona	Zakonodaja		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
E74	nek pritisk no, ki se ga tut morš naučit s tem delat amm in tut dejansko pač kolk se le da sledit tem rokom	Upošteva zakon	Zakon		Zakon na področju mladostniko v v kazenskem postopku
E75	treba dost poznat tudi sebe.	Samorefleksija	Refleksija		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
E76	kak način posameznik deluje, kako deluje v nekih stresnih situacijah no zlo težko, ne morš se učit tega, ko nisi v stresni situaciji ampak da res sebe poznaš	Samorefleksija	Refleksija		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
E77	kje so mogoč tvoje močne točke, kje so tvoje šibke točke, kaj ti je pomembno pri delu z ljudmi	Samorefleksija	Refleksija		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
E78	da se vseskozi ohranja neka radovednost.	Raziskovanja področja	Pridobivanje izkušenj		Nasvet za neizkušeno socialno delavko

E79	se vse skozi izobražuješ, dodatno usposabljaš, da res bereš stvari	Udeleževanje izobraževanj	Dodatna izobraževanja		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
E80	tut kak konzultacija s sodelavkami je tut zlo dobrodošla.	Socialna delavka se posvetuje s starejšimi sodelavkami	Posvet s starejšimi sodelavkami		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
E81	Potem tut branje zakonodaje, ker vseeno ane etični kodeks naš	Branje zakonodaje	Branje zakonov		Nasvet za neizkušeno socialno delavko

16.20.6 Center za socialno delo Ljubljana

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadakategorija	Tema
F1	dobim poročilo iz sodišča /// sodišče je tukaj glavno	Sodišče obvesti CSD o obravnavi	Obvestilo sodišča		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
F2	da želijo da mi napišemo poročilo o mladostniku	Sodišče zaprosi CSD za poročilo	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
F3	povabim mladostnika in starše prvič skupaj na pogovor	Socialna delavka povabi starše in mladostnika	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
F4	povprašam o šoli, pa o družinskih odnosih	Socialna delavka preveri socialno okolje mladostnika	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
F5	jim razložim celoten postopek na sodišču	Razloži postopek na sodišču	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

F6	Potem sodelujem individualno z mladostnikom	Sodeluje z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
F7	Posiljam poročila o mladostniku na sodišče	Sodišče zaprosi CSD za poročilo	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
F8	sodišče nas povabi na obravnavo mladostnika, da povemo svoje mnenje	Socialna delavka se udeležuje obravnav	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
F9	Sodišče odloči, kakšen bo vzgojni ukrep	Sodišče določi vzgojni ukrep	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
F10	upoštevajo tudi naše mnenje, torej centra za socialno delo	Sodišče upošteva mnenje socialne delavke	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
F11	razložimo mladostniku in staršem, kako poteka določen vzgojni ukrep	Mladostniku in staršem opiše vzgojni ukrep	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
F12	dogovorim z vzgojiteljem v vzgojnem centru in starši, imamo skupaj pogovor	Pogovor z družino in vzgojiteljem v vzgojnem centru	Sodelovanje z drugo institucijo		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
F13	kako gre mladostniku v šoli, ali potrebuje pri katerih	Spoznavanje mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

	predmetih več podpore				
F14	vzgojitelji v teh centrih se res trudijo za otroke, jim pomagajo	Pozitivno mnenje o vzgojiteljih	Opis vzgojnih zavodov		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
F15	dobim pa tudi kdaj občutek, da v otroka ne verjamejo, da lahko dokonča šolanje	Občutek, da učitelj ne verjame v mladostnika	Vzgojni zavod		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
F16	Aha, z mladostniki ne vidim nekih izzivov	Ne vidi izzivov	Izzivi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
F17	ravno ne, mam tut mladostnike, ki pridejo na center in najin pogovor traja 15 minut, ker ne želijo povedati veliko	Mladostnik ne sodeluje	Sodelovanje mladostnikov		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
F18	da vas učijo, da se vsem pomaga, da sodelujete	Mladostnik se upira pomoči	Nesodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
F19	v praksi je večkrat tko, da sploh pri mladostnikih, ne želijo te zunanje pomoči, se ji upirajo.	Mladostnik se upira pomoči	Nesodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
F20	še vedno vabim, jim dam priložnost, da pridejo	Povabi mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku

F21	ne pričakujem, da bodo vsi prišli	Mladostnik ne hodi redno	Nesodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostnikom v kazenskem postopku
F22	različne odnose z mladostniki	Različni odnosi z mladostniki	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
F23	imam nekatere, ki pridejo vsakič, so tukaj včasih tudi več kot eno uro	Mladostniki sodelujejo	Sodelovanje mladostnikov		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
F24	ene, ki pridejo na hitr, mal jih povprašam o šoli, če so popravli ocene.	Mladostniki ne želijo sodelovati	Nesodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
F25	Spet eni ja drugi ne	Mladostnik nima motivacije	Nesodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
F26	mislijo, da šole ne potrebujejo	Mladostnik nima motivacije	Nesodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
F27	se bojo znašli	Mladostnik nima motivacije	Nesodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
F28	nimajo motivacije, dab dokončali šolanje.	Mladostnik nima motivacije	Nesodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
F29	Sem že toliko časa v tej službi, se mi zdi da jih sploh več ne vidim, jih ne prepoznam	Ne sooča se z etičnimi dilemami	Etične dileme		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
F30	na začetku sm jih prepoznavala, zdele pa že vem, kako moram urgirat,	Na začetku se je soočala z etičnimi dilemami	Etične dileme		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku

	da situacijo pravilno rešim.				
F31	veliko različnih mladostnikov, vsak ma svoje posebnosti, svoje potrebe in se res veliko naučiš tukaj.	Odločanje na podlagi posameznega primera	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
F32	Ne s tem nimam težav	Ne čuti pritiska	Zakon		Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku
F33	Razumem zakaj so določene stvari za njega dobre in potrebne.	Ne čuti pritiska	Zakon		Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku
F34	Ne.	Ne boji se, da bi ogrozila odnos z mladostnikom	Delovni odnos		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
F35	pogovorimo že na prvem srečanju, k predstavljam svoje delo, da vedo, kdo sem in kaj delam	Dolžnost socialne delavke	Prijava kaznivega dejanja		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
F36	mladostnik pove neko kaznivo dejanje, preden to prijavim mu tudi povem, hej to si mi povedu, js moram to prjavit, tko bo zdej to potekalo.	Dolžnost socialne delavke	Prijava kaznivega dejanja		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku

F37	jaz razumem zakon, razumem, zakaj je napisan tko k je in ne čutim nobenega pritiska iz te strani.	Upošteva zakon	Zakon		Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku
F38	veliko spraševala svoje sodelavke	Socialna delavka se posvetuje s starejšimi sodelavkami	Posvet s starejšimi sodelavkami		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
F39	mesečne supervizije,	Udeležitev supervizij	Supervizija		Nasvet za neizkušeno socialno delavko

16.20.7 Center za socialno delo Maribor

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadakategorija	Tema
G1	Aha torej mi ne stopimo takoj direktno v stik z njimi	Ne vstopi direktno v stik	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
G2	ali nas obvesti policija al pa prek sodišča	Policija obvesti CSD o obravnavi	Obvestilo policije		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
G3	ali nas obvesti policija al pa prek sodišča	CSD dobi obvestilo sodišča o obravnavi	Obvestilo sodišča		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
G4	potem obvestimo starše ker ko je mladostnik mladoleten ga ne moreš	Socialna delavka povabi starše in mladostnika	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

	vabit brez staršev				
G5	Recimo, če jih mam o mi v obravnavi jih potem lahko vabimo tudi brez staršev.	Mladostnika vabi brez staršev	Predhodna obravnava mladostnika		Opis področja
G6	samo je večkrat tak, da na primer policija nam ne sporoči takoj	Policija ne obvesti takoj	Obvestilo policije		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
G7	in pol lahko mine tut pol leta al pa eno leto preden mi sploh pridemo do mladostnika in začnemo delat z njimi.	Preteče več časa med kaznivim dejanjem in obvestilom	Postopek na sodišču		Izziv dela z mladostniki v kazenskem postopku
G8	tudi tak dolgi, eno leto, da ti vbistvu sploh ne veš kaj se je vmes dogajalo	Preteče več časa med kaznivim dejanjem in obvestilom	Postopek na sodišču		Izziv dela z mladostniki v kazenskem postopku
G9	pol moreš pa it na sodišče in govorit sodišču kak je, al pa napisat kako poročilo.	Socialna delavka se udeležuje obravnav	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
G10	do nesodelovanj a iz strani staršev, da oni nočejo nekak sodelovat	Starši ne sodelujejo	Nesodelovanje staršev		Izziv dela z mladostniki v kazenskem postopku
G11	mladostniki so večkrat tak, da pridejo pa smo tiho	Mladostniki ne želijo sodelovati	Nesodelovanje mladostnikov		Izziv dela z mladostniki v kazenskem postopku

G12	Največje težave pa vidim v tem, da ko so polnoletni, da mi polnimamo več nobenih pooblastil da mi karkol delamo z njimi.	Po polnoletnosti ne sodelujejo več z mladostniki	Sodelovanje z mladostniki		Izziv dela z mladostniki v kazenskem postopku
G13	sem mela enega mladostnika tu in mi je povedal da dila	Primer mladostnika, ki je preprodajal	Opis primera		Opis primera s področja mladostnikov v kazenskem postopku
G14	jaz nisem šla takoj ga prijaviti policiji,	Ni takoj prijavila kaznivega dejanja	Kazniva dejanja		Opis primera s področja mladostnikov v kazenskem postopku
G15	sem najprej počakala da on sam nehane	Možnost mladostniku, da preneha s kaznivim dejanjem	Kazniva dejanja		Opis primera s področja mladostnikov v kazenskem postopku
G16	Pa vem, da to ni prav, ampak sem hotla počakat, da sem vidla, kak bo sam naredo.	Ve, da bi morala takoj prijaviti kaznivo dejanje	Kazniva dejanja		Opis primera s področja mladostnikov v kazenskem postopku
G17	potem je res sam nehal	Mladostnik sam prenehal s kaznivim dejanjem	Kazniva dejanja		Opis primera s področja mladostnikov v kazenskem postopku
G18	sem mu rekla, naj se zaveda, ni vse v tem denarju ki ga on dobi ampak naj malo poštudira tudi, kaj delo on	Sodeluje z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku

G19	da mam ene par mladostnikov, pa se malo med sabo poznajo, pa tuj oni pol povejo imensko, tak da ja, je res nehal	Mladostniki poznajo med samo	Sodelovanje z mladostniki		Opis primera s področja mladostnikov v kazenskem postopku
G20	ne bi se več tak zaupal, bi izgubila ta odnos	Strah pred izgubo odnosa	Delovni odnos		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
G21	kar se tiče nasilja, mam jaz ničelno toleranco, tak da to se vedno in vsakič prijavi	Ničelna toleranca do nasilja	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
G22	drugače pa, ne vem tudi spoznaš mladostnika, veš da lahko sam naredi, pa ne vpletaš takoj zaj še druge zraven.	Spoznavanje mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
G23	Daš čas najprej, da sami naredijo, in pol če ne, pol pa mu rečeš, da moreš dat zadevo naprej.	Da mladostniku možnost	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
G24	pa je ful sodelovalna da je pridna, pa tak, mam jaz ene ko so lahko pri meni uro pa pol pa se pogovarjamo	Mladostnik sodeluje	Sodelovanje mladostnikov		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku

G25	so pa drugi, ko so tu recimo 15 minut pa je to to. Ko dobiš samo ja pa ne odgovore nazaj.	Mladostniki ne želijo sodelovati	Nesodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
G26	vbistvu to kar sem želela, da neha se s tem ukvarjat in je blo na konco tut tak.	Želela, da mladostnik ne preneha s kaznivim dejanjem	Sodelovanje z mladostniki		Opis primera s področja mladostnika v kazenskem postopku
G27	da na primer maš ful proste roke, kak delat	Zakon nima dovolj smernic	Zakon		Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku
G28	Ni ne vem, napisano, kolkokrat ga morš ti vabit, a je to enkrat na teden, al je enkrat na mesec al več	Zakon nima dovolj smernic	Zakon		Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku
G29	kak sodelovat z njimi nimaš nekih napotkov,	Zakon nima dovolj smernic	Zakon		Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku
G30	vbistvu dobiš to iz izkušenj, jaz na primer delam tukaj že 7 let in čez čas dobivaš ti neke pristope	Učenje iz izkušenj	Pridobivanje izkušenj		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
G31	zakonodaja ti tudi ne pove veliko, razen ukrepov, ki jih lahko daš.	Zakon nima dovolj smernic	Zakon		Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku
G32	je bolj to no, kak naj delam, če pa tak ni neki jasno napisano	Zakon nima dovolj smernic	Zakon		Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku

G33	da je težko potem, tak no, ti morš zagovarjat to kar delaš, ti morš argumentirat kak si ti kaj naredo	Zagovarjati svoje delo	Zakon		Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku
G34	ostante človeški	Empatija socialne delavke	Empatičnost		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
G35	razumete mladostnika	Empatija socialne delavke	Empatičnost		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
G36	da je on v središču in to kar je najbolj za njega	Empatija socialne delavke	Empatičnost		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
G37	zakonodaja seveda, se je je treba držat, ampak ne tako pijanec plota	Držati se zakon	Zakonodaja		Nasvet za neizkušeno socialno delavko

16.20.8 Center za socialno delo Slovenija – Vzhod

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadakategorija	Tema
H1	področja dela, ki se navezujejo na delo z mladostniki	Sodeluje z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
H2	obravnava otrok in mladoletnikov zunaj sodnega postopka to je zaradi suma storitve prekrškov ali kaznivega dejanja pa težave v odraščanju.	Sodeluje z mladostnikom	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

H3	<p>Potem odložen pregon, obravnava mladoletnika v predkazenskem postopku, obravnava v kazenskem postopku ali v postopku o prekršku, potem vzgojni ukrepi po kazenskem zakoniku.</p> <p>Potem so tu vzgojni ukrepi po kazenskem zakoniku, to so namestitve v vzgojni zavod, zavod za usposabljanje, prevzgojni dom, navodila in prepovedi pa nadzorstvo organa socialnega varstva</p>	Opis vzgojnih ukrepov	Vzgojni ukrep		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
H4	vzpostavitev delovnega in zaupnega odnosa z mladostniki	Spoznavanje mladostnika	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
H5	ker se velikokrat nočejo odpret, pa nočejo sodelovat in potem je težko karkoli delat z njimi.	Mladostnik ne sodeluje	sodelovanje mladostnikov		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
H6	težave mladostnikov zmeraj bolj kompleksne.	Kompleksne težave mladostnikov	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

H7	Pred leti je blo obravnavanih več mladostnikov zaradi recimo kajenja cigaret, neuporabe čelade, fizičnega nasilja do vrstnikov.	Kazniva dejanja v preteklosti	Kazniva dejanja		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
H8	Zdaj zadnje par let pa je postalo aktualno nekak, da obravnavamo mladostnika zaradi uživanja psihoaktivnih substanc, potem nasilje preko spleta, hujši fizični napadi na druge osebe, zaradi nasilja do družinskih članov, anksioznost, depresivne motnje pa tut absentizem.	Kazniva dejanja danes	Kazniva dejanja		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
H9	obrnlo vse, zdaj majo res kar hitro huda kazniva dejanja.	Huda kazniva dejanja	Kazniva dejanja		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
H10	predlogu na sodišče glede izreka vzgojnega ukrepa je včasih težko pretehtati, kaj bi bilo za mladostnika ustrezno	Ustreznost vzgojnega ukrepa	Smiselnost vzgojnega ukrepa		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku

H11	pa tudi kdaj obravnavo, ko obravnavamo težave v odraščanju preusmeriti na ukrepe za zaščito otrok.	Kdaj preusmeriti obravnavo	Obravnava mladostnika		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
H12	CSD je mladostnika spremljal več let in na podlagi obravnave se je ves čas kazala vzgojna nemoč staršev	Vzgojna nemoč staršev	Družinsko okolje		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
H13	mladostnik ni sodeloval s strokovno službo tukaj na CSDju, bil je absentizem mladostnika	Mladostnik ni želel sodelovati	Sodelovanje z mladostniki		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
H14	neprimerna in kazniva dejanja kot so nasilje, uživanje marihuane, neupoštevanje vzgojnih meja	Veliko kaznivih dejanj	Kazniva dejanja		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
H15	oče je bil odsoten ker je prestajal zaporno kazen.	Oče je odsoten	Družinsko okolje		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
H16	CSD je tukaj izdelal psihološko oceno mladostnika in na sodišče na podlagi te ocene predlagal, da se mladostnika namesti v vzgojni zavod	Predlog, da se mladostnika namesti v vzgojni zavod	Obvestilo drugih institucij		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku

H17	Sodišče pa našemu mnenju torej mnenju CSD ni sledilo in se je odločilo, da sledi načelu milejšega ukrepa in je izreklo vzgojni ukrep nadzorstvo organa socialnega varstva	Sodišče ne sledi predlogu CSDja	Obvestilo drugih institucij		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
H18	smo spet tam, ker je že prejšnja težava, da se mladostnik ni udeleževal razgovorov na CSD	mladostniki ne želijo sodelovati	Sodelovanje z mladostniki		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
H19	potem postavlja vprašanje ustreznosti izrečenega ukrepa, saj bo izziv, kak pripraviti mladostnika da bo dejansko sodeloval.	Dvom, ali je vzgojni ukrep ustrezen	Vzgojni ukrep		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
H20	Ne	Nezadovoljstvo o razpletu situacije	Nezadovoljstvo		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
H21	moje mnenje, pa tudi mnenje tima, ki je sodeloval potem, je da bi mladostnik potreboval strukturirano okolje z jasno postavljenimi vzgojnimi	Ni bila zadovoljna z razpletom	Zadovoljstvo z razpletom		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku

	mejami, da bi se lahko potem v prihodnje uspešno razvijal.				
H22	takrat ko mam vzpostavljen sodelovalen odnos z mladostnikom, je pa treba podati neko mnenje na sodišče in se mladostnik z njim ne strinja, CSD pa meni, da je to njemo v korist	Strah pred izgubo odnosa	Delovni odnos		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
H23	moraš res met odkrit pogovor z mladostnikom in met tudi dovolj časa, da mladostniku predstavimo to mnenje kot ustrezno rešitev za njega	Iskren odnos	Odnos		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
H24	tako je, to je pomembno.	Iskren odnos	Odnos		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
H25	ko mam mladoletnika povzročitelja kaznivih dejanj, pa so to neka huda kazniva dejanja,	Huda kazniva dejanja	Kazniva dejanja		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku

H26	smo dali mnenje sodišči, da bi blo potrebno namestiti mladostnika v prevzgojni dom	Predlog, da se mladostnika namesti v vzgojni zavod	Obvestilo drugih institucij		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
H27	Mladostnik pa je grozil strokovni delavki, ki je morala mnenje CSD zagovarjati na sodišču v glavni obravnavi, kjer je bil pa tudi ta mladostnik.	Grožnja mladostnika	Sodelovanje z mladostniki		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
H28	V taki situaciji ja, ti ni vseeno.	Občutek strahu	Sodelovanje z mladostniki		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
H29	Ker po njihovih kaznivih dejanjih že vidiš česa so zmožni.	Občutek strahu	Sodelovanje z mladostniki		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
H30	da greš vprašat bolj izkušene strokovne delavke	Socialna delavka se posvetuje s starejšimi sodelavkami	Posvet s starejšimi sodelavkami		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
H31	tudi redno udeleževati intervizij in supervizij.	Udeleževanje supervizij	supervizija		Nasvet za neizkušeno socialno delavko

16.20.9 Center za socialno delo Slovenija – Zahod

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadakategorija	Tema
------------	--------	-------	------------	----------------	------

I1	delam na področju mladostnikov, se osredotočamo tudi posebej na področje romske problematike	Dela z Romskimi mladostniki	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
I2	kjer so neke zelo drugačne potrebe, kot pa pri ostali populaciji	Različne potrebe	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
I3	predvsem so to otroci, mladostniki, ki ne dokončajo niti osnovne šole	Nizka stopnja izobrazbe	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
I4	dokončanje že 7. razreda velik uspeh.	Nizka stopnja izobrazbe	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
I5	je premalo socialnih delavcev	Premalo zaposlenih	Kadrovska stiska		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
I6	ne fokusira se dovolj na preventivno	Ne dela se na preventivi	Delo z Romi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
I7	pa tudi ko mi ugotovimo kakšne so težave, kje se pojavljajo, ni programov, ki bi odgovarjale na potrebe mladih.	Pomanjkanje programov	Delo z Romi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
I8	Ni prilagoditve sistema na današnje potrebe.	Sistem ni prilagojen na potrebe	Delo z Romi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku

I9	ko mladostnik v domačem okolju ne zmore več funkcionirati in bi bilo potrebno nameščanje v bolj strukturirano okolje	Namestitev mladostnika v vzgojni zavod	Življenje v vzgojnih zavodih		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
I10	na našem CSDju lahko nameščamo samo v strokovni center Višnja Gora	Zakon spremenil namestitve glede na krajevno pristojnost	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
I11	že takoj vemo, da v tem strokovnem centru nimajo prostega programa ali pa programa za potrebe najstnika ni	Vzgojni zavod zavrača vlogo za sprejem mladostnika	Življenje v vzgojnih zavodih		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
I12	in zdaj katero izbiro izbrati, sta pa obe slabi.	Se sooča z etičnimi dilemami	Etične dileme		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
I13	starša sta se trudla, da bi mladostnica hodila v šolo	Starša spodbujala mladostnika	Sodelovanje z mladostniki		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
I14	sama noče, ne hodi več v osnovno šolo že 1,5 let	Mladostnik ne hodi v šolo	Sodelovanje z mladostniki		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku

I15	starša sta iskala pomoč, ampak mladostnice ne moreta prepričati da bi hodila v šolo	Vzgojna nemoč staršev	Družinsko okolje		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
I16	to povesta na CSDju, da nimata več vzgojne moči, da predlagata namestitev v kak zavod	Vzgojna nemoč staršev	Vzgojna nemoč		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
I17	Trudli smo se delati z mladostnico, je bila vključena v obravnavo, pa jih ni želela obiskovati.	Mladostnik ni želel sodelovati	Sodelovanje z mladostniki		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
I18	Ne, nismo mogli nekaj veliko pomagat, ker je bila mladostnica preveč pasivna, ni želela delati na tem, ni vidla da to ni vredno, da ne hodi v šolo.	Socialna delavka čuti nemoč	Empatija socialne delavke		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
I19	Ja velikokrat se to zgodi, samo kaj pa lahko, nimam izbire, mam zakonodajo, ki jo morem upoštevati.	Upošteva zakon	Zakon		Zakon
I20	tega se ne bojim	Ne boji se, da bi ogrozila odnos	Delovni odnos		Izzivi dela s mladostniki v kazenskem postopku

I21	vedno mladostniku povem, kakšne so možnosti in resdam veliko na iskren odnos, nikoli pa ne obljubljam nemogočega	Iskren odnos	Odnos		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
I22	bolj se spopadam s tem ker mladostnik pričakuje od sistema drugačne rešitve, ki pa jih sistem nima	Občutek nemoči zaradi sistema	Sistemska ureditev		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
I23	potem čutim nemoč.	Občutek nemoči zaradi sistema	Sistemska ureditev		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
I24	ampak mam veliko težavo, ko podam konkreten ukrep	Ima težavo	Empatija		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
I25	na primer prevzgojni dom, ki ga sama vidim, da bi bil za mladostnika primeren	Predlog, da se mladostnika namesti v vzgojni zavod	Obvestilo drugih institucij		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
I26	sodnik ne razsodi oziroma se postopki vlečejo po več let in moram jaz pričati vedno znova in znova	Počasen postopek	Obvestilo drugih institucij		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku

I27	ob tem ogrožam sebe, vsakič znova odgovarjam na ista vprašanja, kater ukrep predlagam, čeprav je že bilo povedano, kater je.	Ogroža samo sebe	Sodelovanje z mladostniki		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
I28	Pomembno je naprej, da razumete sistem,	Razumevanje sistema	Zakonodaja		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
I29	da to razloži mladostnikom na njim razumljiv način	Razlaga mladostniku na razumljiv način	Empatičnost		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
I30	iskrenost do mladostnikov, brez nekih nemogočih obljub	Iskrenost	Empatičnost		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
I31	empatija v vseh pogledih.	Empatija socialne delavke	Empatičnost		Nasvet za neizkušeno socialno delavko

16.20.10 Center za socialno delo Pomurje

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadakategorija	Tema
J1	delam na področju obravnave otrok in mladostnikov, ki majo težave v odraščanju in na področju otrok in mladostnikov, ki so storili prekršek ali neko kaznivo dejanje in	Sodeluje z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
J2	tudi potem pri izvajanju vzgojni ukrepov.	Izvajanje vzgojnega ukrepa	Vzgojni ukrep		Oddaja v vzgojni zavod

J3	sodelujem pri kaznivih dejanjih s policijo, ki nam največkrat oni sporočijo, da se je kaj zgodlo, pa sodišče	CSD dobi obvestilo o sodišča obravnavi	Obvestilo sodišča		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
J4	da se je kaj zgodlo, pa sodišče	CSD dobi obvestilo o sodišča obravnavi	Obvestilo sodišča		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
J5	nemotiviranost mladostnika, da bi se spremenil	Mladostnik ne prevzame odgovornosti	Sodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
J6	neaktivna vloga mladostnika, ko noče sodelovat	Mladostniki ne želijo sodelovati	Sodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
J7	mamo tudi premalo programov za otroke in mladostnike, sploh tukaj v našem lokalnem okolju	Pomanjkanje programov za mladostnike	Izobraževanja in programi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
J8	kateri pristop dela izbrati, da ti mladostnika motiviraš, da ne izgubi zanimanja prehitro, tudi da on vidi nek smisel naše pomoči, ki jo nudimo tukaj na centru	Dvom, ali je ravnala prav	Dvom v svoje delo		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
J9	Tudi to, da on prevzame odgovornost	Prevzemanje odgovornosti mladostnika	Sodelovanje mladostnikov		Etične dileme dela z mladostniki v

	za ta svoja dejanja.				kazenskem postopku
J10	pogosto da mladostniki zanikajo svoje kaznivo dejanje	Mladostnik ne prevzame odgovornosti	Nesodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
J11	mladostnik svoje težave vidi drugače kot jih pa vidijo njegovi starši al pa učitelji	Mladostnik ne prevzame odgovornosti	Nesodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
J12	potem vprašanje, komu naj jaz kot strokovni delavec prisluhnem	Dvom, ali je ravnala prav	Dvom v svoje delo		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
J13	vprašanje, komu naj jaz kot strokovni delavec prisluhnem, da ne izgubim odnosa z njim ki sma ga zgradila in tudi s starši.	Dvom, ali je ravnala prav	Dvom v svoje delo		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
J14	vprašanje, komu naj jaz kot strokovni delavec prisluhnem, da ne izgubim odnosa z njim ki sma ga zgradila in tudi s starši.	Strah pred izgubo odnosa	Delovni odnos		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
J15	primer starši in učitelji navajajo veliko težav, ki se dogajajo v šoli	Starši izpostavijo težave	Sodelovanje z družino		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku

J16	primer starši in učitelji navajajo veliko težav, ki se dogajajo v šoli	Šola obvesti o spremembi mladostnikovega vedenja	Sodelovanje s šolo		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
J17	da mladostnik moti pouk, da neredno hodi v šolo, izvaja neko nasilje, ma težave z pozornostjo.	Šola obvesti o spremembi mladostnikovega vedenja	Sodelovanje s šolo		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
J18	Mladostnik pa govori ravno nasprotno, da ga v šoli učitelji ne marajo in je zato vedno on vsega kriv	Mladostnik ne prevzame odgovornosti	Nesodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
J19	Je ta dilema, kako zagotavljati dovolj spoštljiv odnos do otroka, dovolj spoštovanja do njegovih stisk in problemov, kot jih on sam doživlja, ne da bi pri tem nekak zapadli v podporo njegovemu načinu komuniciranja s svojim okoljem in s tem potem povečati konflikte in stiske mladostnika	Zagotavljanje spoštljivega odnosa do mladostnika	Strokovni odnos		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku

J20	tem potem povečati konflikte in stiske mladostnika	Strah pred povečanjem stiske mladostnika	Obravnava mladostnika		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
J21	Velikokrat se poraja potem vprašanje, a smo naredili vse kar smo lahko	Dvom, ali je ravnala prav	Dvom v svoje delo		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
J22	, pa se moramo spomnit tudi na to, da vse stvari niso v naši moči in včasih ne moremo naredit vsega.	Socialna delavka čuti nemoč	Empatija socialne delavke		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
J23	samo probaš naredit tak, kot se ti zdi da bo najbolše za mladostnika pa da še vedno ostajaš v teh zakonodajnih okvirjih.	Upoštevanje zakonov	Zakonodaja		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
J24	Ja	Strah pred izgubo odnosa	Delovni odnos		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
J25	mladostnik nekaj zaupa, pa pričakuje, da jaz tega ne bom povedala naprej	Strah pred izgubo odnosa	Delovni odnos		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
J26	drži uradna dolžnost, da jaz zadevo predam naprej, ker gre za ogroženost mladostnik	Dolžnost socialne delavke	Prijava kaznivega dejanja		Sodelovanje z mladostniko m v kazenskem postopku

J27	najprej povem mladostniku to dejstvo, da so zadeve, ki mi jih pove, ki jih jaz ne morem zadržati zase in je pomembno, da se mladostnik tega zaveda	Dolžnost socialne delavke	Prijava kaznivega dejanja		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
J28	Ma ne bi rekla da čutim ravno pritisk.	Ne čuti pritiska	Zakon		Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku
J29	sprejemamo mladostnika kot polnovredno, popolno osebnost, ki pa ima neke pomanjkljive izkušnje.	Empatija socialne delavke	Empatičnost		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
J30	Sprejemati je potrebno kak on doživlja stvari in graditi odnos z njim s pomočjo sprejemanja tega njegovega doživljanja	Aktivno poslušanje	Empatičnost		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
J31	Vendar pa s tem ne smemo zmanjševati pomena tega, kar o otrokovem vedenju povejo drugi, torej starši, učitelji.	Aktivno poslušanje	Empatičnost		Nasvet za neizkušeno socialno delavko

16.20.11 Center za socialno delo Posavje

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadakategorija	Tema
K1	delam predvsem z mladoletniki z kaznivimi dejanji in potem tudi delo z romskimi družinami po javnih pooblastilih, tudi pomoč na domu, delo z migranti mladoletniki, tko da zelo širok spekter	Sodeluje z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
K2	veliko izkušenj z Romi, sem prej tudi delala na drugem CSDju tudi z Romi	Veliko izkušenj s tega področja	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
K3	delo z Romi je izredno izredno specifično	Različne potrebe	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
K4	ki zahteva najprej od tebe kot strokovnega delavca da se najprej sam pri sebi vprašaš glede lastnih predsodkov, prepričanj, načel ki jih imaš pri delu s to ranljivo skupino	Lastni predsodki	Strokovnost		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

K5	ti kot socialni delavec ti vedno znova sam sebe izprašaš, kje si s to ranljivo skupino s kero delaš, ker nehote lahko ti vnašaš v svoje delo veliko škode, če izhajaš iz nekih predsodkov iz neke prisile, si rečeš jao morem zaj z njimi delat	Lastni predsodki	Strokovnost		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
K6	delo z Romi pa mi pomeni da morem vklopit veliko domišljije veliko razumevanja in delat z njimi pomeni da najprej moraš vzpostaviti odnos.	Različne potrebe	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
K7	delo z Romi pa mi pomeni da morem vklopit veliko domišljije veliko razumevanja in delat z njimi pomeni da najprej moraš vzpostaviti odnos.	Delo z Romskimi družinami	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
K8	pomeni velik bit na terenu z njimi, jaz sem recimo vsaj trikrat na teden v teh dotičnih družinah	Opravljajo obiske na domu	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
K9	sodelovanje s šolo obvezno	Sodeluje s šolo	Sodelovanje s šolo		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika

					v kazenskem postopku
K10	mi skupaj potem si izmenjujemo informacije in Romi to vejo	Sodeluje s šolo	Sodelovanje s šolo		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
K11	pa s policijo obvezno	Sodeluje s policijo	Sodelovanje s policijo		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
K12	Romi to vejo, jaz pred njimi nič ne skrivam v smislu joj tega jim pa ne bom povedala, jaz jim povem točno, kak potekajo stvari, ko mam obravnave na sodišču, oni vejo kaj bom jaz takrat povedla	Z njimi ima iskren odnos	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
K13	na terenu z odnosom in spoštovanjem do njihovega bivališča, jaz tuki nisem sodnik, spoštovanje ko vstopamo v njihov krog, treba je pa poznat njihove navade, njihove običaje, ki so včasih izredno ključni ko ti vstopiš v družino	Spoštovanje kulturnih razlik	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

K14	to so recimo ene stvari, je ključno, ko delaš s tako ranljivo skupino kot so Romi, da poznaš te običaje,	Spoštovanje kulturnih razlik	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
K15	Jaz tudi k njim nikoli ne prinesem stvari, za katere oni ne prosijo ne. Jaz ne bom s tem kaj bolj dobra z otroci, jaz nisem Prešeren, nisem misionar, jaz sem strokovni delavec pridem tam, moje edino orodje, moje osnovno načelo je spoštovanje do njih.	Spoštovanje kulturnih razlik	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
K16	se je tudi zgodilo da sem s policijo prišla v spremstvu ampak to je pa tak ocena stanja in to da si prisoten tudi v tem veš, oni majo zelo močno underground sceno, tuki je tudi ogromno kriminala, ogromno majo oni svojih pač dogovorov, ki so lahko včasih zelo ogrožajoči če tega ne poznaš in takrat jaz ne vstopim v družino, če vem	Spremljanje policije	Sodelovanje s policijo		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku

K17	se je tudi zgodilo da sem s policijo prišla v spremstvu ampak to je pa tak ocena stanja in to da si prisoten tudi v tem veš, oni majo zelo močno underground sceno, tuki je tudi ogromno kriminala, ogromno majo oni svojih pač dogovorov, ki so lahko včasih zelo ogrožajoči če tega ne poznaš in takrat jaz ne vstopim v družino, če vem	Veliko kaznivih dejanj	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
K18	Tut vedno vzpostavljeno komunikacijo s kerim drugim Romom, da me on potem seznanj, to so pač te neuradne, ko moreš met veze in poznanstva, da pridobiš informacijo, da mi reče, ej zdej pa dans ponoči bo to pa to to, okej pa grem en drug dan ne, al pa jih jaz pokličem	Komunikacija z Romske skupnosti	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
K19	so pa tut nenapovedani obiski, absolutno, tut oni vejo.	Nenapovedan obisk	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

K20	Sploh ko delam z mladoletniki, ki majo vzgojne ukrepe, jaz mam vse naloge po katalogu, da jaz moram prit tut nenapovedana, da lahko vidim dejansko stanje, sploh če se mi ne odziva na vabila.	Nenapovedan obisk	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
K21	Vedno delam v paru	Timsko delo	Delo z Romi		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
K22	programu ki ga mam mi, pomoč Romom pri socializaciji, to je program, ki ga financira občina in pač to ni strokovna delavka, to je laična delavka ampak je fantastična	Sodeluje z zunanjimi programi	Sodelovanje pri zunanjih programih		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
K23	Pri Romih je tut tko, da je ovira jezik, jaz ne poznam Romskega, par besed in je potem velik lažje, če delam v paru, da pač ona ne vem recimo, da pride mladoletnik k men in ona se pol s starši pogovarja, da nimam občinstva vedno.	Ne razume slovenskega jezika	Delo z Romi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku

K24	izzivi so predvsem v tem, da je, da prepozna odgovornost in kritičnost, da razvije kritičnost do tega vedenja ki ga je prepeljalo do kazenskega postopka	Mladostnik ne prevzame odgovornosti	Sodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K25	mu vedno rečem, moj prvi stik z njim je vedno tak lejtale to sem jaz dobila ne vem iz policije iz tožilstva, ponavad iz tožilstva, pa zaprosi za poročilo pa je moj prvi stik z mladoletnikom.	Vzpostavi odnos z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
K26	jaz morem vedet še kaj več o tebi in si želim zvedet več o tebi, ker js verjamem da si ti več kot to, kar mam tuki napisano.	Spoznavanje mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
K27	In jaz morem vedet in bit radovedna in mu dat možnost, da bo meu mogoče priložnost sebe vidit tudi izven tega kaznivega dejanja.	Spoznavanje mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku

K28	da je moj cilj da mogoče s pogovori s določenimi delavnicami, delovnimi listi, vse kar jaz pač potem v samem postopku izvajanja vzgojnega ukrepa uporabljam, da ga potem vodim k tem kritičnem razmišljanju.	Motiviranje mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
K29	Zdaj pri Romih je izziv, ki je mission impossible ker on se vedno vrača v okolje, kjer je ogromno kriminalitete	Vračanje mladostnika v njegovo okolje	Delo z Romi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K30	Tak da recimo pri mladoletnikih, ki pa izhajajo iz nekega drugega socialnega okolja, pa je mogoče sodelovanje s starših je, da je podporno, takrat pa delamo skupi	Sodeluje s starši	Sodelovanje z družino		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
K31	Mu rečem, tvoja odgovornost je redno odzivanje na vabila, če te sodišče povabi, greš tam. S tem pokažeš, da si prevzel odgovornost	Motiviranje mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

K32	polagam vsem, ki delamo, da mormo bit vedno vedno obnavljat, vedno nova spoznanja, glede razvojnih potreb, razvoj možganov, kaj je sploh sposoben en navadn mladostnik, ki raste ki raste v nekem urejenem okolju, ma vse pogoje za normalen biopsihičen razvoj	Učenje izkušenj iz	Pridobivanje izkušenj		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
K33	pa mam mi mladostnika, ki je odraščal v nekem pomanjkljivem okolju, ma težave v razvoju, kok so možgani sploh razvojno, ane to je eno izmed izredno težkih razvojnih obdobj.	Razumeti mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
K34	On ne pride sem, ker mu je lušno	Razumeti mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
K35	Jaz mu moram pa nardit prostor, da bo slišan, da bo dobil prvič dobil slišan, da se nekdo prvič zanima za njega, da je nekomu mar	Poslušanje mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
K36	se zgodi, da starši rečejo, ja saj prav da je razbou šajbo učiteljici.	Razumeti družinsko dinamiko	Sodelovanje z družino		Sodelovanje z mladostnikom v

	Vse je izhodišče v družini				kazenskem postopku
K37	pri mladoletniku, ni da mi je sam mladoletnik pomemben, mi je pomembna širina v okolju v katerem raste.	Spoznavanje mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
K38	Sem zelo transparentna, ker ga s tem tut učim odgovornosti, jaz svoje delo opravljam odgovorno.	Strokovno opravlja svoje delo	Strokovnost		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
K39	jaz pa tut delam tak, da vidi, da jaz pač svoje delo opravljam s tem, da mi je mar za njega. To hočem jaz, to morem s svojim delom naredit.	Razumeti mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
K40	Ključni v tej starosti so vrstniki, kar je dan danes, velik se o tem govori, vrstniki se povezujejo med seboj	Vrstniki imajo velik vpliv	Vpliv vrstnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K41	Je bolj ključno kot odrasli	Vrstniki imajo velik vpliv	Vpliv vrstnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K42	In to je zelo nevarna kombinacija, vrstnik vrstnik, ker mam pol dva, ki nimata izkušenj in delujeta zgolj na predvidevanjih in na nekih ne	Vrstniki imajo velik vpliv	Vpliv vrstnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku

	vem, načrtih in am to je nevarna kombinacija				
K43	kakšna vrednost njemu da to, da je on obravnavan v kazenskem postopku, kaj on dobi s tem v svoji skupini, s svojimi vrstniki.	Kaznivo dejanje mu da višji status v družbi	Vpliv vrstnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K44	Ker eni majo pol tut večjo vrednost. Več ko si obravnavan, več ko si upaš, več ko pluneš policaja v faco, vaav jack ne, kakšno vrednost.	Kaznivo dejanje mu da višji status v družbi	Vpliv vrstnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K45	Včasih je blo tak, da je to naredo, globoko v sebi ga je blo pa sram, težko mu je blo doma povedat. Zdaj mam pa	Mladostnik občutil sram	Preteklost		Opis primera s področja mladostniko v v kazenskem postopku
K46	. Posledic tega ravnanja ni ne, tut domov, družine so tako odsotne, odtujene druge od drugih.	Starši nimajo avtoritete	Sodelovanje staršev		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K47	Še tolik let nazaj, te je blo strah prit domov, ne zagovarjam, takrat je blo velik nasilja, tega ne zagovarjam, ampak je bla neka avtoriteta	Starši imeli avtoriteto	Preteklost		Opis primera s področja mladostnika v kazenskem postopku

K48	Nek špego je bil doma nastavljen	Starši nimajo avtoritete	Sodelovanje staršev		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K49	Zdej? Aha okej bomo odvetnika poklicali, aha to so tvoje pravice, bomo te zaščitli.	Starši nimajo avtoritete	Sodelovanje staršev		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K50	Ni posluha in ni reakcije zato tut ker so starši neopremljeni, jih je strah določenih.	Starši nimajo avtoritete	Sodelovanje staršev		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K51	Zej pa so starši zelo neopremljeni, zlo so zaščitniški in je takšen absurd. Do 10, 11 leta zelo zaščitniško delujejo	Starši nimajo avtoritete	Sodelovanje staršev		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K52	In potem mamu tak absurd, ko pride 13 letnik, ko misli da lahko vse nardi. Pol pa več starš več ne ve, pol pa starš več ne zna, je zgrožen, to ni njihov otrok.	Mladostnik ne prevzame odgovornosti	Nesodelovan je mladostniko v		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K53	problem ker mamu vrstnik vrstnika, ker starš je ostal nekje nima tak močne vloge in je tak zelo vlki izziv, sploh za nas, bom rekla, ko smo že tolko in tolko let ker je tolko enih sprememb v dinamiki, odnosni doma ne in med mladoletniki	Vrstniki imajo velik vpliv	Vpliv vrstnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku

K54	mi smo recimo štartal študij, ko je blo popularno ulično delo	Včasih ulično delo	Sodelovanje z mladostniki		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
K55	mormo mlade vlečt ven ker mamu drug tip mislim, je pa digitalna zasvojenost	Digitalna zasvojenost	Sodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostnikom v kazenskem postopku
K56	Kr naenkrat smo pršli, da razvijamo neko novo metodo dela z mladoletniki.	Razvijanje novih metod	Sodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K57	jaz kot strokovnjak bit zelo zelo zelo aktivna v smislu tudi razvijanja mojih pristopov, mojih prepričanj	Razvijanje novih metod	Sodelovanje z mladostnikom		Izzivi dela z mladostnikom v kazenskem postopku
K58	Mi mormo vedit, kak je ta odtujenost nastala v družini, mi mormo vedet da je velik prikrite revščine, da je ogromno staršev, ki so redno zaposleni, ki se trudijo za obstoj, majo dodatne službe, mi smo postal Amerika že zdavni, za obstoj	Razumeti družinsko dinamiko	Sodelovanje z družino		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

K59	tut ta družbena klima, družben razvoj, vse te posebnosti more mene kot strokovnega dalvca na csdju vedno vedno zanimat in vedno bit del tega, da spremljam politično dogajanje, družbeno dogajanje, razvoj sam	Povezati se z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
K60	Meni je izredno ključno, da jaz vem, da vem, da ni Parni Valjak aktualen tak, ampak da je zdej balkan, včas je blo še pet let nazaj je bla korejski pop, popularn med mladimi in js sm mogla takrat poznat in jaz sem šla takrat preverjat, kakšni so to bendi kakšna je to muzika.	Povezati se z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
K61	In jaz ko pride sem, ko že najdema, da delama intenzivno, jaz absolutno dam youtube gor in pol mi more on pokazat, koga ti poslušáš.	Povezati se z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
K62	En Albanc, on je bil obsojen, je mel vzgojni ukrep nadzorstva	Hujša kazniva dejanja	Kazniva dejanja		Opis primera s področja dela z mladostniki

	zaradi poskusa posilstva				v kazenskem postopku
K63	resno kaznivo dejanje, ki sem ga jaz vzela tako	Hujša kazniva dejanja	Kazniva dejanja		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
K64	Nisem hotela da on hodi samo k men, samo zato da hodi,	Mladostnik prepozna odgovornost	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
K65	moj cilj je bil, da on bo v našem okolju rasel, mel družino, mogoče meu svojo hčerko.	Mladostnik prepozna odgovornost	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
K66	Gledala sem dolgoročno, kratkoročno, kaj hočem jaz doseči s svojim delom in mu dat možnost.	Kratkoročni in dolgoročni cilji	Sodelovanje z mladostnikom		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
K67	In on je enkrat na mesec prihajal k men, za vsako kulturo je mogo naret plakat oziroma predstavitev, kosovske oziroma albanske kulture /// to je on vse men naredo in vsak mesec prineso tisto. In jaz sem poslušala, ko mi je predstavljal kulturo. In pol je mogo naret za Slovenijo. Pa jih je primerjal z albanskimi, a so	Razvijanje novih metod	Sodelovanje z mladostnikom		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku

	na isti datum, kje so razlike, vera, vse je mogoče narediti.				
K68	Moški ženska v albanski kulturi ali pa v slovenski kulturi, on more začititi razliko	Spoštovati kulturne razlike	Empatija		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
K69	Kako ga bom jaz do tega pripravila, mu dala možnost tega učenja, če midva prej ne boma razvila neki drugega odnosa.	Razvijanje novih metod	Sodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K70	Zakaj je sploh to kaznivo dejanje pri nas	Mladostnik prepozna odgovornost	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
K71	Te sn hotela mu drobtinice, da bo začel drugače razmišljati	Mladostnik prepozna odgovornost	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
K72	kam ga je, vem samo da je uspešno zaključil šolanje, da se je zaposlil kot gradbenik.	Bila zadovoljna z razpletom	Zadovoljstvo z razpletom		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku

K73	Nikol več niso dobila kaznivga dejanja, da bi on ponavljal kazniva dejanja, prej je me u neke tatvine. Pol jih ni več me u	Ni ponavljal kaznivih dejanj	Sodelovanje z mladostniki		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
K74	mladoletniku, da kljub temu kaznivemu dejanju, ki je bilo hudo s ma midva mogla najprej narditi odnos	Vzpostavi odnos z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
K75	prepoznavi, da je to res hudo kaznivo dejanje, da je nedopustno in na tak način prepoznavat njegovo vlogo, vlogo moškega	Mladostnik prepozna odgovornost	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
K76	te etične dileme, ki jih maš, pri nas je ogromno Albancev	Veliko Albancev	Sodelovanje z mladostnikom		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
K77	velik trenj, velik nepoznanosti, predsodkov se je razvilo, tak da je težko tudi za te, ki pridejo	Lastni predsodki	Strokovnost		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
K78	vložit trud in je mogo bit odgovorn bit do te naloge	Motiviranje mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
K79	Moraliziranje je najslabše.	Ne moralizira	Sodelovanje z mladostnikom		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku

K80	Ključno je, da se mu približam, da mu dam sporočilo, da mi je mar in pol pa še vse tisto naprej.	Razumeti mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
K81	Mela sem eno, ki ni govorila nič.	Mladostniki ne želijo sodelovati	Sodelovanje mladostnika		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K82	Sem pa vidla njene slike, pač pršla je k men, ni govorila	Razvijanje novih metod	Sodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K83	sem se s šolo povezala, pa so mi rekli, ona je res, pač ona je res res res res vav slikala s svinčnikom	Sodeluje s šolo	Sodelovanje s šolo		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
K84	pol sn rekla, lej jaz mam stene tak prazne tuki, jaz ne znam risat, sem slišala da si ful dobra v tem. Dej si ti nared sama seb to pisarno bolj prijetno, ker boš itak mogla k meni hodit, ni ti druge	Motiviranje mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
K85	In pol je risala. Ampak jaz nisl silila v njo. In to je blo par obiskov, nisl silila nič.	Motiviranje mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
K86	Ne delam šablonsko, ker nobena oseba ne paše v nobeno šablono, ker je vsak svoj	Razvijanje novih metod	Sodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostnikom v kazenskem postopku

K87	Moreš moreš moreš iskat tisto v čemer je res res dober. V čem je res, al pa da še sam ne ve, da je dober	Razvijanje novih metod	Sodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostnikom v kazenskem postopku
K88	. Un Albanc je bil pol tko vesel. Je reko, jaz sploh nisn vedo, jaz sn prvo mislo, pol ko sma evalvacije delala po dveh letih, ni si mislo, da bo kdaj tolko o Sloveniji zvedo, pa on v šoli nikdar ni meu rad teh nalog domačih	Bila zadovoljna z razpletom	Zadovoljstvo z razpletom		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
K89	Pa sn ga vprašala, kak ga je pa pritegnalo, da je pa moje naloge delo, pa reče, ja pa tebe je vse zanimalo	Razumeti mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
K90	Ker mene mladostniki zanimajo, ni mi vseen. In js čem svoje delo dobro nardit, zato ker sem na tem delovnem mestu	Razumeti mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
K91	Ker sn rekla, veš jaz ne sedim tuki, sam zato da plačo dobim, jaz hočem dobro delat, sem odgovorna do svojga dela.	Razumeti mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
K92	Ja sej zakonski okvir mam, mam javni katalog javnih pooblastil, tega	Upošteva zakon	Zakon		Zakon

	se mi mormo držat.				
K93	js se morem držat rokov, kar zakon od mene zahteva.	Upošteva zakon	Zakon		Zakon
K94	Tuki mam pa pri Romih je ključno, da majo zelo zelo osiromašen besedni zaklad.	Ne razume slovenskega jezika	Delo z Romi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K95	mormo pristopit vedno k njim na način, da preverim sploh, kok on mene sploh razume.	Uporablja različne pristope	Delo z Romi		Izzivi dela z mladostnikom v kazenskem postopku
K96	Oni majo tok enga znanja kar se tiče recimo cene železa, cene bakra.	Različno znanje	Delo z Romi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K97	Romih jaz rečem, je drug način, druge metode in tam pa morem js iz njihovega lokalnega okolja izhajat, oni majo svoje muzičarje in to je treba vedit, poznat specifike.	Uporablja različne pristope	Delo z Romi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K98	Zelo zahtevno delo je na CSDju.	Zahtevno delo	Delo na področju mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K99	Sama mam izkušnjo izgorelosti.	Izkušnja izgorelosti	Delo na področju mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K100	Zato sem eno leto prekinla delo na CSDju in sem šla v dom za stare,	Izkušnja izgorelosti	Delo na področju mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku

	nadomeščat porodniško				
K10 1	Ampak smisel, zakaj sem jaz socialna delavka, sem ga pa tam dobila	Izgubila smisel dela	Delo na področju mladostniko v		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K10 2	bit skos čutn do sebe	Samorefleksija	Refleksija		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
K10 3	Jaz nisn sam strokovna delavka, jaz sn še žena, mama, sestra, vnukinja, sem watever	Občutek, da nisi samo socialna delavka	Refleksija		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
K10 4	ki ste res na začetku, dejte pozornost tut na to, da poskrbite za sebe in da se čutite, da ste skos sami s seboj	Skrb zase	Refleksija		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
K10 5	nimam izkušnje.	Ne sooča se z etičnimi dilemami	Etične dileme		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
K10 6	Mogoče da sem kdaj v začetko mela velik tega	Na začetku se je soočala z etičnimi dilemami	Etične dileme		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
K10 7	morem pa še vedno spelat ne	Upošteva zakon	Zakon		Zakon
K10 8	namestitev v vzgojni zavod. Recimo, jaz vem, da za mladostnika bi blo najbolj da ostane doma	Primernost vzgojnega ukrepa	Namestitev v vzgojni zavod		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku

K10 9	ker mladoletnik, ki je v vzgojnem zavodu, se bo priučil še dodatnih škodljivih ravnanj.	Primernost vzgojnega ukrepa	Namestititev v vzgojni zavod		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
K11 0	otroka, ki recimo, ma doma take razmere, recimo sta starša alkoholika, al prihaja do zlorab, ga je treba umaknit.	Slabe družinske razmere	Sodelovanje staršev		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
K11 1	otroka, ki recimo, ma doma take razmere, recimo sta starša alkoholika, al prihaja do zlorab, ga je treba umaknit. Po zakonodaji ga morem namestit v vzgojni zavod, mladinski dom, ali stanovanjsko skupino	Zakon spremenil namestitve glede na krajevno pristojnost	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
K11 2	otroka, ki recimo, ma doma take razmere, recimo sta starša alkoholika, al prihaja do zlorab, ga je treba umaknit. Po zakonodaji ga morem namestit v vzgojni zavod, mladinski dom, ali stanovanjsko skupino. In isto mam mladoletnika, ki mu sodišče izreče vzgojni zavod kot kazenski ukrep, kot vzgojni ukrep	Zakon spremenil namestitve glede na krajevno pristojnost	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku

	po kazenskem zakoniku, isto ga morem namestit v vzgojni zavod Višnja Gora.				
K11 3	otroka, ki recimo, ma doma take razmere, recimo sta starša alkoholika, al prihaja do zlorab, ga je treba umaknit. Po zakonodaji ga morem namestit v vzgojni zavod, mladinski dom, ali stanovanjsko skupino. In isto mam mladoletnika, ki mu sodišče izreče vzgojni zavod kot kazenski ukrep, kot vzgojni ukrep po kazenskem zakoniku, isto ga morem namestit v vzgojni zavod Višnja Gora.	Zakon spremenil namestitve glede na krajevno pristojnost	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
K11 4	In to je moja etična dilema	Se sooča z etičnimi dilemami	Etične dileme		Etične dileme dela z mladostniki

					v kazenskem postopku
K11 5	V Logatcu so bili specializirani, tudi zaposleni. Višnja Gora so fantastični ljudje, so strokovnjaki, ampak majo tam koktejl mladostnikov, ki imajo različne potrebe in en ki ma hudo kaznivo dejanje, ker ti da dobiš vzgojni ukrep vzgojni zavod morš met že kr kartoteko, to vzgojni zavod je kot vzgojni ukrep, ki sodi med strožje vzgojne ukrepe in ga sodišče ne izreka kr tko.	Zakon ogroža mladostnike, namesto da bi jih obvaroval	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
K11 6	zelo rizičen mladostnik, z zelo specializiranimi vedenji, načini ravnanj. In pol mamu enga tam, 10 letnika, ki je zrasto gor osiromašen gor od vsega, ker sta starša bla zapita, ker ne vem, neki se je zgodilo, al je bil pa zlorabljen in on pride po družinskem gor in pol se tadva tam najdeta	Zakon ogroža mladostnike, namesto, da bi jih obvaroval	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
K11 7	In je ta 10 letnik žrtev sistema	Zakon ogroža mladostnike, namesto, da bi jih obvaroval	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme dela z mladostniki

					v kazenskem postopku
K118	več begov iz vzgojnega zavoda.	Beg iz vzgojnega zavoda	Namestitev v vzgojni zavod		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
K119	tudi samopoškodovan je in samomorilnost.	Samopoškodovane	Življenje v vzgojnih zavodih		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
K120	Spregledani so, preslišani so, ne zmorejo več	Mladostniki niso slišani	Življenje v vzgojnih zavodih		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku

16.20.12 Center za socialno delo Primorsko Notranjska

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadakategorija	Tema
L1	Dobimo obvestilo s strani sodišča, da je nek dotičen mladostnik v postopku	CSD dobi obvestilo o sodišča obravnavi	Obvestilo sodišča		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
L2	da želijo poročilo	Sodišče zaprosi CSD za poročilo	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
L3	nas sodišče povabi v proces obravnave mladostnika	Socialna delavka se udeležuje obravnave	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku

L4	spišem vabilo in ga pošljem staršem in mladostniku.	Socialna delavka povabi starše in mladostnika	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
L5	nisem mela še primera, kjer ne bi želeli priti.	Starši se odzovejo	Sodelovanje z družino		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
L6	razumejo, da je njihov otrok naredil kaznivo dejanje in da po zakonu, bo mladostnik dobil neko kazen	Starši imajo avtoriteto	Sodelovanje z družino		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
L7	pa druga reakcija, da njihov otrok tega ni storil, da on je bil samo zraven in so ostali fantje to storili in zakaj morajo sedaj še oni hoditi na center.	Starši nimajo avtoritete	Starši		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
L8	Starši seveda imajo vpliv na mladostnika, kako on dojema svet, ali se mu je sedaj zgodila krivica ali ne	Razumeti družinsko dinamiko	Sodelovanje z družino		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
L9	Sama staršem povem, da mladostnika obravnava sodišče	Mladostniku in staršem opiše vzgojni ukrep	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
L10	samo sodelujem, ne morem prekiniti postopka	Sodeluje s sodiščem	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku

L11	je glavno v prvi vrsti, da jaz z mladostnikom sodelujem, ne tolk s starši	Sodeluje z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
L12	ko sem vabljen tudi kdaj na obravnavo sodišča	Socialna delavka se udeležuje obravnav	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
L13	se srečamo in ne čutim, da bi bila kaka zamera, da bi se grdo gledali s starši.	Razumevanje staršev	Sodelovanje z družino		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
L14	starše bolj podrobno seznanim, kako bo potekal vzgojni ukrep	Sodeluje s starši	Sodelovanje z družino		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
L15	starši nočejo prepoznati svoje vloge, s katero so vplivali na mladostnikovo vedenje.	Starši ne prepoznajo svoje odgovornosti	Nesodelovanje staršev		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
L16	Mislijo, da so sami naredili vse prav, lahko se trudijo po najboljših močeh, ampak včasih tudi to ni dovolj	Starši ne prepoznajo svoje odgovornosti	Nesodelovanje staršev		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
L17	starši, ti večkrat ne želijo videti, da so oni kaj storili narobe, da njihovi vzgojni ukrepi niso bili vsakič najbolj primerni	Starši ne prepoznajo svoje odgovornosti	Nesodelovanje staršev		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku

L18	delavnice s starši, ki se jih lahko udeležijo, niso obvezne	Delavnice za starše	Sodelovanje z družino		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
L19	tak da večina gre na nekaj predavanj in nehajo hodit	Starši ne sodelujejo	Starši		Izziv dela z mladostniki v kazenskem postopku
L20	sami tak vzgojeni in ne poznajo drugega načina, kako bi lahko vzgajali svoje otroke in jih potem isto, kot so bili vzgojeni oni.	Starši ne prepoznajo svoje odgovornosti	Starši		Izziv dela z mladostniki v kazenskem postopku
L21	starši ne vijo svojih napak, ki so jih naredli pri vzgoji in so pri vzgoji nemočni	Starši ne prepoznajo svoje odgovornost	Starši		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
L22	ko je bil otrok, mu na primer niso postavljali pravih mej, so mu popuščali in otrok se navadi tega	Starši nimajo avtoritete	Starši		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
L23	In pol ta otrok zraste v mladostnika, več zna, več si upa in pol pride do takih situacij, da jih mi potem obravnavamo na centro.	Starši nimajo avtoritete	Starši		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku

L24	mladostnik s kaznivim dejanjem, mi sodelujemo z njim tekom obravnave na sodišču, tudi potem ko dobi vzgojni ukrep in vidiš pri mladostniku spremembe, so mu začeli možgani delat drugače, bolj razume svoje ravnanje in da ni bilo prav	Mladostnik prepozna odgovornost	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
L25	vrača nazaj domo	Mladostnik se vrača nazaj v družinsko okolje	Družinsko življenje mladostnika		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
L26	kjer pa so starši, ki delajo spet iste vzorce vedenja, niso najboljši za njihovega otroka.	Mladostnik se vrača nazaj v družinsko okolje	Družinsko življenje mladostnika		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
L27	mladostnik zaveda, da določeno vedenje ni prav, pa so ga starši to naučil.	Starši nimajo avtoritete	Starši		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
L28	da vem, da so bili tut starši krivi za otrokovo vedenje pa kazniva dejanja	Razume stisko mladostnika	Empatija socialne delavke		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
L29	dela na sebi, spremeni vedenje, starši pa nič. Oni ostanejo isti	Razume stisko mladostnika	Empatija socialne delavke		Etične dileme z mladostniki v kazenskem postopku

L30	Jaz mam iskren odnos z mladostnikom in vejo kaj so moje dolžnosti, teh se zavedam tut sama in se jih držim.	Deluje transparentno	Odnos		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
L31	Ne, vedno se pogovorim z mladostnikom o najinem sodelovanju	Iskren odnos	Odnos		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
L32	mladimi morš bit odprt, morš jih poslušat, kaj ti govorijo, brat med vrsticami, kje majo stisko in če ti njim zaupaš bojo oni tebi.	Vzpostavi odnos z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
L33	Ne bi rekla, da čutim kakršni koli pritisk.	Ne čuti pritiska	Zakon		Zakon
L34	definitivno supervizija, zelo pomembna	Udeleževanje supervizije	Supervizija		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
L35	da se lahko obrneš na nekoga, na starejše sodelavke,	Pogovor s starejšimi sodelavkami	Pogovor s starejšimi sodelavkami		Nasvet za neizkušeno socialno delavko

16.20.13 Center za socialno delo Savinjsko – Saleška

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadakategorija	Tema
M1	področju sodelujem z mladostniki	Sodeluje z mladostnikom	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M2	tudi s starši kdaj,	Sodeluje s starši	Sodelovanje družino		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

M3	teče postopek za njih na sodišču.	Postopek vodi sodišče	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
M4	Sodišče nam pošlje, da se je začel postopek	CSD dobi obvestilo sodišča o obravnavi	Obvestilo sodišča		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
M5	želijo poročilo o mladostniku	Sodišče zaprosi CSD za poročilo	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
M6	potem se mi vključimo	Sodeluje s sodiščem	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
M7	povabimo mladostnika na center na pogovor	Socialna delavka povabi starše in mladostnika	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M8	jih vprašam, kaj radi počnejo, kako so v šoli, kakšni so odnosi doma, da ga malo spoznam	Spoznavanje mladostnika	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M9	Pri nas je mogoče specifika	Različne potrebe	Delo priseljenci		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
M10	ker mam veliko priseljencev drugih držav	Dela priseljenci	Delo priseljenci		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku

M11	težje jih je pripraviti do sodelovanja	Ne želijo sodelovati	Delo priseljenci	s	Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M12	ne želijo hoditi k nam sploh	Ne želijo sodelovati	Delo priseljenci	s	Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M13	velikokrat ne pridejo, se ne opravičijo	Ne želijo sodelovati	Delo priseljenci	s	Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M14	Tudi ko so tukaj, nočejo ravno govoriti	Ne želijo sodelovati	Delo priseljenci	s	Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M15	ali pa obratno, da se hvalijo, kaj vse so naredili in potem imaš več dela s policijo in sodiščem	Hvalijo se z kaznivimi dejanji	Delo priseljenci	s	Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M16	ker moraš prijaviti vsa kazniva dejanja.	Dolžnost socialne delavke	Prijava kaznivega dejanja		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M17	izpostavim že na prvem pogovoru	Dolžnost socialne delavke	Prijava kaznivega dejanja		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M18	ampak njim je vseeno enim.	Mladostnikom ni mar	Delo priseljenci	s	Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M19	Potem zglejajo bolj kul v narekovajih v očeh svoje družbe, da zdaj bo dobil pa še večjo kazen.	Vpliv vrstnikov	Delo priseljenci	s	Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M20	Oni se najdejo med sabo, če so iz istih držav in držijo skupaj	Vpliv vrstnikov	Delo priseljenci	s	Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku

M21	In potem je kriminal	Vpliv vrstnikov	Delo priseljenci	s	Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M22	najpogosteje so droge, da preprodajajo, al pa pretepi	Pogosta preprodaja drog	Delo priseljenci	s	Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M23	Ja, razumevanje je dobro, uporabljajo pa veliko svojih besed, ne želijo uporabljati slovenščine pri pogovorih.	Ne želijo govoriti slovensko	Delo priseljenci	s	Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M24	Čutijo odpor od okolice, da jih ne sprejema čisto	Čutijo odpor	Delo priseljenci	s	Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M25	tako potem oni pokažejo, da jim je vseeno, da jih ne prizadane in da so ponosni na to da so drugačni.	Ne želijo sodelovati	Delo priseljenci	s	Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M26	Ne moreš ga spoznat, ne moreš mu pomagati, ker on ni tukaj	Ne želijo sodelovati	Delo priseljenci	s	Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M27	Težko je potem, ker mu želiš pomagati pa mu ne moreš,	Ne želijo sodelovati	Delo priseljenci	s	Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M28	ker ne hodi na srečanja, ti ne sporoči, sploh ne veš, a je dobil povabilo ali ne	Ne želijo sodelovati	Delo priseljenci	s	Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M29	čakaš in čakaš, a bo prišel, a mogoče zamuja	Ne želijo sodelovati	Delo priseljenci	s	Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku

M30	Pa vmes potem malo delam druge stvari tisti čas,	Ne želijo sodelovati	Delo priseljenci s		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M31	še vedno po tiho upam, da bo prišel.	Ne želijo sodelovati	Delo priseljenci s		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M32	jaz sem si izbrala to delo, ker me veseli delo z mladostniki.	Rada dela z mladostniki	Odnos		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
M33	enimi se mam tako fajn, hitro mine tista ura al pa ura in pol	Pozitivna izkušnja z mladostniki	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M34	Pa ni vsakič, da govorimo ravno o kaznivih dejanjih	Ne govorijo samo o kaznivih dejanjih	Sodelovanje mladostnikov		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M35	včasih se pogovarjamo tudi, če se jim je kaj zanimivega zgodlo, pa želijo to z mano podelit.	Mladostniki podelijo, kaj se dogaja	Sodelovanje mladostnikov		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M36	Mi je pomembno, da imam z mladostnikom tak odnos, da pride sem z veseljem	Razumeti mladostnika	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
M37	po pisarni mam nalepljene kake slike, pa igre mam	Uporablja različne metode dela	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
M38	včasih kaj igramo med pogovori, da ni tako monotono	Uporablja različne metode dela	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
M39	ker vem, da si ne želijo biti tukaj	Razumeti mladostnika	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku

M40	meni je glavno da pridejo, potem lahko tako kaj spremenim	Pomembno ji je, da pridejo	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
M41	S tistimi, ki ne pridejo, pa ga ne moreš spoznati, ne vzpostaviš tega stika z njim in je potem res težje.	Ne želijo sodelovati	Sodelovanje z mladostniki		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M42	pride tudi kdaj, da si mislim, spet ta fant, pa vem da spet ne bo prišel	Ne želijo sodelovati	Sodelovanje z mladostniki		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M43	Ampak najmanj kaj lahko jaz naredim je to, da ga povabim	Povabi mladostnika	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
M44	potem je pa to na njem, ali bo prišel al ne	Različni odnosi z mladostniki	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M45	Pa pridejo kdaj potem, ko zamudijo par srečanj	Mladostniki zamujajo srečanja	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
M46	jim poskušam dat prostor, da lahko mene bolj spoznajo pa tudi sam center. Takrat mu malo opišem, kaj jaz delam na centru, da mogoče da ga bo to spodbudilo.	Sodeluje z mladostnikom	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M47	Pa potem pri njih to vžge	Mladostniki sodelujejo	Sodelovanje mladostnikov		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

M48	ne bom zdaj rekla, da pridejo na vsako srečanje, da se odzovejo na vsako vabilo, ampak pridejo potem tu pa tam	Mladostnik ne sodeluje	Sodelovanje mladostnikov		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M49	mi je tut to pomembno	Pomembno ji je, da pridejo	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M50	si mislim okej, nekaj sem naredila prav	Občutek, da je naredila prav	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M51	tudi če potem jih spet ni nekaj srečanj, ker je vsaj dal možnost meni, da me spozna, da vidi kdo sem, kaj delam.	Da mladostniku možnost	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M52	Aha, mislim da ne	Ne sooča se z etičnimi dilemami	Etične dileme		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
M53	Mam že dolgo let izkušenj dela z mladostniki	Ima veliko izkušenj na tem področju	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
M54	tudi se lahko vedno posvetim s sodelavko	Socialna delavka se posvetuje s starejšimi sodelavkami	Posvet s starejšimi sodelavkami		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
	So situacije, ko nisem čisto prepričana, kako naj kaj izpeljem, ampak ne bi rekla, da je to etična dilema.	Ne sooča se z etičnimi dilemami	Etične dileme		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
M56	ni težava zakon	Ne čuti pritiska	Zakon		Zakon na področju

					mladostnikov v kazenskem postopku
M57	Me bolj stisne zaradi tega,	Občutek nemoči	Empatija socialne delavke		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M58	vidim, ima ta kazniva dejanja, nekaj se skriva za tem, da jih dela, da se tako obnaša	Razume, da ima mladostnik stisko	Empatija socialne delavke		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M59	povabim na pogovor, da ga spoznam, da bi ga lahko spoznala, on mene	Mladostniki ne želijo sodelovati	Sodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M60	Ampak se potem to ne zgodi, ker mladostnik ne pride	Mladostniki ne želijo sodelovati	Sodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M61	Ali pa hodi preveč neredno, enkrat v treh mesecih, da dobrega odnosa z njim ne morem vzpostaviti.	Mladostnik ne hodi redno	Sodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M62	Mogoče kdaj	Strah pred izgubo odnosa	Delovni odnos		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
M63	kot socialna delavka imaš dolžnost, če ti mladostnik zaupa kaznivo dejanje, ali da je samomorilen, ima samomorilne misli, to so zadeve, ki jih	Dolžnost socialne delavke	Prijava kaznivega dejanja		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

	moram povedati dalje ali policiji ali staršem in pa še komu drugemu				
M64	včasih se mladostniki radi malo pohvalijo, kaj vse so že naredli	Hvalijo se z kaznivimi dejanji	Sodelovanje mladostnikov		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M65	emormo vzeta na rezervo, da kdaj mladostniki kaj napihujejo	Ne verjame vsem kaznivim dejanjem	Sodelovanje mladostnikov		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M66	mladostnik ti pove neko kaznivo dejanje, za katerega sodišče sploh ne ve, ali pa je bil še en dogodek istega kaznivega dejanja zaradi katerega je odprt postopek na sodišču in to morš to povedat	Dolžnost socialne delavke	Prijava kaznivega dejanja		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M67	potem seveda slaba volja, pa jaz sem mislo, da midva sma kul, da vam lahko to povem	Mladostnik slabe volje	Prijava kaznivega dejanja		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M68	Saj ja lahko mi poveš, ampak sem tudi jaz tebi povedla na prvem srečanju, da	Dolžnost socialne delavke	Prijava kaznivega dejanja		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

	mam jaz tut dolžnost, da ukrepam če je potrebno				
M69	Midva se srečujema, vzpostavljama delovni odnos, pa to potem ne pomeni, da sma midva prijatla.	Vzpostavi odnos z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M70	malo kuhajo mulo potem name, zakaj sem uničila najin odnos.	Mladostnik slabe volje	Prijava kaznivega dejanja		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M71	Ampak jaz takoj ko mi povejo nekaj, kar moram prijaviti, mu jaz tudi povem lej zaj si mi to pa to povedal, jaz morem to povedati naprej	Dolžnost socialne delavke	Prijava kaznivega dejanja		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M72	ni več čisto isto niso pa preveč zaprti	Izgubi odnos	Prijava kaznivega dejanja		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M73	Mogoče par srečanj, da me malo postrani gledajo	Mladostnik slabe volje	Prijava kaznivega dejanja		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M74	potem pa se že spet začnejo bolj odpirat	Vzpostavi odnos z mladostnikom	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
M75	Jim moreš dat čas, da sami predelajo tudi, kaj si ti naredo in da pridejo do spoznanja,	Vzpostavi odnos z mladostnikom	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

	da tak nimaš ti izbire.				
M76	Ne.	Ne čuti pritiska	Zakon		Zakon na področju mladostnika v kazenskem postopku
M77	Mogoče na začetku, ko se še vsega učiš, nisi čisto prepričan kaj je najbolj prav	Čutila pritisk na začetku	Zakon		Zakon
M78	potem pa ti to s prakso, z delom pride v sistem in se potem navadiš.	Učenje iz izkušenj	Pridobivanje izkušenj		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
M79	starejšimi sodelavkami	Pogovor s starejšimi sodelavkami	pogovor s starejšimi sodelavkami		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
M80	supervizija	Udeležitev supervizije	Supervizija		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
M81	delovanje po zakonu	Upoštevanje zakonov	Zakonodaja		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
M82	se izobraževati kolikor je možno.	Udeleževanje izobraževanj	Dodatna izobraževanja		Nasvet za neizkušeno socialno delavko

16.20.14 Center za socialno delo Severna Primorska

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadakategorija	Tema
N1	kazenske zadeve pa tudi vse drugo ne	Sodeluje z mladostnikom	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

N2	vrsto obravnava otrok in mladostnikov s težavami v odraščanju, pa predlog za ukrep sodišča, oddaja v zavod po družinskem zakoniku pa mam še preventivni program, tako da več stvari ne	Sodeluje z mladostnikom	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
N3	dobim najprej, ponavadi, praviloma, ko gre za kaznivo dejanje, praviloma pravim, zato ker kdaj tut lahko gre kako drugač, da dobimo v vednost iz tožilstva, pripravljalni postopek	Tožilstvo obvesti CSD o obravnavi	Obvestilo tožilstva		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N4	Da je pač zahteva od sodišča, da uvedejo pripravljalni postopek	Tožilstvo obvesti CSD o obravnavi	Obvestilo tožilstva		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N5	kdaj pa tut zej sicer ne vem kako se policija odloča, dobimo pa tut lahko že obvestilo pač,	Policija obvesti CSD o obravnavi	Obvestilo policije		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku

	poročilo s policije ne				
N6	tam je pač naveden tisti, tisto kaznivo dejanje in tudi navedeno, da je blo poslano na tožilstvo, /// večinoma krat pošlejo to v vednost, zahtevo za začetek postopka in takrat mi prvič srečamo, v tisti zadevi, lahko smo že meli prej obravnavo, in na podlagi tistega, kar dobimo s tožilstva, povabimo mladoletnika in starše.	CSD se vključi, kot se začne kazenski postopek	Vključitev CSDja		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
N7	zdej je tko, da kr lahko istočasno al pa čez par dni, dobimo tudi zaposilo iz sodišča za zahtevke za poročilo, za socialno poročilo	Sodišče zaprosi CSD za poročilo	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N8	ker smo dolžni po zakonu tudi poslat sodišču.	Sodišče zaprosi CSD za poročilo	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku

N9	js vedno povabim starša pa mladoletnika	Socialna delavka povabi starše in mladoletnika	Pogovor s starši in mladoletnikom		Sodelovanje z mladoletniki v kazenskem postopku
N10	ko je prvič in seznanim, da smo to dobili, zdej ta pripravljalni postopek	Pogovor o kaznivem dejanju	Pogovor s starši in mladoletnikom		Sodelovanje z mladoletniki v kazenskem postopku
N11	ma skratka takrat seznanim kaj to pomeni, kako bo potekalo, da če še nismo dobili zaprosila za poročilo, da bomo dobili v kratkem al pa ne	Razloži postopek na sodišču	Pogovor s starši in mladoletnikom		Sodelovanje z mladoletniki v kazenskem postopku
N12	ma skratka takrat seznanim kaj to pomeni, kako bo potekalo, da če še nismo dobili zaprosila za poročilo, da bomo dobili v kratkem al pa ne	Sodišče zaprosi CSD za poročilo	Sodelovanje z drugo institucijo		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladoletnika v kazenskem postopku
N13	seznanim, da če ne vejo recimo, odvisno od kaznivega dejanja, da mladoletniku sodišče dodeli tudi zagovornika po uradni dolžnosti	Dodelitev zagovornika po uradni dolžnosti	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladoletnika v kazenskem postopku

N14	da se ga naj kr poslužijo, jim svetujem	Dodelitev zagovornika po uradni dolžnosti	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N15	ko bo ta pripravljalni postopek, eni vejo, eni ne, da v tem času zaslišijo vse vpletene /// zaslišijo kršitelja, odškodovanc a in priče in tako ne	Zaslišanje	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N16	sklicana seja senata, kamor so vabljeni starši, mladoletnik, center tudi pride	Socialna delavka se udeležuje obravnav	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N17	povem, da če sem dost zgod vabljen, da želim bit zraven	Socialna delavka se udeležuje obravnav	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N18	povem da naša vloga je kot opora mladostniku in staršem	Je družini v podporo	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniko m v kazenskem postopku
N19	nismo tisti ki kaznujejo, sodišče bo o tem odločilo	Postopek vodi sodišče	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N20	jaz zagovarjam to, da ne bom dajala predloga o	Socialna delavka ne odloča	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v

	ukrepu ne, ker nismo mi tisti, ki kaznujejo				kazenskem postopku
N21	eni se ne strinjajo s tem, pravijo da seveda da damo, ker sodišče nam sledi.	Socialna delavka ne odloča	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N22	Jaz recimo sploh če je prvič nenamerno, ne dam	Priporočilo za vzgojni ukrep	Vzgojni ukrep		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N23	Tudi ko me tožilstvo vpraša po tistem 62. členu glede smiselnosti postopka ne, amm takrat lahko vprašajo center ali menimo, ali je potrebno izreči mladoletniku nek ukrep	Tožilstvo vpraša CSD o mnenju	Sodelovanje s tožilstvom		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N24	če je prvič, da se je enkrat zgodilo, napišem da ni smiselno	Priporočilo za vzgojni ukrep	Vzgojni ukrep		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N25	js povem kako bo potekalo, da na sodišču, jih tudi malo podučim	Opiše postopek na sodišču	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

N26	v primerih eno super sodnico, je bla prej strokovna sodelavka, sem se že prej nanjo obračala je res tko korektna tut do mladostnikov	Dobro sodeluje s sodiščem	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N27	Jih tika, se mi zdi tut pomembno, da tam nek sodnik 15letnika vika, je tko mal čudno vse skupi ne	Dobro sodeluje s sodiščem	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N28	res korektno, je sicer vse bolj dolgo vse, ma je vredu, ker včasih so zelo prestrašeni ti mladostniki	Mladostnik je prestrašen	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N29	In jaz jim že kr povem, lej tko to zgleda, boš mogo vstat, boš mogo it tja, tak ko v filmih ne, narišem mu pokažem kje bo kej ne	Opiše postopek na sodišču	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
N30	Ker marsi kakšne ve in vidim da jim to pomaga, da so malo bolj seznanjeni kako bo to.	Opiše postopek na sodišču	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

N31	kakšne hujše, pač zdej sem mela zadnje čase kr spolnih zlorab do sorojencev, do sorodnikov	Huda kazniva dejanja	Hujša kazniva dejanja		Kazniva dejanja
N32	in najamejo sami potem starši /// včasih tut ko enga najameš, se ne ne vem kako angažira ne	Starši najamejo zagovornika	Postopek na sodišču		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
N33	mela tudi po uradni dolžnosti so bili tudi zelo dobri odvetniki, ko so se zelo angažirali	Dobri odvetniki	Postopek na sodišču		Sodelovanje z drugimi institucijami
N34	dejte poklicat, dejte vprašat, kar jim ni jasno ne in potem seveda vse razložim, kateri so možni ukrepi, ki jih lahko sodišče naloži mladoletniku	Socialna delavka razloži postopek	Postopek na sodišču		Sodelovanje z drugimi institucijami
N35	Tudi povem žal, da kadar je recimo, da v tem času, ko ti postopki so bolj hitro, ma vemo da niso	Počasni postopki	Postopek na sodišču		Sodelovanje z drugimi institucijami
N36	da če dopolnijo polnoletnost, potem ne more sodišče ukora naložit	Počasni postopki	Postopek na sodišču		Izzivi dela z mladostnikov kazenskem postopku

N37	seznanimo v vsem tem in ponudim da če majo še kako vprašanje, da lahko pokličejo in vprašajo.	Opiše postopek na sodišču	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N38	tožilstvo da predlog za izrek ukrepa, kar ne pomeni, da to sigurno bo držalo, ker je pol važno, kaj je na seji senata in kaj odloči porota	Tožilstvo da predlog vzgojnega ukrepa	Obvestilo tožilstva		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N39	kdo vse je tam no dva sodnika porotnika, tožilstvo si ti ne, in da tam se vse to obravnava in da tudi tam majo še možnost kaj povedat, če ni blo še povedan	Socialna delavka razloži postopek	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N40	če predlaga tožilstvo no, vse je nadzorstvo ne in navodila	Tožilstvo da predlog vzgojnega ukrepa	Obvestilo tožilstva		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N41	potem seznanim da bo to pol ko dobijo sklep domov, niti ponavadi niti odvetnik jim ne pove, da da	Sodeluje s starši	Sodelovanje z družino		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku

	da lahko se pritožijo				
N42	takrat ko je že pravnomočno mi dobimo sklep	Prejme pravnomočni sklep	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N43	ko mi dobimo sklep da jih povabimo ne, mislim napišem in pošljem vabilo, da smo prejeli ta sklep.	Sodeluje s starši	Sodelovanje z družino		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
N44	če je izrečeno nadzorstvo organa socialnega varstva plus ne vem navodilo opraviti 60 ur dela v splošno korist in obisk psihološke svetovalnice	Opiše postopek na sodišču	Pogovor s starši in družino		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
N45	potem jih povabim, potem mi naredimo tak obrazec, ki smo ga pripravili kot en individualni načrt, da je zajeto, kakšni so cilji, kaj, o čem bomo govorili	Mladostnik izpolni individualni načrt	sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

N46	tudi če je mladoletnik prihaja sam, tudi individualni načrt piše sam mladoletnik, če je polnoleten.	Mladoletnik izpolni individualni načrt	Sodelovanje z mladoletnikom		Sodelovanje z mladoletniki v kazenskem postopku
N47	recimo vse povem, se pozanima preden pride, organizacije kjer lahko opravlja to delo v družbeno korist in pa to psihološko svetovalnico	Se pozanima o organizacijah	Sodelovanje z mladoletniki		Sodelovanje z mladoletniki v kazenskem postopku
N48	te delo v splošno korist je pri nas kr problem, ker mladoletniko v ne radi jemljejo ne amm mah no,	Organizacije ne jemljejo mladoletnikov s kaznivimi dejanji	Sodelovanje z zunanjimi organizacijami		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladoletnika v kazenskem postopku
N49	smo dobili eno nišo, en športni park, tako da jih lahko tja usmerjamo,	Mladoletnikom pove za športni park	Sodelovanje z zunanjimi organizacijami		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladoletnika v kazenskem postopku
N50	psihološka svetovalnica je pri nas ta center za duševno zdravje, je za mladoletnike	Obisk centra za duševno zdravje	Sodelovanje z zunanjimi organizacijami		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladoletnika v kazenskem postopku
N51	ko so ti že polnoletni jih ne vzamejo in potem prosimo center za duševno	Obisk centra za duševno zdravje	Sodelovanje z zunanjimi organizacijami		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladoletnika v kazenskem postopku

	zdravje odraslih				
N52	Če ne pa, da si najdejo kje izven, kjer je pa plačljivo ne žal. Potem morjo pa plačati ne.	Sodeluje z zunanjimi organizacijami	Sodelovanje z zunanjimi organizacijami		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N53	seznanim kako more prihajati, seznanim da ta ukrep nadzorstva traja 1 do 3 let	Mladostniku in staršem opiše vzgojni ukrep	Pogovor z starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N54	da če mladostnik prihaja, ne ponavlja kaznivih dejanj, pač je uspešen in tko, da ga lahko sodišču pred enim letom ne ne, po enem letu pa lahko predlagamo ustavitve ukrepa	Predlog ustavitve postopka	Sodelovanje mladostnikov		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N55	sodišče ponavadi kr sledi, če so naša poročila pozitivna, tak jih pošiljamo na pol leta, razen če nas sodišče zaprosi prej	Sodišče upošteva mnenje socialne delavke	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku

N56	kadar pa so stvari tako, da ne prihaja, da so res težave, ne hodi v šolo al pa ne dela al pa da se ponavlja kaznivo dejanje, v tem primeru pa pošljem sodišču am ta poročilo in tudi navedem da potrebuje mladostnik strožji ukrep ne.	Sodišče upošteva mnenje socialne delavke	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N57	potem pride strožji ukrep, ker ti ukrepi se izrekajo postopno ne	Ukrepi se izrekajo postopno	Opis vzgojnih ukrepov		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N58	jaz rečem težave v odraščanju ker ti mladostniki doskrat majo neke težave	Razumeti mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N59	ki sicer ni kazensko, ma se potem pojavijo kazniva dejanja in tako ne	Razumeti mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N60	gljih včerej sem mela ene starše, enga mladostnika	Povabila družino	Sodelovanje z mladostniki		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
N61	s policije smo dobili ma neki tam z eno punco, ma ja alkohol al, skratka	Obvestilo policije	Obvestilo drugih institucij		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku

N62	smo tut dolžni seznanit stranke kaj je možno na centru, vključitev v naše storitve	Seznanila družino z obvestilom	Sodelovanje z mladostniki		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
N63	Seveda on tle obračal oči, da on ne bo	Mladostnik ni želel sodelovati	Sodelovanje z mladostnikom		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
N64	mama in tata sta za tak da bomo to šli, sej boš vido, ne bo tak hudo	Starša spodbujala mladostnika	sodelovanje z mladostnikom		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
N65	Pa seznanjen je, da sodelujemo s šolo, zdravstvom, glavno z vsemi ki obravnavajo otroka.	Seznanila, da sodeluje z drugimi institucijami	sodelovanje z mladostnikom		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
N66	tukaj pri nas so lani odprli se je odprla ena hiška, bi mogla bit stanovanjska,	Odprtje stanovanjskega zavoda	Opis vzgojnih zavodov		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N67	ma ne dobijo kadra	Premalo zaposlenih	Kadrovska stiska		Izzivi dela z mladostnikom v kazenskem postopku
N68	itak mladostnik tut tko, malo zavrača, ma potem vidim ne, ko rečem kaj zdej da bi končal.	Mladostniki ne želijo sodelovati	Sodelovanje mladostnikov		Izzivi dela z mladostnikom v kazenskem postopku

N69	zdej mam zlo različno pri enih mam da pridejo posebej starši, posebej mladostnik	Sodeluje s starši	sodelovanje z družino		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N70	nekje mam da pride enkrat mladostnik, naslednjič starši, potem mam lahko dvakrat samo mladostnika pa tko ne.	Sodeluje z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N71	odvisno od primera do primera	Različni primeri	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N72	na koncu pa vidim, da pa mu je prav vredo prihajati sem	Mladostniku postane CSD všeč	Sodelovanje mladostnikov		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N73	je že itak normalno, da more se nek mladostnik upirat	Mladostnik ne sodeluje	Sodelovanje mladostnikov		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N74	meni je največji uspeh al nagrada mi je to, da pridejo ko so že odrasli, tut družina lahko že ne in pozdravit	Pozitiven odnos	Sodelovanje mladostnikov		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N75	tko ko kej urejajo in potem tko rečejo ja sej ste mela prav, da ste težila.	Mladostnik pove, da je imela prav	Sodelovanje mladostnikov		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N76	eni so ceu cajt z odporom, tudi to	Mladostnik ne sodeluje	Sodelovanje mladostnikov		sodelovanje z mladostnikom v

	nadzorstvo na primer				kazenskem postopku
N77	na sodišču ne in nisem kriv in to	Mladostnik ne prevzame odgovornosti	Sodelovanje mladostnikov		sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N78	Jaz potem ko pridejo sem, ko je že pravnomočno, jaz povem tko, lej zdej mislim, mi tle nismo tisti, ki rečemo a si kriv al nisi kriv, ker se s tem ne ukvarjamo ne	Mladostnik ne prevzame odgovornosti	Sodelovanje mladostnikov		sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N79	Dejstvo je, da je ta ukrep izrečen in dejstvo je da ga mormo izpeljat	Ima izrečen vzgojni ukrep	Opis vrste vzgojnih ukrepov		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N80	vedno rečem in povem lej jas sem tak če boš ti prihajal in sodeloval, bo tako poročilo in si želim lepa poročila pisat ampak če ne boš in če bo sranje bla bla bla.	Mladostniku opiše svojo vlogo	Sodelovanje z mladostnikom		sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N81	sam veš, ker je sodnica itak povedala, če ne boš sodeloval s centrom in tko, lahko spremenimo ukrep v strožji ne	Mladostniku opiše svojo vlogo	Sodelovanje z mladostnikom		sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku

N82	, tko tisti ki se sprijaznijo je super	Mladostniki dobro sodelujejo	Sodelovanje mladostnikov		sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N83	eni se tut do konca ne sprijaznijo	Mladostnik ne sodeluje	Sodelovanje mladostnikov		sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N84	ma tudi recimo, sem mela tut eno tako, en tak primer no, mlada sta bla	Primer o mladem paru	Opis primera		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
N85	sta se odločila za spolni odnos ne ma na konco je punca zgleda si premislila in so dali prijavo z mamom	Lažna prijava	Prijava na policijo		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
N86	meni se je prav smilo ta fant	Mladostnik se ji je smilil	Empatija		Opis primera s področja mladostnika v kazenskem postopku
N87	ne ma vbistvu je dobo nadzorstvo in obiskovanje psihološke svetovalnice	Vzgojni ukrep	Opis vzgojnega ukrepa		Opis primera s področja mladostnika v kazenskem postopku
N88	Ful je sodeloval, celo nadaljeval	Mladostnik je sodeloval	Sodelovanje z mladostniki		Opis primera s področja dela mladostniki v kazenskem postopku
N89	ker ga je prav potrlo ne,	Mladostnik se ji je smilil	Empatija		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku

N90	mislim js sm vidla potem, ko sem še po dveh treh zadevah vidla, da je punca iste take obtožbe da ni to to	Lažna prijava	Prijava na policijo		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
N91	ker to se tudi sekirajo starši pa mladostniki.	Je družini v podporo	Sodelovanje z družino		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N92	Pa dolgo se vse vleče, bi vsi radi čimprej, da se stvari rešijo	Počasni postopki	Postopek na sodišču		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
N93	tega ko mam zdej, sem dobila prvič konc 2021 ne.	Počasni postopki	Postopek na sodišču		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
N94	hmm, ammm, ma ja, zdej, ne vem	Ni prepričana	Etične dileme		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
N95	Ma zdej recimo, mogoče, ne vem, js, ammm, js recimo, hmm, ne vem, kaj bi tu povedala o etičnih dilemah.	Ni prepričana	Etične dileme		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
N96	Ma mogoče, en mladostnik je bil na begu,	Beg iz vzgojnega zavoda	Obvestilo drugih institucij		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
N97	meu ful kaznivih dejanj, ni prišel nazaj v zavod	Veliko kaznivih dejanj	Kazniva dejanja		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku

N98	in mama je povedala točno ne, kje je, točni naslov, točno stanovanje	Mama povedala, kje je mladostnik	Mama ve, kje je mladostnik		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
N99	tam so tut odrasli ki mlade učijo, kako preprodajat drogo	Starejši učijo mlajše kaznivih dejanj	Kazniva dejanja		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
N100	zaj policija ma tuki nalogo, da če je beg iz zavoda, da mladostnika najde in ga pripelje nazaj	Policija ima nalogo privedi mladostnika	Obvestilo drugih institucij		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
N101	tuki sem klicala policijo, ker mame niso jemali resno	Klicala policijo	Obvestilo drugih institucij		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
N102	so meni rekli, da on pa res nima časa se s tem ukvarjat.	Policija ni želela sodelovati	Obvestilo drugih institucij		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
N103	Take stvari so mi malo, ne vem, ko izgubiš kr malo voljo.	Izgubila smisel dela	Delo na področju mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
N104	Tut smo meli en primer glede punce	Primer mlade punce	Opis primera		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
N105	in je niso šli iskat	Policija ni želela sodelovati	Obvestilo drugih institucij		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku

N106	punca je vedla da itak noben ji nič ne more	Punca vedela, da je ne bodo iskali	Sodelovanje z mladostniki		Opis primera s področja dela z mladostniki v kazenskem postopku
N107	ma pol si rečem pa zakaj si sploh, pač se trudim tukaj	Izgubila smisel dela	Delo na področju mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
N108	In niti to ni naše delo, to more policija, ampak je blo že tko za malo	Izgubila smisel dela	Dela na področju mladostnikov		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
N109	kako, čkte da pomislim kakšen primer	Ni prepričana	Etične dileme		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
N110	ko mi spadamo pod Planino, to je v Postojni sta dve, ena je Planina, druga je od Logatca	Zakon spremenil namestitve glede na krajevno pristojnost	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme del z mladostniki v kazenskem postopku
N111	mi ne spadamo več pod Logatec	Zakon spremenil namestitve glede krajevne pristojnosti	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
N112	mam dve mladostnici ki sta že polnoletni	Počasni postopki	Postopek na sodišču		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
N113	in ne moreta bit več tam in zdej mi mormo predlagat strokovni center	Socialna delavka poda predlog sodišču	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N114	kamor spada zdej ne po ZOOMTViju	Zakon spremenil namestitve glede na krajevno pristojnost	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme z mladostniki v kazenskem postopku

N115	zdej mam tu otroke, ki so bili odvzeti šestih otrok in en otrok je res v drugem zavodu v Višnji Gori, pa ne spada k nam	Zakon spremenil namestitve glede na krajevno pristojnost	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme z mladostniki v kazenskem postopku
N116	tu smo meli razlog za utemeljit ne	Utemeljiti razlog namestitve	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme z mladostniki v kazenskem postopku
N117	je pač tolko otrok in eni so šli v rejništvo, eni tko	Zaradi zakona ločili sorojence	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme z mladostniki v kazenskem postopku
N118	zdej tuki bi js takšnega bi dala v Postojno ker so bli uspešni in bi si želela da grejo	Želja po namestitvi v drug vzgojni zavod	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme dela z mladostnikom v kazenskem postopku
N119	ma ni podlage	Želja po namestitvi v drug vzgojni zavod	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme dela z mladostnikom v kazenskem postopku
N120	včeprav mam probleme ker v Planini nam pa ne vzamejo, ker ni dovolj prostora	Vzgojni zavodi nimajo dovolj prostora	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme dela z mladostnikom v kazenskem postopku
N121	tu je res en začaran krog in otrok je še zmeri doma	Mladostnik ostaja doma	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme dela z mladostnikom v kazenskem postopku
N122	mogo bit v zavodu no strokovnem centru zej po novem	Mladostnika ostaja doma	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme z mladostnikom v kazenskem postopku

N123	jaz bi kdaj kako drugače ne in samo to je treba dobro utemeljit.	Utemeljiti razlog namestitve	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme z mladostnikom v kazenskem postopku
N124	Pa je tut važno, kdo kje sedi in kdo odloča, ker vem da na obali lahko nameščajo tut v druge zavode, če ne spadajo k njim.	Odvisno, kdo je vodja	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme z mladostnikom v kazenskem postopku
N125	js morem kakšno kaznivo dejanje, nasilje prijavit	Dolžnost socialne delavke	Prijava kaznivega dejanja		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N126	ni se mi še to pri mladostniku zgodilo.	Ne izgubi odnosa	Prijava kaznivega dejanja		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
N127	recimo tle, ko je mama povedla konkretno /// je mladostnik nardil eno kaznivo dejanje	Dolžnost socialne delavke	Prijava kaznivega dejanja		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
N128	ampak tle ni, on ni prihajal k meni, /// nismo meli nikoli nekega dobrega odnosa z njim	Mladostniki ne želijo sodelovati	Nesodelovanje mladostnika		Izzivi dela z mladostnika v kazenskem postopku
N129	on je bil v zavodu	Mladostnik nameščen v zavodu	Vzgojni zavod		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku

N130	predlog tožilstva je za ukrep /// sama pa se mi zdi, ker js tko ne, kdaj vseeno rečem, vsak ma v življenju še eno šanso	Tožilstvo da predlog vzgojnega ukrepa	Obvestilo sodišča		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postpoku
N131	ne bi blo treba tega ukrepa, ampak da bi se ga obravnavalo v okviru obravnave otrok in mladostnikov s težavami v odraščan	Ni želela vzgojnega ukrepa	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N132	že bla kdaj tko ne, da bi, se mi zdi da je ne vem, da bi blo bolši, da ne bi blo tega kazenskega postopka in da bi ga obravnavali tako ne, ampak ni to v naši moči.	Socialna delavka ne odloča	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N133	Včasih pa res, da si mislim, da bi kakšen mogo dobit ukrep pa ga ni ne.	Socialna delavka poda predlog sodišče	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N134	Da tisti ko bi nujno potreboval, pa ni nič potem tam.	Socialna delavka poda predlog sodišču	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
N135	Vse delat za korist otroka	Empatija socialne delavke	Empatičnost		Nasvet za neizkušeno

	in otrokove pravice				socialno delavko
N136	mi mam tko da se enkrat na teden dobimo, da se predstavi neko zadevo ne, več glav več ve.	Socialna delavka se posvetuje s starejšimi sodelavkami	Posvet s starejšimi sodelavkami		Nasvet za neizkušeno socialno delavko

16.20.15 Center za socialno delo Spodnje Podravje

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadakategorija	Tema
O1	delam na področju obravnave otrok in mladostnikov in sicer obravnava otrok in mladostnikov s težavami v odraščanju, torej tu je brez kaznivi dejanj	Sodeluje z mladostnikom	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
O2	obrnava mladoletnikov v predkazenskem in ali pa kazenskem postopku	Sodeluje z mladostnikom	Sodelovanje z mladostniki		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
O3	pa izvajanje vzgojnih ukrepov v kazenskem zakoniku	Sodeluje pri izvajanju vzgojnih ukrepov	Vzgojni ukrep		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
O4	delno zajema tudi socialnovarstvene storitve in sicer to je osebna pomoč, pretežno z mladostniki pa pomoč družini na dom.	Socialna delavka povabi starše in mladostnika	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku

O5	smo relativno mali center tak da se potem drugače vse razdeli	Manjši center	Velikost centra		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
O6	so izzivi na tem področju, se razlikujejo od mladostnika do mladostnika	Različni izzivi	izzivi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
O7	so te bolj na širšem, na sistemski ureditvi, kar se tiče teh kazensko mladoletniških zadev	Socialna delavka izpostavlja težave na sistemski ravni	Ureditev sistema		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
O8	predvsem ta dolgotrajnost postopkov	Počasni postopki	Postopek na sodišču		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
O9	tut mam težave pri izvajanju vzgojni ukrepov	Težave pri izvajanju vzgojnega ukrepa	Vzgojni ukrep		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
O10	dolge čakalne vrste pri psihologih pa pedopsihiatrih	Dolge čakalne vrste pri strokovnjakih	Izobraževanja in programi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
O11	ponudba v našem okolju, ki lahko izvaja določena navodila po kazenskem zakoniku	Majhna ponudba strokovnih centrov	Izobraževanja in programi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
O12	nejasnost določenih vzgojnih ukrepov, ko se ti zdi da nekaj nima ravno smisla	Vzgojni ukrep ne doseže namena	Vzgojni ukrep		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
O13	izvajanje vzgojnega ukrepa oddaja v zavod, medtem ko je mladostnik že nameščen v strokovni center, se tut to dogaja	Mladostniku izrečen ukrep oddaje v vzgojni zavod, čeprav je že nameščen v zavodu	Smiselnost vzgojnega ukrepa		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku

O14	Kaj naj jaz potem, če je otrok tak že tam to izvedem, potem je ukrep že izveden	Ustreznost vzgojnega ukrepa	Smiselnost vzgojnega ukrepa		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
O15	pač vse to vpliva potem na naše postopke pomoči in podpore mladostniku in družini, ki jih mam kot center v okviru pooblastil in nalog.	Vpliv vzgojnih ukrepov na kakovost dela	Smiselnost vzgojnega ukrepa		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
O16	Ja blo je da na center za socialno delo prejmemo iz Okrožnega državnega tožilstva obvestilo o tem pripravljalnem postopku	Tožilstvo obvesti CSD o obravnavi	Obvestilo tožilstva		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
O17	običajno nekaj mesecev po zaznanem sumu nekega kaznivega dejanja	Počasni postopki	Postopek na sodišču		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
O18	lahko za nas tudi prva informacija o nekem dogajanju v zvezi z mladoletnikom.	Počasni postopku	Postopek na sodišču		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
O19	se prvič srečamo na centru za socialno delo z mladostnikom in starši, tam jim ponudimo različne oblike pomoči	Je družini v pomoč	sodelovanje z družino		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
O20	nek predlog vzgojnega ukrepa pa izhajamo iz	Spoznavanje mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v

	mladostnika, kake ma potrebe				kazenskem postopku
O21	in pa tut njegovo vrsto kaznivega dejanja	Socialna delavka poda predlog sodišču	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
O22	bli lahko vzgojni ukrepi, ki jih opredeljuje kazenski zakonik bli učinkovitejši	Ustreznost vzgojnega ukrepa	Smiselnost vzgojnega ukrepa		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
O23	če bi bli lahko prej izrečeni, torej ne šele par mescov po tem, ko se je neko kaznivo dejanje zgodilo.	Počasni postopki	Postopek na sodišču		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
O24	Recimo, na primer, da je mladostniku izrečeno navodilo obiskovanja svetovalnice,	Socialna delavka poda predlog sodišču	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
O25	zaradi zasedenosti posvetovalnic pa ti dobijo šele kako leto po tem njihovem kaznivem dejanju termin	Majhna ponudba strokovnih centrov	Izobraževanja in programi		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
O26	samo da omenim, mi tudi, če že opazimo, da so neke težave pri mladostniku al pa v družini, že prej ponudimo pomoč že tekom kazenskega postopka al pa tudi že prej.	Sodeluje z družino	Sodelovanje z družino		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku

O27	mi mam katalog javnih pooblastil, nalog po zakonu in storitev, ki jih izvajajo centri za socialno delo	Upošteva zakon	Zakon		Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku
O28	, kjer pa mam neko širino pa prostor da mi to izvajamo kot strokovni delavci,	Dovolj svobode v zakonskih okvirjih	Zakon		Zakon na področju mladostnika v kazenskem postopku
O29	to vse odvisno od izkušenj pa osebne organizacije pa tudi kak odnos mam mi z mladostnikom in družino	Učenje iz izkušenj	Pridobivanje izkušenj		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
O30	pomemben dejavnik tukaj je tudi časovna preobremenjenost strokovnih delavcev,	Premalo zaposlenih	Kadrovska stiska		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
O31	na primer mi mam, pri nas ma en strokovni delavec pokriva več področij	Dela na več področjih	Velikost centra		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
O32	potem včasih realno nimaš časa, da bi se lahko sto procentno ti posveto neki družini pa mladostniku	Premalo zaposlenih	Kadrovska stiska		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
O33	jaz ta precep vidim, na primer, ko je mladostnik nameščen v strokovni center po družinskem zakoniku	Zakon spremenil namestitve glede na krajevno pristojnost	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
O34	hkrati pa mu je tut izrečen vzgojni ukrep	Zakon spremenil namestitve glede na	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme dela z mladostniki v

	oddaja v vzgojni zavod	krajevno pristojnost			kazenskem postopku
O35	tukaj za njegovo vedenje strokovni center ocenjuje, da s svojim vedenjem ogroža sebe in druge.	Zakon spremenil namestitve glede na krajevno pristojnost	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
O36	Tukaj je problem, ker strokovni center nima možnosti, nima take infrastrukture pa strokovnih delavcev, da bi se lahko mladostnika umaknalo al pa da bi meli individualno delo z mladostnikom	Premalo specializiran kader	Življenje v vzgojnem zavodu		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
O37	Zej tut problem je ta nov zakon ZOOMTVI, ker se mladostnike zavrača,	Vzgojni zavod zavrača vlogo za sprejem mladostnika	Življenje v vzgojnih zavodih		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
O38	se zavrača predlog za premestitev v drugi strokovni center in tak mladostnik je pol v nekem sivem polju sistema, je pa v teku postopek predloga za spremembo tega vzgojnega ukrepa.	Vzgojni zavod zavrača vlogo za sprejem mladostnika	Življenje v vzgojnih zavodih		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
O39	jaz mislim da ni dober zakon	Ne mara zakona	Zakon ZOOMTVI		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku

O40	Jaz probam pri delu z mladostniki izhajati iz dobrega delovnega odnosa	Vzpostavi odnos z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
O41	da mladostniku nudim varen in zaupen prostor	Občutek varnosti	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
O42	skupaj soustvarjama ta odnos	Občutek varnosti	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
O43	mu dajem podporo	Občutek varnosti	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
O44	Jaz na začetku mladostnika vedno povabim, da mi pove svoja pričakovanja	Poslušanje mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
O45	mu predstavim svoje odgovornosti ki jih mam kot strokovna delavka	Mladostniku opiše svojo vlogo	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
O46	tut povem kake so njegove dolžnosti, torej da hodi sem k meni na center pa da sodeluje ko je tukaj.	Mladostniku opiše svojo vlogo	Sodelovanje z mladostnikom		sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku

O47	Meni se res zdi pomembno, da jim dam nek prostor, da se lahko izrazijo, da povejo svoje razmišljanje, svoje doživljanje in da jih jaz aktivno poslušam	Občutek varnosti	Sodelovanje z mladostnikom		sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
O48	Do zdaj jaz nisem še bila v kaki situaciji, da bi mela občutek, da nekaj kaj bom jaz naredila, da bo to ogrozilo najin odnos.	Ne boji se, da bi ogrozila odnos	Delovni odnos		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
O49	Trenutno ne, nimam takih občutkov	Ne čuti pritiska	Zakon		Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku
O50	pa res da mi na centru, vsaj jaz za sebe lahko rečem, da dobro sodelujemo z Okrožnim sodišče in tudi Okrožnim državnim tožilstvom, s katerimi sodelujem ko je kak mladostnik v kazenskem postopku.	Sodeluje z zunanjimi organizacijami	Sodelovanje z zunanjimi organizacijami		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
O51	meni se zdi pomembno da ko socialna delavka pridobiva izkušnje, da tudi reflektira svoje delo,	Učenje iz izkušenj	Pridobivanje izkušenj		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
O52	da tudi razmišlja kake ma interakcije z drugimi ljudmi	Samorefleksija	Refleksija		Nasvet za neizkušeno socialno delavko

O53	da je timsko delo	Socialna delavka se posvetuje s starejšimi sodelavkami	Posvet s starejšimi sodelavkami		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
O54	se vključuje v supervizijo in intervizijo, kjer lahko spregovorimo o svojih etičnih dilemah	Udeleževanje supervizij	Supervizija		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
O55	jaz pogledam svojo strokovno pot, bi ji zaželela pogum, vztrajnost, potrpežljivost in zaupanje vase	Socialni delavki želi pogum in zaupanje vase	Želja		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
O56	Čas in izkušnje prinesejo med drugim tudi čas za učenje, da krepimo naše strokovne kompetence in samozavest, ki je tudi ključna za ohranjanje poklicne integritete.	Učenje iz izkušenj	Pridobivanje izkušenj		Nasvet za neizkušeno socialno delavko

16.20.16 Center za socialno delo Zasavje

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadakategorija	Tema
P1	področju dela z mladostniki v kazenskem postopku že več let	Sodeluje z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
P2	področju dela z mladostniki v kazenskem postopku že več let	Ima veliko izkušenj na tem področju	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
P3	smo manjši center	Manjši center	Velikost centra		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku

P4	delujem tudi na drugih področjih družine in varstvo otrok	Dela na drugih področjih	Delo na drugih področjih		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
P5	sodelujem z mladostnikom, družino in drugimi institucijami, sodišče, policija, tudi šola	Socialna delavka se pogovori s starši in mladostnikom	Pogovor s starši in mladostnikom		Sodelovanje z mladostniki v kazenskem postopku
P6	sodelujem z mladostnikom, družino in drugimi institucijami, sodišče, policija, tudi šola	Sodeluje s sodiščem	Sodišče kot vodstveni organ		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
P7	sodelujem z mladostnikom, družino in drugimi institucijami, sodišče, policija, tudi šola	Sodeluje s policijo	Sodeluje z zunanjimi institucijami		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
P8	sodelujem z mladostnikom, družino in drugimi institucijami, sodišče, policija, tudi šola	Sodeluje s šolo	Sodelovanje s šolo		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
P9	povabimo mladostnika na pogovor, naredimo načrt, kaj mladostnik želi doseči, če je poleg kaznivih dejanj, ma težave še v šoli, da šole ne obiskuje, ne pridobiva ocen	Povabi mladostnika	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku

P10	Skupaj sestaviva načrt, kako bo on dokončal šolo, pridobil ocene, kar se tiče kaznivih dejanj, kako lahko preneha z njimi, je odvisno kako huda kazniva dejanja so	Mladostnik izpolni individualni načrt	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
P11	odvisno kako huda kazniva dejanja so	Ali so huda kazniva dejanja	Oblika kaznivega dejanja		Kazniva dejanja
P12	mi iz sodišča dobimo prošnjo za poročilo in tako mi vstopimo v stik z mladostnikom na tem področju.	Sodišče zaprosi CSD za poročilo	Sodelovanje z drugo institucijo		Sodelovanje z drugimi institucijami v postopku mladostnika v kazenskem postopku
P13	Lahko pa tudi že od prej poznamo družino iz drugega področja, da smo jo že tam obravnavali in sedaj še tukaj.	CSD predhodno vključen v obravnavo družine	Predhodna vključitev CSDja		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
P14	Obseg dela	Premalo zaposlenih	Kadrovska stiska		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
P15	pokrivaš več področij, se lahko stranke prepletajo	Pokriva več področjih CSDja	Več področij dela		Velikost centra
P16	lahko pa tudi ne in potem imaš več dela, več pogovorov in pisanja poročil	Premalo zaposlenih	Kadrovska stiska		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku

P17	Premalo zaposlenih, se drugače razporedi delo, vsaka strokovna delavka ima potem več dela in hitro si preobremenjen.	Premalo zaposlenih	Kadrovska stiska		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
P18	Premalo zaposlenih, se drugače razporedi delo, vsaka strokovna delavka ima potem več dela in hitro si preobremenjen.	Premalo zaposlenih	Kadrovska stiska		Izzivi dela z mladostniki v kazenskem postopku
P19	da mogoče dvojne vloge	Negativne dvojne vloge	Dvojne vloge		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
P20	se lahko zgodi, da kakšno stranko poznaš	Delo v domačem okolju	Dvojne vloge		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku
P21	Se mi je zgodilo, da je bila pri meni na družini družinska prijateljica	Uporabnike pozna izven službe	Dvojne vloge		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku dileme
P22	nisem mogla dati niti možnosti, da bi lahko sodelovala z drugo strokovno delavko, ker takrat sem bila samo jaz za ta področja	Uporabnike pozna izven službe	Dvojne vloge		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku dileme

P23	sem razložila, da jaz sem tukaj kot strokovna delavka, tukaj vse ostane na centru, je ne obsojam, sem ji razložila moje naloge, moje dolžnosti.	Ohrani strokovni odnos	Strokovni odnos		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku dileme
P24	sama ni zmogla tako ločiti mene kot osebo ki jo pozna izven centra in mene kot strokovno delavko.	Dvom, ali uporabniki razumejo njeno vlogo	Dvojne vloge		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku dileme
P25	je bilo malo čudno, jaz sem ostala strokovna in delala, tako kot moram	Ohrani strokovni odnos	Strokovni odnos		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku dileme
P26	Ni bilo kakega posebnega tretiranja	Ohrani strokovni odnos	Strokovni odnos		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku dileme
P27	bila sem mogoče bolj pozorna, večkrat pogledala ali delam pravilno.	Ohrani strokovni odnos	Strokovni odnos		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku dileme
P28	nekaj časa so prihajali sem z družino, potem pa se je zadeva razrešila	Ohrani strokovni odnos	Strokovni odnos		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku dileme
P29	Sedaj ko se srečava, se mi zdi, da je najina komunikacija malce drugačna, ni več tako sproščena okoli mene	Negativnost dvojnih vlog	Dvojne vloge		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku dileme

P30	Razumem, ko so ljudje po tem hladni do tebe	Negativnost dvojnih vlog	Dvojne vloge		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku dileme
P31	četudi se poznamo, jaz ne morem tukaj nekoga drugače obravnavat	Ohrani strokovni odnos	Strokovni odnos		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku dileme
P32	To ni profesionalno, to ni to, kar jaz delam in za čem stojim	Ohrani strokovni odnos	Strokovni odnos		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku dileme
P33	Ne, se zavedaš, da se morš držat zakona	Ohrani strokovni odnos	Strokovni odnos		Etične dileme dela z mladostniki v kazenskem postopku dileme
P34	tudi če se ne vsakič strinjaš z njim	Ne strinja se z zakonom	Upoštevanje zakona		Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku
P35	moraš znat zagovarjat tvoje delo, zakaj si nekaj naredil, tako kot si, in če nimaš za sabo zakona, na katerega si se oprl, lahko imaš težave	Zagovarjati svoje delo	Upoštevanje zakona		Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku
P36	Mladostnikom, ki pridejo na center jaz že na prvem pogovoru povem, zakaj je on tukaj, zakaj sem jaz, kakšna je moja naloga	Vzpostavi odnos z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku

P37	Ne, da sem jaz nad njimi, ampak se zavedajo, da imam moč, da je dobro da dobro sodelujeva skupaj	Vzpostavi odnos z mladostnikom	Sodelovanje z mladostnikom		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
P38	če kaj naredim, kakšno moje ravnanje, da se on ne strinja s tem pa je jezen, jaz to delam za njegovo dobro in mogoče se tega zdaj še ne zaveda, bo pa enkrat hvaležen, da sem ravnala tako kot sem.	Dolžnost socialne delavke	Prijava kaznivega dejanja		Sodelovanje z mladostnikom v kazenskem postopku
P39	ni ravno pritisk, je bolj nestrinjanje	Ne strinja se z zakonom	Upoštevanje zakona		Zakon na področju mladostnikov v kazenskem postopku
P40	delaš to za v dobro mladostnika in to ti more bit na prvem mestu.	Delati za dobro mladostniku	Upoštevanje zakona		Zakon
P41	z etičnim kodeksom	Branje etičnega kodeksa	Etični kodeks		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
P42	, kaj je pomembno, kako moraš delovati, da ti pride v navado	Branje etičnega kodeksa	Etični kodeks		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
P43	kolektivu, smo povezane in si pomagamo med seboj, se veliko pogovarjamo in mammo tudi mesečno supervizijo	Udeleževanje supervizij	Supervizija		Nasvet za neizkušeno socialno delavko

P44	ki komaj začenja, naj vpija vse nasvete, bere zakon, bere etični kodeks, poslušaj sebe, še najbolj pa naj poslušaj svoje stranke, naj se posveti, kje potrebujejo pomoč	Aktivno poslušanje	Empatičnost		Nasvet za neizkušeno socialno delavko
-----	---	-----------------------	-------------	--	--